

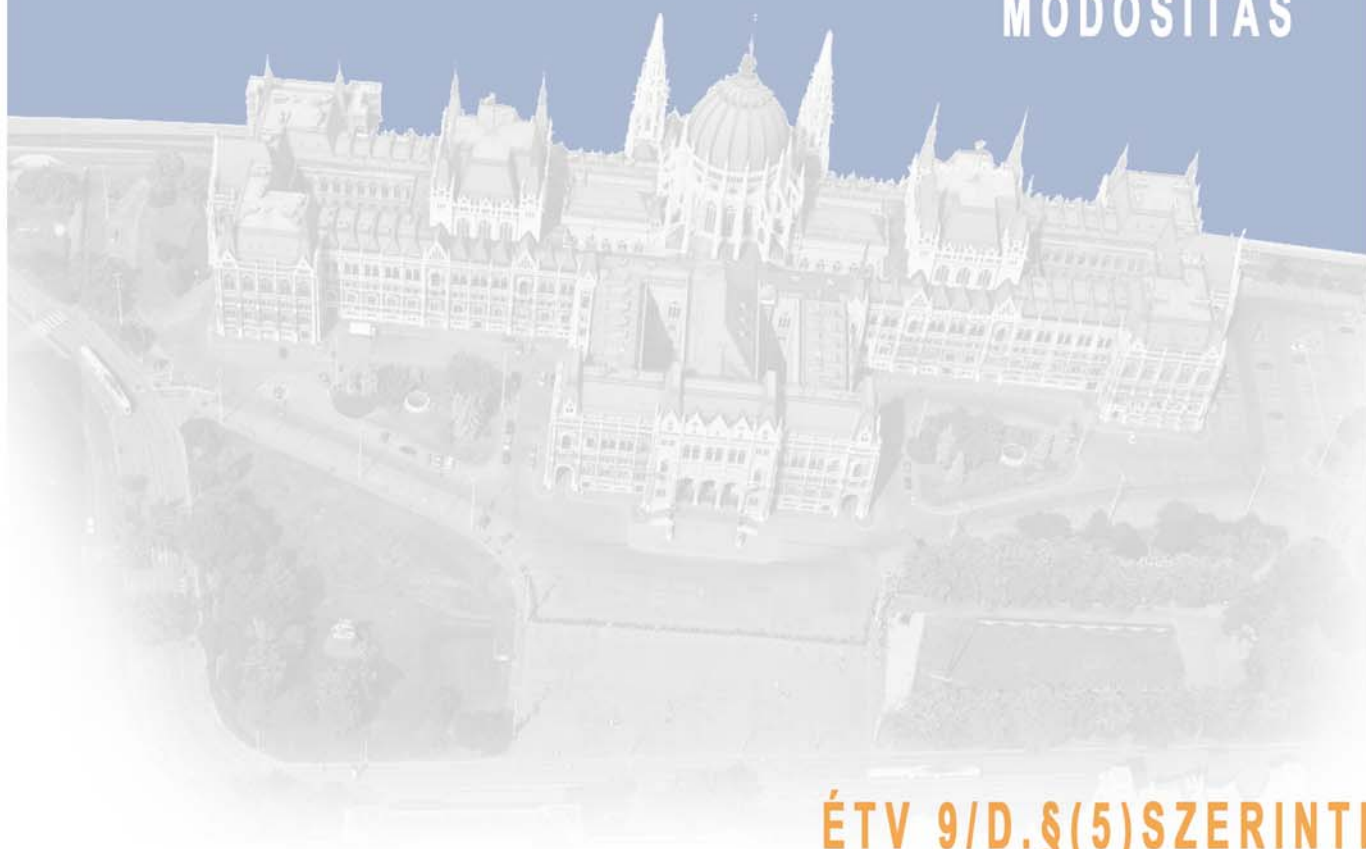
KOSSUTH TÉR REKONSTRUKCIÓ

BUDAPEST V. KERÜLET, KOSSUTH TÉR ÉS KÖRNYÉKE
TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZÖK MÓDOSÍTÁSA

IV.KÖTET: B-LVSZ

(BUDAPEST V. KERÜLET, BELVÁROS-LIPÓTVÁROS
KERÜLETI VÁROSRENDEZÉSI ÉS ÉPÍTÉSI SZABÁLYZATA)

MÓDOSÍTÁS

ÉTV 9/D.§(5)SZERINTI
VÉLEMÉNYEZÉSI DOKUMENTÁCIÓ
KIKÜLDÉSRE

2012. MÁRCIUS

URBAN-LIS STUDIO KFT.
1081. BUDAPEST, KADÓCSA U. 19-21. TEL: 061-242-2097, 061-242-2297

KOSSUTH TÉR REKONSTRUKCIÓ

BUDAPEST V. KERÜLET, KOSSUTH TÉR ÉS
KÖRNYÉKE
TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZÖK
MÓDOSÍTÁSA

IV. KÖTET: B-LVSZ

Budapest V. kerület, Belváros–
Lipótváros Kerületi Városrendezési és
Építési Szabályzata
MÓDOSÍTÁS

ÉTV 9/D.§ (5) SZERINTI VÉLEMÉNYEZÉSI
DOKUMENTÁCIÓ
KIKÜLDÉSRE

Készítette az Urban-Lis Stúdió Kft.

- „■ Budapest Településszerkezeti Terv (TSZT) – 1125/2005.(05.25) Főv. Kgy.
határozat,
■ Fővárosi Szabályozási Keret (FSZKT) 46/1998. (X.15. Főv. Kgy. rendelet
■ Budapest V. kerület, Belváros–Lipótváros Kerületi Városrendezési és Építési
Szabályzata (B-LVSZ) – 29/2004. (VI.04) önk. rendelet módosítása”
c. szerződés keretében Budapest Főváros Kormányhivatala megbízásából.

2012. MÁRCIUS 30.

TERVEZŐK

VÁROSRENDEZÉS	URBAN-LIS STÚDIÓ KFT.	LISZKAY KRISZTINA Vezető településtervező TT/1É 01 – 1455/01
		VÁSÁRHELYI KINGA TT/É-01-3723 HORVÁTH ÁGNES KRÉBESZ ANDRÁS SZCZUKA LEVENTE
KÖZLEKEDÉS	KÖZLEKEDÉS KFT.	SZEGŐ JÁNOS K1d-1 01-3418
ZÖLDFELÜLETEK KÖRNYEZETVÉDELEM	VÁRKERT KFT.	NEMES ZOLTÁN K1-01-5053/03
KÖZMŰVEK	KÁDÁR KOMPLEX KFT.	KÁDÁR LÁSZLÓ GO-T/TE-T/TV-Z/VZ-T/ 01- 1275
RÉGÉSZET	MÁTRA-VET KFT.	ADORJÁNNÉ DR. GYURICZA ANNA SZ-82/2003

TARTALOM

BEVEZETŐ	5
1. ORSZÁGGYÜLÉSI HATÁROZAT	6
2. A KOSSUTH TÉR RENDEZÉSÉVEL KAPCSOLATOS TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVEK MÓDOSÍTÁSÁT MEGALAPOZÓ TANULMÁNY	6
3. A TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVEK MÓDOSÍTÁSÁHOZ SZÜKSÉGES TERVCSOMAG	7
4. A BUDAPESTI TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVEK RENDSZERE	8
5. A JAVASOLT MÓDOSÍTÁSOK RÖVID ÖSSZEFOGLALÁSA	9
6. A MÓDOSÍTÁSOK VÁRHATÓ ÉPÍTÉSJOGI HATÁSAI	9
SZABÁLYOZÁSI KONCEPCIÓ	11
1. HATÁLYOS SZABÁLYOZÁS	12
2. SZABÁLYOZÁSI CÉLOK	12
3. A SZABÁLYOZÁS VÁLTOZÁSA	13
JÓVÁHAGYANDÓ MUNKARÉSZ – B-LVSZ MÓDOSÍTÁS	15
B-LVSZ MÓDOSÍTÓ RENDELETTERVEZET	16
B-LVSZ MELLÉKLETEK MÓDOSÍTÁSA	
1. MELLÉKLET – ÖVEZETI TERVLAP	
3./1. MELLÉKLET – KÖZTERÜLETEKRE ÉS A LAKÓHELYISÉGEK PADLÓSZOINTJÉRE VONATKOZÓ KÜLÖNLEGES RENDELKEZÉSEK	
4. MELLÉKLET – SZABÁLYOZÁSI TERVLAP	
ALÁTÁMASZTÓ MUNKARÉSZ – VIZSGÁLATOK	18
I. VÁROSRENDEZÉSI VIZSGÁLATOK	19
1. ÉSZAK-LIPÓTVÁROS	19
2. A KSZT MÓDOSÍTÁS LEHATÁROLÁSÁNAK ÁLTALÁNOS BEMUTATÁSA	22
3. KÖZTERÜLETEK JELLEMZŐ VÁROSI HÁLÓZATA, PROBLÉMÁK ÉS ÉRTÉKEK	29
4. A KOSSUTH TÉR ÉS KÖZVETLEN KÖRNYEZETE, PROBLÉMÁK ÉS ÉRTÉKEK	37
II. ZÖLDFELÜLETI RENDSZEREK VIZSGÁLATA	49
1. ELŐZMÉNYEK, FELHASZNÁLT TERVEK, ADATOK	49
2. KÖZPARKOK, KÖZTEREK	49
3. FASOROK – SÉTÁNYOK	50
4. INTÉZMÉNYEK KERTJE	50
5. KÜLÖNLEGES FAÁLLOMÁNY	50
6. KOSSUTH TÉR KÖRNYEZETI KIALAKÍTÁSA	52
III. KÖZLEKEDÉSI VIZSGÁLATOK	54
1. ELŐZMÉNYEK, FELHASZNÁLT TERVEK, ADATOK	54
2. KÖZÚTHÁLÓZAT	57
3. TÖMEGKÖZLEKEDÉSI HÁLÓZAT ÉS FORGALOM	
4. PARKOLÁS	58
5. GYALOGOS ÉS KERÉKPÁRFORGALOM	59
6. VÍZI KÖZLEKEDÉS	59
7. ÁRUSZÁLLÍTÁS, TEHERFORGALOM	59
8. KOSSUTH TÉR KÖZVETLEN KÖRNYEZETE	60
IV. KÖZMŰVIZSGÁLATOK	61
1. ELŐZMÉNYEK	61
2. VÍZELLÁTÁS	61
3. CSATORNÁZÁS	63
4. VILLAMOSENERGIAELLÁTÁS	64
5. A KOSSUTH TÉR KÖZMŰHELYZETE	65

V. KÖRNYEZETI ADOTTSÁGOK VIZSGÁLATA	68
1. LEVEGŐMINŐSÉG	68
2. ZAJTERHELÉS	70
3. FÖLDTANI- ÉS TALAJVÍZ VISZONYOK	72
4. HIDROGEOLÓGIA	72
5. HULLADÉKKEZELÉS	72
6. TÖLTŐÁLLOMÁS	72
7. ÖSSZEFOGLALÓ ÉRTÉKELÉS	73
ALÁTÁMASZTÓ MUNKARÉSZ – JAVASLATOK	74
BEVEZETÉS	75
I. VÁROSRENDEZÉSI JAVASLATOK	76
1. BELVÁROS–LIPÓTVÁROS FEJLESZTÉSI ELKÉPZELÉSEI LIPÓTVÁROS ÉSZAKI RÉSZÉN	76
2. KORÁBBI ELKÉPZELÉSEK A KOSSUTH TÉR RENDEZÉSÉRE, PÁLYÁZATI ANYAGOK ÖSSZEFOGLALÁSA	78
3. A KOSSUTH TÉR TÉRRENDEZÉSE	80
3.1. ORSZÁGGYŰLÉSI HATÁROZAT	80
3.2. VÁROSRENDEZÉSI MEGFONTOLÁSOK	80
3.3. A TÉRRENDEZÉSI ELVÁRÁSOK ÉS KÖTÖTTSÉGEK	87
3.4. TÉRRENDEZÉSI JAVASLATOK – LEHETŐSÉGEK	89
3.5. AJÁNLÁSOK A TÉRRENDEZÉS TERVEZÉSÉHEZ	90
II. ZÖLDFELÜLETI JAVASLATOK	94
III. KÖZLEKEDÉSI JAVASLATOK	95
1. A KOSSUTH TÉR ÁTÉPÍTÉSÉNEK ALAPELVEI ÉS HATÁSA A KÖZLEKEDÉSI KAPCSOLATOKRA	95
2. KÖZÚTI KÖZLEKEDÉS	95
3. KÖZFORGALMÚ KÖZLEKEDÉS	98
IV. KÖZMŰ JAVASLATOK	99
1. VÍZELLÁTÁS	99
2. CSATORNÁZÁS	100
3. GÁZELLÁTÁS	100
4. TÁVHŐELLÁTÁS	100
5. VILLAMOSENERGIA ELLÁTÁS	100
6. TÁVKÖZLÉS	101
7. ÖSSZEFOGLALÁS	101
V. KÖRNYEZETVÉDELMI JAVASLATOK	102
1. LEVEGŐTISZTASÁG VÉDELEM	102
2. ZAJ- ÉS REZGÉSTERHELÉS	102
3. TALAJ, TALAJVÍZVÉDELEM	102

MELLÉKLETEK

1. SZÁMÚ MELLÉKLET: 2007–ES PÁLYÁZAT ÖSSZEFOGLALÁSA
 2. SZÁMÚ MELLÉKLET: KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS

BEVEZETŐ

1. ORSZÁGGYŰLÉSI HATÁROZAT

ELŐZMÉNYEK

a 2011. évi CXLIX. törvény
a kulturális örökség
védelméről szóló 2001. évi
LXIV. törvény módosításáról

Az országban egyedüli helyszíneként a Kossuth tér – a Parlament, a Vidékfejlesztési Minisztérium és a Néprajzi Múzeum épületével együtt – **kiemelt nemzeti emlékhely rangra emelkedett 2012. január 1-én.**

A magyar állam történetében kiemelkedő szerepet játszó Kossuth tér jelentőségéhez méltó kialakítása időszerűvé vált, hiszen mai **állapota, megjelenése használata nem felel meg rangjának.**

Az egyben **világörökségi helyszín olyan rekonstrukciójára** van szükség, mely biztosítja az itt felhalmozódott **nemzeti értékek megőrzését**, fennmaradásukat nem veszélyezteti, egyben elősegíti az **emlékhely fenntartható használatát**, széles társadalmi körben való bemutatthatóságát. A kiemelt nemzeti emlékhely esetében az állami feladatokat az Országgyűlés elnöke látja el egyetértésben a kultúráért felelős miniszterrel.

Az Országgyűlés 61./2011.
(VII.13.) számú határozata

A Kossuth tér jelentőségéhez méltó kialakítását, rekonstrukcióját határozta el az Országgyűlés 2011-ben. **A 61/2011. (VII. 13.) számú OGY határozat ennek megfelelően** az alábbi célokat rögzíti:

„1. A budapesti Kossuth Lajos tér, mint az Országgyűlés épületének előterében Magyarország alkotmányos főterének szerepét betöltő terület méltó kialakítása érdekében az Országgyűlés felkéri a Kormányt, hogy az Országgyűlés elnökével és Hivatalával együttműködve kezdje meg és 2014. május 31-ig bonyolítsa le a tér teljes rekonstrukcióját.

2. Ennek érdekében az Országgyűlés felkéri a Kormányt, hogy végezze el mindazokat a jogszabály-előkészítési, egyeztetési, jogalkotási és igazgatási feladatokat, amelyek eredményeként

- a. a Kossuth Lajos tér teljes területe (Budapest, V. kerület, 24893 hrsz.) a Magyar Állam tulajdonaként az Országgyűlés Hivatalának vagyonkezelésébe kerül;
- b. lehetővé válik a kormányzati szervek működésével összefüggésben a térre érkező **gépjárművek tárolásának felszín alatti megoldása**, illetve a parkoló létesítmény állami üzemeltetése;
- c. növekszik a tér parkfelülete;
- d. lehetővé válik az Országház megtekintésére érkező **látogatók méltó fogadása**;
- e. az **1956-os tragikus sortűz áldozatai emlékének megörökítése** és a téren jelenleg álló **képzőművészeti alkotások méltó elhelyezése** mellett visszaállítható a tér **képzőművészeti arculatának 1944. előtti állapota**;
- f. az Országgyűlés épülete közjogi funkciójának sérelme nélkül megvalósul az **Országház nyitottabbá tétele.**

3. Az Országgyűlés felkéri a Kormányt, hogy az 1. pontban jelzett határidőig gondoskodjon a végrehajtó hatalom szerveinek a törvényhozás épületén kívüli elhelyezéséről, s az Országházat teljes egészében adja át az Országgyűlésnek.

4. E határozat a közzétételének napján lép hatályba.”

2. A KOSSUTH TÉR RENDEZÉSÉVEL KAPCSOLATOS

TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVEK MÓDOSÍTÁSÁT MEGALAPOZÓ TANULMÁNY

ELŐKÉSZÍTŐ VÁROSRENDEZÉSI
TANULMÁNY

A határozat végrehajtásának első lépéseként tanulmány készült arra vonatkozóan, hogy a területre hatályos városrendezési tervek miként tudják szolgálni az OGY határozatban rögzített célokat. A tanulmány megállapítja, hogy a területre vonatkozó különböző **településrendezési tervek a jelenlegi állapotot tartalmazzák, ezért csak korlátozott módon** teszik lehetővé az elképzelés térrendezési terveinek megfelelő elkészítését és megvalósítását, különös tekintettel a mélygarázs és látogatóközpont elhelyezhetőségére.

Építésjogi kérdések vizsgálata

A tanulmány elemzi és értékeli a Kossuth teret érintő építésjogi helyzetet, a vonatkozó terület- és településrendezési eszközrendszert, egyben a

A településrendezési tervek módosításának szükségessége

megfogalmazott célok érdekében a fennálló építészeti ellentmondások feloldására javaslatot tesz.

Összefoglalóan megállapítható, hogy a területet érintő **mindhárom településrendezési eszköz módosítása szükséges** ahhoz, hogy rugalmas, ugyanakkor következetes és garanciákat adó szabályozás születhessen, mely a tér részletes tervezésének, majd megvalósításának megfelelő keretet biztosít.

Módosítani kell tehát

- ▼ Budapest Településszerkezeti Tervét,
- ▼ a Fővárosi Szabályozási Kerettervet és
- ▼ a Belváros–Lipótváros Kerületi Városrendezési és Építési Szabályzatát és Szabályozási Tervét.

3. A TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVEK MÓDOSÍTÁSÁHOZ SZÜKSÉGES TERVCSOMAG

Ennek megfelelően a településrendezési tervcsomag a következő kötetekből áll:

- I. Összefoglaló a településrendezési tervek módosításáról
- II. Budapest Településszerkezeti Tervének módosítása
- III. Fővárosi Szabályozási Keretterv módosítása
- IV. Belváros–Lipótváros Kerületi Városrendezési és Építési Szabályzata és Szabályozási Terve módosítás
- V. Örökségvédelmi hatástanulmány (mindhárom módosításhoz)
- VI. Terviratok

A tanulmány előzetes vizsgálati elemzései a tervcsomag alátámasztó munkarészeibe beépültek.

A TERVDOKUMENTÁCIÓK RÖVID TARTALMA

A városrendezési tervezés nem szorítkozhat a Parlament szűk környezetére, mivel az összefüggések csak tágabb kitekintéssel körvonalazhatók a történeti belvárosi területen. A **módosítással érintett terület a Kossuth tér és egy több mélységű terület**, de az alátámasztó munkarészek nagyobb kitekintéssel kell készüljenek az összefüggéseik miatt.

A tervcsomag három szinten vizsgálja a Kossuth tér környezetét:

1. a **tényleges tervezési terület**, ahol a szabályozás változása javasolt: Duna – Markó utca – Szalay utca – Honvéd utca – Báthory utca – Vértanúk tere – Nádor utca – Zoltán utca által határolt;
2. a **tervezési terület szomszédsága** a Steindl Imre utca – Nádor utca – Zoltán utca – Szabadság tér – Aulich utca – Hold utca – Nagy Ignác utca – Szalay utca – Honvéd utca – Szt. István körút – Duna által határolt terület, mely a tér és kapcsolatainak összefüggéseit értelmezi;
3. **Lipótváros északi része** az József Attila utcától északra a Duna és a kiskörút által határolt területen – a közlekedési összefüggések miatt.

Az **örökségvédelmi hatástanulmány** elemzi az általános tartalom mellett a Kossuth tér hármas térrendszerének kialakulását, mai használatának problematikáját. A világörökség részeként, illetve annak puffereként számon tartott terület többszintű védelemmel rendelkezik, így országos műemléki, fővárosi és kerületi, egyedi, illetve területi védelemmel, ami elegendő garancia az eklektikus történeti környezet megőrzésére.

A szabályozás alátámasztó munkarésze értékeli a korábbi tervpályázat eredményeit is, az azokból hasznosítható javaslatokat, továbbá bemutatja a környezet jelenlegi használatát, a földszinti funkciókat, melyek befolyásoló tényezők lehetnek a későbbi térrendezésnek. Fontosak még a látvány és rálátási vizsgálatok, a nagyságrendet bemutató térképek.

A terület rengeteg olyan problémával terhelt, ami az átlagos járókelőnek nem tűnik fel. A probléma és értéktár az egyes fizikai környezeti elemeket a

Kossuth Lajos tér
rekonstrukció
településrendezési eszközök
módosításának tervcsomagja

Városrendezési szemléletű
vizsgálatok, elemzések

Örökségvédelem, történet

Korábbi tervpályázati
eredmények

- Környezeti és használati problémák feltárása
- A tér környezeti jellemzői és lehetséges átalakításuk
- Közlekedési értékelés
- Környezeti állapot, közművek

burkolatminőségtől, a növényzetértékelésen át, az utcabútorok kérdését is átvilágítva, a gyalogoskapcsolatok hiányát, a látványzavaró tényezőket listába szedi és térképen ábrázolja. Külön elemzés készült a dunai kapcsolat hiányosságainak feltárásáról. Ez megfelelő alapot ad a későbbi környezetrendezésnek.

A Belvárosi terület élhetővé válásának feltétele a megfelelő arányú és minőségű zöldfelület biztosítása. Az alátámasztó munkarészek kiemelten foglalkoznak a tér mai és lehetséges felszíni kialakításának lehetőségeivel. A szabályozási terv alátámasztó munkarészének nem feladata a térrendezési tervezést felvállalni, pár változatban elemzi a javaslat a lehetséges elvi irányokat.

A közlekedési vizsgálat a József Attila utca – Bajcsy-Zsilinszky út – Szent István körút Duna által határolt kibővített területre is kitékint, a forgalmi rend jelenlegi helyzetét és a közforgalmú közlekedést elemzi. Kedvezőtlen helyzetet eredményez az átmenő forgalom, melynek mérséklésére az elmúlt időszak forgalmi változásai jó hatással vannak. Az elképzelések a tér teljes gyalogosításával számolnak, ezért a jelenlegi forgalom átrendezésére tesz javaslatot a munkarész. Ennek során összhangot kell biztosítani a **kerületi koncepcionális elképzelésekkel**, így a **FŐUTCA** utolsó szakaszának forgalomcsillapításával, és a **Széchenyi tér tervezett gyalogospreferenciájával**.

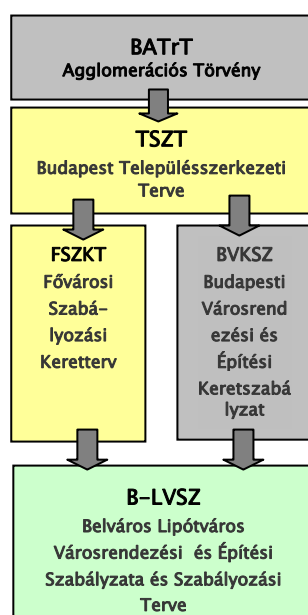
A terület környezeti állapotát alapvetően meghatározza a terek és utcák felszíni kialakítása, emellett a környezeti ártalmak, melyek közül a közlekedés tekinthető a meghatározónak.

A terület teljesen közművesített, bár előregedett vezetékek még találhatók, melyek rekonstrukciója általában az esedékes felszíni felújításhoz köthető.

A téren kialakuló új építmények (terepszint alatti garázsépítmény és látogatóközpont) valamint a felszín rendezése több közműkiváltást igényel. Ezzel külön fejezet foglalkozik. A térfelszín végleges rendezése és átépítése több, a végleges megtervezésig még nem ismert közműelemet is érinthet, mely azonban nem része a szabályozási terv alátámasztó munkarészének.

4. A BUDAPESTI TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVEK RENDSZERE

Fővárosi tervek rendszere

Budapest településrendezési terveinek rendszere eltér az ország más településeitől, a kétszintű önkormányzati rendszerhez illeszkedve. Az összefoglaló ábra mutatja a budapesti szabályozási modell. A fővárosi tervek „feletti” Budapest Agglomeráció Területrendezési Tervét nem kell módosítani.

A város területének felhasználását a **Budapest Településszerkezeti Terve (TSZT)** alapozza meg. Ennek alapján kerülnek besorolásra az egyes területek a **Főváros Szabályozási Kerettervében (FSZKT)**. Az egyes területek előírásait Budapest Városrendezési és Építési Keretszabályzata (BVKSZ) tartalmazza.

A kerületi önkormányzatok saját közigazgatási területükre a fenti tervek figyelembevételével, a keretszabályok betartásával határozzák meg övezeti rendszerüket (építési övezetek és övezetek) a helyi építési szabályzatukban, melyek neve Kerületi Városrendezési és Építési Szabályzat, az V. kerületben **Belváros–Lipótváros Városrendezési és Építési Szabályzata (B-LVSZ)**. E szabályzat melléklete a szabályozási terv, ami a részletes és térképileg is rögzíthető szabályozási elemeket tartalmazza.

A fenti településrendezési eszközök közül a TSZT és FSZKT valamint a B-LVSZ és a hozzá tartozó övezeti és szabályozási terv kerül módosításra.

1125/2005.(05.25.) Főv. Kgy. határozat	Budapest Településszerkezeti Terve
46/1998. (X. 15.) Főv. Kgy. rendelet	Fővárosi Szabályozási Keretterv
47/1998. (X. 15.) Főv. Kgy. rendelet	Budapesti Városrendezési és Építési Keretszabályzatról
29/2004. (VI.04.) önk. rendelet	Belváros–Lipótváros Kerületi Városrendezési és Építési Szabályzatáról és Szabályozási Tervéről

5. A JAVASOLT MÓDOSÍTÁSOK RÖVID ÖSSZEFOGLALÁSA

ÉPÍTÉSJOGI KÉRDÉSEK ÖSSZEGZÉSE

A településrendezési tervek módosítását az indokolja, hogy a téren a mai kialakítás szerinti övezeti határok ne akadályozzák az OGY határozat szerinti térrekonstrukciót, továbbá a mélygarázs- és látogatóközpont kialakítását.

Legcélszerűbb a zöldfelület kötetlen geometria nélküli biztosítása, ez ad a megfelelő rugalmasságot a tervezés során. A három hatályos településrendezési terv azonban meghatározott geometriát rendel a zöldfelületek biztosításához, melyek a mai állapotot konzerválják. A rugalmasabb megfogalmazás rugalmasabb szabályozást igényel.

TSZT – Településszerkezeti terv módosítása

A TSZT szintjén a Kossuth tér zöldterületi besorolása megszűnik és be nem sorolt közterületté válik. A zöldfelületek biztosítását az FSZKT veszi át.

FSZKT – Fővárosi Szabályozási Keretterv módosítása

A keretövezeti kötöttségek helyett a javasolt megoldás: a terület megfelelő zöldfelületi arányát, a tér területének meghatározott arányában – a jelenlegivel legalább azonosan – kötelezően írja elő a keretterv, de anélkül, hogy a geometriai kialakítást rögzítené. Ez a felszíni tervezésnek nagyobb szabadságot biztosít, hiszen ezáltal a kertészeti mikro-architektúra válhat meghatározóvá. Szabályozás-technikailag a **Z-KP és a Z-FK keretövezet törlésre kerül, és helyette** a terület egésze kap egy olyan szabályozást az FSZKT-ban, mely nem köti konkrét helyhez és nem konkrét kontúrral jelöli a zöldterületi keretövezet lehatárolását, hanem a terület egészére jelzi, hogy az elvárt zöldfelület értéke **minimum 25% legyen**, ami nagyobb a mai (24893) hrsz közterületre eső keretövezetek szerinti zöldfelületi előírás.

Ez tűnik a legcélravezetőbb megoldásnak, mivel

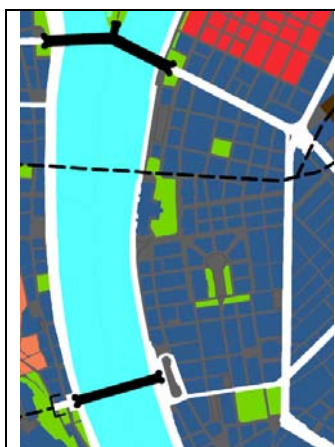
- ezzel a szabályozástechnikával az FSZKT továbbra is **biztosítja a tér zöldfelületi ellátottságát**,
- a térbeli elhelyezés számára megfelelő szabadságot biztosítva ez **tágabb keretet enged a későbbi tervezésnek**,
- a térségben továbbra is **biztosított** marad ugyanaz a **zöldfelületi érték**, ugyanakkor a térhez jobban illő geometriai kialakítás volna kialakítható,
- a javasolt **létesítmények elhelyezhetőségét nagyobb szabadságfokkal** lehet érvényesíteni a helyi szabályozás szintjén.

B-LVSZ és SZT – Belváros-Lipótváros Városrendezési és Építési Szabályzata és Szabályozási Terv módosítása

Az FSZKT módosítását értelemszerűen követni kell a kerületi szabályzatban és a szabályozási terven is, továbbá az övezeti terv és normaszöveg is változik.

6. A MÓDOSÍTÁSOK VÁRHATÓ ÉPÍTÉSJOGI HATÁSAI

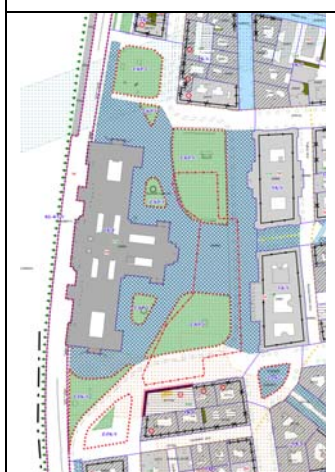
- **Nem számottevő** abban az értelemben, hogy a szabályozástechnika révén ugyanazon **zöldfelületi arány** a módosítással továbbra is **biztosításra kerül**.
- **Számottevő** abban az értelemben, hogy **rugalmasabbá teszi a térfelszín és a terepszint alatti építmények konfigurációinak viszonyát**, a tervezés jobban tud a tér kialakult helyzetéhez igazodni, és nem kényszerül az általános övezeti lehatárolások keretén belül mozogni.
- Tekintettel arra, hogy a **szabályozás ma is lehetővé teszi mélygarázs létesítését**, a módosítás ennek pontosítását jelenti, **nem új létesítmény elhelyezésére vonatkozik**.

hatályos TSZT >>részlet

hatályos FSZKT >>részlet

hatályos SZT >>részlet

FŐVÁROSI TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVEK módosítása*					
TSZT		FSZKT			
HATÁLYOS	JAVASOLT MÓDOSÍTÁS	HATÁLYOS	JAVASOLT MÓDOSÍTÁS		
					
TSZT módosítás határozatában rögzíteni kell, hogy az FSZKT-ban a zöldfelület biztosítandó		„Kötelező zöldfelület: min. 25%”			
MINDKÉT FŐVÁROSI TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVBEN ZÖLDTERÜLETI TERÜLETFELHASZNÁLÁS HELYETT >> BE NEM SOROLT TERÜLET LESZ. EZÉRT AZ FSZKT KÜLÖN FELIRATTAL JELZI, HOGY A ZÖLDFELÜLET NAGYSÁGÁT A TÉREN MEG KELL TARTANI, VAGYIS LEGALÁBB 25% ZÖLDFELÜLET KIALAKÍTÁSA SZÜKSÉGES					
*szükség szerint a fővárosi településrendezési tervek egyéb részei is módosításra kell, kerüljenek, lásd a jóváhagyandó munkarészt.					
KERÜLETI TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERV					
Belváros–Lipótváros Kerületi Városrendezési és Építési Szabályzatáról és Szabályozási Tervéről					
B-LVSZ 1. melléklet övezeti terv		B-LVSZ 4. melléklet Szabályozási Terv			
HATÁLYOS	JAVASOLT MÓDOSÍTÁS	HATÁLYOS	JAVASOLT MÓDOSÍTÁS		
					
AZ FSZKT MÓDOSÍTÁS SZÖVEGES ELŐÍRÁSÁNAK MEGFELELŐEN, A KERÜLETI ÖVEZETI TERV SEM TARTALMAZ ZÖLDTERÜLETBE SOROLT ÖVEZETET, DE AZ EGYÜTT ALKALMAZANDÓ SZABÁLYOZÁSI TERVLAP ÉS A SZABÁLYZAT ELŐÍRÁSA IS RENDELKEZIK ARRÓL, HOGY A TÉR EGÉSZÉHEZ VISZONYÍTVA LEGALÁBB 25 %-OS ZÖLDFELÜLETI BORÍTOTSÁG KÖTELEZŐ					

A Kossuth téren tehát geometriai kötöttség nélkül is biztosított lesz a zöldfelület kötelező kialakítása, a térfelszín helyreállítása után.

Cél, hogy ezt mindhárom termódosítás közvetítse és lekövesse.

SZABÁLYOZÁSI KONCEPCIÓ

1. HATÁLYOS SZABÁLYOZÁS

SZABÁLYOZÁSI TERVLAP

A Kossuth tér szabályozását a mai szabályozási terv a következők szerint határozza meg:

- a téren a mélygarázs létesítésére ma is lehetőséget ad a szabályozás, de helyszíne túl kötött módon, lehatárolással van meghatározva;
- a téren a zöldfelületek biztosítását ma a Z-KP-V és Z-Fk-V övezetek rögzítik, melyek kontúrral rendelkezve túl határozott, minimális szabadságfokkal, egy mai kertkontúrt lekövető módon kerültek meghatározásra az 1998-ban meghatározott keretövezetek lehatárolása szerint, melyek összegzése alapján a számított zöldfelület aránya a térre vonatkoztatva 20%;
- a terület jelentős része a hatályos terven is gyalogosfelületként került feltüntetésre, vagyis jelmagyarázata szerint: *gyalogos utca vagy közterület, illetve gyalogosutca engedélyhez kötött forgalommal*. A téren lényegében a Báthory utca és a Szalay utca, vagyis a tér északi és déli határoló utcaszakasza nem érintett ilyen jelzéssel.

B-LVSZ NORMASZÖVEG A KOSSUTH TÉRI REKONSTRUKCIÓVAL RELEVÁNS ELŐÍRÁSAI

A térre kertépítészeti tervet kell készíteni. A hatályos rendelet 13.§-a részletezi a kiemelt közterületekre vonatkozó rendelkezéseket a burkolat minőségétől kezdve a közterület-alakítás egyéb feltételéig.

A 17.§ rögzíti, hogy mely közterületek válnak gyalogos, vagy engedélyhez kötött forgalmú területté, itt a forgalmi rend változásával érintett utcákra vonatkozó rendelkezéseket módosítani szükséges a megváltozott forgalmi elképzelések miatt.

A 18-22.§-ok mind közterülettel összefüggő előírásokat határoznak meg, melyek módosítása nem vált szükségessé.

A 23-24. § és 26. §-ok a közterületi növényzetre rögzítenek rendelkezéseket.

A téren külön mélygarázs céljára építési helyet nem kell meghatározni, mivel a rendelet 39.§ (9) bekezdése a 16 m-nél szélesebb közterületek esetében ezt általánosan lehetővé teszi.

A Kossuth térre vonatkozó külön rendelkezés a hatályos szabályzat szerint:

A 170. tömb

a 24894 hrsz telek (Országház) és (24893) hrsz közterületre vonatkozó részletes előírások

73.§

- (1) „A 24894 hrsz.-ú telket (Országház telke) körülvevő (24893) közterületen a szabályozási tervben rögzített gyalogos és/vagy vegyes használatú területeket kell kialakítani.
- (2) A szabályozási tervlapon rögzített kontúron belül terepszint alatti építmény (fogadóépítmény, mélygarázs) létesíthető, a szükséges közműkiváltások figyelembevételével. Szükség esetén az előírt védőtávolságok az érintett közműtársaság hozzájárulásával csökkenthetők megfelelő műszaki védelem biztosítása mellett.
- (3) –
- (4) –
- (5) –
- (6) A közterület gyalogosfelületeinek egészét egységesen megtervezett díszburkolattal kell burkolni. A terepszint alatti közösségi építmény személyi feljártához legfeljebb 20 m² alapterületű, transzparsüvegezéssel kialakított lift létesíthető.”

2. SZABÁLYOZÁSI CÉLOK

A Kossuth téri rekonstrukció megvalósíthatósága érdekében a téren szabadabb tervezési konfigurációt is lehetővé tevő szabályozási rend kialakítása indokolt. Ennek érdekében az FSZKT keretővezeteti törlésre kerülnek és helyettük a zöldfelületek nagyságát a külön szöveges jelzés fogja rögzíteni az FSZKT tervlapon.

Az FSZKT módosítását megelőzően a TSZT is módosításra kerül. (Lásd részletesen II–III. kötetekben.)

A kerületi szabályzat és a hozzátartozó szabályozási terv e tervek figyelembevételével módosul és ad további „finomszabályozást” a területnek.

A B-LVSZ és a mellékletét képező szabályozási terv a következőket kell meghatározza és lehetővé tegye.

Lehetővé kell tegye, hogy

- mélygarázs ne csak a mai kontúron belül legyen megvalósítható,
- a parlament látogatóközpontja is elhelyezhető legyen a terepszint alatt,
- az egyéb funkcióit szolgáló közterületi „infrastruktúrák” tegyék lehetővé a tér egyes, erre szánt részeinek többféle funkcióra való alkalmasságát, így a kulturális és politikai rendezvények megtartásához szükséges XXI. századi kritériumoknak feleljen meg.

Biztosítani kell, hogy

- legalább a jelenlegi előírások szerinti, de lehetőleg nagyobb zöldfelület a téren a továbbiakban is létrejöjjön a rekonstrukció során,
- a műemléki környezetben zavaró építmények, épületrészek ne legyenek létesíthetők,
- a gyalogosrendszer részeként a tér teljes egésze forgalommentes, vagy csak engedélyhez kötött forgalmú legyen.

3. A SZABÁLYOZÁS VÁLTOZÁSA

A SZABÁLYOZÁSI TERVLAP

A tervlapról törlésre kerülnek

- az építési övezeti lehatárolások,
- a mélygarázs kontúrja, és
- a „fővárosi jelentőségű víznyerőhely védőterülete” lehatárolás.

Szöveges előírásként a következő szöveg fog szerepelni:

KÖTELEZŐ ELEMKÉNT

„a Kossuth tér (24893) hrsz területének legalább 25%-án zöldfelületet kell kialakítani”

„a Kossuth tér alatt terepszint alatti építmény létesíthető a szükséges közműkiváltások figyelembevételével a vonatkozó 73§ rendelkezései szerint”

JAVASOLT ELEMKÉNT

„villamosvonal javasolt áthelyezési iránya”

„megtartásra javasolt fasor”

A NORMASZÖVEG VÁLTOZÁSA

Egy-két pontosítás szükséges a forgalmi rend változása, illetve a tér egésze gyalogosítása miatt.

A térre vonatkozó **73. § új rendelkezései** kiegészítése szükséges a következők szerint:

- (1) Kisebbséggel pontosítással változatlan marad, a szabályozási tervlapon a gyalogosfelület kiegészítésre kerül.
- (2) A területen a meglévő garázskontúr a már említett összefüggések miatt törlésre kerül. Az elhelyezhető létesítmény rendeltetését célszerű pontosítani. A normaszöveg kismértékben változik, mivel a kontúr lekerülhet a már hatályban lévő 39.§ miatt.
- (3) A (24893) hrsz közterület területén legalább 25%-ában zöldfelületet kell kialakítani – a módosított FSZKT-ban előírtaknak megfelelően.
- (4) Fontos, hogy a Steindl féle hármas térrendszer mindegyik térrészén legyen parkosított felület. A szabályozás ezen előírás mellett – részletesebb információk hiányában – nem kívánja megkötni az adott térrészekben a zöldfelületi arányt, vagy területet, mert ismét túlszabályozás jönne létre.
- (5) A mélygarázs megközelítése a felső és az alsó-rakpart felől egyaránt biztosítható, amennyiben ahhoz a közút kezelője hozzájárulását adja. Míg a felső rakparti és a Balassi B. utca felőli megközelítés egyértelműen kialakítható, jó, ha felhatalmazás van az alsó rakparti kapcsolatra is. Fontos, hogy az alsó rakparti megközelítés csak a teljes előntésbiztos bejárat kialakítása esetén lehessen megvalósítani, bár ez nyilvánvalóan olyan biztonsági kérdés, melyet maga a beruházó is be fog tartani, ha ilyen megoldás mellett dönt.
- (6) Bár 39.§ (9) bekezdése rögzíti, hogy közterületi mélygarázsban nyilvános illemhelyet kell létesíteni, a tér mérete és időszakos rendezvénytérré alakulása indokolja, hogy ne csak a mélygarázsban, hanem önállóan is elhelyezésre kerülhessen terepszint alatt illemhely, ennek szabályait is rögzíteni kell. Eszerint a téren nyilvános illemhely számára terepszint alatti építmény elhelyezhető a felszínen legfeljebb 20m² alapterületű építményként kialakított lejárattal.
- (7) A Szabadság térrel való vizuális és tényleges gyalogoskapcsolat kialakítását biztosítani kell.
- (8) A téren lévő növényzet meghatározó értékes egyedeit a tervlap feltünteti, ezek kivágása csak a tér egészére készített koncepció alapján megengedett, de életveszély esetén lehetővé kell tenni.

JÓVÁHAGYANDÓ MUNKARÉSZ

B–LVSZ MÓDOSÍTÁS

B-LVSZ MÓDOSÍTÓ RENDELETTERVEZET**Belváros–Lipótváros Budapest Főváros V. kerület Önkormányzat Képviselő-testületének ...../2012 (.....) önkormányzati rendelete**

a

Belváros–Lipótváros Kerületi Városrendezési és Építési Szabályzatáról és Szabályozási Tervéről szóló 29/2004.(VI.04.) B-LÖ számú rendelet módosításáról

Belváros – Lipótváros Budapest Főváros V. kerület Önkormányzat Képviselő-testülete az Alaptörvény 32. cikk (2) bekezdése, a helyi önkormányzatokról szóló, 1990. évi LXV. törvény 16. § (1) bekezdésében, valamint az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 14. § (3) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

A B-LVSZ mellékleteinek módosítására vonatkozó rendelkezések**1.§**

- (1) **A Belváros–Lipótváros Kerületi Városrendezési és Építési Szabályzatáról és Szabályozási Tervéről szóló 29/2004.(VI.04.) B-LÖ számú rendelet (továbbiakban: R.) 1. számú melléklete helyébe a jelen rendelet 1. számú melléklete lép.**
- (2) **A R. 3/1. számú melléklete helyébe a jelen rendelet 2. számú melléklete lép.**
- (3) **A R. 4. számú melléklete helyébe a jelen rendelet 3. számú melléklete lép.**

A B-LVSZ normaszövegének módosítására vonatkozó rendelkezések**2.§**

- (1) **A R. 17. § (1) bekezdésének g) pontja hatályát veszti.**
- (2) **A R. 17. § (2) bekezdés c) pontjában a „Falk Miksa utca” szövegrész helyébe a „Balassi Bálint utca” szövegrész lép.**
- (3) **A R. 17. § (3) bekezdése a következő m) ponttal egészül ki:**
m) „Falk Miksa utca – szabályozási tervlapon rögzített területein”
- (4) **A R. 23. § (3) bekezdése hatályát veszti, a Kossuth téri vízgálériára vonatkozó fővárosi jelentőségű víznyerőhely (hidrológiai „B”) védőterület tájékoztató jelölés megszűnik.**

3.§

A R. 73. § (1)–(6) bekezdés helyébe a következő (1)–(8) bekezdés lép:

- „(1) A 24894 helyrajzi számú telket (Országház telke) körülvevő (24893) helyrajzi számú közterületen a szabályozási tervben rögzített gyalogos és/vagy vegyes használatú területeket a Kossuth tér rekonstrukciója során ki kell alakítani.
- (2) A Kossuth téren a (24893) helyrajzi számú közterületen terepszint alatti építmény létesíthető – a Parlamenthez kapcsolódó látogató vagy fogadóépítmény, mélygarázs és a hozzájuk tartozó kiszolgáló rendeltetésekkel és építményrészekkel –, a szükséges közműkiváltások figyelembevételével.
- (3) A (24893) helyrajzi számú közterület területének legalább 25%-án zöldfelület létesítendő.
- (4) A Kossuth tér hármas térrendszerén belül (északi, déli és keleti) mindegyik térrész rendelkezzen zöldfelülettel.

- (5) A mélygarázs megközelítése az alsó-rakpart felől is biztosítható, amennyiben ahhoz a közút kezelője hozzájárulását adja. Az alsórakparti megközelítés csak teljes elöntésbiztos bejárat kialakítása esetén megengedett.
- (6) A téren nyilvános illemhely számára terepszint alatti építmény önállóan elhelyezhető, a felszínen legfeljebb 20 m² alapterületű lejárattal.
- (7) A Kossuth Lajos tér és a Szabadság tér közötti vizuális kapcsolatot kövesse a két tér közötti gyalogos kapcsolat kialakítása, iránya.
- (8) A szabályozási terven megtartásra javasolt faegyedek csak a Kossuth téri rekonstrukcióhoz készülő kertépítészeti terv favédelmi és fakivágási terve szerint vagy életveszély esetén vághatók ki.”

Zárórendelkezők

5.§

Jelen rendelet a kihirdetését követő 11. napon lép hatályba, és az azt követő napon hatályát veszti.

dr. Rónaszéki László
jegyző

Rogán Antal
polgármester

*A rendelet kihirdetése, a Polgármesteri Hivatal hirdetőtábláján
való kifüggesztéssel .....-án megtörtént.
A kifüggesztés időtartama 30 nap.*

*dr. Rónaszéki László
jegyző*

KOSSUTH TÉR REKONSTRUKCIÓ TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZÖK MÓDOSÍTÁSA

**A KOSSUTH TÉR
(hrsz: 24893) TERÜLETÉNEK
LEGALABB 25%-ÁN
ZÖLDFELÜLETET
KELL KIALAKÍTANI**

**A KOSSUTH TÉR-ALATTI TEREPSZINT
ALATTI ÉPÍTMÉNY LÉTESÍTHETŐ
A SZÜKSÉGES KÖZMŰKIVÁLTÁSOK
FIGYELEMBEVÉTELÉVEL
A VONATKOZÓ 73.§ RENDELKEZÉSEI SZERINT.**

**VILLAMOS NYOMVONAL
JAVASOLT
ÁTHÉLYEZÉSI IRÁNYA**

 URBAN-LIS STUDIO KFT. 1031. BUDAPEST, MADÁCSA U. 19-21. TEL: 061-242-2057, 061-242-2257	rajzszám: _____ tépók: _____ M=1:2.000		É
	tervrajz megnevezése: BELVÁROS-LIPÓTVÁROS BUDAPEST FŐVÁROS V. KERÜLET KERÜLETI VÁROSTEREVEZÉSI ÉS ÉPÍTÉSI SZABÁLYZATÁNAK MÓDOSÍTÁSA SZABÁLYOZÁSI TERV LAP		
<u>Készült az állami alapadatok felhasználásával</u>			
tervezési fázis		dátum	
		2012.03.29	
vezető tervező	tervezői névjegyzék száma	alírásk	
Liszky Krisztina	TT/E 01-1455/11		
tervező	tervezői névjegyzék száma	alírásk	
Vásárhelyi Kinga	TT/E 01-3723		
tervező	tervező	szerkesztő	
Horváth Ágnes	Szczuka Levente	Krébesz András	
alírásk	alírásk	alírásk	
			

KÖTELEZŐ ELEMOK:

B-LVSZ SZERINT

	Tervezett szabályozási vonal
	Övezethatár
	FSZKT módosítása után hatályba lépő övezethatár / megszüntető jel
	Megszüntető jel

Közterületek kialakítása

	Kiemelt gyalogospreferenciájú főútvonallá fejlesztendő nyomvonal
	Belvárosi Főutca Tengely
	Gyalogos utca, vagy közterület, illetve gyalogos utca engedélyhez kötött célforgalommal / kerékpárforgalommal
	Forgalomcsillapított, vegyes használatú közterület kijelölt parkolók kialakításával
	Gyalogos terület kerékpárforgalommal vegyes használatban
	A meghatározott arányú zöldfelület biztosítására kijelölt területrész
	Nem fásítható terület

Közhasználatú területek kialakítása

	Közhasználat céljára átadandó terület (átjáró, árkád, udvar, fedett udv.)
	Közhasználat céljára átadandó terület Időbeli korlátozás lehetséges este 8 és reggel 8 között
	Tervezett kötelező árkádsor

Gyalogoskapcsolatok biztosítása

	Térszín alatti gyalogos kapcsolat biztosítandó
	Felszíni gyalogoskapcsolat telekerületen biztosítandó
	Felszíni gyalogoskapcsolat közterületen biztosítandó

Általánostól eltérően meghatározott építési helyek

	Építési hely terepszint felett is beépíthető részének határvonala
	Terepszint alatti építési hely határa
	Emeleti szintű építési hely határa
	Átlagos terepszint feletti, max. 1,00 m ill. 1,20 m magas építmény építési hely határa

Épületekre/építményekre vonatkozó rendelkezések

	Pariament, templom (tetőzet nem változhat)
	Kötelezően megtartandó épület, épületrész (védett épület esetében)
	Épületrész bontása esetén az utcafronti traktus megtartandó
	Bontandó épület, épületrész
	Távlatban bontandó épület
	Kötelező építési vonal
	Tervpályázat alapján meghatározható helyreállítás, vagy átépítés
	Építészeti tervpályázat kötelező új beépítés / jelentős átépítés esetén
	Csatlakozó homlokzatmagasság, vagy eltérési mértéke
	Kötelező homlokzatátalakítás - az épület megtartása / felújítása esetén

Új tetőtéri nyílászáró a közterület felől a megadott szakaszon:

	Nem létesíthető
	Kizárólag a tetőszék 42/a.§ szerinti figyelembevételével létsíthető
	Tetőzetet érintő beavatkozás elvi engedélyben tisztázható a illetékes tervtanács véleményének kötelező kikérésével

Zöldfelületek

	Telepítendő fasor, illetve fasor pótlás
	Kötelező tetőekert, vagy telken belüli zöldfelület

MÁS JOGSZABÁLYOK SZERINT

ORSZÁGOS VÉDELEM	
	Országos egyedi védelem (műemlék épület)
	Műemléki jelentőségű terület - világörökség területe
	Műemléki jelentőségű terület - a világörökség puffterülete
	Műemléki környezet egyedi kijelölés alapján
	Városhfal védett régészeti lelőhelye
(ezen belül a szomszédsági alapú műemléki környezet jele "m" nincs feltüntetve)	
FŐVÁROSI VÉDELEM / KORLÁTOZÁS	
	Fővárosi egyedi védetség
	Fővárosi területi védetség
	Védett fasor
	Védett közkert
	Metró védelmi zóna
	4-es metró védelmi zóna
	Mikrohullámú sávok magassági korlátozása
	~~Fővárosi jelentőségű víznyerőhely (hidrológiai "B") védőterülete~~
80M, 60M Magassági korlátozás mértéke	

KOSSUTH TÉR REKONSTRUKCIÓ TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZÖK MÓDOSÍTÁSA

Kerületi rendeletben védelem alatt álló épületek:

VH	Kerületi egyedi védelem
VHU	Kerületi utcai védelem

IRÁNYADÓ ELEMEEK:

	Irányadó telekhatár
	Közterületek közötti, tervezett telekhatár
	Nem kötelező telekösszevonás
	Meglévő épület (megtartható vagy bontható)
	Emeletráépítés lehetősége
	Irányadó építési vonal
	Ajánlott üvegtetővel való lefedés (udvar / utca)
	Építészeti hangsúly az adott irányból létesíthető
	Gyalogos passzázs nyitható
	Közhasználatú kert
	Tervezett parkosítás határa, vagy mélygarázs feletti zöldfelület gyalogos felülettel együtt
	Megtartandó fa, fasor
	Bemutatóra javasolt régészeti érték (városfal)

TÁJÉKOZTATÓ ELEMEEK:

	Kritikus keskenységű udvar, főhelységet feltételező homlokzattal [a feltüntetés nem teljeskörű]
	Meglévő telekhatár
	Tömbszámozás
	Rendelet területi hatálya

ÉPÍTÉSI ÖVEZETEK, ÖVEZETEK

Építési övezetek

övezet kódja	beépítési mód	beépítési mérték %	szintterületi mutató
	éptíménymagasság (m)	Telekterület (m2) Legkisebb/legnagyobb	zöldfelületi arány (%)
VK-V Városközpont	Z	80	5,5 / 6,0**
	16-25 /28****/30*****	800	2000 4000*
<p>* a főutca menti telkeket érintő teloralakítás esetén</p> <p>** jelen rendelet 34.§-ban meghatározott feltételekhez kötött engedélymeny esetén</p> <p>*** mélygarázs, ill. meglévő pinceszint + terepszint alatti éptípmény 100%-os beépítése esetén</p> <p>**** 38. § szerinti illeszkedési szabály alapján</p> <p>***** szabályozási terven építészeti hangulgy létesítési lehetőségeivel érintett telken</p>			
VK-V-R/L Rehabilitációs / lakódomináns városközpont	Z	80	5,5
	16-25	KA	2000*
<p>KA kialakult</p> <p>** kivéve, ha a szabályozási terv szerint nagyobb terület összehvonható</p> <p>*** mélygarázs, ill. meglévő pinceszint + terepszint alatti éptípmény 100%-os beépítése esetén</p>			

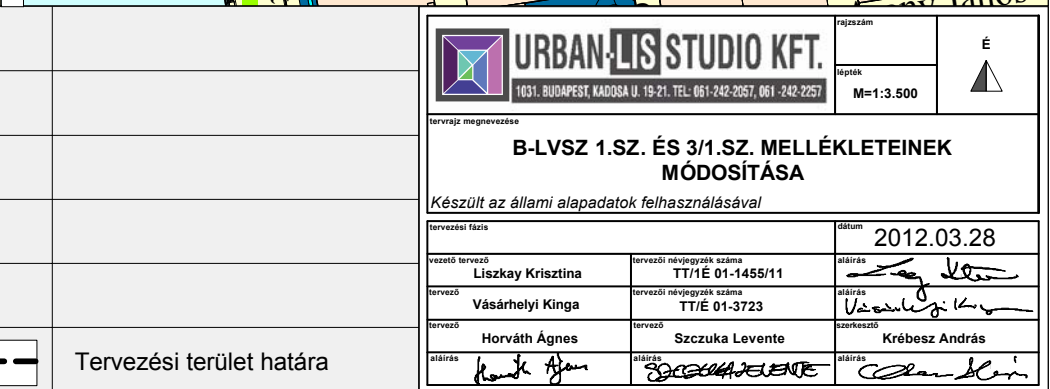
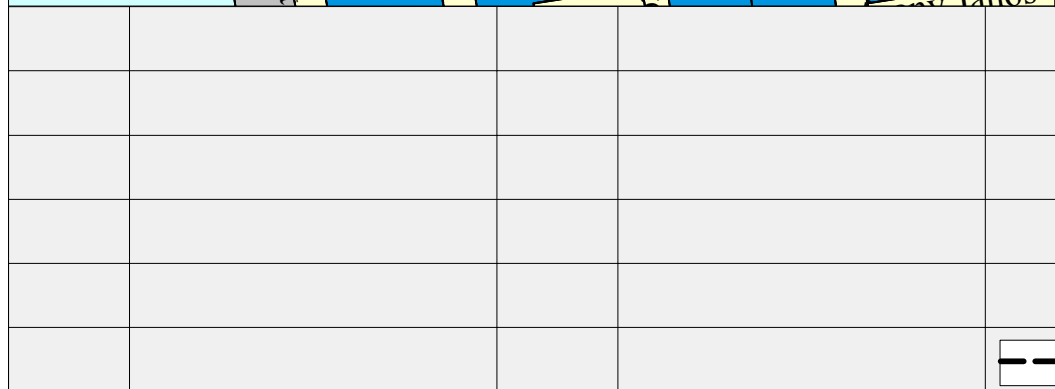
Övezetek

KL-KT-V	Közlekedési célú közterület
Z-FK-V	Fásított köztér
Z-KK-V	Közkert
Z-KP-V	Közpark

[illegible]

 URBAN-LIS STUDIO KFT. 1031. BUDAPEST, KADÓCSA U. 19-21. TEL: 061-242-2057, 061-242-2257	rajzszám	
	lépték	
	M=1:2.000	
tervrajz megnevezése BELVÁROS-LIPÓTVÁROS BUDAPEST FŐVÁROS V. KERÜLET KERÜLETI VÁROSRENDEZÉSI ÉS ÉPÍTÉSI SZABALYZATÁNAK MÓDOSÍTÁSA SZABALYZÁSI TERVLAPO <u>Készült az állami alapadatok felhasználásával</u>		
tervezési fázis		dátum
		2012.04.03
vezető tervező	tervezői névjegyzék száma	aláírás
Liszczay Krisztina	TT/É 01-1455/11	
tervező	tervezői névjegyzék száma	aláírás
Vásárhelyi Kinga	TT/É 01-3723	
tervező	tervező	szerkesztő
Horváth Ágnes	Szczuka Levente	Krébesz András
aláírás	aláírás	aláírás
		

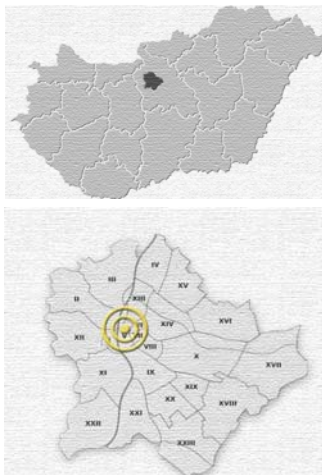

ALÁTÁMASZTÓ MUNKARÉSZ – VIZSGÁLATOK

I. VÁROSRENDEZÉSI VIZSGÁLATOK

1. ÉSZAK-LIPÓTVÁROS

Elhelyezkedés

A KSZT módosításának tárgya, a Kossuth tér Budapest legbelsőbb kerületének, az V. kerületnek északi, azon belül a Duna menti oldalán fekszik. A kerület két részterületre tagolódik: a történeti Belvárosra és a hozzá északon csatlakozó Lipótvárosra, melyeket a kerület Szabályozási terve további két-két, északi és déli részterületre oszt. A vizsgálat a továbbiakban is ezt területi osztást használja. A Kossuth tér az Északi-Lipótváros szerves része.

Északi-Lipótvárost határolja délről az Arany János utca, nyugatról a Duna, északról a Szt. István krt., keletről pedig a Bajcsy-Zsilinszky út. A Szt. István krt. mentén a XIII. kerület újlipótvárosi részével, a Bajcsy-Zsilinszky út mentén pedig a VI. kerülettel szomszédos.

TELEPÜLÉSSZERKEZET

A terület szabályos négyzethálós szerkezetét az 1800-as évek végén, 1900-as évek elején nyerte el. Két nagy tere: a Kossuth tér és a Szabadság tér impozáns megjelenésével a főváros jelképévé vált és maradt a mai napig.

A mértani szerkesztéssel kialakult utcahálózat egyenrangú utcák létrejöttét eredményezte, egyedüli kiemelt – szélességében és impozánsságával – az Alkotmány utca, mely a Parlamentre vezet rá.

Jelentős forgalmat a határoló Szt. István krt. és a Bajcsy-Zsilinszky út bonyolít, a fővárost átszelő É-D irányú átmenő forgalom a Széchenyi rakparton halad. A belső átmenő forgalom a sok egyirányú utca miatt nem jelentős.

A terület kapcsolata a város minden részével adott:

- a budai oldallal közvetlenül a Margit-hídon és közvetetten a Lánchídon,
- a szomszédos kerületekkel a Szt. István krt. és a Bajcsy-Zsilinszky úton történik.

Szerkezeti szempontból a Duna és a rakpartok közlekedési folyosók, egyéb használati funkciójuk jelenleg nincs.

KIALAKULT UTCAHÁLÓZAT

Az ortogonális, hálós jellegű utcahálózatot két koordináta-rendszer alkotja, melytől a határoló elemek (a Szt. István krt. és a Bajcsy-Zsilinszky út) eltérnek. Mindkét rendszer a Duna vonalára közel merőlegesen szerveződik.

A terület északi része jelenleg a Duna felé terekkel nyit (Jászai Mari tér, Olimpiai park), így "hátrahúzott" térfal alakult ki. A déli rész közvetlenül a víz felé képez térfalat.

A koordináta-rendszerek találkozási vonala az Alkotmány utca, csuklópontja pedig a Kossuth tér és a Parlament. Bár az utcából a kupola látványa gyönyörű, az épület középízlését nem az Alkotmány utcára szerveződik.

Az Alkotmány utca a déli koordináta rendszer vonalát viszi, az Országház tömege a Dunára szerveződve inkább az északi vonalvezetéshez közelít.

Az Alkotmány utcától északra fekvő Néprajzi Múzeum és a háta mögött álló tömb területi elhelyezkedése alapján az északi utcarendszerhez tartozik, mégis telepítésében a délihez igazodik.

Az északi rész közel azonos tömbméretekkel rendelkezik, míg a déli jóval változatosabb képet mutat. Ebben a terület egységben a Szabadság tér és a határoló tömbjei osztják szét a területet. A Dunához közel kelet-nyugati, a Bajcsy-Zsilinszky út mellett észak- déli hossz tengelyűek a tömbök. A Duna és az Alkotmány utca mentén általában apróbb, alig két telekből álló tömbök találhatók.

A Duna menti rakpart jelenleg inkább autós közlekedési folyosó, mint utca. Gyalogos közlekedésre szinte alkalmatlan.

Az utcák légtérarányai a világvárosias átépüléssel érintett területeken már erősen feszítettek ezt szerencsésen oldják a teresedések, a nagyobb léptékű utcák.

TERÜLETHASZNÁLAT

A városok belső magjára, a városközpontokra jellemző funkciókeveredés Budapesten is jellemző. A lakások helyét sokszor átveszi irodai funkció, egykori lakóépületek válnak bankszékházakká, vagy igazgatási épületté. Ennek ellenére a területhasználat mai két fő jellemző kategóriája Észak-Lipótvárosban a nagyvárosias lakó és az intézményi kategória.

A Szt. István körút és a Bajcsy-Zsilinszky út menti területeken inkább a lakó, a Szabadság tér körül és a Duna menti területeken pedig a vegyes és intézményi területhasználat a domináns. A Honvéd tér egy „tisztán intézményi negyed fekszik” többségében a környezetében oktatási és igazgatási létesítményekkel.

BEÉPÍTÉSI KARAKTER

A terület imázsát meghatározó karakterelemek egy része a városszerkezeti adottságokból, más része az épületállomány jellegzetességeiből adódik.

A beépítésre a zárt sorú, döntően zárt udvaros forma a jellemző. A kiemelt intézmények nagyléptékű, egész tömb méretű épületei erős hangsúlyokat adnak a városrésznek.

Jellemző az eklektikus épületállomány egységes jelenléte, melyet a századforduló együttese egészítenek ki. Több igen kvalitásos épület is jelen van a korai modern időszak reprezentálójaként.

A területre jellemző a homogenitás, hogy egyes korszakok együttese nagyobb területeken egységként jelennek meg, azonban ezek az egységek egymástól már eltérőek, így nagyvonalú, de változatos városépítészeti képet nyújtanak.

Észak-Lipótváros területén az elmúlt század szabályozásai által megengedett lehetőségek különböző épületmagasságú és szintszámú épületek megvalósulását tették lehetővé. Ez a vegyesség leginkább az F+1 szintszámnál nagyobb magasságban nyilvánul meg. Szinte nincs a területen egy-két szintes épület, az F+3 ill. ennél nagyobb szintszám dominál.

Általában egy tömbön belüli közel azonos az épületmagasság, ez azonban gyakran eltérő szintszámú beépítéseket jelent. A régi, zártudvaros épületek nyereg – a hátsó traktusokban félnyereg – tetővel rendelkeznek, míg az új épületek lapos tetősek. Az épületek telekhatáron tűzfallal csatlakoznak egymáshoz.

Zártudvaros beépítési forma

BUDAPESTI LÁTVÁNYELEMÉK

A terület karakterét meghatározzák a fontos, városi léptékű látványelemek.

- **A Duna-parti látvány, látvány a Halászbástyáról:** a városrész dunai látképének fókuszpontja a Parlament épülete, melyet a rakpartok hangsúlyos vonala kapcsol össze a Margit-híddal és a Lánchíddal. A folyam túloldaláról, **a Batthyány térről** is impozáns látványként tárul fel a Duna vizében is tükröződő Országház.
- Kiemelt szerepe van a Parlamentre futó **Alkotmány utcai tengelynek**, ahonnan az épület kupolája szépen látszik.
- **A Kossuth tér** egy térrendszer ("Steindl féle hármas osztás"), melyet a folyó felőli északi, déli kisebb terek és a Parlament, a Néprajzi Múzeum és Vidékfejlesztési Minisztérium épülete közti nagyobb tér alkot.
- **A Szabadság tér** kitüntetett szerepe: a nagyobb léptékű városszerkezet igen fontos együttese a Szabadság tér. Kompozíciója változatos térformákat ad, építészeti kvalitása mind a beépítés módjában, mind az egyes épületek kialakításában vitathatatlan. A városrész térrendszerének szabályosságát a Szabadság tér és mellékterei sajátosan tagolják.

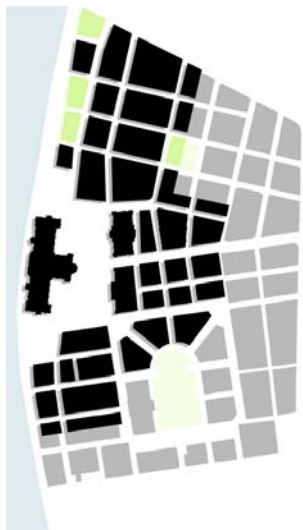

Az Országház épülete a Batthyány térről

Az Országház kupolája az Alkotmány utca felől

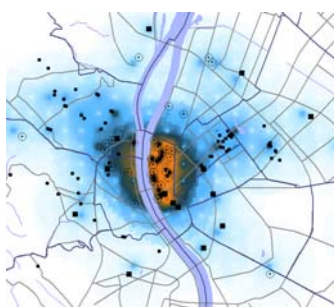
A KSZT módosítással érintett terület
lehatárolása

Területhasználat vizsgálata

Az igazgatási területek meghatározó
térsegei (szintterület alapján)

A csúcsközigazgatás és diplomácia
sűrűsödése Budapesten (db/ha alapján)

2. A KSZT MÓDOSÍTÁS LEHATÁROLÁSÁNAK ÁLTALÁNOS BEMUTATÁSA, A BEÉPÍTÉS JELLEMZŐI

A Steindl Imre utca – Nádor utca – Zoltán utca – Szabadság tér – Aulich utca – Hold utca – Nagy Ignác utca – Szalay utca – Honvéd utca – Szt. István körút – Duna által határolt tervezési terület jelenlegi adottságait, azon belül problémáit és értékeit a vizsgálati térképek és azok alábbi szöveges ismertetése rögzíti. A vizsgálati területen belül külön is górcső alá vesszük a Kossuth tér és közvetlen környezetének köz- illetve közhasználatú területeit: úthálózatát, gyalogos struktúráját, zöldfelületi rendszerét.

TERÜLETHASZNÁLAT, FUNKCIÓK

A városi területeket az épületekben jelenlévő funkciók és a területek használata jellemzi, hiszen az tölti meg élettel.

A funkciók vizsgálata épületekre vonatkozik – esetlegesen azon belüli további osztással –, a területhasználat pedig nagyobb egységre, közterületek által határolt tömbökre készült.

A sűrű városi szövetben a tömb léptéke igen meghatározó, mert a zártudvaros beépítéssel az épületek egy tömegben jelennek meg. Emellett az épületek funkciója külön vizsgálándó, egyrészt a vizsgálati szint elmélyülése, másrészt mert a tulajdonviszonyok a funkciót jelentősen befolyásolják, aminek az egysége pedig a telek. A területen a telek és az épület a már említett sűrűség és beépítési mód miatt közel azonos lépték: általában egy telek egy rajta álló épületet jelent városrendezési szempontból.

TERÜLETHASZNÁLAT

A területhasználat vizsgálata az egy tömbre jellemző, domináns használatot mutatja. Ahol egy tömbön belül markánsan, területileg is elhatárolható, eltérő használatú tömbrészek alakultak ki, ott megjelenik a vizsgálati térképen a különbözőség. Ezen a területen jellemzően a lakó és az intézményi használat különül el egy tömbön belül az említett módon. Ilyen az Alkotmány utca – Szemere utca – Szalay utca által határolt tömb. A forgalmasabb, impozánsabb Alkotmány utca felé intézményi terület, a Szalay utca felé pedig a lakóterület a domináns.

Sokszor telkeként változik a használat, a városias lakó és irodafunkciók keveredése igen jellemző. Ezt a fajta keveredést mutatja a többfunkciós városias használati kategória. A Szabadság tér környékén és a Báthory utca mentén – a vizsgálati terület déli, délkeleti részén – ez a fajta vegyes használat a jellemző.

A Duna partján fekvő tömbökben az intézményi használat, váltja a lakót és zöldterületeket, míg a Szent István körút és a Balassi Bálint utca mentén leginkább lakóterületek találhatók.

FUNKCIÓK

Az épületek funkciójának vizsgálatakor megkülönböztethető a domináns és az attól eltérő földszinti funkció, mely a kapcsolatot megteremti a közterülettel.

Az előző, Lipótvárost röviden bemutató fejezetben említett, a városokra jellemző funkcióváltás lakások és irodák között a területen igen jellemző. A városmagban a lakófunkció kettőségének ellenére ezeket az épületeket lakó dominánssnak tekintjük, hiszen az éppen aktuális hétköznapi (igen gyorsan változtatható) irodai hasznosítás nem változtatja meg a lakás alapfunkcióját, kialakítását, mely szerint lakhatásra tervezték. Irodai funkciójának tekintünk egy épületet, mikor az épület, épületrész kifejezetten arra épült, egyéb felhasználása, csak jelentős átépítés mellett feltételezhető.

Függővizsgálat

Az épületek **domináns** funkciójában a következő csoportosulások alakultak ki:

- A Szent István körút mentén, a vizsgált terület északi részén lakóépületek sora áll. A környezetétől léptékében és funkciójában eltér a Balaton utcában álló óvoda épülete.
- A Balassi Bálint utca és a Falk Miksa utca jellemzően lakóépületeket fog közre, kivétel ez alól a Kossuth tér felé eső Balassi Bálint utca 1–5 száma alatt álló, az Országházhoz tartozó intézményépület és a Kossuth tér 17. számú irodaépület.
- A Honvéd tér körül tisztán intézményi funkció található, kivétel a Stollár Béla utca menti lakóépület.
- Az Alkotmány utca mentén többségében intézményépületek sorakoznak.
- Szakrális funkció a vizsgálati terület keleti határán a Nagy Ignác és a Hold utcában található.
- A Kossuth tértől és a Báthory utcától délre nagyarányú vegyesség jellemző: intézményi, irodai és lakófunkciójú épületek állnak.
- A Duna partján álló épületek funkciója tömbönként változik. A Széchenyi rakparton északi szakaszának két tömbje eltérő: az északi, Jászai Mari térfalát adó tömb intézmény, a déli, a Kossuth teret határoló tömb domináns funkciója lakó. A Széchenyi rakpart déli szakaszán intézményi, irodai és lakóépületek váltakoznak. A Duna menti térfalat a Parlament épülete uralja, melynek funkciója intézmény, de jelentősége miatt a térképi megjelenítésnél megkülönböztetésre került.

Földszinti kapcsolatok és funkciók

Az épület domináns funkciójától **eltérő földszinti funkciók** jelenléte jellemző a terület lakóépületállományára. Az intézmények földszintjén ritka a kereskedelmi, szolgáltató funkció, legfeljebb egy-egy vendéglátóegység fordul elő.

Az épületek, földszinti funkciók közterülettel való kapcsolódása vegyesen történik:

- közvetlenül földszintről,
- pincészínttel és magashöldszínttel,
- pincészet nélkül magashöldszínttel.

A Szt. István körút mentén a lakófunkció dominál, mely a földszinti üzletsorokkal vegyes utcaképet hoz létre.

Különleges a Falk Miksa utca, ahol a galériák, régiségboltok sorakoznak egymás mellett.

A Duna felé néző épületek nem rendelkeznek földszinti funkcióval, ami mutatja a rakpart használatának csupán közlekedési voltát. A víz felé szerveződő, élettel megtöltő funkciók hiányoznak, és megtelepedésük lehetetlen, míg a vízparti kapcsolat, lejutás megoldatlan, illetve ilyen nagy gépjármű-forgalmat bonyolít az útvonal.

Jellemző az intézményépületek jelenléte. Itt található **az ország igazgatási központja**, emellett jelentős a lakónépesség száma is.

INTÉZMÉNYEK VIZSGÁLATA

A Parlament és környezete az ország közigazgatásának központja, az igazgatás csúcsintézményei igen meghatározóak ebben a térségben. Számos minisztérium, államtitkárság található a területen és térségében. Az igazgatás mellett több oktatási létesítmény is helyet kapott.

A Markó utca 7. alatt gyermekorvosi és fogászati rendelő működik, mely nem foglalja el a teljes épületet.

Meghatározó önálló intézmények

		Országos intézmények	
	Parlament	Kossuth Lajos tér 4	24894
2.	Magyar Országgyűlés Irodaháza	Széchenyi rkp. 19, Jászai Mari tér 1.	25008
		Minisztériumok	
3.	Nemzetgazdasági Minisztérium	Honvéd utca 13,	24902
		Alkotmány utca 6, Honvéd u. 11	24901
		Honvéd utca 15	24903
		Alkotmány utca 8, Szemere u. 6	24907
4.	Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium	Kálmán Imre utca 7, Szemere u. 2, Báthory u. 10	24878
		Széchenyi rakpart 9, Zoltán utca 2–4,	24696
		Kálmán Imre utca 9, Szemere u. 1, Báthory u. 12	24871
		Kossuth tér 4	24697
		Nagy Ignác u. 6–8, Szalay u. 16, Markó u. 19–25	24940
5.	Honvédelmi Minisztérium	Markó u. 9, Stollár Béla utca 7–11, Honvéd u. 24	24970
		Stollár Béla utca 8, Falk Miksa utca 11	24997
6.	Nemzeti Erőforrás Minisztérium	Szalay utca 10–14, Honvéd u. 19, Szemere u. 12	24934
7.	Vidékfejlesztési Minisztérium	Kossuth Lajos tér 11, Alkotmány utca 1, Kozma F. u	24891
		Egyéb országos intézmények	
8.	Nemzeti Külgazdasági Hivatal	Szalay utca 6–8, Honvéd u. 20	24929
		Széchenyi rakpart 19, Jászai Mari tér 1	25008
9.	Gazdasági Versenyhivatal	Alkotmány utca 5, Honvéd u. 12	24888
		Alkotmány utca 3, Kozma F. u. 7	24889
10.	Fővárosi Főügyészség	Akadémia utca 13, Steindl Imre utca 5	24677
11.	Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága	Steindl Imre utca 8	24685
12.	Fővárosi Bíróság Cégbírósága	Nádor utca 28, Steindl Imre utca 14	24688
13.	Budapesti Ügyvédi Kamara	Szalay utca 7.	24905
14.	Független Rendészeti Panasztestület	Balassi Bálint utca 1–5	24917
15.	Nemzeti Adó és Vámhivatal	Széchenyi rakpart 6, Steindl Imre utca 1	24664
		Akadémia utca 12, Steindl Imre utca 3	24665
		Zoltán utca 16, Nádor utca 29	24717
16.	Munkaügyi Követítő és Döntőbírói Szolgálat	Kálmán Imre utca 2, Honvéd u. 10, Kozma F. u. 5	24887
17.	Szakszervezetek Székháza	Nádor utca 32, Zoltán utca 14	24702
18.	Pénzjegynyomda Rt	Markó utca 13–17, Honvéd u. 21, Szemere u. 14	24939
19.	Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala	Zoltán utca 6, Akadémia utca 19	24698/1
		Garibaldi utca 2, Kossuth tér 5	24710/2
		Oktatás, kultúra	
20.	Budapesti Gazdasági Főiskola	Alkotmány utca 7–11, Szemere u. 4, Kálmán I. u. 4	24880
21.	Néprajzi Múzeum	Kossuth Lajos tér 12, Szalay u. 1, Vajkay u. 2	24898
		Kerületi szintű intézmények	
22.	Szemere Bertalan Általános Iskola és Gimnázium	Alkotmány utca 13, Szemere u. 3–5, Kálmán I. u. 8	24875
23.	V. kerületi Rendőrkapitányság	Szalay utca 11.	24910
24.	Balaton utcai Óvoda és Bölcsőde	Balaton utca 10	25023

ÉPÜLETEK ÁLLAGA

Épületállagok vizsgálata

Egy terület arculatát erősen befolyásolja az épületek állapota, minősége. A vizsgált területen található épületállomány általában közepes állagú, mely jelenleg nem rontja le a történetileg kialakult építészeti minőséget, értékeket.

A jó, felújított épületek jellemzően intézmények, vagy irodaépületek (bankszékházak) elszórtan a területen. Új épület ritka, csupán két darab létesült az utóbbi években: a Kálmán Imre és a Kozma Ferenc utca sarkán álló irodaépület, valamint a Szalay és a Honvéd utca sarkán álló intézményépület bővítése a telek belseje felé.

A hat rossz állagú épület közül három a Steindl Imre utcában, a többi elszórtan helyezkedik el (a Garibaldi és a Nádor utca sarka, a Szemere és az Alkotmány utca saroképülete és a Kossuth tér 13–15 számú épület Falk Miksa utcai traktusa).

A Parlament épülete a folyamatos karbantartásnak köszönhetően jó. A Duna felőli homlokzata állványzat nélküli, felújítási munkálatok az északi homlokzat

kisebb felületén zajlanak. A Kossuth tér felé a homlokzat kevésbé tiszta, de állaga megfelelő.

ÉPÜLETEK SZINTSZÁMA

Épületek szintszáma

A közel azonos épületmagasságok ellenére eltérő szintszámú – a földszintestől a nyolc szintet tartalmazó – épületek állnak a területen. A különböző korokban, stílusokban létrejött épületek különböző belmagasságú szinteket kívántak, ami befolyásolja ez elhelyezhető szintek számát, a beletelepítendő funkció mellett. Az épületek, épületrészek többsége 5 és 6 szintes, összesen az épületállomány körülbelül 58%-át teszik ki, de meghatározó a 4 és a 7 szintesek száma is (12% és 15%).

A nyolcszintes épületek általában irodák, kivéve a Széchenyi rakpart és az Olimpiai park felé néző lakótömböt.

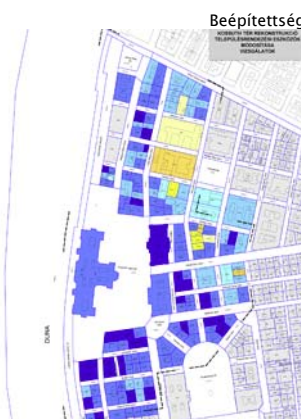
Jellemző a 4–7 közötti szintszámú épületekben a galériaszint (mezzanin) és a penthouse szintek kialakítása. Az utóbbi években elkezdődött a tetőtérnek beépítése, ahol azt a szabályozási terv megengedi.

A vizsgált területen azonos szintszámú épületek területbeli csoportosulása nehezen megfigyelhető, csak a Szent István körút és a Szabadság tér menti tömbök egységesen F+4 szintesek.

TELKEK BEÉPÍTETTSÉGE, SZINTTERÜLETI MUTATÓ VIZSGÁLATA

Az épített környezet arculatát befolyásolja az épületek és a telkek viszonya. A vizsgált területen az épületek telekhatáron, tűzfalal csatlakoznak egymáshoz, egy tömbtömeget alkotva. Több telekből álló tömböknél sok esetben szabad homlokzat csak egy van (sarokteleknél kettő), ami a közterület felé néz. Jellemző a középületekre, intézményekre, hogy a tömb önmagában egy telek, belső udvarokat közrefogó beépítéssel.

A telkek átlagmérete 500–2000 m². A telektömbnyi intézmények telke 5000–15000 m² területet is elér.

Beépítettség

Beépítettségi %	A telkek beépítettsége		
	Telek darabszám	Telkek eloszlása	
90-nél nagyobb	28	19,3%	89,7%
80-90 között	70	48,3%	
70-80 között	32	22,1%	
60-70 között	5	3,4%	
50-60 között	3	2,1%	
40-50 között	4	2,8%	
30-40 között	3	2,1%	
Összesen: 145			

A beépítési százalékok tekintetében a terület homogén képet mutat, a telkek mintegy 90%-a 70%-nál nagyobb mértékű beépítéssel bír. Két terület tér el némileg ettől az átlagtól:

- A Honvéd tértől nyugatra fekvő, Honvédelmi Minisztérium telektömbjeinek beépítési mértéke alacsonyabb az átlagosnál, 60%-nál alacsonyabbak.
- Az Alkotmány utca, Szemere utca, Szalay utca és a Honvéd utca által határolt 9 telekből álló tömbnek jelentős része alacsonyabb beépítettséggel bír. Ezen telkeken álló épületek nem zártudvarosak, nincsen hátsó traktusuk, így a kis telekméret ellenére is a beépítési mértékük 50% alatti.

Ezek a területek kívül egy-egy telek beépítettsége alacsonyabb még:

- A Balaton utcai óvoda,
- A Markó utcai szabadonálló beépítésű irodaház, valamint
- A Hold utcában álló templom.

A jellemző szintterületi mutató – az összes szintterület telekterülethez viszonyított értéke – 3–6 között változik. Ennél magasabb mutatóval rendelkeznek a modern irodaépületek telkei, melynek egyik oka a mai alacsonyabb szintmagasság és az így kialakítható több szint, illetve a beépítési mérték nagyobb aránya.

Szintterületi mutató vizsgálata

Szintterületi mutató m ² / m ²	Telkek szintterületi mutatója		
	Telkek darabszám	Telkek eloszlása	
7–8 között	6	4,1%	
6–7 között	12	8,3%	
5–6 között	29	20,0%	
4,5–5 között	31	21,4%	
4–4,5 között	25	17,2%	
3–4 között	29	20,0%	78,6%
1–3 között	11	7,6%	
1 alatt	2	1,4%	
	Összesen: 145		

A telkek vizsgálata a szintterület viszonylatában vegyes képet mutat. Egyes területeken mégis felfedezhető némi homogenitás:

- A Szent István körút mentén a telkek szintterületi mutatója 3–4,5.
- A Honvéd teret körülvevő telektömbök szintterületi mutatója a vizsgált terület átlagához képest alacsonyabb: 1–3 közötti.
- A Szabadság tér menti tömbök telkeinek többsége 4–5 közötti értékkel bír.
- A Falk Miksa utcát határoló telkek (kivéve a már említett Honvédelmi Minisztérium tömbjeit) szintterületi mutatójának értéke 4,5–nél nagyobb.
- A Balassi Bálint utca menti telkek értéke 5–nél nagyobbak, ez alól kivétel a Markó utcától délre fekvő két telek, valamint a már említett Szent István körút menti telkek.

A legváltozatosabb képet a szintterületi mutató vizsgálata során a Nádor utcától a Duna felé eső tömbök mutatják. A 3-as értéktől felfelé szinte minden érték kategória megtalálható ezen a városrészen.

TULAJDONVISZONYOK VIZSGÁLATA

A vizsgálati területen található közterületek állami, fővárosi és kerületi kézben vannak. Az építési telkek tulajdonviszonyának palettája színesebb: állami, V. kerületi Önkormányzati, egyházi, magán-, cég- és társasházi tulajdon egyaránt előfordul. Arányaiban magas az állami tulajdon, ami a közigazgatási létesítmények nagy számával és a terület országos jelentőségével magyarázható.

A lakódomináns telkeken a magán, társasházi tulajdon a jellemző. A felújított, új irodaépületek egyéb cégek kezében vannak. Egyházi tulajdon kevés áll a területen:

- a Nagy Ignác utcai templom és
- az utca Alkotmány utcán túli folytatásában, a Hold utcai templom.

Szintén kevés a beépítésre szánt kerületi önkormányzati telektulajdon:

- a Kálmán Imre utcában található középiskola, valamint
- a Balaton utcai óvoda épülete, telke.

Míg a kerületi önkormányzati tulajdon jelentős része közterület, az állami tulajdon az építési telkek esetében jelentős. Állami kézben lévő terület a Kossuth tér, valamint a következő épületek és telkük:

Tulajdonviszonyok vizsgálata

Állami tulajdonú épületek és telkük:

Parlament	Kossuth Lajos tér 4	24894
Magyar Országgyűlés Irodaháza	Széchenyi rkp. 19, Jászai Mari tér 1.	25008
Független Rendészeti Panasztestület, valamint a Parlament fűtőháza	Balassi Bálint utca 1–5	24917
Honvédelmi Minisztérium	Markó u. 9, Stollár Béla utca 7–11, Honvéd u. 24	24970
	Stollár Béla utca 8, Falk Miksa utca 11	24997
Nemzeti Erőforrás Minisztérium	Szalay utca 10–14, Honvéd u. 19, Szemere u. 12	24934
Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium	Nagy Ignác u. 6–8, Szalay u. 16, Markó u. 19–25	24940
	Kálmán Imre utca 7, Szemere u. 2, Báthory u. 10	24878
	Kálmán Imre utca 9, Szemere u. 1, Báthory u. 12	24871
	Kossuth tér 4	24697
	Széchenyi rakpart 9, Zoltán utca 2–4,	24696
V. kerületi Rendőrkapitányság	Szalay utca 11	24910
Néprajzi Múzeum	Kossuth Lajos tér 12, Szalay u. 1, Vajkay u. 2	24898
Nemzetgazdasági Minisztérium	Honvéd utca 13,	24902
	Alkotmány utca 6, Honvéd u. 11	24901
	Honvéd utca 15	24903
	Alkotmány utca 8, Szemere u. 6	24907
Vidékfejlesztési Minisztérium	Kossuth Lajos tér 11, Alkotmány utca 1, Kozma F. u	24891
Munkaügyi Közvetítő és Döntőbírói Szolgálat	Kálmán Imre utca 2, Honvéd u. 10, Kozma F. u. 5	24887
Budapesti Gazdasági Főiskola	Alkotmány utca 7–11, Szemere u. 4, Kálmán I. u. 4	24880
Irodaház	Kossuth tér 7–8–9	24710/4
Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala	Garibaldi utca 2, Kossuth tér 5	24710/2
Nemzeti Adó és Vámhivatal	Zoltán utca 16, Nádor utca 29	24717
	Széchenyi rakpart 6, Steindl Imre utca 1	24664
	Akadémia utca 12, Steindl Imre utca 3	24665
Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága	Steindl Imre utca 8	24685
Üres épület	Steindl Imre utca 10	24686
Fővárosi Bíróság Cégbírósága	Nádor utca 28, Steindl Imre utca 14	24688
Fővárosi Főügyészség	Akadémia utca 13, Steindl Imre utca 5	24677

A **Főváros** épülettulajdonnal nem rendelkezik a területen, csupán közterületekkel. Fővárosi tulajdont képeznek a jelentősebb utcák: az Alkotmány utca, az id. Antall József rakpart, valamint a Szent István körút. A Jászai Mari tér körüli „L” alakú telek is a főváros tulajdonában áll. Az Olimpiai park területén a fővárosi és a kerületi önkormányzat osztozik.

A már említett Kossuth téren, az Alkotmány utcán, az id. Antall József rakparton, az Olimpiai Park északi felén, a Jászai Mari teret körülölelő utcaszakaszon és a Szent István körúton kívüli közterületek kerületi tulajdonban és kezelésben állnak.

RÁLÁTÁSOK, LÁTVÁNYOK VIZSGÁLATA

A zárt sorú települési szövetben bizonyos szélességi hierarchia áll fent az egyes közterületek között, mely meghatározza a határoló térfalakra való rálátás lehetőségét. Minél szélesebb, minél terjedősebb egy utca vagy tér, annál nagyobb a rálátás a keretező épületek homlokzatára.

A vizsgált városrész teresedéseit keretező épületek, valamint a Dunai panorámához tartozó épületek homlokzata nagy rálátással rendelkezik.

- A Szabadság tér,
- a Vértanúk tere,
- a Hold utca– Báthory utca sarkán fekvő tér,
- a Kossuth tér,
- a Honvéd tér falai jelentősen meghatározzák a településrész arculatát.

A Szent István körút menti épületekre is nagy szögben, több irányból rá lehet látni, a körút igen széles kialakításából adódóan.

A nagy rálátással bíró térfalak, épülethomlokzatok csoportot alkotva együttesen érvényesülnek.

A terek sarkánál és a szélesebb utcák mentén álló saroképületek normál rálátással bírnak:

- a Nádor utca,
- az Alkotmány utca térfalai.

Zavaró tűzfalak – a közterületekről nézve – elszórtan találhatók, általában nem jellemző a jelenlétük. A Nádor utcától nyugatra fekvő tömbök belső utcaszakaszain nagyobb arányban találhatók.

A Szent István körúton, a Széchenyi, ill. id. Antall József rakparton és az Alkotmány utcán járva folyamatosan feltáruló impozáns látvány tárul a szemlélődő elé.

A szűkebb utcákban (pl. a Kálmán Imre utcában) az utcafronti homlokzatok még a saroképületek esetében is csak nehezen láthatók egyben. A közterületeket ebből a szempontból vizsgálva is bebizonyosodik, hogy a városrész érdekes, változatos szövetet alkot.

A terület bemutatásához hozzátartozik az egyes utcákból feltáruló építészeti értékek, értékes látványok, kiemelkedő pontok említése:

- az Akadémia utcából a Parlament felé,
- a Vécsey utcán keresztül a Szabadság tér felől,
- a Kozma Ferenc utca felől a Vértanúk tere felé,
- a Hold utca felől az Alkotmány utca túloldala,
- a Szemere utcából a Szalay utca sarka,
- a Honvéd utcában sétálva déli irányba a Szalay utca sarka,
- a Stollár Béla utcából az Olimpiai Emlékmű,
- a Széchenyi rakparton és a Balassi utcában a Jászai Mari tér felé,
- a Honvéd utca és a Szemere utca felől a Szent István körút túloldalára tekintve.

Az Országház feltárulása az Akadémia utcából

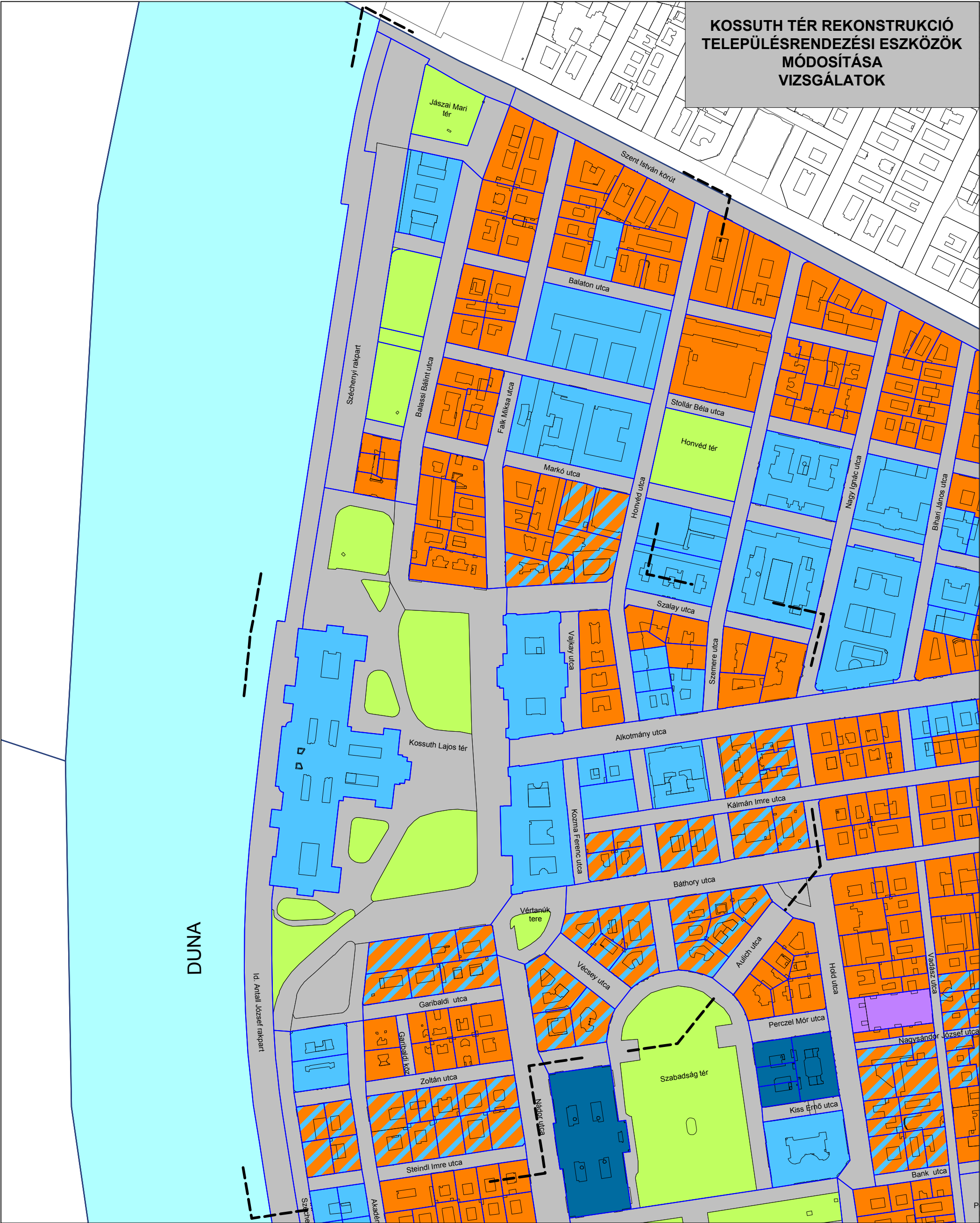
[illegible]

				24673	Telekhatár
					Tervezési terület határa

 URBAN-LIS STUDIO KFT. 1031. BUDAPEST, MADÁSA U. 19-21. TEL: 061-242-2057, 061-242-2257	cégazonosító V-V/01	
	lépték M=1:3.500	
tervező megnevezése		
<h1>LÉGIFOTÓ</h1>		
Készült az állami alapadatok felhasználásával		
tervezési fázis	dátum 2012.03.19	
vezető tervező Liszky Krisztina	tervezői névjegyek száma TT/1E 01-1455/11	aláírás
tervező Vásárhelyi Kinga	tervezői névjegyek száma TT/1E 01-3723	aláírás
tervező Horváth Ágnes	tervező Szczuka Levente	szakvezető Krébesz András
aláírás 	aláírás 	aláírás

KOSSUTH TÉR REKONSTRUKCIÓ TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZÖK MÓDOSÍTÁSA VIZSGÁLATOK

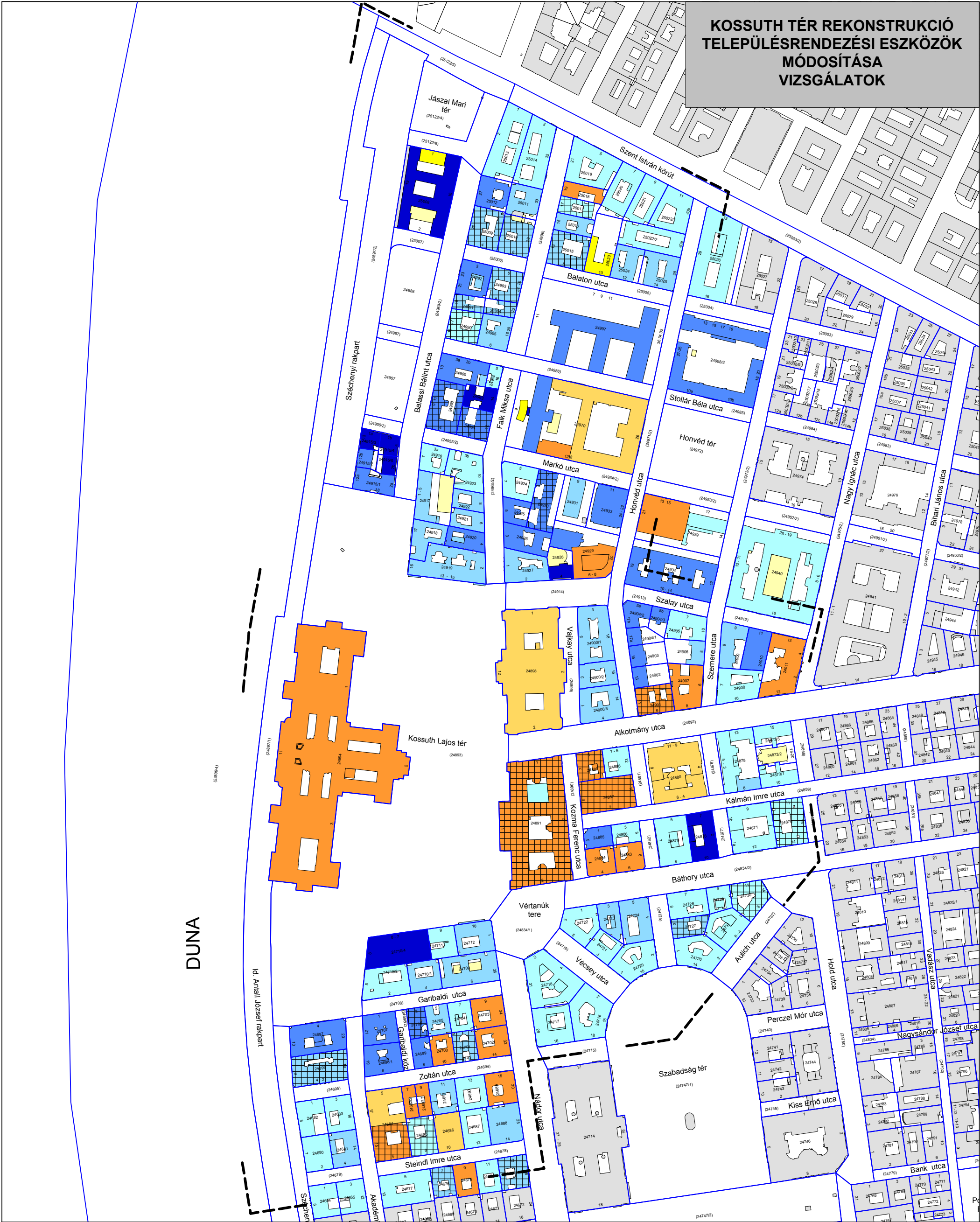
				Irodaterületek	 URBAN-LS STUDIO KFT. 1031. BUDAPEST, MADÁSA U. 19-21. TEL.: 061-242-2267, 061-242-2257 rajzsám: V-V/02 lépték: M=1:3.500
				Kereskedelmi, szolgáltató területek	
				Többfunkciós városias területek	
				Közlekedési területek	
				Rekreációs célú zöldfelületek területei	
			Lakóterületek		
			Intézményi területek		Vízfelületek területei

TERÜLETHASZNÁLAT

Készült az állami alapadatok felhasználásával

tervezési fázis		dátum
		2012.03.20
vezető tervező	tervezői névjegyzék száma	aláírás
Lisztkay Krisztina	TT/1/E 01-1455/11	
tervező	tervezői névjegyzék száma	aláírás
Vásárhelyi Kinga	TT/1/E 01-3723	
tervező	tervező	szerkesztő
Horváth Ágnes	Szczuka Levente	Krébesz András
aláírás	aláírás	aláírás
		

KOSSUTH TÉR REKONSTRUKCIÓ
TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZÖK
MÓDOSÍTÁSA
VIZSGÁLATOK

			F+6		F+3
			F+5+T		F+2
			F+5		F+1
			F+4+T		F
	F+7		F+4		24673 Telekhatár
	F+6+T		F+3+T		Tervezési terület határa

	URBAN-LIS STUDIO KFT.	Fajcázam V-V/03	É
1031. BUDAPEST, KADÓSA U. 19-21. TEL.: 061-242-2057, 061-242-2257		Mépték M=1:3.500	
tervrajz megnevezése ÉPÜLETEK SZINTSZÁMVIZSGÁLATA			
Készült az állami alapadatok felhasználásával			
tervezési fázis		dátum 2012.03.19	
vezető tervező Liszky Krisztina	tervezési névjegyzék száma TT/É 01-1455/11	aláírás 	
tervező Vásárhelyi Kinga	tervezési névjegyzék száma TT/É 01-3723	aláírás 	
tervező Horváth Ágnes	tervező Szczuka Levente	tervező Krébesz András	
aláírás 	aláírás 	aláírás 	

KOSSUTH TÉR REKONSTRUKCIÓ TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZÖK MÓDOSÍTÁSA VIZSGÁLATOK

				Irodaépület
				Lakóépület
				Egyházi épület
				Üres épület
		Parlament	24673	Telekhatár
		Intézményi épület		Tervezési terület határa

URBAN-LS STUDIO KFT.
1031. BUDAPEST, MADÁSA U. 19-21. TEL.: 061-242-2067, 061-242-2257

rajzszám
V-V/04

lépték
M=1:3.500

É

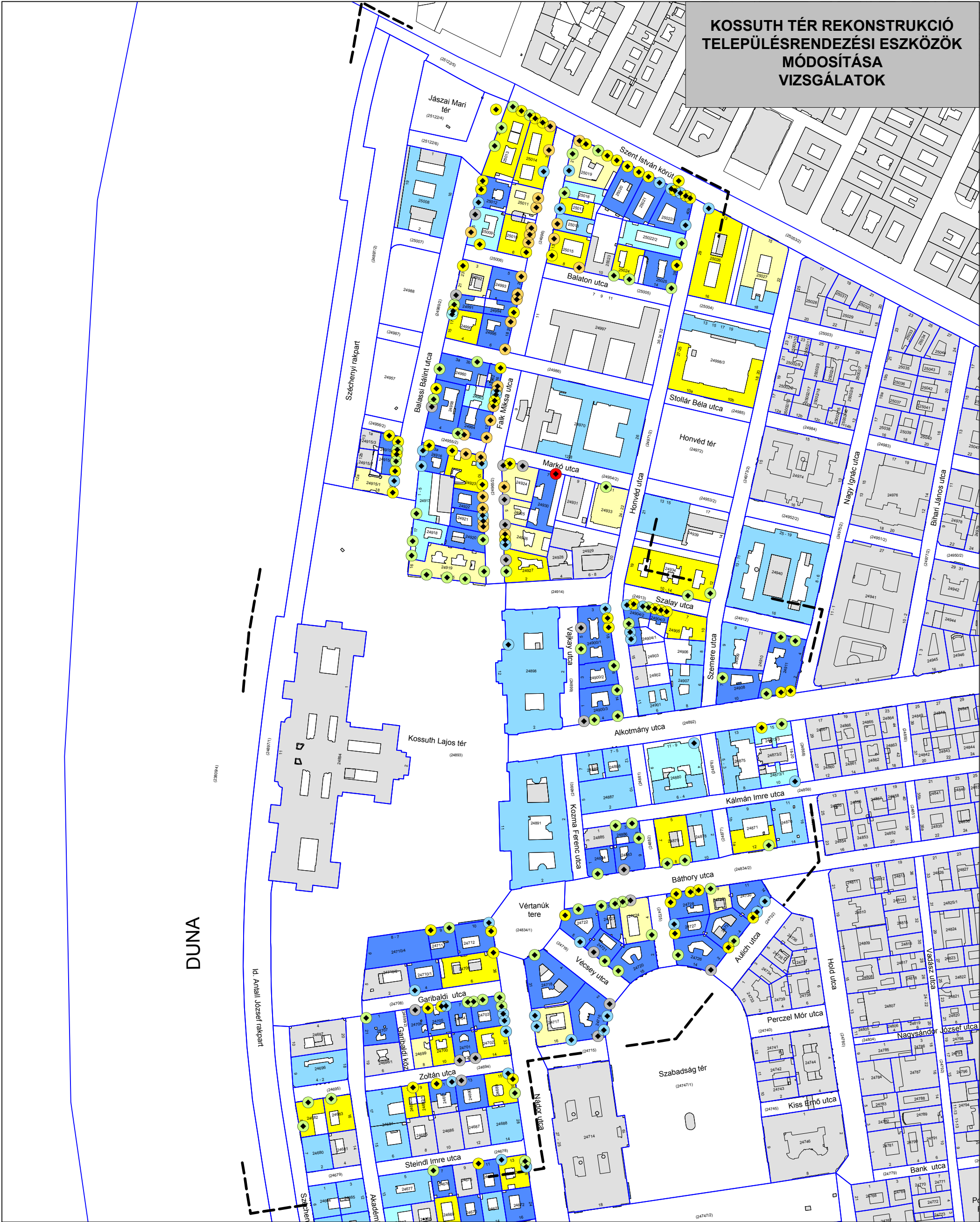
tervező megnevezése

ÉPÜLETEK FUNKCIÓVIZSGÁLATA
Készült az állami alapadatok felhasználásával

tervezési fázis		dátum	2012.03.19
vezető tervező	tervezői névjegyzék száma	TT/1/E 01-1455/11	aláírás
tervező	tervezői névjegyzék száma	TT/1/E 01-3723	aláírás
tervező	tervező	Szczuka Levente	szervező
Horváth Ágnes			Krébesz András
aláírás 	aláírás 	aláírás 	

KOSSUTH TÉR REKONSTRUKCIÓ
TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZÖK
MÓDOSÍTÁSA
VIZSGÁLATOK

		Szolgáltatás		Magasföldszint hasznosítás nélkül
		Kereskedelem		Magasföldszint, pincszint - alagsor hasznosítással
		Galéria		Magasföldszint közvetlen utcai helységgel
		Mozi		Közvetlen földszinti kapcsolat, plusz mezzanín szint
		Egészségügy		Telekhatár
		Vendéglátás		Tervezési terület határa

1031. BUDAPEST, KADÓSA U. 19-21. TEL: 061-242-2057, 061-242-2257

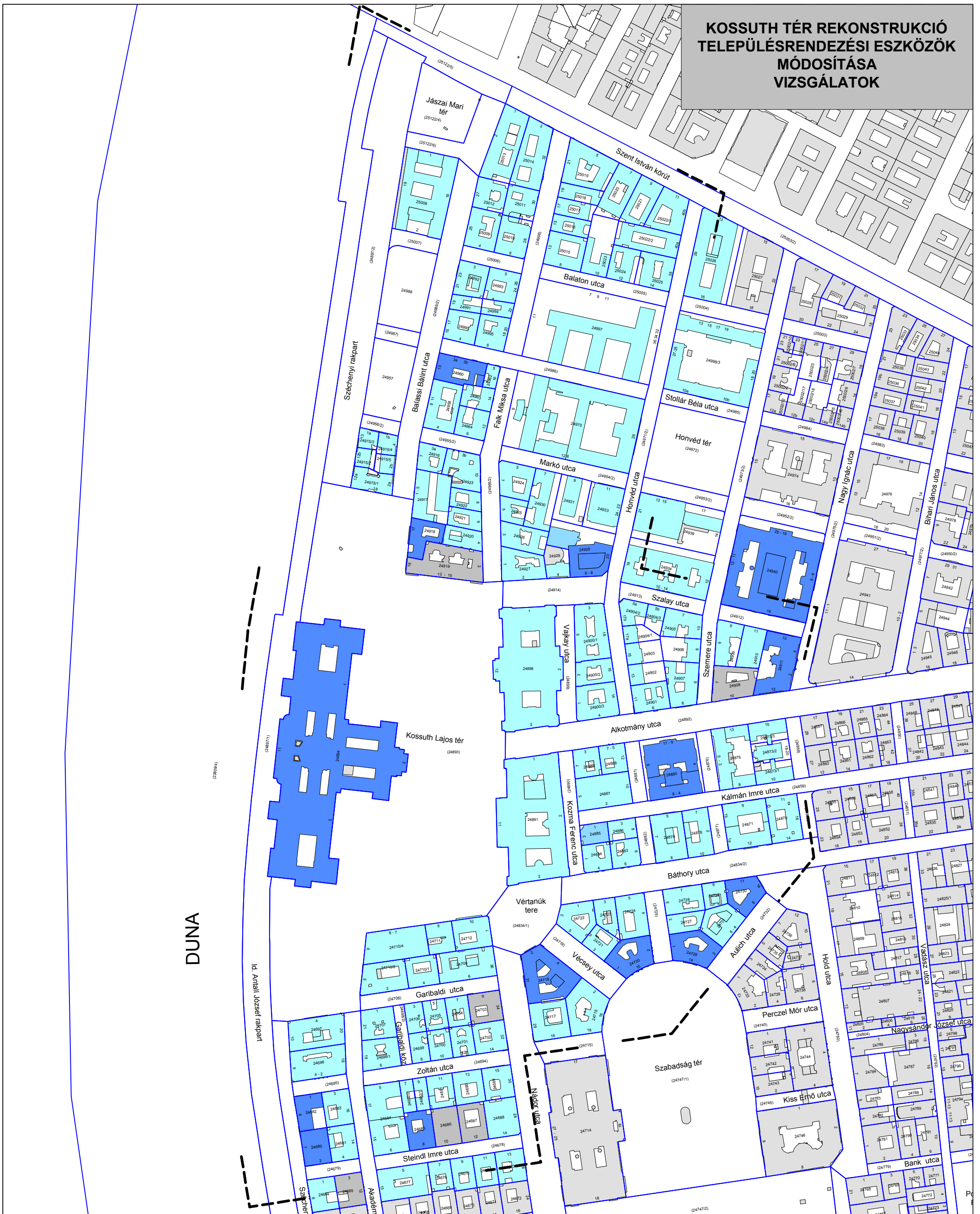
Fajlagsszám: V-V/05
M: 1:3.500

ÉPÜLETEK FÖLDSZINTI KIALAKÍTÁSA
AZ ÜZLETHELYISÉGEK SZEMPONTJÁBÓL

Készült az állami alapadatok felhasználásával

tervezési fázis	dátum
vezető tervező	2012.03.19
Liszky Krisztina	TT/1É 01-1455/11
tervező	tervezési névjegyzék száma
Vásárhelyi Kinga	TT/É 01-3723
tervező	tervezési névjegyzék száma
Horváth Ágnes	Szuczka Levente
tervező	tervezési névjegyzék száma
tervező	tervezési névjegyzék száma
tervező	tervezési névjegyzék száma

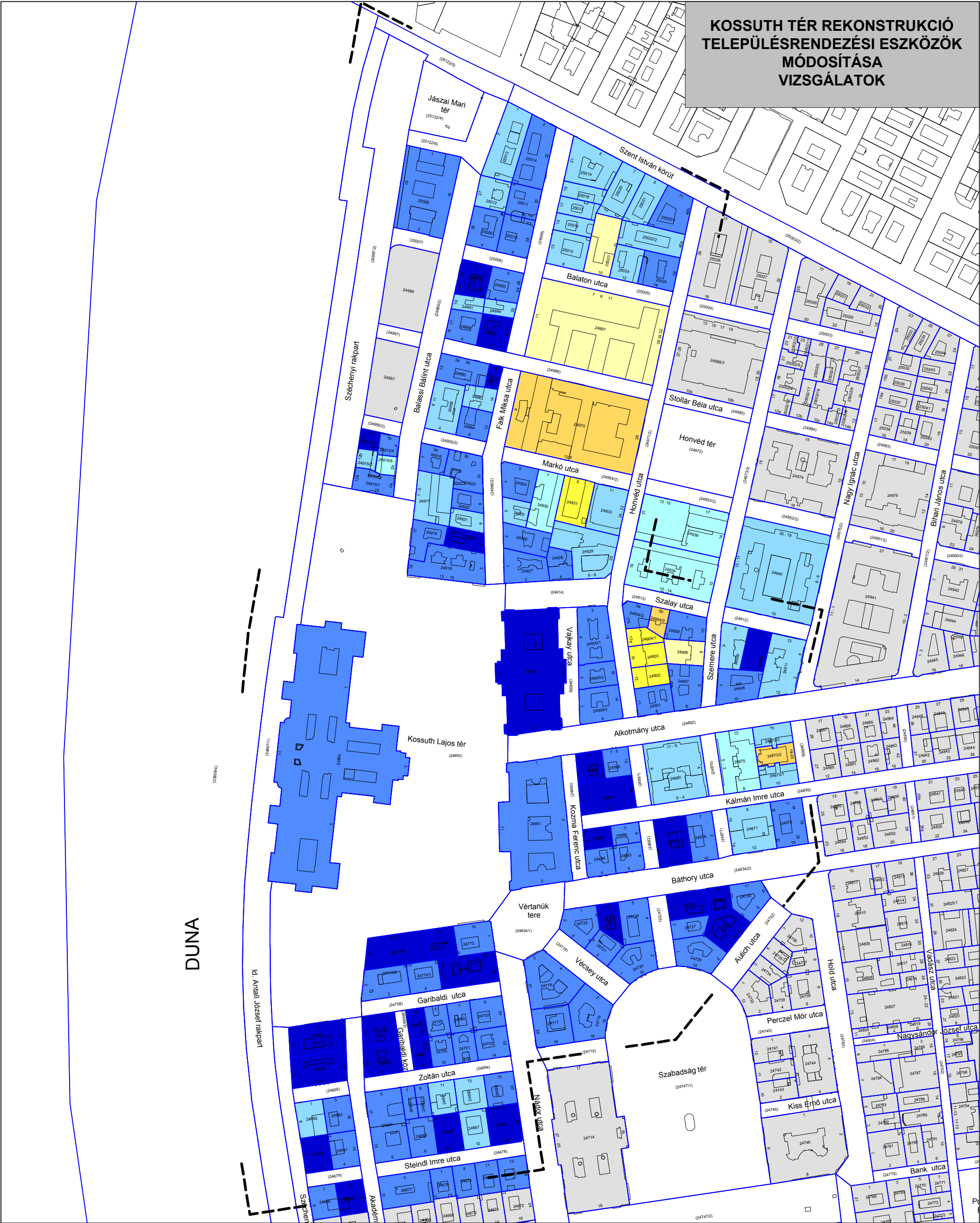
KOSSUTH TÉR REKONSTRUKCIÓ TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZÖK MÓDOSÍTÁSA VIZSGÁLATOK

					Jó / felújított	 URBAN-LIS STUDIO KFT. 1031. BUDAPEST, KADÓSA U. 19-21. TEL.: 061-242-2067, 061-242-2257 rajzszám: V-V/06 mépték: M=1:3.500
					Jó / új	
					Közepes	
					Rossz	
					Telekhatár	
					Tervezési terület határa	tervrajz megnevezése: ÉPÜLETÁLLAG VIZSGÁLAT Készült az állami alapadatok felhasználásával Tervezési fázis: _____ dátum: 2012.03.19 vezető tervező: Liszky Krisztina TT/E 01-1455/11 aláírás: tervező: Vásárhelyi Kinga TT/E 01-3723 aláírás: tervező: Horváth Ágnes Szcuka Levente Kérbesz András aláírás: aláírás: aláírás:

KOSSUTH TÉR REKONSTRUKCIÓ TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZÖK MÓDOSÍTÁSA VIZSGÁLATOK

					60% - 70%
					50% - 60%
					40% - 50%
					40% alatt
			90% felett		40% alatt
			80% - 90%	24673	Telekhatár
			70% - 80%		Tervezési terület határa

URBAN-LLS STUDIO KFT.
1031. BUDAPEST, MADÁSA U. 19-21. TEL: 061-242-2067, 061-242-2267

rajza szám

V-V/07

lépték

M=1:3.500

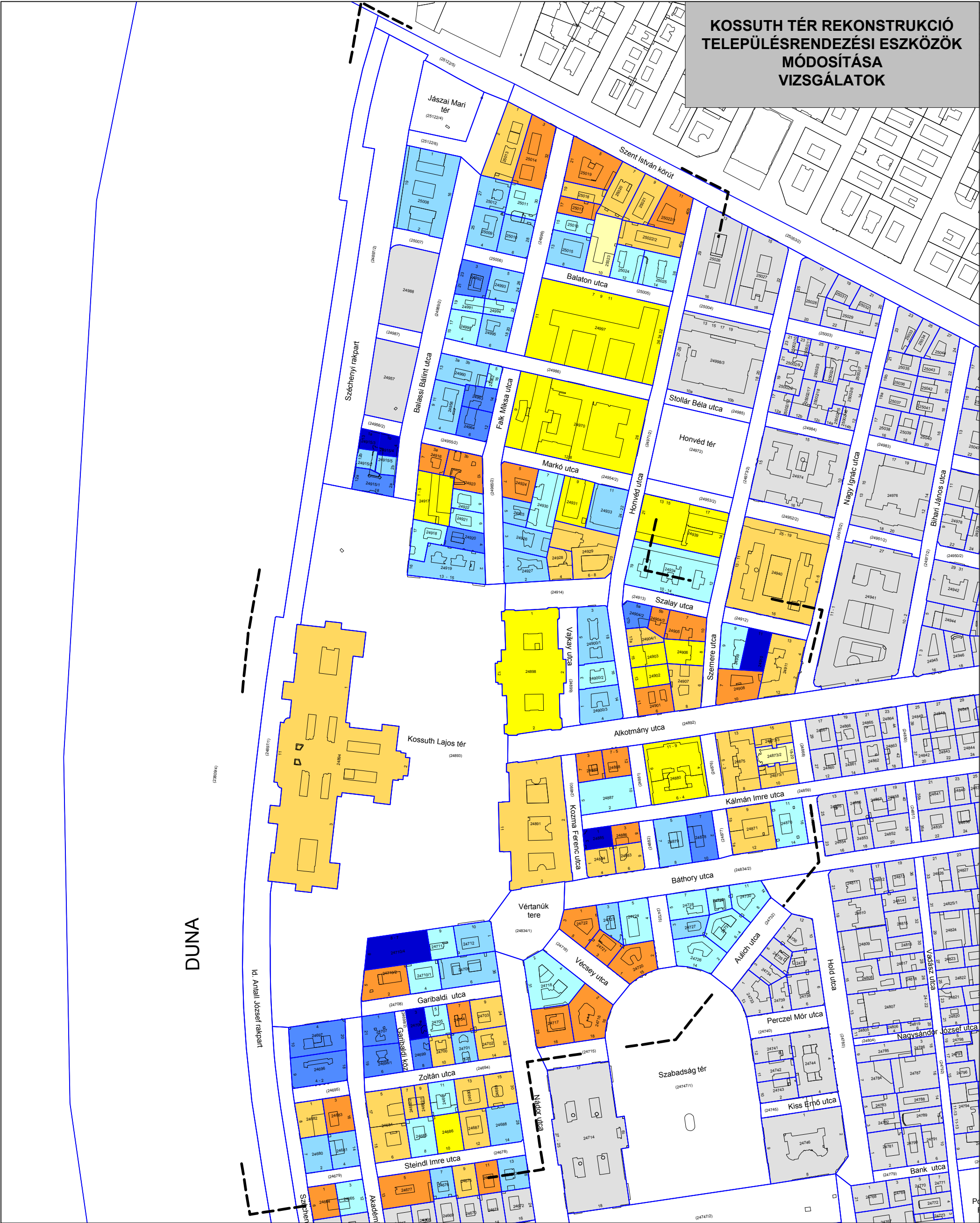
tervezői megnevezése

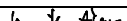
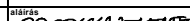
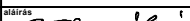

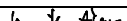
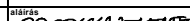
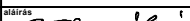

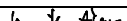
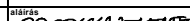
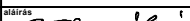

TELKEK BEÉPÍTETTSÉGE

Készült az állami alapadatok felhasználásával

tervezési fázis		dátum
vezető tervező		2012.03.19
Liszky Krisztina	tervezői névjegyzék száma	aláírás
	TT/1E 01-1455/11	
tervező	tervezői névjegyzék száma	aláírás
Vásárhelyi Kinga	TT/1E 01-3723	
tervező	tervező	szervező
Horváth Ágnes	Szczuka Levente	Krébesz András
aláírás	aláírás	aláírás

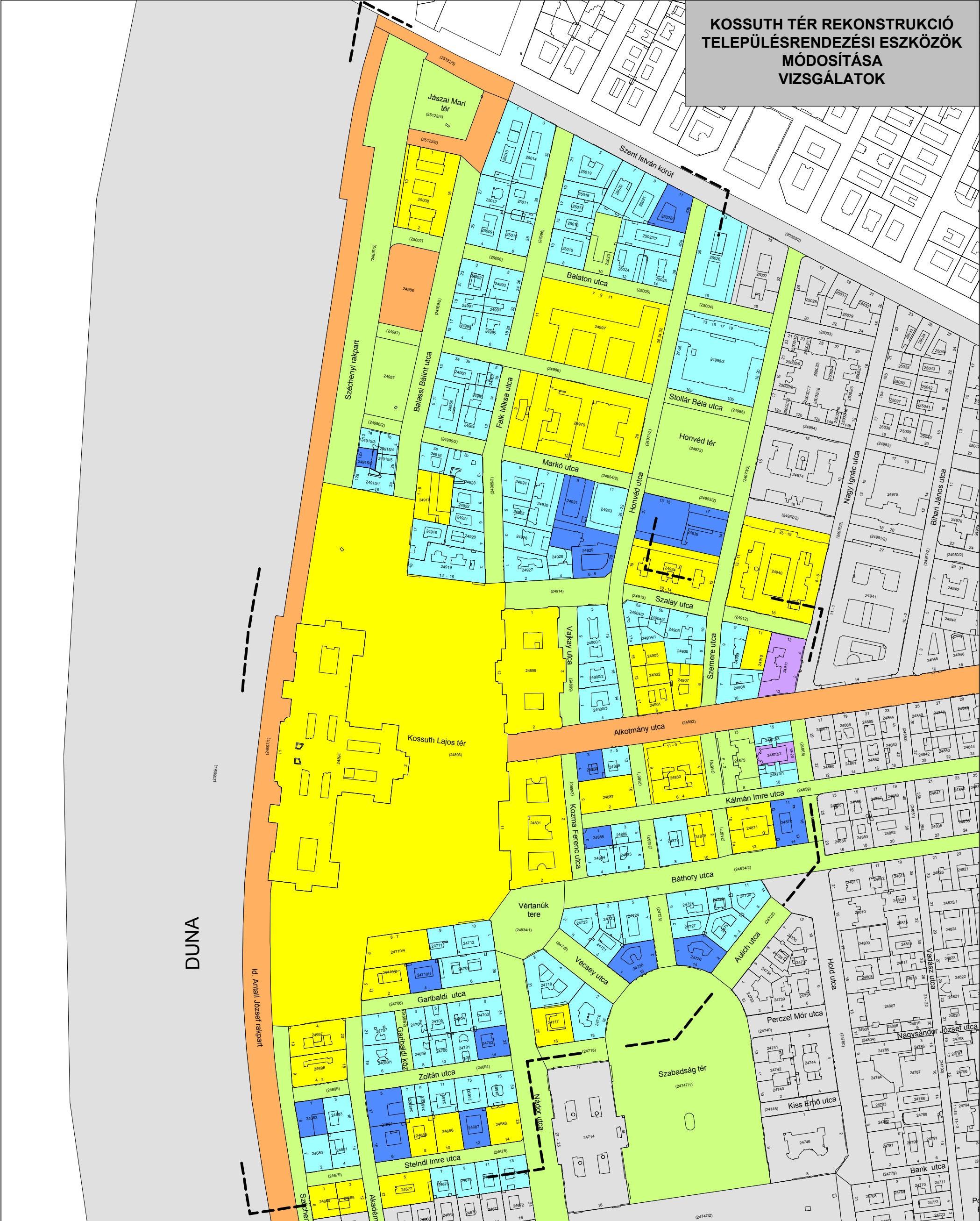
KOSSUTH TÉR REKONSTRUKCIÓ TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZÖK MÓDOSÍTÁSA VIZSGÁLATOK

				4 - 4,5	<table><tr><td rowspan="2"></td><td rowspan="2">URBAN-LS STUDIO KFT. 1031. BUDAPEST, MADÁSA U. 19-21. TEL.: 061-242-2067, 061-242-2267</td><td>rajzszám V-V/08</td><td rowspan="2"></td></tr><tr><td>lépték M=1:3.500</td></tr><tr><td colspan="4">tervező megnevezése</td></tr><tr><td colspan="4">SZINTERÜLETI MUTATÓ VIZSGÁLATA</td></tr><tr><td colspan="4">Készült az állami alapadatok felhasználásával</td></tr><tr><td colspan="2">tervezési fázis</td><td colspan="2">dátum 2012.03.19</td></tr><tr><td>vezető tervező Liszkay Krisztina</td><td>tervezői névjegyzék száma TT/É 01-1455/11</td><td colspan="2">aláírás </td></tr><tr><td>tervező Vásárhelyi Kinga</td><td>tervezői névjegyzék száma TT/É 01-3723</td><td colspan="2">aláírás </td></tr><tr><td>tervező Horváth Ágnes</td><td>tervező Szczuka Levente</td><td colspan="2">szerkesztő Krébesz András</td></tr><tr><td>aláírás </td><td>aláírás </td><td colspan="2">aláírás </td></tr></table>		URBAN-LS STUDIO KFT. 1031. BUDAPEST, MADÁSA U. 19-21. TEL.: 061-242-2067, 061-242-2267	rajzszám V-V/08		lépték M=1:3.500	tervező megnevezése				SZINTERÜLETI MUTATÓ VIZSGÁLATA				Készült az állami alapadatok felhasználásával				tervezési fázis		dátum 2012.03.19		vezető tervező Liszkay Krisztina	tervezői névjegyzék száma TT/É 01-1455/11	aláírás 		tervező Vásárhelyi Kinga	tervezői névjegyzék száma TT/É 01-3723	aláírás 		tervező Horváth Ágnes	tervező Szczuka Levente	szerkesztő Krébesz András		aláírás 	aláírás 	aláírás 	
	URBAN-LS STUDIO KFT. 1031. BUDAPEST, MADÁSA U. 19-21. TEL.: 061-242-2067, 061-242-2267	rajzszám V-V/08																																								
		lépték M=1:3.500																																								
tervező megnevezése																																										
SZINTERÜLETI MUTATÓ VIZSGÁLATA																																										
Készült az állami alapadatok felhasználásával																																										
tervezési fázis		dátum 2012.03.19																																								
vezető tervező Liszkay Krisztina	tervezői névjegyzék száma TT/É 01-1455/11	aláírás 																																								
tervező Vásárhelyi Kinga	tervezői névjegyzék száma TT/É 01-3723	aláírás 																																								
tervező Horváth Ágnes	tervező Szczuka Levente	szerkesztő Krébesz András																																								
aláírás 	aláírás 	aláírás 																																								
				3 - 4																																						
			7 felett		1 - 3																																					
			6 - 7		1 alatt																																					
			5 - 6		Telekhatár																																					
			4,5 - 5		Tervezési terület határa																																					

KOSSUTH TÉR REKONSTRUKCIÓ TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZÖK MÓDOSÍTÁSA VIZSGÁLATOK

					V. kerületi Önkormányzati tulajdon
					Egyházi tulajdon
					Egyéb cég -, vagy magántulajdon
					Társasház
				Állami tulajdon	24673
				Fővárosi Önkormányzati tulajdon	

URBAN-LS STUDIO KFT.
1031. BUDAPEST, MADÁSA U. 19-21. TEL.: 061-242-2267, 061-242-2267

rajzszám
V-V/09

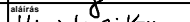
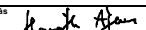
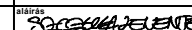
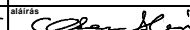
M=1:3.500

É

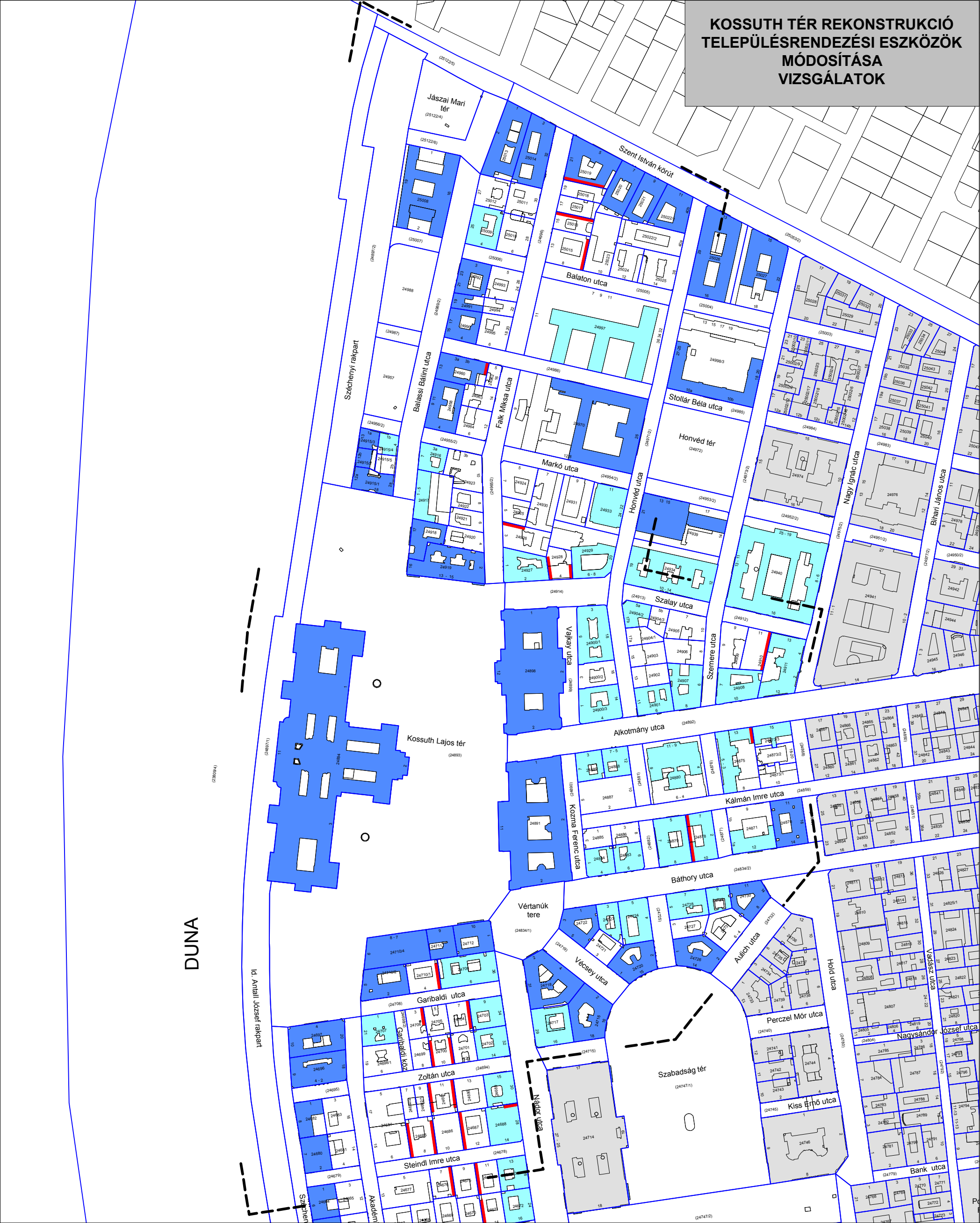

TULAJDONVIZSGÁLAT
a majoritás figyelembevételével

Készült az állami alapadatok felhasználásával

tervezési fázis		dátum
		2012.03.19
vezető tervező	tervezői névjegyzék száma	aláírás
Liszky Krisztina	TT/1/E 01-1455/11	
tervező	tervezői névjegyzék száma	aláírás
Vásárhelyi Kinga	TT/É 01-3723	
tervező	tervező	szerkesztő
Horváth Ágnes	Szczuka Levente	Krébesz András
aláírás	aláírás	aláírás
		

KOSSUTH TÉR REKONSTRUKCIÓ TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZÖK MÓDOSÍTÁSA VIZSGÁLATOK

[illegible]

**KOSSUTH TÉR REKONSTRUKCIÓ
TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZÖK
MÓDOSÍTÁSA
VIZSGÁLATOK**

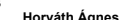

The map illustrates the urban layout of Kossuth Tér and its surroundings. Key features include:

- Streets:** Szent István körút, Balaton utca, Honvéd tér, Szalay utca, Kossuth Lajos tér, Duna, and various smaller streets like Balassi Balint utca, Falk Miksa utca, Markó utca, Honvéd utca, Stollár Béla utca, Nagy Ignác utca, Bihari János utca, Alkotmány utca, Kálmán Imre utca, Báthory utca, Alul utca, Perczel Mór utca, Kiss Ernő utca, Bank utca, Steindl Imre utca, Zoltán utca, Garibaldi utca, and Vértanúk tere.
- Buildings:** Numerous building footprints are shown, many with identification numbers in parentheses (e.g., (25122/4), (25122/6), (25007), (25006), (25014), (25019), (25018), (25017), (25016), (25015), (25014), (25013), (25012), (25011), (25010), (25009), (25008), (25007), (25006), (25005), (25004), (25003), (25002), (25001), (25000), (24999), (24998), (24997), (24996), (24995), (24994), (24993), (24992), (24991), (24990), (24989), (24988), (24987), (24986), (24985), (24984), (24983), (24982), (24981), (24980), (24979), (24978), (24977), (24976), (24975), (24974), (24973), (24972), (24971), (24970), (24969), (24968), (24967), (24966), (24965), (24964), (24963), (24962), (24961), (24960), (24959), (24958), (24957), (24956), (24955), (24954), (24953), (24952), (24951), (24950), (24949), (24948), (24947), (24946), (24945), (24944), (24943), (24942), (24941), (24940), (24939), (24938), (24937), (24936), (24935), (24934), (24933), (24932), (24931), (24930), (24929), (24928), (24927), (24926), (24925), (24924), (24923), (24922), (24921), (24920), (24919), (24918), (24917), (24916), (24915), (24914), (24913), (24912), (24911), (24910), (24909), (24908), (24907), (24906), (24905), (24904), (24903), (24902), (24901), (24900), (24899), (24898), (24897), (24896), (24895), (24894), (24893), (24892), (24891), (24890), (24889), (24888), (24887), (24886), (24885), (24884), (24883), (24882), (24881), (24880), (24879), (24878), (24877), (24876), (24875), (24874), (24873), (24872), (24871), (24870), (24869), (24868), (24867), (24866), (24865), (24864), (24863), (24862), (24861), (24860), (24859), (24858), (24857), (24856), (24855), (24854), (24853), (24852), (24851), (24850), (24849), (24848), (24847), (24846), (24845), (24844), (24843), (24842), (24841), (24840), (24839), (24838), (24837), (24836), (24835), (24834), (24833), (24832), (24831), (24830), (24829), (24828), (24827), (24826), (24825), (24824), (24823), (24822), (24821), (24820), (24819), (24818), (24817), (24816), (24815), (24814), (24813), (24812), (24811), (24810), (24809), (24808), (24807), (24806), (24805), (24804), (24803), (24802), (24801), (24800), (24799), (24798), (24797), (24796), (24795), (24794), (24793), (24792), (24791), (24790), (24789), (24788), (24787), (24786), (24785), (24784), (24783), (24782), (24781), (24780), (24779), (24778), (24777), (24776), (24775), (24774), (24773), (24772), (24771), (24770), (24769), (24768), (24767), (24766), (24765), (24764), (24763), (24762), (24761), (24760), (24759), (24758), (24757), (24756), (24755), (24754), (24753), (24752), (24751), (24750), (24749), (24748), (24747), (24746), (24745), (24744), (24743), (24742), (24741), (24740), (24739), (24738), (24737), (24736), (24735), (24734), (24733), (24732), (24731), (24730), (24729), (24728), (24727), (24726), (24725), (24724), (24723), (24722), (24721), (24720), (24719), (24718), (24717), (24716), (24715), (24714), (24713), (24712), (24711), (24710), (24709), (24708), (24707), (24706), (24705), (24704), (24703), (24702), (24701), (24700), (24699), (24698), (24697), (24696), (24695), (24694), (24693), (24692), (24691), (24690), (24689), (24688), (24687), (24686), (24685), (24684), (24683), (24682), (24681), (24680), (24679), (24678), (24677), (24676), (24675), (24674), (24673), (24672), (24671), (24670), (24669), (24668), (24667), (24666), (24665), (24664), (24663), (24662), (24661), (24660), (24659), (24658), (24657), (24656), (24655), (24654), (24653), (24652), (24651), (24650), (24649), (24648), (24647), (24646), (24645), (24644), (24643), (24642), (24641), (24640), (24639), (24638), (24637), (24636), (24635), (24634), (24633), (24632), (24631), (24630), (24629), (24628), (24627), (24626), (24625), (24624), (24623), (24622), (24621), (24620), (24619), (24618), (24617), (24616), (24615), (24614), (24613), (24612), (24611), (24610), (24609), (24608), (24607), (24606), (24605), (24604), (24603), (24602), (24601), (24600), (24599), (24598), (24597), (24596), (24595), (24594), (24593), (24592), (24591), (24590), (24589), (24588), (24587), (24586), (24585), (24584), (24583), (24582), (24581), (24580), (24579), (24578), (24577), (24576), (24575), (24574), (24573), (24572), (24571), (24570), (24569), (24568), (24567), (24566), (24565), (24564), (24563), (24562), (24561), (24560), (24559), (24558), (24557), (24556), (24555), (24554), (24553), (24552), (24551), (24550), (24549), (24548), (24547), (24546), (24545), (24544), (24543), (24542), (24541), (24540), (24539), (24538), (24537), (24536), (24535), (24534), (24533), (24532), (24531), (24530), (24529), (24528), (24527), (24526), (24525), (24524), (24523), (24522), (24521), (24520), (24519), (24518), (24517), (24516), (24515), (24514), (24513), (24512), (24511), (24510), (24509), (24508), (24507), (24506), (24505), (24504), (24503), (24502), (24501), (24500), (2449

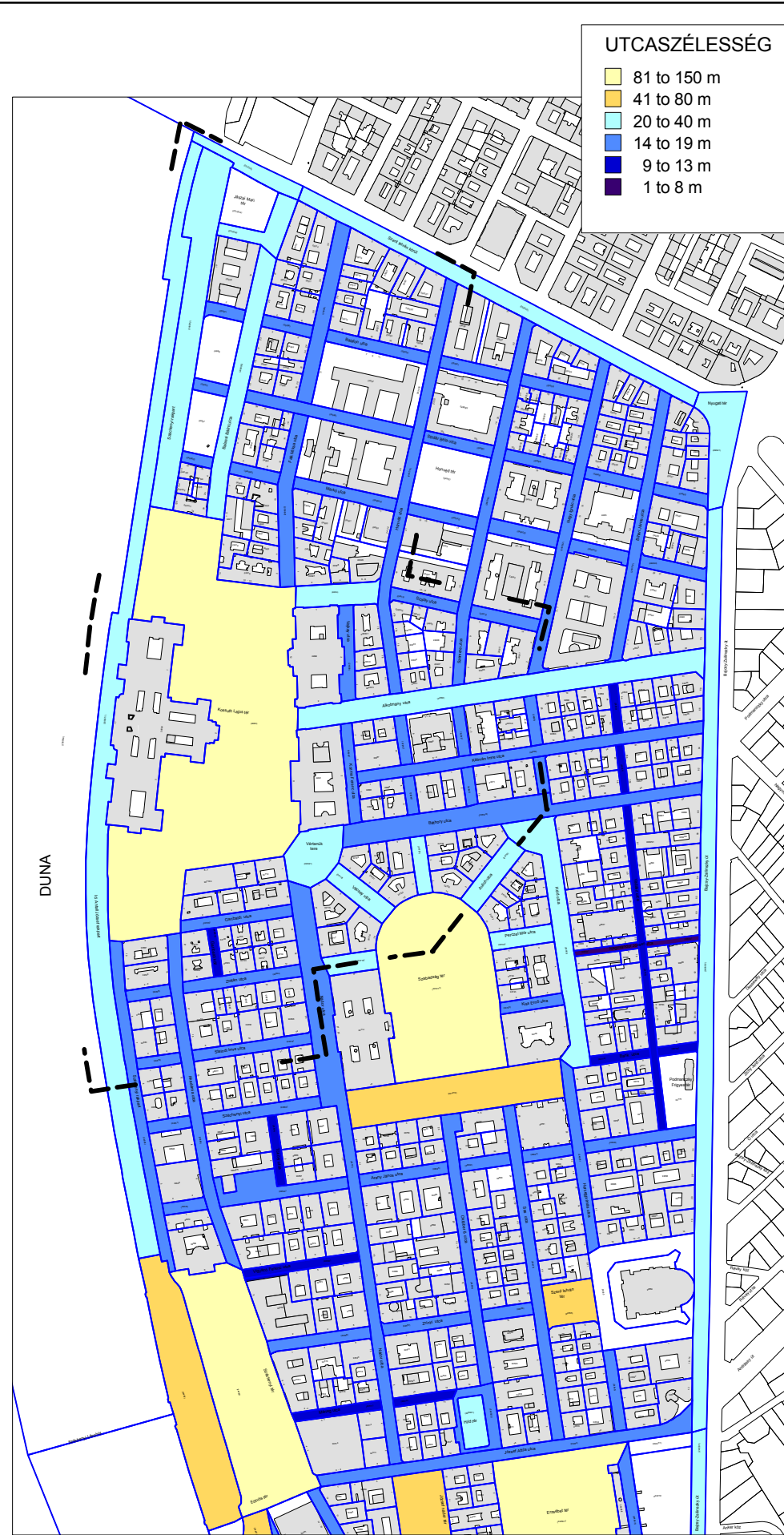
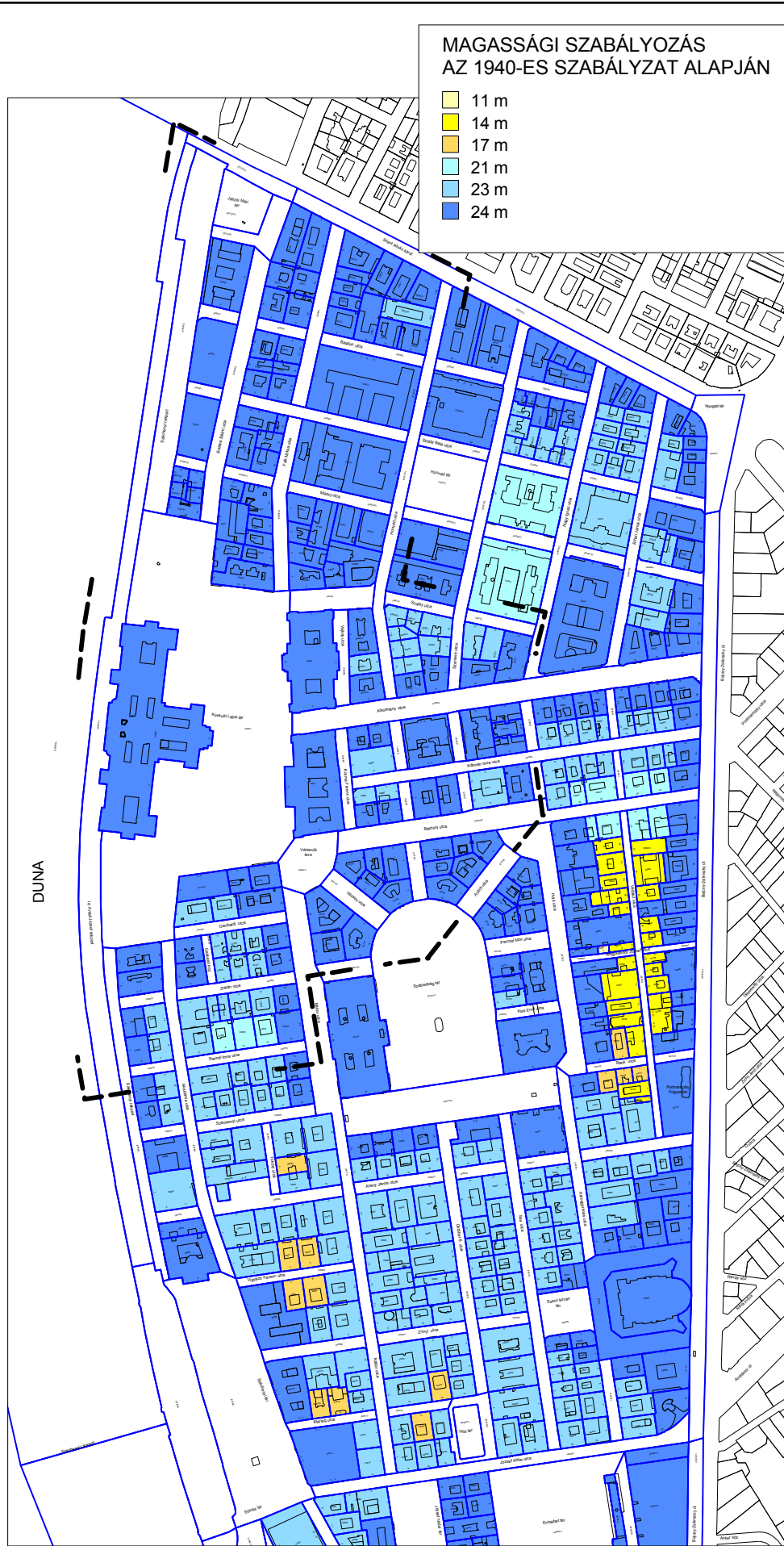
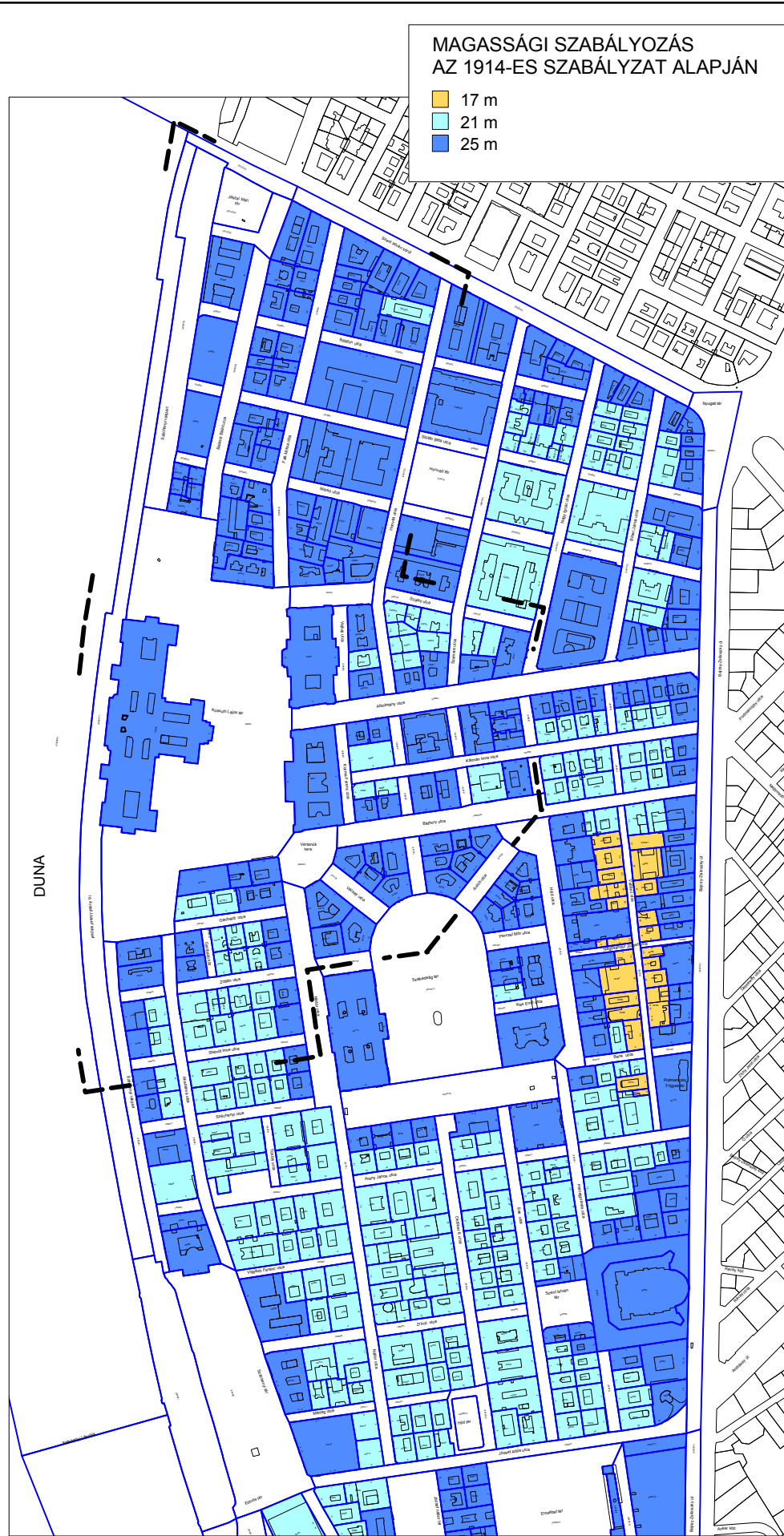
				Feszített ritmúsú, érdekes utcakép
				Látványos rálátás iránya
				Értékes látvány
				Budára való rálátás
		Együttesen érvényesülő térfalak	24673	Telekhatár
		Folytonosan feltáruló impozáns látvány		Tervezési terület határa

LÁTVÁNYTÉRKÉP

Készült az állami alapadatok felhasználásával

tervezési fázis		dátum	2012.03.19
vezető tervező	tervezői névjegyzék száma	aláírás	
Liskay Krisztina	TT/E 01-1455/11		
tervező	tervezői névjegyzék száma	aláírás	
Vásárhelyi Kinga	TT/E 01-3723		
tervező	tervező	szerkesztő	Krébesz András
Horváth Ágnes	Szczuka Levente		
aláírás	aláírás	aláírás	
			

KOSSUTH TÉR REKONSTRUKCIÓ
TELEPÜLÉSTERVEZÉSI ESZKÖZÖK
MÓDOSÍTÁSA
VIZSGÁLATOK

URBAN-LIS STUDIO KFT.
1051. BUDAPEST, KÁROLYI U. 18-21. TEL: 061-242-2057, 061-242-2257

V-V/12

M=1:7.500

É

AZ UTCA TÉRARÁNY ÉRVÉNYESÜLÉSE
A KORÁBBI SZABÁLYZATOKBAN
Készült az állami alapadatok felhasználásával

KOSSUTH TÉR REKONSTRUKCIÓ
TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZÖK
MÓDOSÍTÁSA
VIZSGÁLATOK

DUNA

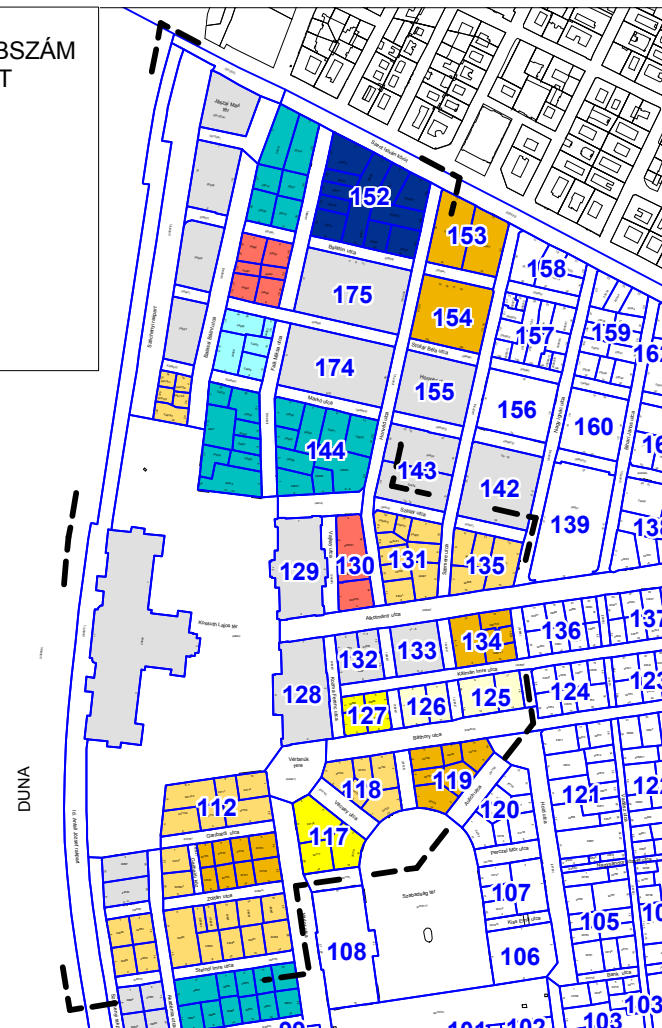
	Zöldfelület		Szobrok, utcabútorok
	Fák, bokrok, virágok		Gyalogosfelület
	Útfelület és járdaszegély		Országház bejáratai
	Kerékpárút		Duna
	Parkolóhelyek		Telekhatár
	Villamospálya		Tervezési terület határa

Meglévő Beépítés

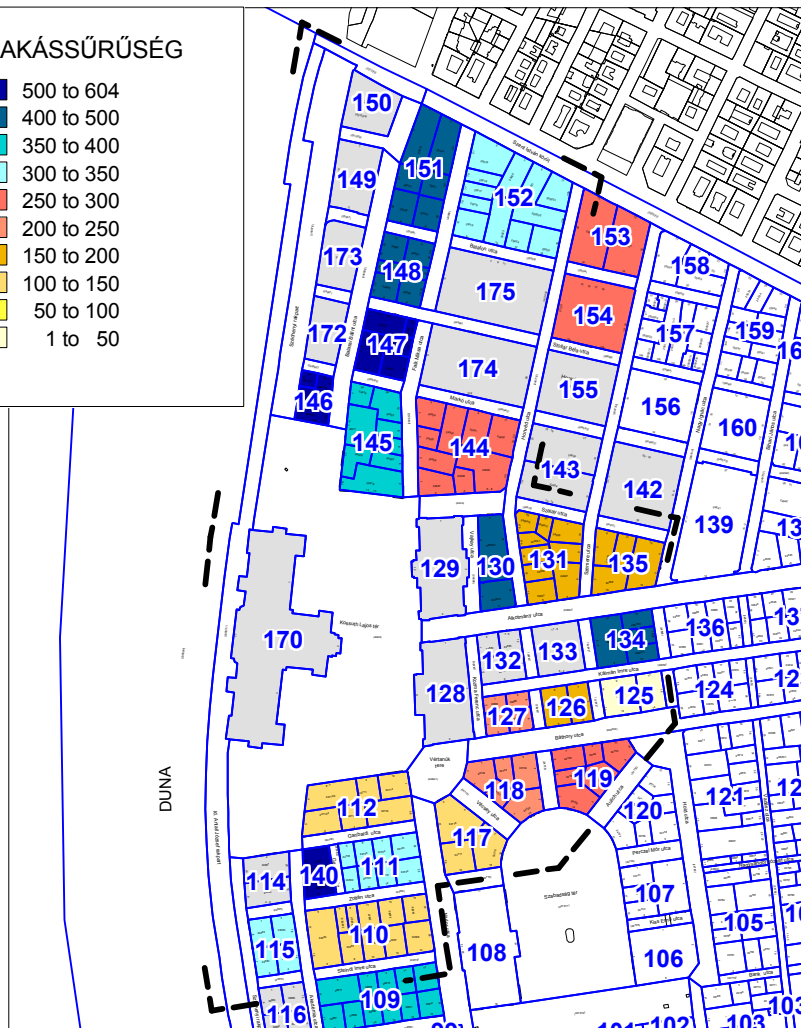
		1031. BUDAPEST, KADÓSA U. 19-21. TEL: 061-242-2057, 061-242-2257		rajzszám V-V/13	É
tervezési megnevezés					
JELLENLEGI BEÉPÍTÉS VIZSGÁLATA					
Készült az állami alapadatok felhasználásával					
tervezési tétel		tervezési tétel		dátum	
tervező		tervező		2011. 12. 30.	
Liszkey Krisztina		TT/1É 01-1455/11		ábrák	
Vásárhelyi Kinga		TT/1É 01-3723		ábrák	
Horváth Ágnes		Szczuka Levente		ábrák	
ábrák		ábrák		Krébesz András	

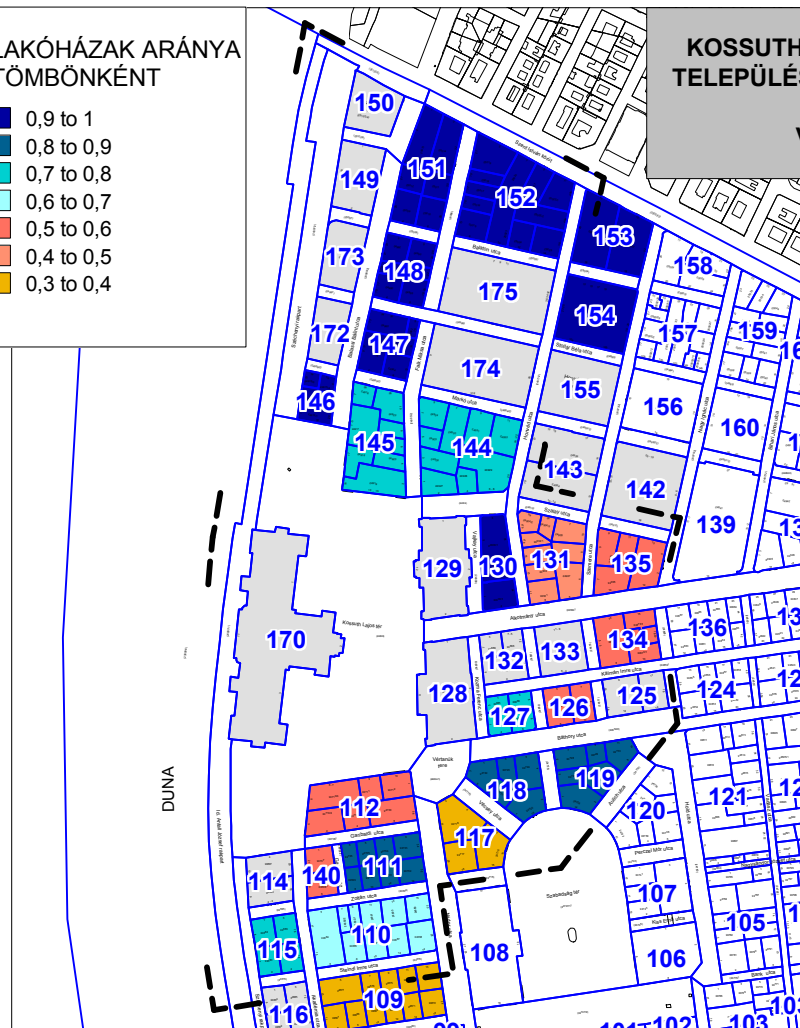
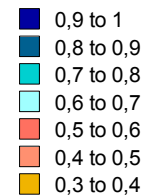
LAKÁS DARABSZÁM TÖMBÖNKÉNT

LAKÁSSŰRÜSÉG

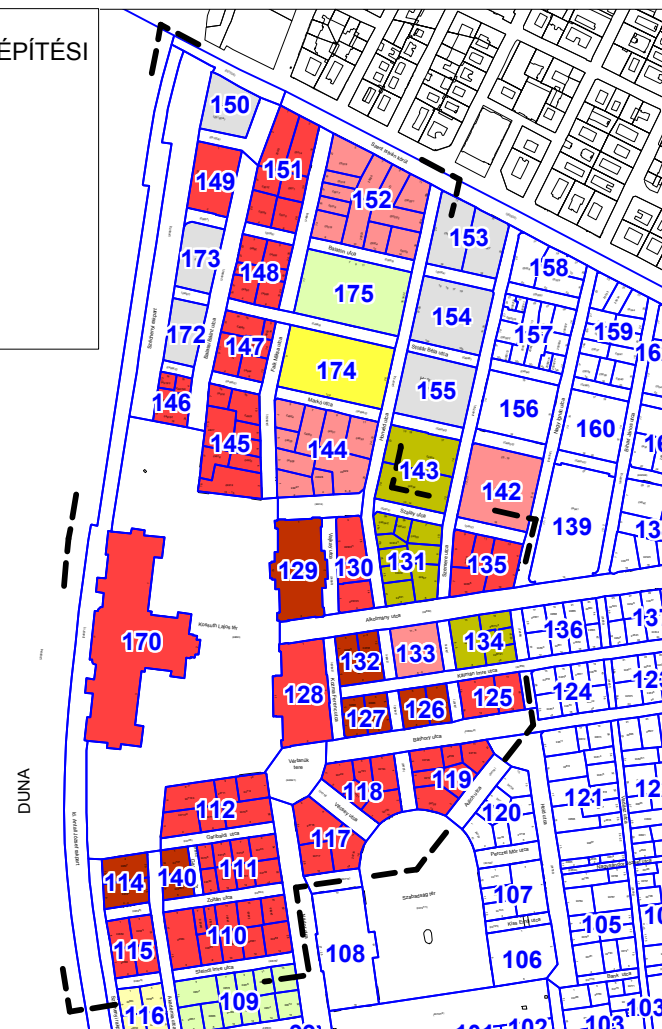
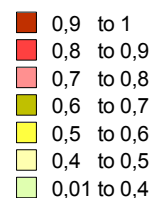

LAKÓHÁZAK ARÁNYA TÖMBÖNKÉNT

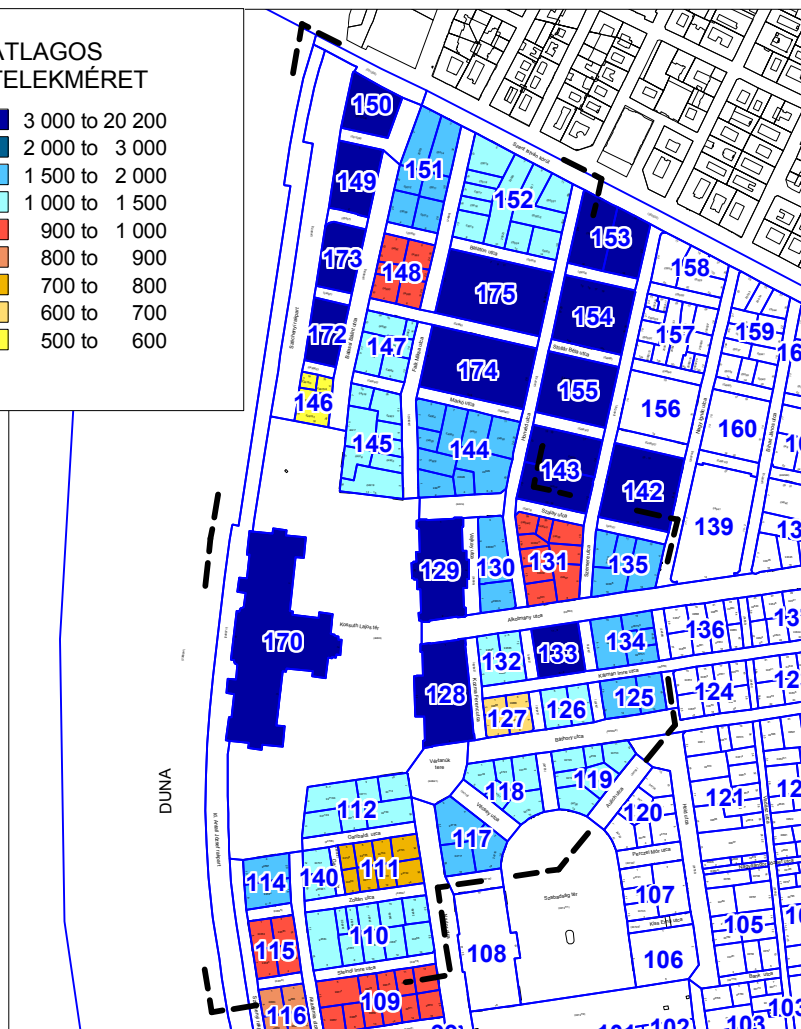
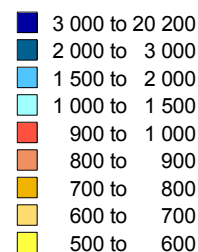

KOSSUTH TÉR REKONSTRUKCIÓ TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZÖK MÓDOSÍTÁSA VIZSGÁLATOK

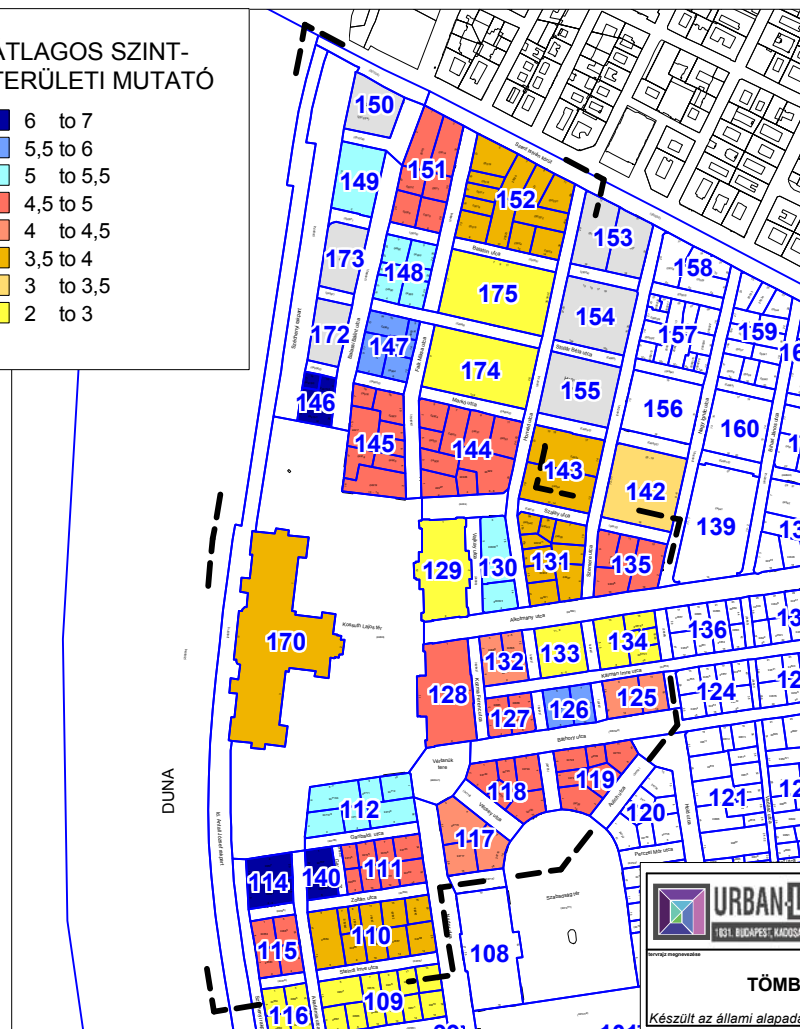
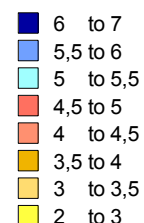
ÁTLAGOS BEÉPÍTÉSI MÉRTÉK

ÁTLAGOS TELEKMÉRET

ÁTLAGOS SZINT- TERÜLETI MUTATÓ

3. KÖZTERÜLETEK JELLEMZŐ VÁROSI HÁLÓZATA, PROBLÉMÁK ÉS ÉRTÉKEK

GYALOGOS RENDSZER

A jelenlegi gyalogos rendszer a területen alig nevezhető rendszernek, mert a nyomvonalait jelenleg az emberek sokasága jelzi, a biztonságosan használható, világvároshoz méltó gyalogshálózat még kiépítésre vár. Általános problémaként jelentkezik az egyértelmű gyalogos kapcsolatok hiánya, valamint több helyen egyáltalán nincs lehetőség az utakon való átjutásra.

A terület igen sok, gyalogosokat **vonzó funkcióval és adottsággal** rendelkezik (Duna-part, Országház, Kossuth tér, Szabadság tér, nyüzsgő nagyvárosi élet, építészeti különleges városrész stb.), melynek nagyobb kihasználhatósága érdekében a gyalogos és kerékpáros közlekedést előtérbe kell helyezni. A biztonságos közlekedés a nagyszámú itt dolgozó számára is elengedhetetlen, a terület az országunk igazgatási központja. Jelenleg a közterületi gyalogos és kerékpáros preferencia egész Észak-Lipótváros területén háttérbe szorul.

A Főváros, és a kerületi önkormányzat elképzelésében régóta nagy szerepet tölt be a gyalogos preferencia biztosítása – „Gyalogos Belváros” kialakítása. A kerület szabályozási terve hosszú ideje rögzíti a gyalogos prioritást. Az elmúlt időszak leglátványosabb beavatkozása ennek érdekében a Fő utca program első szakaszainak megvalósítása, mely alapvetően változtatta meg a kerület, és a belső városrészek életét, mindennapi működését.

Jelen KSZT módosítás szempontjából meghatározó jelentőségű a **Fő utca északi** szakaszának (Szabadság tér – Szent István körút között) Honvéd utca vonalában való folytatása, melynek tervei előrehaladott állapotban vannak.

Az észak-déli irányú gyalogos tengelyek tekintetében szintén régi elhatározás a Falk Miksa tematikus **„galéria” utca** szerepének erősítése. Ennek az elképzelésnek a részét képezi északi folytatásaként a XIII. kerületi Hollán Ernő utca, melynek első szakaszát a közelmúltban impozáns gyalogosfelületként alakították ki.

A **Stollár Béla utca megnyitása** szükséges a gyalogos rendszer kialakításához. A jelenleg a Honvédelmi Minisztérium által elzárt utcaszakasz megnyitásával kialakulhatna a **Nyugati tér – Olimpiai Park – Duna tengely**, mely nem csak a kerület, de a belső városrészek zöldfelületekben gazdag gyalogos folyosójává válna és az észak-déli irányú gyalogos tengelyeket is összekapcsolná.

Főutca-program már megvalósult része

Hollán Ernő utca

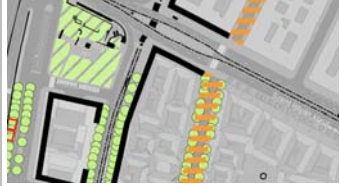

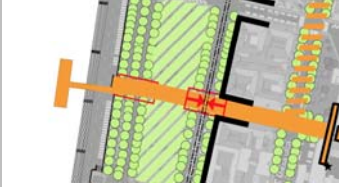

A jelenlegi vízpartra jutási lehetőségek a Kossuth tér északi oldalán

Gyalogos rendszer hiányosságainak típusai:

1. gyalogos rendszer bővítésének szükségessége,
2. egyértelmű gyalogos kapcsolatok hiánya,
3. gyalogátkelők hiánya, keskeny gyalogos szegélyek,
4. az Országház, Minisztériumok körüli lezárások miatti közlekedési problémák,
5. a közvetlen vízparti kialakítás problémái.

	Hiányos elemek:	hiány típusa
	A körút túloldalán az újonnan kiépült Hollán Ernő utca felé történő gyalogos elsőbbségű utca kialakítása. A meglévő tematikus Falk Miksa utca közterületi megjelenése nem megfelelő.	1
	A Széchenyi rakpart északi szakaszán, a Jászai Mari térnél a vízzel való kapcsolat nem biztosított.	3
	A tervezett Fő utca északi szakasza biztosítaná az észak-déli kapcsolatot a Szent István körút túloldalán álló Vígszínház felé, ez azonban még csak terveken szerepel.	1
	A Stollár Béla utca lezárt szakasza meggátolja a Nyugati Pályaudvar felől az egyértelmű kelet-nyugat irányú gyalogos levezetést a Duna irányába. Az észak-déli irányú gyalogoszónák kelet-nyugat irányú összefűzése hiányként jelentkezik.	4
	Az Olimpiai parknak a Stollár Béla utca továbbvezetésében a Duna megközelíthetősége gyalogos átkelők hiányában nem teljes körűen biztosított.	3
	Az Országház melletti a rakpartokat összekötő gyalogos lépcsők – északi és déli egyaránt – a „ semmibe vész ”. Az alsó rakparton gyalogátkelő hiányoznak, az emberek igen veszélyesen, a forgalmas úton, szalagkorlátot átlépve juthatnak csak a vízpartra. A vízpartra jutás igen nagy igény: a Duna, a Parlament épülete és a budai oldal innen megcsodálható.	3 5 2
	A Kossuth tér északi térrészéről a Dunához vezető lépcső nehezen megközelíthető , így az egyértelmű gyalogos kapcsolat nem biztosított. A térrész jelenleg régészeti terület, de a lezárás előtti kialakítás sem tette lehetővé a lejárat könnyű megközelíthetőségét.	2

	<p>Az Országház főhomlokzata előtti, Duna felé eső járdát nem lehet használni, a közforgalom elől elzárt. Az alsó rakparton a gyalogos forgalom életveszélyes.</p> <p>A lezárt gyalogos felülettel az épület erre eső főlépcsői, bejáratai használaton kívül esnek. A könyvtár megközelítése nehéz.</p>	4
	<p>Az Alkotmány utca irányából érkező gyalogosok, turisták a Kossuth teret biztonságosan csak kerülővel közelíthetik meg. Gyalogátkelőhely hiánya veszélyforrás.</p>	3
	<p>A Kossuth tér déli térrészén és az alsó rakpartra vezető lépcső irányába egyértelmű gyalogos kapcsolat hiányzik. A villamos és a metró felől könnyű megközelíthetőség nem biztosított a folyópart irányába.</p>	2
	<p>A Zoltán utcától délre a rakpart úton gyalogos átjutási lehetőség hiányzik. A Holocaust emlékmű megközelítése veszélyes, a rakparti forgalom igen nagy. A villamossínpár menti gyalogos szegély igen keskeny, biztonságosan nem használható.</p>	3

DUNA-PART MEGKÖZELÍTHETŐSÉGE

A mai struktúra nem teszi lehetővé az intenzív Dunai kapcsolatot, pedig a város életét nagyban meghatározza a folyóval való kapcsolat. A vizsgálatok alapján kiderül, hogy a Duna partjának használata és elérhetősége a Kossuth tér térségében meglehetősen kedvezőtlen, a hely kiemelt szerepe tekintetében pedig elfogadhatatlan. A part megközelítésének vizsgálatából jól kitűnik, hogy míg a XIII. kerületi, és a Lánchídtól délre eső szakaszokon viszonylag kedvezően, 250–500 méterenként megközelíthető a Duna, addig a Kossuth tér térségében 1150 méter van két gyalogátkelő között. Az érintett terület (Olimpiai park – Széchenyi tér) nemcsak megközelítésében problémás, hanem a két kapcsolódási pont közötti terület sem átvjárható biztonságosan, miközben az egyik legfrekvenciáltabb partszakasznak számít (Országház – Holokauszt emlékmű, Lánchíd).

PART KIALAKÍTÁSA

A Duna pesti oldalán többféle partkialakítás található: lépcsős, keskeny vagy széles magasparti. Mindkét parttípus alkalmas lehet hajók kikötésére. A Fővárosban a közvetlenül a folyóvíz menti zöldfelületek ritkák. Kiemelten igaz ez a jelen tervezési területre, mert a Parlamentet megkerülve a Kossuth téren folytatódik a zöldsáv.

Az eltérő formájú és használatú partszakaszok a következők (északról délre haladva):

- A Margit hídtól északra lépcső folyószakaszon a part lépcsős, amit kikötőnek és parkolónak használnak.
- A Margit híd és az Olimpiai park között keskeny magas épült.
- Az Olimpiai parktól a Parlament északi sarkáig lépcsős, zöldfelület nélküli,
- Délebbre a Zoltán utca vonaláig magaspart kialakítású a Duna menti sáv. A magaspart a Garibaldi utca vonaláig keskeny, délebbre széles.
- A Holocaust emlékműtől délebbre fekvő – egészen a Lánchídon túl nyúló – partszakasz zöldfelülettel borított magaspart. A híd környéke hajókikötésre használt terület.
- A Széchenyi tér déli sarkától a Március 15.-e térig magaspart található kikötői funkcióval.
- Az Erzsébet híd két oldalán lévő szakasz lépcsős rendszerű.

LÉPCSŐK, GYALOGÁTKELŐK TÁVOLSÁGA

Az alsó és felső rakpart gépjárműforgalma a vizsgált partszakaszon – Margit híd és az Erzsébet híd között – végigfut. A szintkülönbség és az autók jelenléte megnehezítik a vízpart gyalogosan történő elérését.

A rakparti lépcsők és a közúton átvezető átkelők összehangoltsága hiányos. A legnagyobb űr a bevezetőben már említett 1150 méteres – a Széchenyi tér északi sarkától az Olimpiai park tengelyéig húzódó – gyalogátkelő mentes rakparti szakaszon tapasztalható. Ezen a turizmus szempontjából frekvenciált területen a Dunához való lejutás balesetveszélyes.

A vizsgált északi és déli partszakaszokon a gyalogátkelők, lépcsők biztosítják a lejutást.

ZÖLDSTRUKTÚRÁK A VÁROSI SZÖVETBEN

A belső városrészek zöldfelületek tekintetében meglehetősen szegénynek számítanak. Mind ökológiai, esztétikai, pszichikai, szempontból ezért a zöldfelületek megőrzése, bővítése a város célja. Az előzőekben említett Stollár Béla utca megnyitása összeköttetést biztosíthat a Honvéd tér és az Olimpiai park zöldfelületei között, így valódi „zöldfelületi rendszer” alakulhat ki. Az Olimpiai park és térsége a fasorok és zöld sávoknak köszönhetően a Duna partjának egyik legkiemelkedőbb területének számít. A Duna menti zöld sáv megszakításokkal ugyan, de az Országházat megkerülve folytatódik a Kossuth téren is, majd az id. Antall József rakpart part menti szakaszán a Lánchídig. A Kossuth tér rendezése jó lehetőséget biztosít az ott található, jelenleg rendszertelen kialakítású zöldfelületek rendezésének, átértékelésének.

A terület zöld rendszerét szinte kizárólag a közterületi felületek adják, mert a nagyarányú beépítési mérték magánkertek kialakítását nem teszi lehetővé. Ezért különösen fontos, hogy az utcák, terek növényzete gondozott, élő legyen. A szűk utcák sajnos alkalmatlanok zöldfelületek létesítésére, többségük teljesen burkolt.

A sűrű városias jelentős beépítés mellett zöldfelületi **értékekkel** is rendelkezik a terület:

- A **Szabadság tér** rendezett, szép közpark. A tér rekreációra, pihenésre alkalmas amellet, hogy turisztikai szempontból is különleges. A Fő utca jelenlegi végpontja burkolataiban és zöldfelületeiben egyaránt pozitívan hat sűrű városi életre. A Szabadság tér vonzáskörzete nagyobb, mint környéken lakók, a város távolabbi részéről is vannak használói.

A Vécsey utca dupla fasora a Szabadság térről

- A széles utcák – a Nádor utca, a Vécsey utca, a Báthory utca, az Aulich utca, az Alkotmány utca, a Falk Miksa utca, a Szalay utca nyugati, a Balassi Bálint utca északi szakasza – **kettős fasorral** bír, mely faállomány igen értékes a belvárosban.
- A **Széchenyi rakpart** északi szakasza dupla, tripla fasorral áll. Bár a hasznosítása jórészt parkoló, mégis a Duna-part zöldhálózatának fontos elemét képezi..
- A **Honvéd tér** egy tömbtér – beépítetlen tömb –, ami jelentős faállománnyal bír. A zöldterület alkalmas a kapcsolódásra a környéken élők számára.
- A Duna-part Margit híd és Parlament közötti szakaszán a beépített és a zöldterületű tömbök váltják egymást. A **Jászai Mari tér** egyfajta „zöld hídfője” a városnak.

- Az **Olimpiai park** északi felén nagy területű intenzív zöldfelület áll, míg déli részének rendezése még várat magára
- A **Kossuth tér** jelentős fasorokkal, faállománnyal és alacsonyabb növényzettel egyaránt bír. A tér részletes bemutatására a következő fejezetben kerül sor.

A zöldfelületi rendszer probléma-típusai:

1. funkcióhiány,
2. leromlott állapot,
3. egymással való kapcsolat hiánya,
4. alulhasznosítás.

	Problémák:	hiány típusa
	Jászai Mari tér rendezett, de funkcióhiányos zöldterület.	1
	Az Olimpiai park déli része leromlott állapotú. Elbontott épületmaradványok állnak, a park ezen része pihenésre, kikapcsolódásra alkalmatlan. A Duna felé parkolók találhatók, a közvetlen kapcsolat a vízpart felé hiányzik.	2
	A Kossuth téren – a Parlamenttől északra fekvő – jelenleg régészeti terület, mely korábban a zöldfelületi rendszer részét képezte, bár minőségében és kialakításában nem képviselt komolyabb értéket.	2
	A Kossuth tér középső térrészén a zöldfelületek rendszertelenek, a terület alulhasznosított.	4
	A Kossuth tér déli térrészén a zöldfelület kapcsolathányos, elhanyagolt, szétesett..	3

GÉPJÁRMŰ KÖZLEKEDÉS, PARKOLÁS A KÖZTERÜLETEKEN

Bár a fővárosi és kerületi elképzelések alapján a tranzitforgalom kiszorítása a cél a belső városrészekből, a térség a még mindig jelentős átmenő forgalommal érintett. A vizsgált területen jellemzően a Nádor utca, Honvéd utca, Szemere utca bonyolít nagyobb forgalmat. A Kossuth tér rendezése folytán az onnan kiszoruló forgalom máshol fog megjelenni. Ennek hatásait közlekedési hatástanulmány keretén belül lehet szakszerűen becsülni. A tervezésnél figyelembe veendő, hogy a térről kiszoruló forgalom a lehető legkisebb arányú konfliktust okozza. Ezért a lakó domináns, a gyalogos preferenciájú (vagy azzá fejlesztendő) utcák helyett a funkcióhiányos, valamint a fő és gyűjtőutakat érdemes előnyben részesíteni a forgalom elvezetésére.

A közlekedési rendszer átalakításánál figyelembe veendő a Honvéd utcában tervezett FŐ UTCA TENGEY északi szakasza. A Honvéd utca forgalmi növekedése, vagy nem kellő mértékű csökkenése a Fő Utca Program kívánt eredményeit negatívan befolyásolhatja, ezért kiemelten körültekintően kell eljárni a tervezés folyamán.

Szintén komoly figyelmet igényel a Széchenyi tér – Kossuth tér kapcsolata. A Széchenyi tér előrehaladott stádiumban lévő forgalmi – térrendezési tervei az Akadémia előtti térrész gyalogos preferenciájú kialakításával számolnak, ezért a Széchenyi rakpart forgalmi kialakításánál ezt is figyelembe kell venni.

Mind az V., mind a XIII. kerület elképzeléseiben szerepel a Falk Miksa „galéria” utca gyalogos preferenciájú fejlesztése. Az utcában jelenleg is jelenlévő nagy számú galéria, műkereskedés, és egyéb üzlethelységek szempontjából jó hatással lehet a Kossuth tér átalakítása, mely így bekapcsolja az utcát a tér életébe. A közlekedési átalakítások folyamán ezért a kívánt gyalogos preferencia biztosítása érdekében e szempontot is figyelembe kell venni.

Jelenleg az id. Antall József rakpart bonyolítja a legnagyobb forgalmat a szűken vett vizsgálati területen. A rakparti forgalom megszakíthatósága (gyalogos átkelők, felhajtó rámpák) a Kossuth tér rendezésénél szintén kiemelt körültekintést érdemel. Az elemzésekéből kiderül, hogy a rakpart Kossuth tér közeli szakasza mélyebb átgondolást, a térrendezéssel összefüggő, együttműködő kialakítást igényel.

A vizsgált terület igen szembeűnő problémája, hogy a felszíni parkolás elárasztja a közterületeket:

- A Jászai Mari tértől nyugatra a Duna felé,
- Az Olimpiai park teljes nyugati oldalán a Duna felé,
- A Kossuth téren a Parlament körül végig gépjárművek állnak a biztonsági kerítésen belül,
- A Kossuth tér déli térrészének délkeleti felét is parkoló terület uralja.
- Minden utcából jelentős területet hasít ki a parkolósáv. A közterület szélességétől és az útiránytól függően párhuzamos, 45°-os vagy merőleges parkolóhelyek találhatók az utak mentén.

A Kossuth tér átalakításának egyik fő célja a felszíni parkolás megszüntetése, mélygarázsban történő megoldása.

A térségben jelentős mennyiségű felszíni parkolóhely található mind a Kossuth téren, mind annak közvetlen környezetében. A rakpartok, közintézmények körüli utcák, terek használata szempontjából mindenképp előnyös lehet a mélygarázs létesítése. A Kossuth tértől északra az Olimpiai park déli részén és a Kossuth téren a szabályozási terv ma is lehetőséget biztosít mélygarázs létesítésére, melynek megvalósítása pozitívan befolyásolhatja a jövőben a közterületek használatát, és a városképet egyaránt.

KÖZFORGALMÚ KÖZLEKEDÉS

A térség közösségi közlekedés szempontjából jól ellátottnak számít (Metró, villamos, trolis, busz). A közlekedési lehetőségek ugyanakkor legalább annyi problémát hordoznak magukkal, mint amennyi előnyük van. A tér rendezése szempontjából elsősorban a 2-es villamos vonala érintett. Ennek vonalvezetése jelenleg esetleges, a déli térrészt teljesen két részre hasítja. A villamos vonal elválasztó szerepe látszik a Széchenyi rakparton, ahol ezáltal teljesen megszakad a kapcsolat a két rakpart között. A villamos vonalvezetése összefüggésben van annak megállóival is. A Kossuth téri villamosmegállók jelenleg megfelelő eszközváltási lehetőséget biztosít a metróval, trolival, ugyanakkor a tér Megfelelő használhatóságát jelentősen befolyásolják.

További kérdést vet fel a tér rendezése kapcsán a trolibusz vonalvezetése, kötött pályakialakítása miatt. A meglévő felsővezetékek a tér szempontjából vizuális konfliktust okoznak. Miközben a trolis csak a Vértanúk terénél állomásozik, a Kossuth teret gyakorlatilag „buszfordulóként” használja. A mai állomás bár átszállási kapcsolatok tekintetében kedvezőnek mondható, a megújuló tér kialakításánál mind a megálló helye, mind a trolis útvonala átgondolást igényel.

PROBLÉMÁK - ÉRTÉKEK

KOSSUTH TÉR REKONSTRUKCIÓ TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZÖK MÓDOSÍTÁSA VIZSGÁLATOK

JÁSZAI MARI TÉR - "ZÖLD HÍDFŐ" SZEREP

FUNKCIÓHIÁNYOS KÖZPARK

HOLLÁN ERNŐ - GYALOGOS UTCA

ÁTJUTÁSI HIÁNY

FÖLDSZINTI "KÖZÖSSÉGI FUNKCIÓ" HIÁNYA

FALK MIKSA - "GALÉRIA UTCA"

VÍGSZÍNHÁZ A "FŐ UTCA" VÉGPONTJÁBAN

TERVEZETT "FŐ UTCA" ÉSZAKI RÉSE

FELSZÍNI PARKOLÓK A DUNA PARTON

INTENZÍV ZÖLDFELÜLET

FELSZÍNI PARKOLÓK A PARK SZÉLÉN

HM MIATT ELZÁRT DUNA - NYUGATI TÉR KAPCSOLAT

KIKÖTŐ KAPCSOLAT

DUNA PART - PARK KAPCSOLAT

FELSZÍNI PARKOLÓK A DUNA PARTON

FELSZÍNI PARKOLÓK A PARK SZÉLÉN

LEROMLOTT ÁLLAPOTÚ OLIMPIAI PARK

HONVÉD TÉRI ZÖLDTERÜLET

PARKOK KÖZTI VALÓDI KAPCSOLAT HIÁNYA

RÁMPA KÉT OLDALÁN PARKOLÁS

RAKPARTI ZÖLD SÁV

RÉGÉSZETI TERÜLET

ÁTJUTÁSI PROBLÉMÁK GYALOGOSAN

ORSZÁGHÁZHOZ NEM MÉLTÓ BELÉPTETŐRENDSZER

"SEMMIBE VEZETŐ" LÉPCSŐ 1.

ÁTJUTÁSI HIÁNY - BALESETVESZÉLYES ÚTSZAKASZ

EGYÉRTELMŰ ÁTVEZETÉS HIÁNYA

VÉGET ÉRŐ MAGASPART

ELZÁRT LÉPCSŐ

ELZÁRT FŐHOMLOKZAT ELŐTTI TERÜLET

JELENTŐS FAÁLLOMÁNY

ELZÁRT DÍSZLÉPCSŐK ÉS BEJÁRATOK

FELSZÍNI PARKOLÓK KIEMELT HELYSZÍNE

RENDSZERTELEN KIALAKÍTÁSÚ ZÖLDFELÜLETEK

GYALOGOS MEGKÖZELÍTÉSI HIÁNY

BESZÜKÜLŐ, ÉSZAKRA VÉGET ÉRŐ PARTSZAKASZ

FELSZÍNI PARKOLÓK KIEMELT HELYSZÍNE

RENDEZVÉNY - KIÁLLÍTÓ TÉR

ELZÁRT DÍSZLÉPCSŐK ÉS BEJÁRATOK

FELSZÍNI PARKOLÓK KIEMELT HELYSZÍNE

ALULHASZNOSÍTOTT, RENDSZERTELEN ZÖLDFELÜLET

JELENTŐS ÁTMENŐ FORGALOM

ELZÁRT LÉPCSŐ

ÁTJUTÁSI HIÁNY - BALESETVESZÉLYES ÚTSZAKASZ

ORSZÁGHÁZHOZ NEM MÉLTÓ BELÉPTETŐRENDSZER

"SEMMIBE VEZETŐ" LÉPCSŐ 2.

ELHANYAGOLT, KAPCSOLATHIÁNYOS ZÖLDFELÜLET

EGYÉRTELMŰ ÁTVEZETÉS HIÁNYA

ÉSZAKI IRÁNYBA ALACSONY KIHASZNÁLTÁSG

FELSZÍNI PARKOLÓK, ELHANYAGOLT ZÖLDFELÜLETEK

FOLYTATÁS NÉLKÜLI KERÉKPÁRÚT

METRO - VILLAMOS KAPCSOLAT

SZABADSÁG TÉR - KOSSUTH TÉR KAPCSOLAT HIÁNYA

FREKVENTÁLT PARTSZAKASZ

ELVÁLASZTÓ SZEREPŰ VILLAMOSPÁLYA

NEHEZEN MEGKÖZELÍTHETŐ HOLOKAUSZT EMLÉKMŰ

KESKENY GYALOGOS SZEGÉLY

ÁTJUTÁSI HIÁNY - BALESETVESZÉLYES ÚTSZAKASZ

PART MENTI ZÖLD SÁV - PESTI ZÖLDPART

NEHEZEN MEGKÖZELÍTHETŐ PARTI PARKOLÓK

"GYALOGOS SZÉCHENYI TÉRRE" VEZETŐ FORGALOM

	Elvárt gyalogos tengely		Régészeti terület
	Tervezett / meglévő gyalogos preferenciájú terület		Elkerített terület határa
	Gyalogos kapcsolati hiány		Elkerített terület a Duna parti oldalon
	Egyértelmű kapcsolat hiánya		Jelentősebb felszíni parkoló
	Jelentős fasor		Meglévő villamosvonal
	Kiemelt jelentőségű zöldfelület, park		

KAPCSOLATI HIÁNYOK
RENDEZETLEN KÖZTERÜLETEK
FELSZÍNI PARKOLÓK
GYALOGOS PREFERENCIA
KÖZFORGALMÚ KÖZLEKEDÉS
INTENZÍV ZÖLDFELÜLETEK

URBAN-LIS STUDIO KFT. 1031. BUDAPEST, KADÓCSA U. 19-21. TEL: 061-242-2057, 061-242-2257		rajznakám V-V/15 ábrák M=1:3.500	É
PROBLÉMÁK - ÉRTÉKEK Készült az állami alapadatok felhasználásával			
tervezői főnök	2012.03.19		
vezető tervező	Liszky Krisztina	tervezői névjegyzék száma	TT/1É 01-1455/11
tervező	Vásárhelyi Kinga	tervezői névjegyzék száma	TT/É 01-3723
tervező	Horváth Ágnes	tervező	Szuczka Levente
ábrák	Kinga Ágnes	ábrák	Szuczka Levente
		ábrák	Krébesz András

DUNAPART
MEGKÖZELÍTÉSE

LÉPCSŐS, KIKÖTŐ, PARKOLÓ

KESKENY MAGASPART

LÉPCSŐS

KESKENY MAGASPART

SZÉLES MAGASPART

ZÖLD MAGASPART

MAGASPART,
KIKÖTŐ, PARKOLÓ

KESKENY LÉPCSŐS

KOSSUTH TÉR REKONSTRUKCIÓ
TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZÖK
MÓDOSÍTÁSA
VIZSGÁLATOK

NEHEZEN MEGKÖZELÍTHETŐ
PARTSZAKASZ (1150 m)

Margit híd

Széchenyi Lánchíd

Erzsébet híd

Szent István körút

Alkotmány utca

Szabadság tér

Erzsébet tér

Ferenciek tere

PART KIALAKÍTÁSA
LÉPCSŐK TÁVOLSÁGA
GYALOGÁTKELŐK TÁVOLSÁGA
RÁMPÁK TÁVOLSÁGA

	Meglévő gyalogátkelő		Zöld partszakasz		200 - 300 m
	Rakpartok közti lépcső		Jellemző kikötői használat		300 - 400 m
	Rakpartok közti rámpa	Egyes szakaszok hossza			400 - 500 m
	Kikötőhely		0 - 50 m		500 - 600 m
	Lépcsős kialakítás		50 - 100 m		600 - 700 m
	Magasparti kialakítás		100 - 200 m		700 m felett

URBAN-LIS STUDIO KFT.
1031. BUDAPEST, KADÓSA U. 19-21. TEL: 061-242-2057, 061-242-2257

rajzszám
V-V/16
lépték
M=1:10.000
É

DUNAPART MEGKÖZELÍTÉSE

Készült az állami alapadatok felhasználásával

tervezési fázis		dátum			
vezető tervező	Liszky Krisztina	tervezési névjegyzék száma TT/1É 01-1455/11			
tervező	Vásárhelyi Kinga	tervezési névjegyzék száma TT/É 01-3723			
tervező	Horváth Ágnes	tervező	Szczuka Levente	szervező	Krébesz András
aláírás		aláírás		aláírás	

4. A KOSSUTH TÉR ÉS KÖZVETLEN KÖRNYEZETE, PROBLÉMÁK ÉS ÉRTÉKEK

JELENTŐSÉG

A tér hármasszerkezete:

- 1: Kossuth tér – 3 részre osztva
  - 1.a: Kossuth szobor körüli parkrész
  - 1.b: Rendezvénytér, gyülekező terület
  - 1.c: Rákóczi szobor körüli zöldfelület
2. Kossuth tér – kapcsolódó Északi tér
3. Kossuth tér – kapcsolódó Déli tér

A tér szerkezetének kialakulásáról részletesen szól az Örökségvédelmi hatástanulmány.

A téren elhelyezett szobrokról részletesen szól az Örökségvédelmi hatástanulmány.

A Parlament épülete és a Kossuth tér az ország életében különleges szerepet tölt be. Az Országház a törvényhozás helyszíne, ahol a rövid, illetve hosszú távú jövőnk jogi keretei megszületnek. Az Országház impozáns épülete körül elterülő térnek is ehhez kellene alkalmazkodnia mind használatában, mind miliójében. A tér életében fontos szerepe van a képviselők, dolgozók általi használatnak, a turistáknak, az Országház épületét csodálóknak, rendezvényeken gyülekezőknek, valamint a környéken lakóknak, dolgozóknak.

TÉRSZERKEZET

A Kossuth tér valójában egy 3-as térrendszer – északi, keleti és déli térrészből áll.

A Parlament keleti oldalán elhelyezkedő térrész a legnagyobb, melynek térfalait maga az Országház, valamint a Néprajzi Múzeum és Vidékfejlesztési Minisztérium épülete alkotja. A népnélv ezt a térrészt azonosítja a Kossuth térrel. A Parlament hossz tengelyére felfűzve észak és déli irányban a Dunaparton, két kapcsolódó négyzetes alaprajzú kisebb tér csatlakozik (*lásd. a tér hármasszerkezete c. ábrán 2. és 3.*).

Bár legjelentősebb főhomlokzatával a Duna felé néz, a főbejárat mégsem onnan, hanem a Kossuth tér felől nyílik, mely így alapvetően meghatározza a tér használatát.

Az Alkotmány utca a Parlament középrizalitjára vezet, de nem merőlegesen, hanem tört tengellyel, ezért maga a kupola „kiesik” az utca tengelyéből. A kelet-nyugat irányú utcák az Alkotmány utcával párhuzamosan futnak a térbe. Az észak-déli vonalvezetésű utcák a Dunával közel párhuzamosak, úgy érkeznek a Kossuth térre, illetve az Északi és Déli térrészekbe.

A Szabadság térrel a kapcsolat a Vécsey utca, és – a köztes, kisebb tér – a Vértanúk tere biztosítja, ami fogadó tereként szolgál a Kossuth térnek.

JELENLEGI HASZNÁLAT

A következő ábra mutatja a fő használati egységeket:

Északi tér – régészeti terület

Villamos megálló

Kossuth szobor körüli park, zöldfelület

2-es villamos vonala

Szellőző, körülötte zöldfelület

Elzárt felszíni parkoló

Elzárt terület határa

Rendezvénytér, gyülekezőtér, kiállítótér

II. Rákóczi Ferenc lovas szobra, körülötte zöldfelület

Elzárt felszíni parkoló

Vértanúk tere

Déli térrész zöldfelület

Parkolófelület

Rakparti út

Metró kijárata

A Déli térrész felől a rakpartok a lépcső tetejéről – járda duplán lezárva, hiányzik a gyalogos kapcsolat a Duna felé

A Parlament épülete a törvényhozás háza. 27 bejáratából északról és délről egy-egy, a Duna felől 10, a Kossuth tér felől 15 darab található. A Duna felől egy protokoll bejárat és a könyvtár bejárata működik állandóan. A Kossuth tér felől 12 bejárat használatos (protokoll, látogató, személy és gazdasági bejáratok, valamint a pénztár).

BIZTONSÁG, VÁROSKÉP, KOMFORT

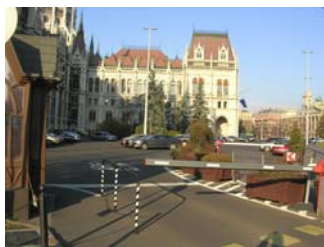
A teret meghatározza a Parlament épületét körülvevő biztonsági zóna határa. A biztonsági kerítés többnyire lánckerítés, növénykazetta, ideiglenes elemekből összerakott szerkezet. Az ellenőrző-áteresztő pontok (EÁP) az épület északkeleti, és délkeleti sarkaihoz közel található. Jelenleg sem az egyes védelmi elemek, sem azok összessége nem felel meg a XXI. századi elvárásoknak. Városképileg meglehetősen zavaró megjelenése mellett használati szempontból is konfliktusos a jelenlegi biztonsági rendszer. Az épületbe belépőket alapvetően három csoportba lehet sorolni:

1. Parlamentben dolgozók (képviselek, irodai dolgozók, tárgyalópartnerek, személyzet)
2. Delegációk (protokoll vendégek, magas rangú tárgyalópartnerek)
3. Látogatók (turisták)

A házban dolgozók, és partnereik a biztonsági zóna határára telepített EÁP-okon keresztül közelítik meg az épületet, gyalogosan, vagy gépjárművel, ahol biztonsági ellenőrzésen esnek át, melyet az épületen belül egy második ellenőrzés követ.

A delegációk számára az épület Kossuth tér felőli oldalán az északi és déli EÁP között haladó delegációs út szolgál fő megközelítésként, innen rendszerint az épület főbejáratán jutnak be az épületbe.

A leginkább hátrányos helyzetben az Országház felkereső több százezer turista van. A belépést megelőzően minden komfortot nélkülözve kell várakozni a Kossuth téren a lánckerítés előtt állva, majd turnusokban, a biztonsági ellenőrzés után indulhatnak a látogatásra.

Az elzárt területre bevezető út – beléptető kapu

A belépés ma nem megfelelő keretek között működik, meg sem közelíti az elvárt színvonalat.

Az Országház épületét nem lehet körbesétálni, megközelíteni. Ez nem csak a Kossuth téren, hanem a Duna-parton is probléma. A Duna felől a jelenlegi pusztán gépjárműves közlekedésre szolgáló rakpart nem megfelelő, gyalogosan nem lehet közlekedni egyrészt a nagy forgalom, másrészt a biztonsági okokból történő lezárások miatt. A Duna vizéhez való lejutás jelenleg szintén megoldatlan, kijelölt gyalogos átkelő hiányában fokozottan balesetveszélyes. Igény azonban mutatkozik, hiszen kijelölt gyalogátkelő a Parlamenttől északra legközelebb az Olimpiai parknál, (cca. 400m) míg déli irányba a Széchenyi térnél (cca. 700m) (!) található. (ld. Duna-part megközelítése c. térkép)

KELETI TÉRRÉSZ

A Parlament főbejárata felőli legnagyobb, keleti térrészt (lásd. a tér hármas szerkezete c. ábrán 1.) az Országház keleti homlokzata, a tér északi épületeinek térfala, a Néprajzi Múzeum és a Vidékfejlesztési Minisztérium épületei, valamint a tér déli épületei határolják. A teret északról, keletről és délről villamosvonal, kerékpárút és közút választja el a határoló térfalakról. A keleti tér vegyes használatú alapvetően három kisebb egységre tagolható.

Az északi részen (lásd. a tér hármas szerkezete c. ábrán 1.a) a Kossuth szobor, környezetében pihenőpark, fásított zöldfelület fekszik. Ez a terület funkciójában a lakosság számára pihenésre, rekreációra alkalmas, azonban az értékes faállományt leszámítva minőségében hagy kivetnivalót maga után. A parkrészen mind a növényállomány, mind az utcabútorok, berendezési tárgyak

rossz állapota, és általános összevisszasága jellemző, így **nem csupán elhanyagolt, hanem zavaros, a Parlament épületéhez méltatlan terület.**

A keleti tér közepén nagy, burkolt felület, rendezvény és gyülekező-tér rész található *(lásd. a tér hármasszerkezete c. ábrán 1.b)*, ami a Parlament felől növénykazettákkal, a többi irányból átjárhatatlan zöldfelülettel, villamospályával és közúttal határolt. A turistabuszok az út túloldalán állnak meg, ott szállnak le a látogatók, azonban gyalogos átkelő hiányában a metrónál tudnak csak szabályosan eljutni a térrészre. **A terület ma alkalmatlan a fogadási szerepkörre.**

A területnek fontos funkciója a protokoll használat is. A zászlófelvonások, nemzeti megemlékezések rendszeres helyszíne. A tér a nagyobb ünnepségek, nagygyűlések alkalmával teljesen megtelik, a tömeg sokszor az Alkotmány utcát is igénybe veszi. Ünnepi megemlékezések alkalmával a biztonsági szempontok miatt a középső térrész elkerítésre kerül.

A díszterttől délre, *(lásd. a tér hármasszerkezete c. ábrán 1.c)*. II. Rákóczi Ferenc virággyászokkal és zöldfelülettel körbevett lovas szobra áll. A szobor elhelyezése a Szabadság tér fókuszpontja, és a Parlament kupolájának tengelyében méltó helyen került elhelyezésre. A szoborhoz gyalogos sétaút nem vezet, így az megközelíthetetlen, ahogy a teljes zöldterület is átjárhatatlan. A metró és villamos, valamint a Szabadság tér irányából a Kossuth térre érkezőknek területegységet ki kell kerülniük. A területen elszórtan különböző korokból származó faegyedek találhatók, elhelyezkedésük tekintetében a koncepcionális elgondolás teljes hiánya jelentkezik. A faegyedek közül néhány értékesnek mondható, (elsősorban az idősebb platánok) azonban többségük nem képvisel vizuális értelemben. különösebb értéket.

Térben hozzá kapcsolódó, használatban elvált burkolt felületek veszik körül közvetlenül az Országház épületét. A fizikai elválasztást kerítés és növénykazetták biztosítják. A biztonsági zónán belül található ugyan zöldfelületek a szellőzőnyílások körül, de többségében parkolásra használják a képviselők, dolgozók a területet.

A térrész forgalmi úton kívül eső részét, a Kossuth tér térfalai előtt húzódó sávot szintén az átgondolatlan, elhanyagoltság jellemzi. Az északi térfalak felőli részt a gépjárműforgalom, a villamosmegálló kedvezőtlen kialakítása, az északi térfalat adó épület a környezetéhez mérten rossz állagúnak mondható, több helyen a mai napig magán viseli a múlt század golyónyomait, miközben az egyik legkedvezőbb tájolású épület a téren. A keleti térfalat a Kúria (Néprajzi Múzeum) és a Vidékfejlesztési Minisztérium épületei határozzák meg. Meghökkenítő látványt nyújt a Kúria főhomlokzatára „tapasztott” vendéglátóterasz, melynek bár funkciójában a Kossuth téren helye van, a Múzeum épületének képét erősen avanszálja. Míg a minisztérium árkádjai előtt zöldfelület található, addig itt az amúgy funkció nélküli falak mentén burkolt felület húzódik. A déli térfalat adó épületsor a tér egyik legmozgalmasabb területe. Itt található a 2-es villamos megállója, a metró kijáratai, melyek a gyalogos forgalom jelentős részét mozgatják. Eközben a négy sávú forgalmi úton zajló gépjárműforgalom és az útszakasz teljes hosszában jellemző parkolósáv is elszakítja a tér többi részétől, így az ott lévő földszinti funkciók (pl. Parlament Café) sem tudnak kellően a tér részévé válni.

Az Országház

ÉSZAKI TÉR

Az Északi téren *(az ábrán 2.)* áll Károlyi Mihály szobra, amit zöldfelület, parkrész vesz körül. A teret elnyomja a körülvevő, a képviselők gépjárműveinek elhelyezésére szolgáló felszíni parkoló. A teret gyalogút szeli át, amely használhatóságát javítaná, ha le lehetne jutni a Duna partjára a végén elhelyezett lépcsőn. A lépcső jelenleg egy forgalmas, gyalogátkelőhely nélküli úthoz vezet, amit le is zár egy „ideiglenes” kordon.

DÉLI TÉRRÉSZ

A Déli térrész a rakparti úthoz vezető lépcső teteje felől – a villamosvonal és a gépjárműforgalom kettéosztja a teret.

A Déli térrészt (lásd. a tér hármasszerkezete c. ábrán 3.) átlósan két részre osztja a 2-es villamos vonala és a közút. A Duna felé eső térrész elhanyagolt zöldfelület, a keleti térrész burkolt, fásított parkoló. A Duna felé eső térrészt a Parlamenttől (és az ott parkoló gépkocsiktól) lánckerítés és sövény sor választja el a rakparti –semmibe vezető– lépcsőhöz vezető gyalogos úttól. A déli térrészen több műalkotás, szobor található, köztük „A Dunánál” című József Attila szobor, mely címével ellentétben a Dunától kissé távolabb található. A térrészen meghatározó műtárgy még a 2-es metró szellőzője. A villamosvonal által kettészelt térrész rendezetlen, szétesett, a Parlament tőszomszédságában méltatlan megjelenésű terület.

GYALOGOS KAPCSOLATOK

AZ ORSZÁGHÁZ MEGKÖZELÍTÉSE

A téren zajló gyalogos forgalom analizálásához a fő érkezési és célpontokat lehet alapul venni. A Parlament épületét mint fő célpontot, a már korábban ismertetett csoportok szándéka szerint lehet csoportosítani. Külön választható tehát a dolgozó, a diplomáciai, és a látogató forgalma. Az északi EÁP-on bonyolódó gyalogos forgalom jellemzően a 2-es villamos Kossuth tér északi megállója irányából, valamint a környező minisztériumok, államigazgatási épületek felől érkezik. A dolgozók ugyanakkor jellemzően a déli EÁP-on keresztül, a metró, a villamos, troli és buszmegállók felől közelítik meg az épületet. Az ezek közti kapcsolat fontossága megkérdőjelezhetetlen ugyan, mégis ma meglehetősen kaotikus, rendezetlen állapotok uralkodnak.

Az átjárhatatlan 1.c térrész a villamossínek felől.

A fő gyalogos irányok: a Vértanúk tere felől és a metrókijáratától

A látogatóforgalom a már ismertetett módon, a díszterén koncentrálódik. Az elsődlegesen logikus irány az Alkotmány utcától mutatkozna, azonban gyalogos átkelő itt nem került kialakításra. Ettől függetlenül sokan szabálytalanul itt kelnek át a forgalmi csomóponton, kerékpárúton, villamossíneken. Kijelölt gyalogátkelő a tér keleti térrészén csak az északi villamosmegállónál, a Szalay utcánál, és a metró kijáratnál található. Déli irányból így a keleti térrész egybefüggő, átjárhatatlan zöldfelületét megkerülve lehet csak a díszterre jutni. A Fő Utca program által felértékelődött Szabadság tér irányából ugyanakkor jelentős látogatóforgalomra lehet számítani. A Kossuth tér és a Szabadság tér kapcsolatában komoly akadályt jelent a Vértanúk terét többszörösen átszelő gépjárműforgalom, mely által a három tér füzére nem tudott megfelelően kialakulni. Bár maga a Szabadság tér fókuszpontja a Parlament kupolájára van tájolva és talán a legszebb feltárulása is a Vécsey utcán keresztül adódik, a Vértanúk terénél lévő csomópont – sajnálatosan – tönkreteszi a térre érkezés magasztos élményét.

A tér meghatározó érkezési gócpontja a metró kijárat, ahol állandó, nagy gyalogosforgalom bonyolódik. A metróból érkezők egy része közvetlenül a déli EÁP-hoz igyekszik, míg mások a villamoshoz, trolihoz, vagy a környező épületekhez mennek. A díszter irányába a már említett zöldfelületet megkerülve lehet eljutni vagy a villamospálya és kerékpárút, vagy a Parlament előtt elkerített felszíni parkoló mellett.

A DUNA-PART MEGKÖZELÍTÉSE

A gyalogos forgalom szempontjából meghatározó jelentőséggel bír a Duna partja. Ahogy az már korábban bemutatásra került, a rakparti úton mintegy 1150 méteres szakaszon nem található kijelölt gyalogátkelő. A rakparti sáv és a Kossuth tér kapcsolatát szolgáló lépcsők ezért ma gyakorlatilag a semmibe vezetnek, nem lehet szabályosan átjutni a Duna-partra. Igény pedig mutatkozik rá, nem is kis mértékben. A Kossuth tér egyik fő turisztikai megközelítési pontja lehetne a part, már ha megfelelően ki lenne alakítva. Jelenleg a

magasparti kialakítású partszakasz nincs megfelelően biztosítva (korlát hiánya), a burkolata nem egységes, leromlott állapotú, gyalogos átkelők pedig nincsenek, miközben turisták ezrei keresik fel a Széchenyi tértől indulva a holocaust emlékművet, és tovább haladva próbálják megközelíteni a Parlamentet. Az Antall József rakpart Parlament felőli oldalán húzódó lánckerítés, és kordon ma szintén elvágja mind az épület, mind a Duna megközelíthetőségének lehetőségét. A Duna és a Kossuth tér kapcsolatának erősítése a tágabb térség szempontjából is kiemelt feladat kell hogy legyen.

KÖRNYEZŐ GYALOGOS PREFERENCIÁJÚ TERÜLETEK

Az Alkotmány utcai gyalogos kapcsolat hiány a rendezvényterrel.

A Kossuth tér szempontjából meghatározó jelentőségű a környező gyalogos preferenciájú területekkel való kapcsolat kialakítása, ezért a feltárással kerültek meglévő és a főbb tervezett elemek. Ahogy az már említésre került, a Fő Utca program a kerület „gyalogos belváros” elképzelésének a gerince. Az előkészített tervek szerint a Szabadság tértől a Szent István körútig terjedő szakasz szintén forgalomcsillapított kialakítást kap. A Fő Utca tengelyével való kapcsolat tehát a jövőben komolyabb szerepet fog játszani, melyet a tervezés folyamán messzemenőig figyelembe kell venni. Ennek részeként a már részletezett Szabadság téri kapcsolat számít ma erősnek, melyet a már részletezett Vértanúk terénél lévő konfliktus szakít meg. Mivel gyalogos átkelő legközelebb csak a metró kijáratánál található, a terek közti közvetlen kapcsolat teljesen megszakad.

A Kossuth tér gyalogos kapcsolatai szempontjából meghatározó lehet a későbbiekben a Falk Miksa „galéria” utca szerepkörének erősödése is. Az utca ma is relatíve frekvenciált gyalogos területnek számít, azonban minőségi megjelenésében (burkolatok, köztéri berendezések, stb.) ez még nem tükröződik. A tér északkeleti sarkánál befutó utcával való kapcsolat megteremtése a tervezés folyamán tehát szintén különös figyelmet érdemel.

A Margit híd felől egységesen kialakított, fasorral övezett gyalogos sétány és kerékpárút vezet, mely kapcsolódik a Jászai Mari térhez, az Olimpiai parkhoz, majd így érkezik be a Kossuth térre. A beérkezés az északi térrészen – jelenleg régészeti terület – jelentkezik, ahol korábban elhanyagolt parkosított területen lehetett keresztül jutni, azonban megfelelő kapcsolat a tér többi részével nincs, és nem is volt.

GYALOGOS KÖZLEKEDÉS FŐ KONFLIKTUSAI

A fő gyalogos irányok és problémáik az előzők alapján a következők:

- a Szabadság tér felől a Vértanúk tere és a Kossuth tér között kapcsolati hiány jelentkezik
- metrótól észak felé egyértelmű kapcsolat hiányában a zöldterületet meg kell kerülni;
- Az Alkotmány utca felé nincs gyalogátkelőhely, ami kapcsolati hiányt okoz, egyben balesetveszélyes;
- A tér észak-déli átjárhatósága általánosan nehézkes;
- a Duna-part megközelítésre gyalogátkelők hiányában nem lehetséges, és tartózkodásra is alkalmatlan a mai kialakításában
- A gyalogos átvezetések közvetettek, a gyalogátkelők hiánya megnehezíti a használatot.
- Jelentős az átmenő gépjárműforgalom a Báthory és a Nádor utcában, ahol a legnagyobb gyalogosforgalom bonyolódik.

A Kossuth tér jelenlegi kialakítása nem felel meg a tőle elvárt funkcióknak, a kiemelt szerepéből adódó eseményeknek. A tér átstrukturálása szükséges mind a zöld- és burkolt felületek, a közlekedési kapcsolatok szempontjából, mind a szobrok helyét illetően.

A TÉR BURKOLT- ÉS ZÖLDFELÜLETEINEK ÁLLAPOTA

A tér burkolata többségében aszfaltozott, esztétikai élményt egyáltalán nem nyújt. A gyalogos területek burkolatai nincsenek összhangban egymással, különböző korokból származnak, más-más minőséget képviselnek. A díszter burkolata töredezett, elhanyagolt, a parkosított területeken lévőket kikezdték a gyökerek, a közműátépítések. A burkolatokat az összevisszaság, elhanyagoltság jellemzi. Az északi térrész állapota a régészeti feltárás megkezdése előtt a tér többi részénél is rosszabb, elhanyagoltabb volt.

A növényzet állapota vegyes, kiemelkedően értékes növényállomány csak elvétve van a területen. Jelentős értéket képvisel azonban a Kossuth szoborra felvezető utak mentén lévő hárs fasor, mely meghatározó eleme a Kossuth térnek. A fasor értéke nem feltétlenül a faegyedekben, hanem a fasor mivoltában keresendő. Az egységes telepítés, az azonos fajjellemzők, és a történetisége szempontjából is meghatározó színfoltja a területnek. A tér tervezésénél figyelembe veendő a fasor várható élettartama, és az esetleges áttelepítés lehetősége is. A Kossuth szobor mögött, és a tér többi részén elvétve jó állapotú, értékes platánok találhatók. A növényzet jelentős része azonban használati, vizuális szempontból nem képvisel jelentősebb értéket.

A tér egésze a mai városi terekkel szemben támasztott elvárásoknak sem minőségében, sem használatában nem felel meg.

Az elzárt terület határa

KÖZTÉRI BERENDEZÉSEK

A tér megítélésében nem csupán a tér elrendezése, zöldfelületek állapota, közlekedési kérdések játszanak szerepet. Bár az emberek figyelmét általában nem kelti fel, mégis tudat alatt érzékelhető a környezet rendezetlensége, mely a köztéri berendezések harmóniájának hiányából fakad. Az egységesség hiánya vizuális konfliktusokat okoz.

EGYSÉGESSÉG HIÁNYA

A Kossuth tér és környezetében fellelhető az elmúlt évszázad, szinte minden közterületi berendezési tárgya. Ez kiegészül a mai korban ad-hoc módon telepített berendezésekkel, védelmi eszközeivel (biztonsági kamerák, beléptető kapuk, kordonok, stb.). A téren mind a burkolatok, mind az egyéb megjelenő tárgyak tekintetében rendezetlenség, átgondolatlanság, kaotikusság figyelhető meg.

RENDEZETLENSÉG

A tér és környezetének megítélése függ az egységes, átgondolt berendezésektől. Ma mintegy 10 típusú térelhatároló szerkezet (oszlop, poller, sorompó, kerítés, korlát, stb.) található a Kossuth téren. A tér rendezésénél ezért különös figyelmet kell fordítani a berendezési tárgyak telepítésére.

PROBLÉMÁK A TÉREN ÉS KÖRNYEZETÉBEN

A tér több féle problémával küzd, melyek összefüggenek egymással, de irányultságukat tekintve csoportosíthatók.

Probléma-csoport	Probléma
Közlekedési problémák	Jelentős átmenő forgalom
	Kiemelt helyszíneken megjelenő felszíni parkolók
	Gyalogos átjutási hiányok az egyes célpontok között
	Egyértelmű gyalogos kapcsolati átvezetések hiánya
	A téren belüli gyalogos kapcsolatok nehézkesek.
	A Duna-partra történő gyalogos lejutás megoldatlan.
	A rakpart nagy gépjárműforgalma.
	A villamosközlekedés a mai formájában veszélyforrás.
	A kerékpárút folytatás déli irányban megszakad
Használati problémák	A térstrukturálás nem igazodik a tényleges igényekhez.
	Az elkerítés arányaiban nagy területet hasít ki a városi tér egészéből.
	A kikapcsolódás pihenéshez szükséges utcabútorok burkolatok, berendezési tárgyak hiányoznak, vagy kaotikusak.
	Jelenlegi állapotában a tér rendezvények tartására kevésbé alkalmas, nem méltó helyszín reprezentatív eseményekhez.
	Az Országház körbejárhatatlan.
	Kihasználatlan Duna-part.
Esztétikai problémák	A növényállomány frissítésre szorul.
	A zöldfelületek minőségi, esztétikai megújítása szükséges.
	A burkolatok állaga, minősége rossz.
	Az Országházhoz nem méltó "bódészerű" beléptetőrendszer működik.

A problémákat, értékeket a „Problémák-értékek a Kossuth tér közvetlen környezetében” című térkép mutatja.

Összességében elmondható, hogy a Kossuth tér rekonstrukciója egy összetett, különböző szemszögből vizsgált, átgondolt rendezési szemléletet igényel.

A PARLAMENT FELTÁRULÁSA, SZILUETTJE

A Kossuth tér környezetében a feltárulások, rálátások az Országház épületére fókuszálnak, ezért az erre irányuló sziluett vizsgálat célja is az, hogy a Parlament impozáns épületének feltárulását bemutassa

- összvárosi összefüggésrendszerben a Duna tulsó partjáról,
- a városi szövet mikrokörnyezetében, a Kossuth térről és a rávezető utcákból,

különös tekintettel a kupola látványának változására, illetve az épület egészének vagy részeinek beláthatóságára, a növényzet kitakarására.

Összvárosi jelentőségű a látvány a Duna budai oldaláról, az épület nyugati homlokzata, és a kupola teljes pompájában érvényesül a Batthyány tér felől.

Mikrokörnyezeti feltárulások:

A Kossuth térről

- az épület egésze, illetve
- egyes részletei

mutatkoznak meg. A tér keleti térfalának Országháztól való távolsága nincs elég messze ahhoz, hogy a kupola is a látvány részévé váljon, de a Vidékfejlesztési Minisztérium épülete előtt az Országház tengelyével szembe fordulva a nyugati homlokzat egésze feltárul.

A tér északi és déli térfalai felől a Parlament középső szárnyának kiszögellésében a kupola meg tud mutatkozni.

A **Kossuth térre rávezető utcákból** az Országháznak mindig csak egy-egy részlete látszik. Mivel az utcatengelyek változó szögben vezetnek az épületre, így az mindig plasztikusan 3 dimenziós tömeget mutatva jelenik meg az utcák végén. A kupola a távoli látványpontokból teljes magasságában érvényesül, a tér felé közeledve – a perspektíva szabályai szerint – fokozatosan „tűnik el”.

ÖSSZVÁROSI JELENTŐSÉGŰ LÁTVÁNY

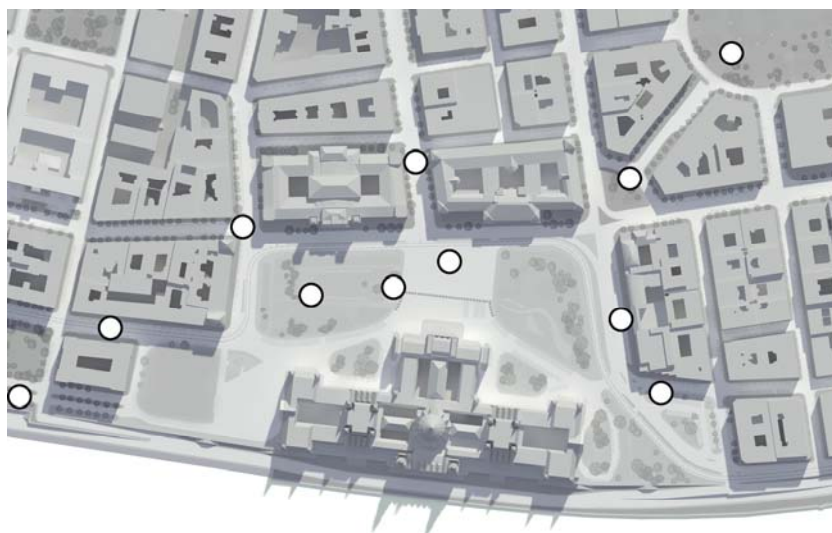
BATTHYÁNYI TÉRRŐL

Különleges városépítészeti fogás a Batthyány tér és az Országház elhelyezése. A Duna túloldaláról az épület teljes hossza, a szimmetrikus pompája látszik, a vízfelület visszatükrözi azt. Közvetlenül az épület mellett, az Északi és Déli tereken a térfalak hátrahúzottak, a Parlament a domináns tömeg. A Déli tér fásított, az Északi téren a Balassi Bálint és a Széchenyi rakpart fasora látszik, a tér jelenleg növényzet nélküli régészeti terület. Korábban a Parlament két oldalán lévő zöld térfal szimmetriája még inkább kiemelte az impozáns épületet. A Duna felőli főhomlokzat előtt halad el a rakparti forgalom, a partszakasz nincs fásítva. A kupola a Batthyány térről látszik.

A Parlament sziluettje a Duna túlpartjáról nézve

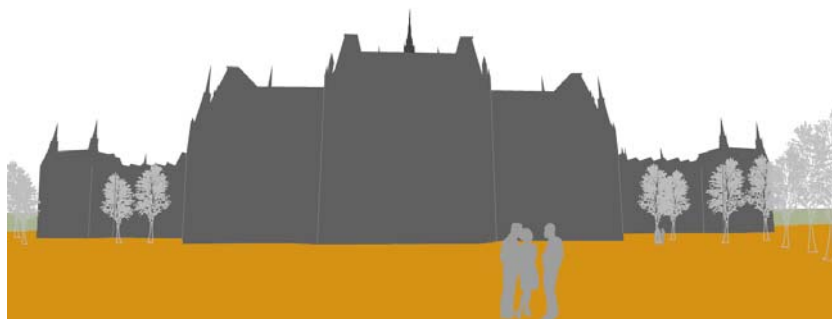

MIKROKÖRNYEZETI FELTÁRULÁSOK A KOSSUTH TÉRRŐL

A VIDÉKFEJLESZTÉSI MINISZTERIUM ALKOTMÁNY UTCA FELŐLI SARKÁTÓL

A Kossuth tér közepén, a Parlament szimmetriatengelyében állva a kupolája nem látszik, csak a legfelső süvegrész. A perspektíva efféle játéka azt eredményezi, hogy a szemlélő a beérkezési irányokból távolról látszó épülethez megérkezve, mintha egy másik épületet látna. A Kossuth téren a Vidékfejlesztési Minisztérium homlokzatához közel húzódva látszik az Országház teljes szimmetriája. A tér többi részéről a geometrikus forma egyben nem tárul elénk.

A Kossuth téren az épülettel szemben állva.

AZ ORSZÁGZÁSLÓ MELLETT ÁLLVA

Az Országház mellett állva

Az Alkotmány utcától északra állva, a Kossuth szobrot felvezető fasorok tövében az épület középső szárnya magasodik a szemlélő fölé. A Kossuth tér kiterjedése miatt egyéb térfalak nehezen érzékelhetők. A téren álló fák ágai között az épület látszik, nem takarnak, hanem gazdagítják az épület közvetlen környezetét. A növényzet ágai között felbukkanó napsugarak érdekes fény-árnyék játékot eredményeznek, az épület homlokzatát mindig máshogy láttatják.

A Kossuth tér déli térfala felől

A KOSSUTH TÉR DÉLI TÉRFALA FELŐLI LÁTVÁNY

A metróból kiérkező tömeg a Parlament kupoláját, északi szárnyát és középrizalitját egyaránt megpillantja. Az egymásra merőleges szárnyak találkozása és a kupola függőleges tengelye egy egyenesbe esik ebből a szögéből nézve. A Báthory utca fasora és a Kossuth téren álló növényzet az épületet nem takarja. A Kossuth tér déli térfala előtt állva a tér többi – Parlamenten kívüli – térfala távolról látszik, az Országház tömege a domináns.

A Kossuth szobrot felvezető fasorok mentén

A FASOROK MENTÉN

A Kossuth tér Keleti térrészén, a Kossuth szobor körüli értékes fasorok mentén sétáló elé a fatörzsek között az épület gazdag homlokzatképzése tárul. A kupola – mely az északi és középső szárny találkozása fölé tornyosul – a lombkoronák között látszik. A lombhullató fák az évszakok változását követve mindig más keretet adnak az Országháznak. A fák mintha átmenetet és kapcsolatot képeznének az épület és a szemlélő magassága között.

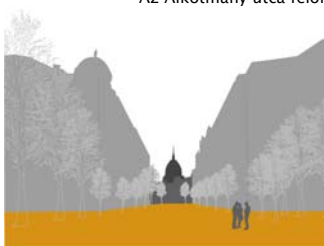

Az Alkotmány utca felől

MIKROKÖRNYEZETI FELTÁRULÁSOK A RÁVEZETŐ UTCÁK FELŐL

AZ ALKOTMÁNY UTCÁBÓL

A Parlament középrizalitja és kupolája az Alkotmány utca tengelyére szerveződik. Az épület tömege folyamatosan nő, a kupola egyre csökken, és végül teljesen kitakarja azt, ahogy a szemlélő közelít a Kossuth tér felé. Az utca vonalvezetése és a Dunára szervezett Parlament koordináta rendszere eltérő, így az épülettömeg srégen érzékelhető. Az Alkotmány utca mentén álló dupla fasor és homlokzatképzések két oldalról keretezik az Országház impozáns látványát.

Kupola a Vécsey utca tengelyében

A SZABADSÁG TÉRRŐL

A Szabadság teret és a Kossuth teret a Vécsey utca és a Vértanúk tere köti össze. A Szabadság tér félköríves területén állva a Parlament kupolája a Vécsey utca tengelyében látszik. Az utca zárt sorú, közel azonos párkánymagasságú beépítése és fasorai két oldalról keretezik a felbukkanó építészeti hangsúlyt. A kupola az utcán végigsétálva folyamatosan látszik, az épület alacsonyabb tömegéből a középrizalit ferdén látszik.

A Parlament sziluettje a Vértanúk teréről

A VÉRTANÚK TERE FELŐL

A Vértanúk terén állva a Parlament kupolája látszik. A Vértanúk terén álló fák és a térfalak keretezik az épület sziluettjét. A közepén álló Nagy Imre szobra a Parlament felé tekint. A Kossuth téren álló fák, nem takarják ki az Országházat, gazdagítják a látképet.

A Széchenyi rakpart felől

A SZÉCHENYI RAKPARTRÓL ÉRKEZVE

A rakparton a Duna folyásirányába sétálva a baloldalon a beépített tömbök és a zöldfelületek váltják egymást, jobb oldalon az alsó rakpart húzódik. Az utat kétoldali fasor kíséri és a Parlament impozáns északi homlokzata zárja le. A Duna túloldalán álló épületsor alacsonyabban látszik, mint a közvetlenül fölénk magasodó pesti épülettömegek. Az aszimmetrikus látkép középpontját az Országház kupolájának sziluettje képezi, mely jóval a rávezető fasor fölé magasodik.

Az Akadémia utca felől érkező

AZ AKADÉMIA UTCA FELŐL

Az Akadémia utca felől érkezőket közel azonos látvány fogadja, mint a Vértanúk terének közepén álló szemlélődőt, bár a déli szárny tömegben hangsúlyosabbá válik, a közelsége révén. A Kupola kimagaslik a déli és a középső szárny találkozása fölé. A Kossuth tér északi falai elvesznek a távolban, nehezen érzékelhetők. A Kossuth szobor körüli magas növényzet mintegy kibővíti a Parlament középső traktusát, így keretezi – a szóban forgó nézőpontból – a Kossuth tér középső térrészét.

Szalay utca felől a Duna felé tekintve

A SZALAY UTCA ÉS A FALK MIKSA UTCA TALÁLKOZÁSA A DUNA FELÉ

A Szalay utca felől érkező a Kossuth térre a Parlament északi szárnya válik a domináns tömeggé. Az Északi téren át Buda hegyei és a Duna menti beépítés látszik, vízfelülete nem. A Parlament kupolája látszik, fák keretezik a sziluettjét. A Kossuth teret határoló, 13–15. számú épület homlokzata visszahúzza áll, helyet hagy az Országháznak. A metróból kiérve elénk táruló kép optikai tükörképe, mégis a fák filtrációja révén az épület más arcát mutatja.

A Balassi Bálint utcából érkező

A BALASSI BÁLINT UTCÁRÓL

A Margit híd felől érkező a Kossuth tér északi felére a Parlament épülete a szemünk elé tárul, de a közvetlenül mellettünk magasodó utcai térfalaik hangsúlyosabb tömeget képeznek, az Országház, mint egy távoli festmény, homályosan látszik az alacsony utcai fasor között ezáltal a feltárlkozás élményének izgalmát sejtetik.

PROBLÉMÁK ÉRTÉKEK

RÁMPA KÉT OLDALÁN PARKOLÁS

RAKPARTI ZÖLD SÁV

RÉGÉSZETI TERÜLET

ÁTJUTÁSI PROBLÉMÁK GYALOGOSAN

ORSZÁGHÁZHOZ NEM MÉLTÓ
BELÉPTETŐRENDSZER

"SEMMIBE VEZETŐ" LÉPCSŐ 1.

ÁTJUTÁSI HIÁNY
- BALESETVESZÉLYES ÚTSZAKASZ

EGYÉRTELMŰ ÁTVEZETÉS
HIÁNYA

VÉGET ÉRŐ MAGASPART

ELZÁRT LÉPCSŐ

ELZÁRT FŐHOMLOKZAT
ELŐTTI TERÜLET

JELENTŐS FAÁLLOMÁNY

ELZÁRT DÍSZLÉPCSŐK
ÉS BEJÁRATOK

FELSZÍNI PARKOLÓK
KIEMELT HELYSZÍNEK

RENDSZERTELEN
KIALAKÍTÁSÚ ZÖLDFELÜLETEK

BESZÜKÜLŐ, ÉSZAKRA
VÉGET ÉRŐ PARTSZAKASZ

FUNKCIONÁLISAN MEGFELELŐ
RENDEZVÉNY - KIÁLLÍTÓ TÉR

FELSZÍNI PARKOLÓK
KIEMELT HELYSZÍNEK

IMPOZÁNS TERESÉDÉS HELYETT
LEROMLOTT ASZTFALTBURKOLAT

ELZÁRT DÍSZLÉPCSŐK
ÉS BEJÁRATOK

FELSZÍNI PARKOLÓK
KIEMELT HELYSZÍNEK

ALULHASZNOSÍTOTT,
RENDSZERTELEN ZÖLDFELÜLET

JELENTŐS ÁTMENŐ
FORGALOM

ELZÁRT LÉPCSŐ

ÁTJUTÁSI HIÁNY
- BALESETVESZÉLYES ÚTSZAKASZ

ORSZÁGHÁZHOZ NEM MÉLTÓ
BELÉPTETŐRENDSZER

"SEMMIBE VEZETŐ"
LÉPCSŐ 2.

ELHANYAGOLT, KAPCSOLAT-
HIÁNYOS ZÖLDFELÜLET

FREKVENTÁLT PARTSZAKASZ

ÉSZAKI IRÁNYBA ALACSONY
KIHASZNÁLTSÁG

FELSZÍNI PARKOLÓK,
ELHANYAGOLT ZÖLDFELÜLETEK

FOLYTATÁS NÉLKÜLI
KERÉKPÁRÚT

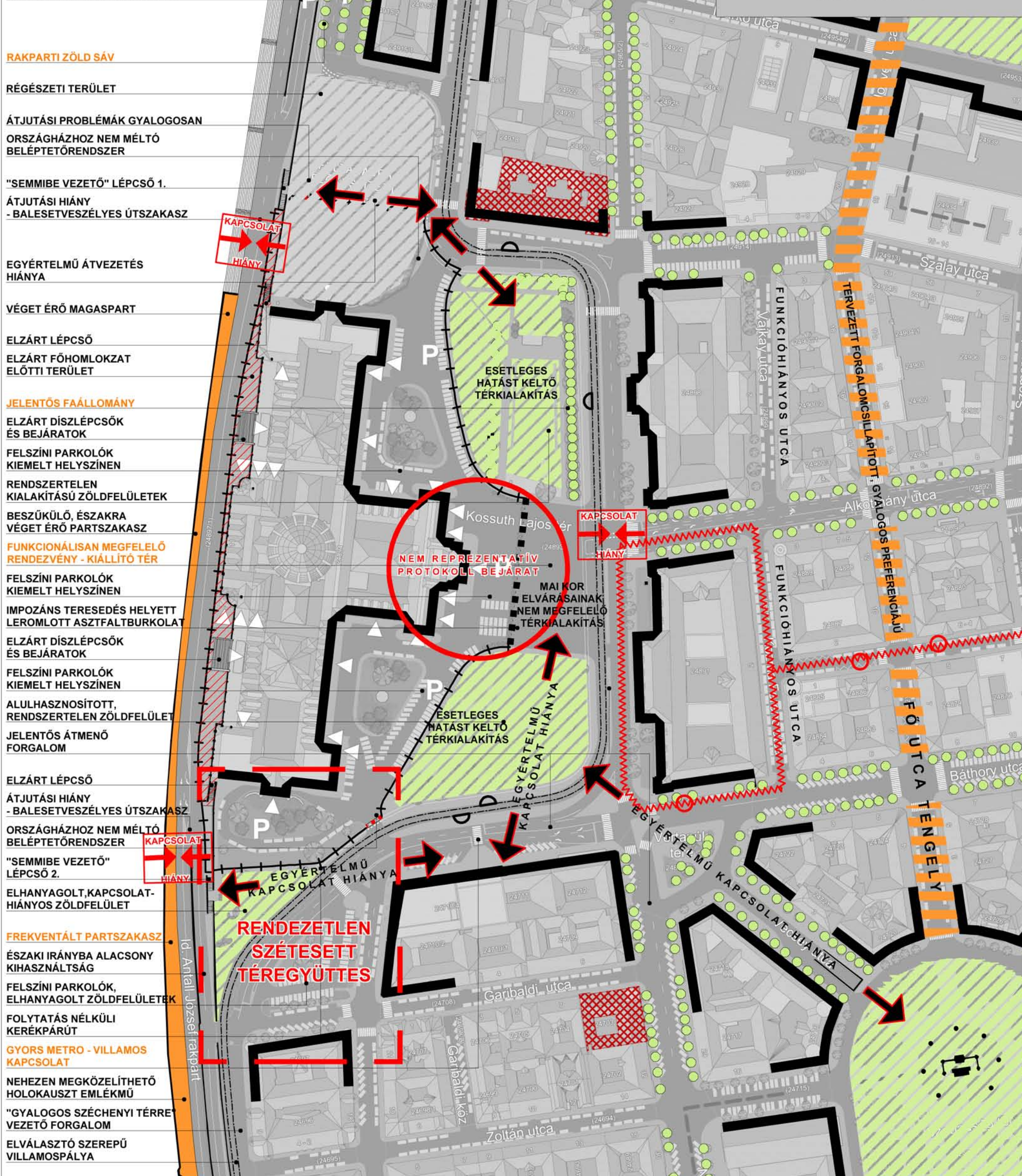
GYORS METRO - VILLAMOS
KAPCSOLAT

NEHEZEN MEGKÖZELÍTHETŐ
HOLOKAUSZT EMLÉKMŰ

"GYALOGOS SZÉCHENYI TÉRRE"
VEZETŐ FORGALOM

ELVÁLASZTÓ SZEREPŰ
VILLAMOSPÁLYA

KOSSUTH TÉR REKONSTRUKCIÓ TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZÖK MÓDOSÍTÁSA VIZSGÁLATOK

	Elvart gyalogos tengely		Elkerített terület határa	KAPCSOLATI HIÁNYOK
	Tervezett / meglévő gyalogos preferenciájú terület		Elkerített terület a Duna parti oldalon	RENDEZETLEN TÉREGYÜTTES
	Gyalogos kapcsolati hiány		Jelentősebb felszíni parkoló	FELSZÍNI PARKOLÓK KIEMELT HELYSZÍNEKEN
	Egyértelmű kapcsolat hiánya		Meglévő villamosvonal / megállóhely	GYALOGOS PREFERENCIA
	Jelentős fasor		Trolibusz útvonal / megállóhely	KÖZFORGALMÚ KÖZLEKEDÉS
	Kiemelt jelentőségű zöldfelület, park		Rossz állagú épület	INTENZÍV ZÖLDFELÜLETEK

1031. BUDAPEST, MADÁSA U. 19-21. TEL: 061-242-2057, 061-242-2257

naprész: V-V/17

lépték: M=1:2.000

É

PROBLÉMÁK - ÉRTÉKEK
A KOSSUTH TÉR KÖZVETLEN KÖRNYEZETÉBEN

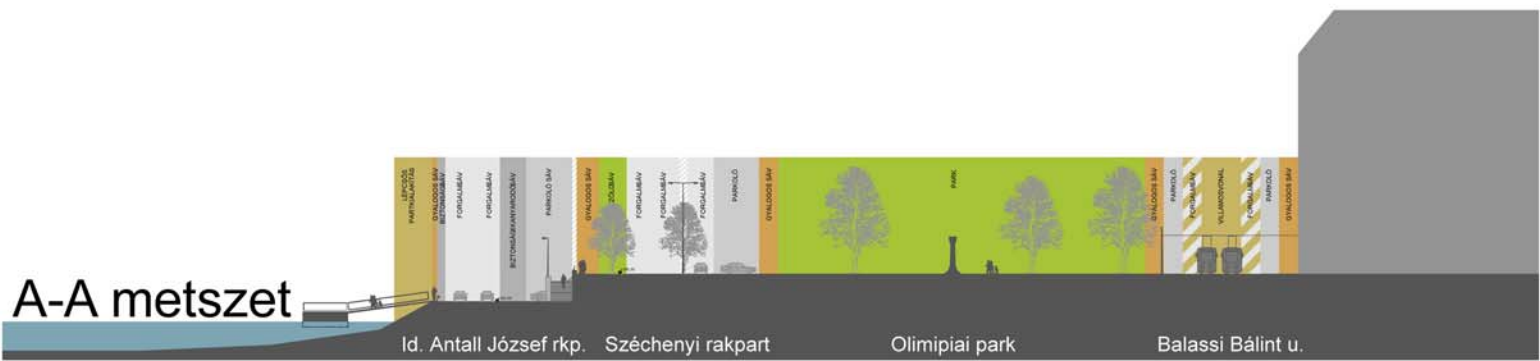
Készült az állami alapadatok felhasználásával

Készítési dátum: 2012.03.19

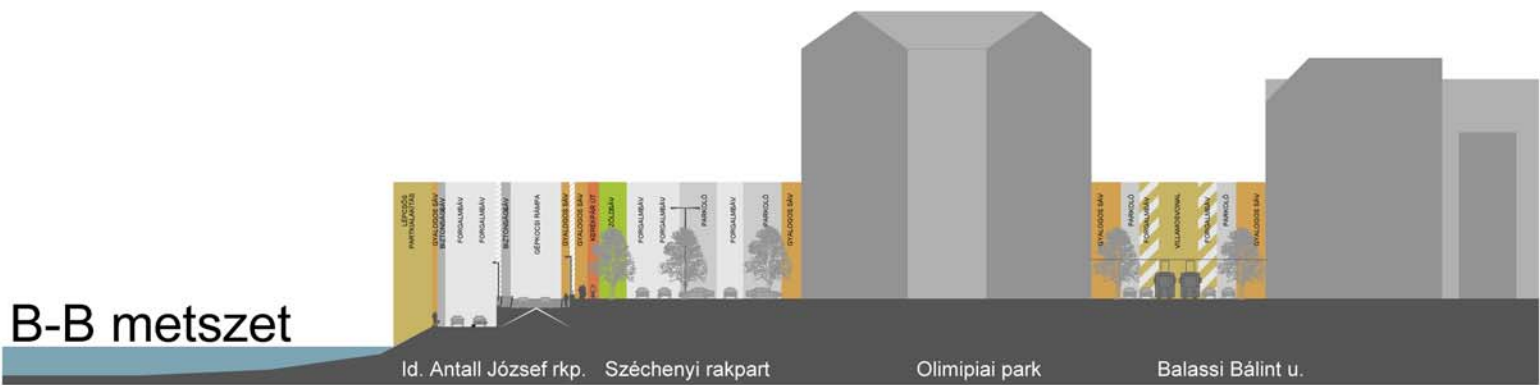
vezető tervező	tervező névjegyzék száma	ábrák
Liszkey Krisztina	TT/É 01-1455/11	
Vásárhelyi Kinga	TT/É 01-3723	
Horváth Ágnes	Szczuka Levente	Krébesz András

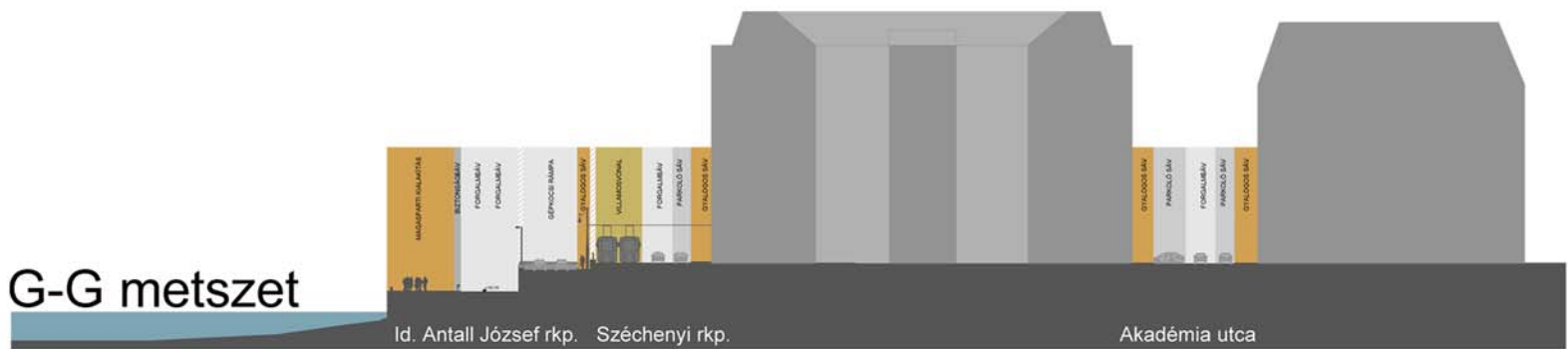
A-A metszet

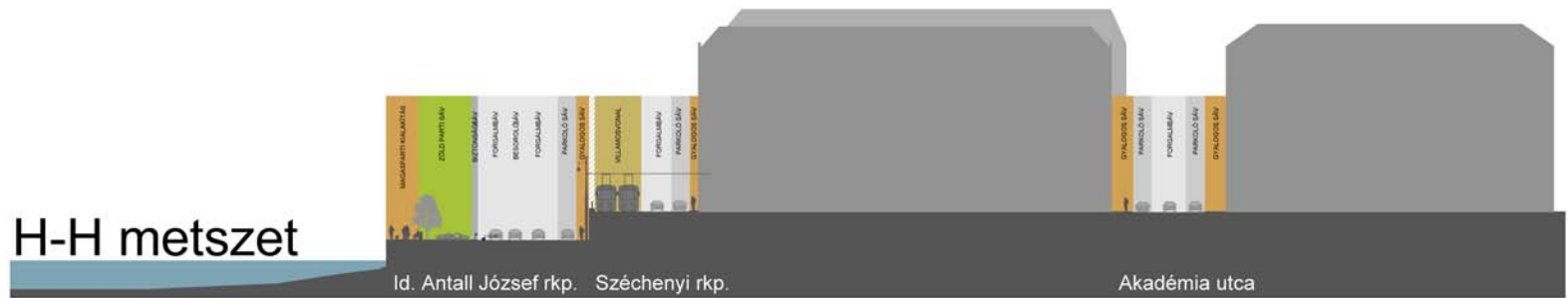
B-B metszet

G-G metszet

H-H metszet

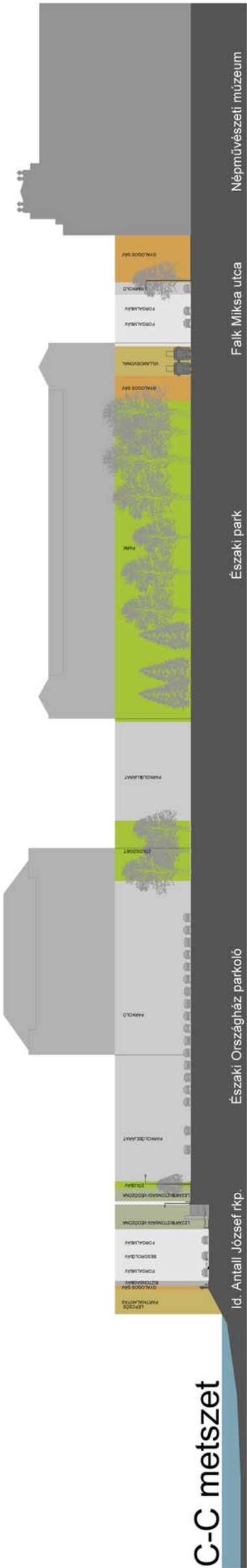
KOSSUTH TÉR REKONSTRUKCIÓ
TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZÖK
MÓDOSÍTÁSA

 URBAN-LIS STUDIO KFT. 1031. BUDAPEST, KADÓCSA U. 19-21. TEL: 061-242-2057, 061-242-2257		rajzszám	É
területi megnevezés		M=1:2.000	
ÁLTALÁNOS METSZETEK			
Készült az állami alapadatok felhasználásával			
tervezési tétel	dátum		2012.03. HÓ
vezető tervező	tervezői névjegyek száma	aláírás	
Liszky Krisztina	TT/1É 01-1455/11		
Vásárhelyi Kinga	TT/6É 01-3723		
tervező	tervező	ellenőrző	
Horváth Ágnes	Szczuka Levente	Krébesz András	
			

KOSSUTH TÉR REKONSTRUKCIÓ
TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZÖK
MÓDOSÍTÁSA

C-C metszet

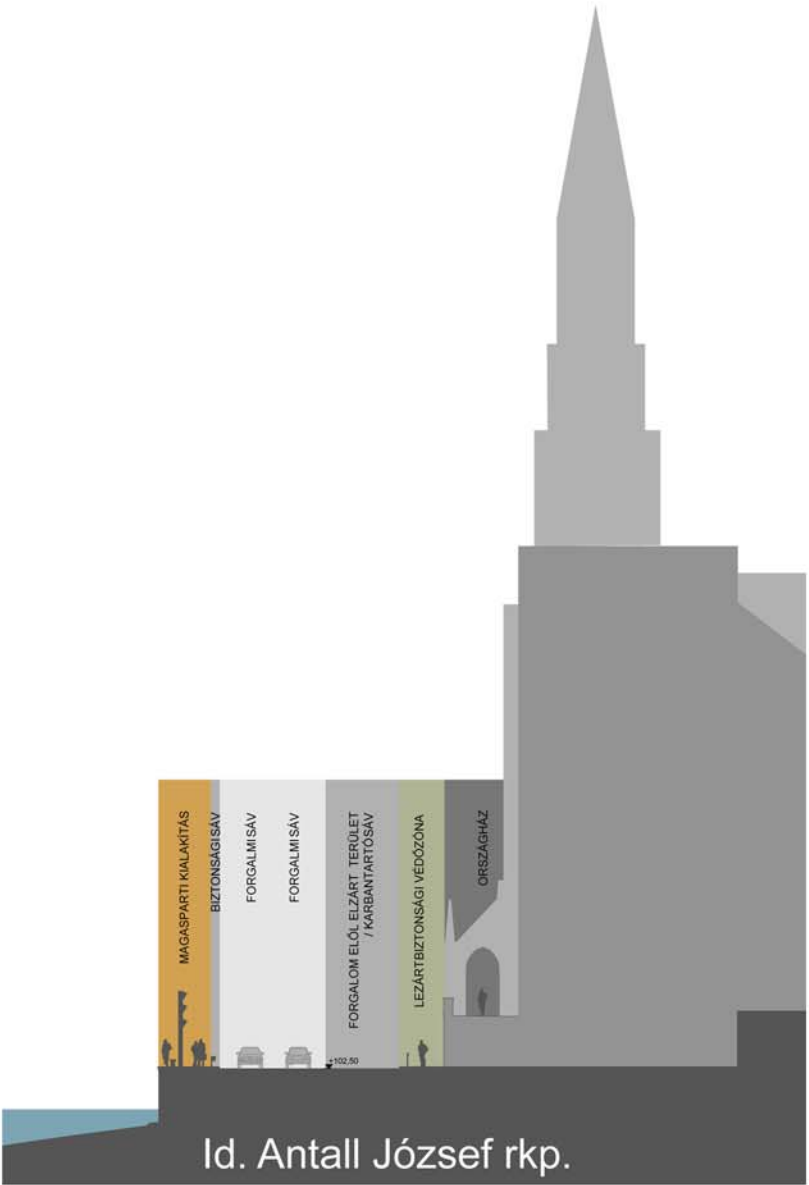

D-D metszet

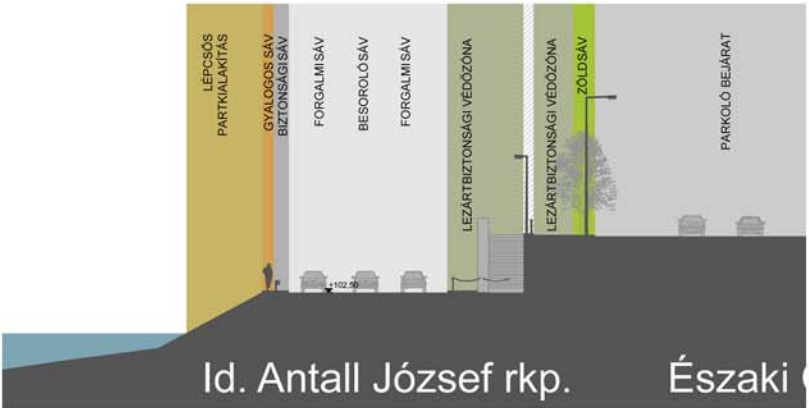
Id. Antall József rkp.

D-D metszet

Id. Antall József rkp.

Északi C-C metszet

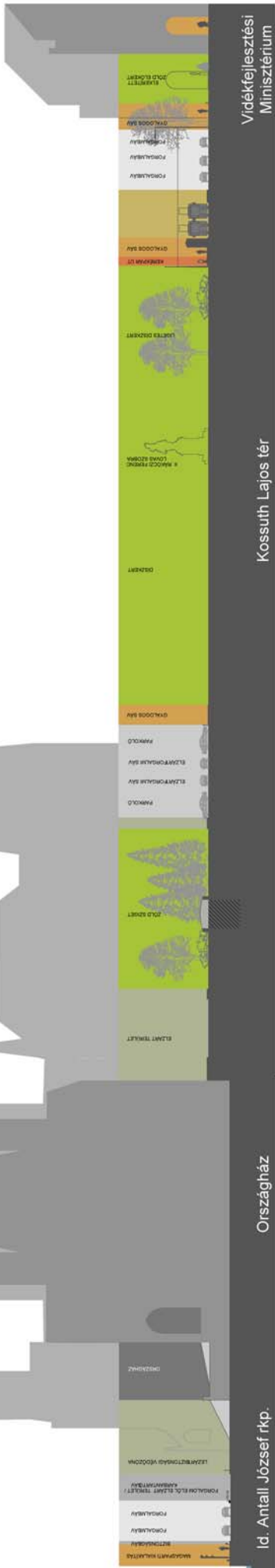

 URBAN-LIS STUDIO KFT. 1031. BUDAPEST, KADÓCSA U. 19-21. TEL: 061-242-2057, 061-242-2257		rajzszám	É
tervezői megnevezés		rajzok	M=1:2.000
ÁLTALÁNOS METSZETEK			
Készült az állami alapadatok felhasználásával			
tervezői terv	2012.03. HÓ		
vezető tervező	tervezői névjegykár száma	átírás	
Liszkey Krisztina	TT/1É 01-1455/11		
tervező	tervezői névjegykár száma	átírás	
Vásárhelyi Kinga	TT/É 01-3723		
tervező	tervezői névjegykár száma	átírás	
Horváth Ágnes	Szczuka Levente	Krébesz András	
átírás	átírás	átírás	

E-E metszet

F-F metszet

F-F metszet

KOSSUTH TÉR REKONSTRUKCIÓ
TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZÖK
MÓDOSÍTÁSA

 URBAN-LIS STUDIO KFT. 1031. BUDAPEST, MADÁSA U. 19-21. TEL: 061-242-2057, 061-242-2251		rajtszám	É
tervező megnevezése		rajtszám	M=1:2.000
ÁLTALÁNOS METSZETEK			
Készült az állami alapadatok felhasználásával			
tervezői tétel	dátum		2012.03. HÓ
vezető tervező	tervezői névjegykár száma	átírás	
Liszky Krisztina	TT/1É 01-1455/11		
tervező	tervezői névjegykár száma	átírás	
Vásárhelyi Kinga	TT/É 01-3723		
tervező	tervezői névjegykár száma	átírás	
Horváth Ágnes	Szczuka Levente	Krébesz András	
átírás	átírás	átírás	

II. ZÖLDFELÜLETI RENDSZEREK VIZSGÁLATA

1. ELŐZMÉNYEK, FELHASZNÁLT TERVEK, ADATOK

Az V. kerület északi harmada a Belváros zöldfelületekben leggazdagabb része. Közparkok, fásított közterek, sétányok, fasorok, játszóterek, dekoratív köztéri képzőművészeti alkotások, történelmi emlékek egyaránt megtalálhatók benne. Beépített területei ugyanakkor intenzíven igénybevettek, lényegében zöldfelület nélküliek.

BVKSZ 5. számú melléklete

A városkép, a növényzet értéke és az idegenforgalom szempontjából védett közparkok, terek, kertek, temetők, fasorok

B) Terek, kertek		
6	V.	Kossuth Lajos tér
8.	V.	Szabadság tér
D) Fasorok		
39	V., XIII.	Szent István körút
40.	V., VI.	Bajcsy-Zsilinszky út
44.	V.	Alkotmány utca
45.	V.	Aulich utca
46.	V.	Balassi Bálint utca
50.	V.	Falk Miksa utca

2. KÖZPARKOK, KÖZTEREK

A BVKSZ-ben felsorolt, a városkép, a növényzet értéke és az idegenforgalom szempontjából védett terek a vizsgált térségben a Kossuth Lajos tér és a Szabadság tér.

A *Kossuth Lajos tér* növényzete reprezentatív, faállománya változatos, de a tér arculatát lerontja a Parlament főbejárata előtti sivár arctalan térburkolat. Ez a tér zöldfelületeit úgy szakítja el egymástól, hogy a kertészeti elemek összefüggése megszakad, a kertesített területek két, az északi oldal játszóterét is figyelembe véve három aszimmetrikus, elszigetelt részre oszlanak. (A tér értékelését lásd később részletezve.)

A Kossuth-szobor előtti virágos felület rendezett, ünnepélyes, a kísérő hársfasorok a kerület kiemelkedően értékes, összefüggő, egységes fasorai közé tartoznak. Egyébként a kialakítás kertészeti eszközei a gyalogjárda menti színes, örökzöld cserjékkel gazdagított növényfoltoktól eltekintve szegényesek, a kerti bútorzat cserére érett. A tér zöldfelületeinek területe összesen 1,82 ha.

A Kossuth tér megújítására 2007-ben országos építészeti-térépítészeti pályázatot írtak ki, mely igen jó szakmai eredménnyel zárt. A kiemelkedően jó első díjas pályázaton kívül a további díjazott pályaművek is nagyszerű, egymástól a lényegét illetően csak részletekben eltérő, megvalósítható, a hely szelleméhez és értékeihez méltó megoldásokat kínáltak. A megvalósítást azonban elodázta a tér alatt esetleg létesítendő mélygarázs eldöntetlen problémaköre, pedig ennek is elkészültek mind az engedélyezési, mind a tender tervei is.

A Kossuth tértől átlósan dél-keleti irányban elhelyezkedő *Szabadság tér átépítése* az elmúlt évtized egyik nagyon jól sikerült közterület felújítása volt a kerületben. Az átalakítás egyben a tér és környékének forgalomcsillapítását is lehetővé tette. A mélygarázs felett kialakított sétatér és park mind a városlakók, mind a Parlament környékét gyakran látogató turisták által kedvelt, dekoratív városi zöldfelületté vált. A park kiemelkedő értéke a centrumát

díszítő interaktív szökőkút, mely Budapest egyetlen ilyen technikai és térépítészeti attrakciója.

A *Balassi Bálint utca – Széchenyi rakpart közötti Olimpiai park zöldfelülete* három különböző funkciójú és minőségű területrészből áll. A Markó utca torkolatában a volt benzinkúttal és gázfogadó állomással kombinált anakronisztikus játszótér található. Ezt az északi gyepes-fás zöldfelülettől — amely leginkább kutyafuttatóként szolgál — az Olimpiai Bajnokok emlékhelye választja el. A játszótér és térsége teljes felújításra – esetleg funkcióváltásra szorul.

A *Honvéd tér*, melynek területe 0,65 ha, a kerület legszínvonalasabban kialakított — elsősorban a lakossági pihenést szolgáló — komplex zöldfelülete. A bekerített kertben labdapályák, játszótér és virágos pihenőtér található harmonikus egységben. A játszótér korszerű, szabványoknak megfelelő. Az elkülönített kutyasétáltató fenntartása lehetővé teszi a kerített park tisztán tartását. Virágkiültetése különösen szép, gazdag.

A *Vértanúk tere* kicsiny, elsősorban a Nagy Imre emlékmű elhelyezésére szolgáló, kertészetileg igényesen kialakított közkert.

3. FASOROK – SÉTÁNYOK

A BVKSZ szerint védett fasor városképi – növényzet, faállomány és idegenforgalom szempontjából – a vizsgált területen belül – a Szent István körút, az Alkotmány utca, az Aulich utca, a Balassi Bálint utca, a Falk Miksa utca, a Szent István tér északi és déli oldala.

A Szent István körút fasora rekonstruált, Celtis (ostorfa) faállománya egységes, várostűrő, rendezett.

A többi fentiekben felsorolt és védett fasorokról elmondható, hogy a fák várostűrő képessége, egészségi állapota egyenetlen, a nyújtott városi arculat ellentmondásos, a az általános kép kedvezőtlen. Kivételt a Falk Miksa utcai egységes Sophora (japánakác) fasor jelent, és Különlegesség a Széchenyi rakpart idős gömbakác fasora, mely egységes képet mutat, de előregedése miatt hamarosan cseréire szorul.

A Belváros gyalogos zónáinak, egyben zöldfelületeinek korszakos átalakítását, kibővítését és arculati értékváltását jelenti az V. kerület csaknem egészét átszövő „Fő utca” program. Ennek már megvalósult, illetve megtervezett és tervezés alatt álló hálózata a Kossuth térre és környezetére is kettős hatást gyakorol. Egyrészt értékben megnövelt környezetbe ágyazza, másrészt elengedhetetlenné teszi magának a Kossuth térnek a megújítását is.

4. INTÉZMÉNYEK KERTJE

A területen kiemelkedően szép előkerteket találunk a Markó utcában a Legfelsőbb Bíróságnál, illetve a Balaton utcában a Honvédelmi Minisztériumnál. Másutt előkertes kialakítás nem jellemző, illetve szűkössége miatt meghatározó zöldfelület kialakulását nem teszi lehetővé.

5. KÜLÖNLEGES FAÁLLOMÁNY

Értékes fákat találhatunk az Olimpiai Bajnokok emlékhelye mögötti parkban, idős juhart és platánt. A Falk Miksa utcában, a Honvédelmi Minisztérium mellé, valamint a Szalay utca déli oldalának elejére szilfákat (Ulmus) ültettek, melyek szintén különlegesnek számítanak. A területen nagy számban találhatunk még idős platánt, juhart.

A vizsgált terület fasorainak jellemző faállománya fafajták szerint a következő:

Széchenyi rakpart északi szakasz	Fraxinus	kőris
	Robinia	akác
	Sorbus	berkenye
Széchenyi rakpart déli szakasz	Tilia	hárs
Balassi Bálint utca	Acer	Juhar
	Carpinus	gyertyán
	Catalpa	szivarfa
	Fraxinus	kőris
	Platanus	platán
	Sorbus	berkenye
	Sophora	japánakác
	Tilia	hárs
Falk Miksa utca	Acer	Juhar
	Aesculus	vadgesztenye
	Catalpa	szivarfa
	Celtis	ostorfa
	Fraxinus	kőris
	Morus	eper
	Platanus	platán
	Robinia	akác
	Sophora	japánakác
	Ulmus	Szil
Szalay utca	Acer	Juhar
	Fraxinus	kőris
	Platanus	platán
	Sophora	japánakác
	Ulmus	Szil
Akadémia utca	Fraxinus	kőris
	Platanus	platán
	Tilia	hárs
Báthory utca	Acer	Juhar
	Fraxinus	kőris
	Platanus	platán
	Sophora	japánakác
	Tilia	hárs
	Ulmus	Szil
Vértanúk tere	Acer	Juhar
	Catalpa	szivarfa
	Corylus	mogyoró
	Fraxinus	kőris
	Platanus	platán
	Prunus	szilva
	Sophora	japánakác
Vécsey utca	Platanus	platán
	Sophora	japánakác
	Tilia	hárs
	Ulmus	Szil
Szabadság tér északi része	Celtis	ostorfa
	Platanus	platán
	Populus	nyár
	Robinia	akác
	Sophora	japánakác
	Tilia	hárs
Aulich utca	Acer	Juhar
	Platanus	platán
	Sophora	japánakác
	Tilia	hárs
Zoltán u. keleti része	Platanus	platán
	Sophora	japánakác
	Tilia	hárs

A területen jelenlévő jellemző fajok

Acer	Juhar	Juglans	dió
Aesculus	vadgesztenye	Koelreuteria	csörgőfa
Ailanthus	bálványfa	Liriodendron	tulipánfa
Betula	nyír	Magnolia	Liliomfa
Cerasus	meggy	Malus	alma
Carpinus	gyertyán	Morus	eper
Catalpa	szivarfa	Platanus	platán
Celtis	ostorfa	Populus	nyár
Cercis	júdasfa	Prunus	szilva
Corylus	mogyoró	Quercus	Tölgy
Elaeagnus	ezüstfa	Robinia	akác
Fraxinus	kőris	Rhus	ecetfa
Fagus	bükk	Sorbus	berkenye
Ficus	füge	Sophora	japánakác
Ginkgo	páfrányfenyő	Tilia	hárs
Gleditsia	lepényfa	Ulmus	Szil

A közhasználatú zöldfelületek vizsgálataként összefoglalóan elmondható, hogy a terület jelentőségéhez és potenciális lehetőségéhez képest zöldfelületi szempontból nem eléggé gondozott, ápolat. Mind a parkok egy részének, mind a fasorok túlnyomó részének rekonstrukciója a jövő elkerülhetetlen feladata.

6. KOSSUTH TÉR KÖRNYEZETI KIALAKÍTÁSA

A TÉR MAI ZÖLDFELÜLETEI

Lipótváros északi területe, ahol a Parlament elhelyezésre került, egy sajátos utcahálózat váltásánál helyezkedik el, melyet az örökségvédelmi fejezet részletez. A Parlamenttől délre lévő utcarendszer merőlegesen fut ki a Dunára. A későbbi utcaháló a Parlamenttől északra is ezt követi, de a Duna íve miatt a Parlament és szűk térsége az a területsáv, ahol fel kell oldani a két raszter találkozását. A tér ebből fakadóan – bár az eredeti szándék szerint a szimmetriára való törekvés felfedezhető – nem tudta igazán feloldani ezt a helyzetet. Míg a Duna felől a szimmetrikus elrendezés biztosítható volt a két parthoz közeli parkrészsel, addig a szabálytalan téralakulat ezt nem tudja biztosítani.

Parlament előtti parkosított tér északi része

Parlament előtti parkosított tér déli része

Déli tér

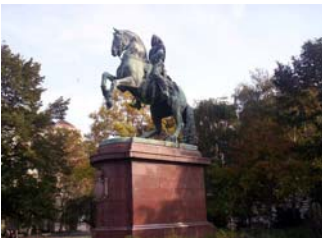
A tér parkosítása ebből fakadóan nem is törekedhetett a szimmetriára.

A Duna felőli feltárulkozásban nagyon fontos elem, hogy északon és délen egyaránt cca. azonos nagyságú tér alakult ki. Sajnálatosan ez a déli részen a villamos vonallal átvágásra került, így a déli térrész lényege elveszett.

A Kossuth tér parkosított térrészei a következők:

Parlament előtti parkosított tér	Kossuth Lajos szoborcsoport előtti díszter és oldalkert
	II. Rákóczi Ferenc szobra és környezete
	az épület tagoláshoz illeszkedő, és a gépészeti műtárgyakat, szellőzőket befogadó kis parkok
Északi tér	A korábban parkosított térrész a régészeti próbafeltárás előtt álló terület
Déli tér	Déli kispark a József Attila szoborral

Mindezek mellett a tér egyes részeit fasor választja el a közúti forgalomtól. A tér sajátossága, hogy zöldfelületi elemeit a gépjármű forgalmat szolgáló úthálózat és a parkoló felületek olyan részterületekre darabolják, melyek így pozitív esztétikai hatásukban és környezet kondicionáló szerepükben egyaránt korlátozva vannak.

A TÉR ÁTÉPÍTÉSEI ÉS SZOBRAI

Az Országház megépítését követően alakult ki a parlament körül lévő parkosított térszerkezet, de csak 1913-ban. Már ezt megelőzően állították fel 1906-ban gróf Andrássy Gyula lovas szobrát a déli részen.

A parkrendszert többször át is építették. 1927-ben az eredeti Horvay János alkotta Kossuth Lajos szobor elhelyezése miatt, majd tíz évvel később II. Rákóczi Ferenc szobrának felállításakor, ami Pásztor János (szobrász) és Györgyi Dénes (építész) munkája. Ekkor kapott a tér a korábbiánál ünnepélyesebb, emelkedettebb hangulatot, ugyanakkor a térszervezés két ellentétes iránya nem segítette az épülettel való kapcsolatteremtést, önmagukban önálló emlékhelyekké váltak e térrészek, igazán nem kitöltve a kapcsolt térrendszer lehetőségét.

A háborút követően 1947-ben kijavították a világháború okozta károkat,.

1952-ben állították fel a korábbi Kossuth szobor helyén a ma is látható vörös kőből készített talapzaton Kossuth Lajos klasszikus szónoki pózban álló szobor együttesét mely Kisfaludy Stróbl Zsigmond munkája. Az eredeti Kossuth szobor Domborvára került.

Ezt követően jelentősebb átalakítás 1970-ben történt, ekkor került ültetésre a Kossuth szobor két oldalán az ezüsthárs fasor. Ezeket a Krisztina körútról telepítették át (a Déli pu. átépítése miatt). Az átültetéskor már 20 éves faegyedek a Főkert szakmai munkájának eredményeként ma is viszonylag jó egészségi állapotban vannak.

Gróf Tisza István szobra (Zala György, Orbán Antal és Foerk Ernő) 1934-ben került a tér északi részére, melyet a világháború után elbontottak. Helyétől nem messze állították fel Károlyi Mihály szobrát (Varga Imre) 1976-ban.

Marton László József Attilát ábrázoló bronzszobrát 1980-ban helyezték el a déli kertrészen a korábbi Andrássy Gyula emlékművének helyszínén, ami az első szobor volt a téren, és 1906-tól 1945-ig állt.

A villamostól délebbre a leszakadó térrészen került elhelyezésre Kovács Béla szobra 2002-ben.

1996-ban avatták fel az 1956-os forradalom áldozatainak öröklángját az állami zászló közelében, a déli parkrész járda melletti részén található a forradalom áldozatainak jelképes sírköve.

A parkrendszer tehát többszöri átalakulás után nyerte el mai – hányattatott kialakítása miatt – nem éppen koncepciósan és tervezetten kialakított képét.

A térrészek egyenként önmagukban – egy alapos rekonstrukciót követően – talán még elfogadhatóak lennének, de együttesként és összképében nem elégítik ki sem a Parlamenthez tartozó reprezentatív tér igényét, sem az elhelyezett emlékművek, szobrok tiszteletet érdemlő környezetének elvárását.

A park majdnem 100 éve alatt a faállomány többször cserélődött, de a Kossuth szobor mögötti platánok még az eredeti ültetésből maradtak meg.

A TÉR RÉSZLETES NÖVÉNYVIZSGÁLATA ÉS FAÁLLOMÁNYA

A Kossuth tér növényállományát részletes vizsgálati térképek ábrázolják, feltüntetve a növényfajtákat is. (Lásd a következő térképeket)

				Zöldfelület
				Bokros terület
				Értékes fa
				Átlagos értékű fa
				Örökzöld
				Fa tervezési területen kívül

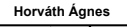
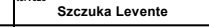
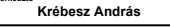

URBAN-LIS STUDIO KFT.
1031. BUDAPEST, MADÁCSA U. 19-21. TEL: 061-242-2067, 061-242-2267

rajzszám V-Z/01	
M=1:3.500	

tervrajz megnevezése

ZÖLDVIZSGÁLAT
Készült az állami alapadatok felhasználásával

tervezési fázis		dátum
vezető tervező	tervezői névjegyzék száma	aláírás
Lisztkay Krisztina	TT/E 01-1455/11	
tervező	tervezői névjegyzék száma	aláírás
Vásárhelyi Kinga	TT/E 01-3723	
tervező	tervező	szerkesztő
Horváth Ágnes	Szczuka Levente	Krébesz András
aláírás	aláírás	aláírás
		

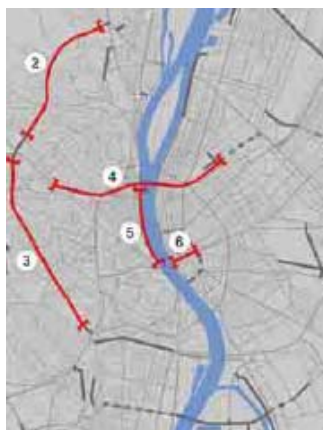
**KOSSUTH TÉR DÉLI RÉSZÉNEK
NÖVÉNYZET-VIZSGÁLATA
(SZENDRŐI KERTÉSZETI BT. 2007-BEN
KÉSZÜLT SZAKVÉLEMÉNYE ALAPJÁN)**

Latin_név	Magyar_név	rövidítés	Latin_név	Magyar_név	rövidítés	Latin_név	Magyar_név	rövidítés
Acer campestre	mezei juhar	Ac	Fraxinus pennsylvanica	zöld kőris	Fp	Prunus padus	májusfa	Pp
Acer negundo	zöld juhar	An	Ginkgo biloba	páfrányfenyő	Gb	Prunus sp	szilva	Psp
Acer platanoides	korai juhar	Ap	Gleditsia triacanthos	lepényfa	Gt	Pseudotsuga menziesii	duglászfenyő	Psm
Acer platanoides 'Faassen's Blk'	korai juhar Faassens Black	ApF	Gleditsia triacanthos f inermis	tüsként lepényfa	Gti	Quercus cerris	cser	Qc
Acer platanoides 'Schwedleri'	korai juhar Schwedleri	ApS	Ilex aquifolium	magyal	la	Quercus robur	kocsányos tölgy	Qr
Acer saccharinum	ezüst juhar	As	Juniperus chinensis 'Pfitzeriana'	amerikai boróka	JcP	Quercus robur 'Fastigiata'	oszlopos tölgy	QrF
Betula pendula	nyír	Bp	Juniperus sp	boróka	Js	Quercus rubra	vörös tölgy	Qru
Betula pendula 'Fastigiata'	oszlopos nyír	BpF	Koeleruteria paniculata	csörgőfa	Kp	Robinia pseudoacacia	akác	Rp
Carpinus betulus	gyertyán	Cb	Ligustrum 'Vicaryi'	fagyal	LV	Robinia pseudoacacia 'Bessoni'	rózsaszín akác	RpB
Catalpa bignonioides	szivarfa	Cbi	Liriodendron tulipifera	tulipánfa	Lt	Robinia pseudoacacia 'Umbrata'	gömbakác	RpU
Celtis australis	ostorfa	Ca	Magnolia liliiflora 'Nigra'	liliomfa	MI	Sophora japonica	japán akác	Sj
Celtis occidentalis	nyugati ostorfa	Co	Magnolia soulangiana	nagyvirágú liliomfa	Ms	Sorbus decora	berkenye	Sd
Chamaecyparis lawsoniana	hamisciprus	Chl	Malus purpurea	díszalma	Mp	Syringa vulgaris fajta	orgona	Sv
Corylus avellana 'Fuscorubra'	mogyoró	CaF	Paeonia suffruticosa	pünkösdi rózsa	Ps	Taxus baccata	tiszafa	Tb
Cupressus arizonica	ciprus	Car	Picea omorica	szerb luc	Pio	Taxus baccata 'Overeyndi'	oszlopos tiszafa	TbO
Fagus sylvatica 'Atropunicea'	vérbükk	FsA	Picea pungens	szürös luc	Pip	Thuja orientalis	keleti tuja	Tho
Ficus carica	füge	Fc	Picea pungens f glauca	ezüstfenyő	Pipg	Thuja plicata	óriás éleffa	Th:p
Fraxinus americana	amerikai kőris	Fa	Pinus mugo	törpefenyő	Pm	Tilia platyphyllos	nagylevelű hárs	Tp
Fraxinus americana 'Autumn Pu'	vörslő amerikai kőris	FaA	Pinus nigra	fekete fenyő	Pn	Tilia tomentosa	ezústhárs	Tt
Fraxinus excelsior	magas kőris	Fe	Pinus walichiana	himalájai selyemfenyő	Pw	Ulmus minor	szil	Um
Fraxinus ornus	virágos kőris	Fo	Platanus acerifolia	plátán	Pla	Ulmus pumila 'Pusztai'	turkesztáni szil	Up
Fraxinus ornus 'Mecsek'	gömbkőris	FoM	Prunus cerasifera 'Nigra'	díszszilva	Pc			

III. KÖZLEKEDÉSI VIZSGÁLATOK

lehetséges közúti alagutak
A nyugati pályaudvar és Buda
összekötésére szolgáló alagút a
Parlament térségében érintheti a
területet
BKRFT) 2009

1. ELŐZMÉNYEK, FELHASZNÁLT TERVEK, ADATOK

Az Északi Lipótváros, a Belváros legészakibb területe, amely helyzeténél fogva szorosan kapcsolódik a határoló V., VI., és XIII. kerületi városrészekhez. Ezért már a vizsgálatban sem kezelhető a terület és környezete a meghatározó, esetenként városrészekre is kihatással lévő hálózatok nélkül.

A közlekedési munkarészek készítésénél az alábbi dokumentációk kerültek felhasználásra:

- Budapest Településszerkezeti Terve
- Budapest Főváros Szabályozási Keretterv (FSZKT)
- Budapest Közlekedési Rendszerének Fejlesztési Tervét (BKRFT) 2009
- Belváros–Lipótváros Közlekedési Konceptió (Közlekedés Kft.) (B-LÖ 654/2007 XI. 08) **B-L.Ö.h.** határozatával elfogadva)
- Belvárosi mélygarázsok telepítési lehetőségei (tervpályázat, vizsgálat) (Közlekedés Kft.)
- belváros forgalomcsillapítási koncepció felülvizsgálata
- Fő utca fejlesztésével kapcsolatos egyéb közlekedési tanulmányok 2007–2011.

2. KÖZÚTHÁLÓZAT

A TERÜLET ÁLTALÁNOS FORGALMI HELYZETE

Az V. kerületen belül a Lipótváros északi része a főváros közlekedési szempontból kiemelt területe, városközponti szerepe miatt a fővárosi utazási célok között a területéhez képest többszörös arányú. A fővárosi hálózatok jellegzetesen sugaras szerkezete miatt fontos közlekedési vonalak érintik, ezért a határon, és a belső területen is igen magas az átmenő forgalom aránya.

A terület közlekedési helyzetének jellemzésére meghatározott egyik legfontosabb mutató a tömegközlekedés és egyéni közlekedés aránya. Az átmenő forgalomban a fővárosi átlaghoz hasonló 60 – 40 % a célforgalom esetében sokkal kedvezőbb 75 – 25 %.

Ez elsősorban a tömegközlekedési hálózat jó adottságai és a közúti forgalom kedvezőtlen helyzete illetve a parkolási lehetőségek miatt alakult ki.

KÖZÚTHÁLÓZAT ÉS FORGALOM

Az V. kerület motorizációs szintje a statisztikai adatok szerint az egyik legmagasabb a fővárosban: meghaladja az 550 személygépkocsi/1000 lakos értéket (a fővárosi átlag ~ 340 személygépkocsi/1000 lakos), a tényleges gépkocsi állomány – amely állandó jelleggel pl. éjjel is kerületben tartózkodik – ennél valószínűleg lényegesen kisebb.

HATÁROLÓ FŐÚTHÁLÓZAT ÉS FORGALMA

Az Északi Lipótvárost három oldalról igen nagy átmenő forgalmat hordozó főútvonalak határolják. É-ről a Nagykörút (Szent István körút) K-ről a Bajcsy-Zsilinszky út, Ny-ről a pesti Alsó rakpart. Ezek közül közvetlen hídforgalmat a Szent István körút és a József Attila utca bonyolít.

A terület jelenlegi úthálózati kapcsolatait a mellékelt ábrák szemléltetik. Bár a vizsgált terület déli határa a Steindl Imre utca, nyugati határa a Honvéd utca, Nádor utca, közlekedési szempontból az összefüggések miatt célszerű a József Attila utcáig és a Bajcsy-Zsilinszky útig kiterjeszteni a forgalmi rend és kapcsolatok vizsgálatát.

BAJCSY–ZSILINSZKY ÚT (JÓZSEF ATTILA. U. – NYUGATI TÉR KÖZÖTT)

A pesti körút É-i, ÉK-i része. Körút jellegéből adódóan jelentős átmenő forgalmi útvonal. Kategóriája: I. rendű főút, 2 x 3 forgalmi sávval, a csomópontokban felbővített járműosztályozókkal. Jelzőlámpával szabályozott csomópontok az alábbiak:

- Nyugati tér,
- Alkotmány utca,
- Podmaniczky utca – Kálmán Imre utca – Nagymező utca,
- Bank utca,
- Arany János utca,
- Révay köz,
- József Attila utca.

A jelzőlámpák összehangoltan működnek. Burkolatszélesség 25,0 m, burkolata jó állapotú aszfalt. Két oldalt 4,0 – 8,0 m széles járda, közvilágítási oszlopokkal, fákkal, a szegély menti parkolás megengedett.

Az Északi Lipótvároshoz a Bank utcánál, a Kálmán Imre utcánál, Alkotmány utcánál jelzőlámpás szabályozású minden irányt biztosító csomópontokkal kapcsolódik.

Jelzőlámpával szabályozott gyalogosátkelő a felsorolt jelzőlámpás csomópontok mellett a Hajós utca és a Dessewffy utca között található.

A nehézforgalom döntő része a trolibuszok forgalmából áll. Tehergépjárművek csak engedéllyel hajthatnak be a belváros egész területére.

Az útvonal forgalmi helyzete az Északi Lipótvárostól független. A forgalom az Északi Lipótváros szempontjából döntően átmenő jellegű. A forgalom csökkentése körút jellege, és a Nyugati téri felüljáró miatt jelenleg csak az útvonalon található jelzőlámpás csomópontok program választásával lehetséges.

SZENT ISTVÁN KÖRÚT

I. rendű főút 2x2 forgalmi sávval középperonos villamossal a csomópontokban felbővített osztályozókkal. A szegély menti parkolás megengedett.

Jelzőlámpás csomópontok

- a Nagy Ignác – Visegrádi u.,
- Szemere utca – Hegedűs Gy. u.,
- Honvéd utca – Pannónia u. és

Gyalogosátkelők: Nagy Ignác utca, Szemere utcai, Honvéd utcai csomópontoknál, illetve a Falk Miksa utcánál, valamint Jászay Mari térnél jelzőlámpával szabályozottan.

Útpálya szélesség 9,5 m, villamosmegállónál két forgalmi sávra csökkentve, járdaszélesség 8,0 m közvilágítási oszlopokkal, fasorral.

ALSÓRAKPARTI ÚT – ID. ANTALL JÓZSEF RAKPART

A pesti Alsó rakparti út a legjelentősebb É–D-i átmenőforgalmak hordozója. 2x1 forgalmi sáv, a Kossuth térnél és Margit-hídnál minden irányú, a Markó utcánál a D-i kapcsolatokat biztosító le-felhajtórámpákkal. Mivel a szakaszon jelzőlámpás csomópont nincs, az útvonal folyópálya jellegű. A Garibaldi utcánál a le- és felhajtórámpák a Széchenyi rakparttal déli irányú, a Kossuth téren keresztül minden irányú kapcsolatot biztosítanak a hálózattal. A Dunával ellentétes oldalon a támfal mellett ferde beállásra kijelölt parkolók, a Duna felőli oldalon sétány található.

TERÜLETEN BELÜLI ÁTMENŐ FORGALOMMAL TERHELT ÚTVONALAK

Az északi Lipótváros területén két jelentősebb – tömegközlekedéssel (autóbuszokkal) is járt – átmenő forgalommal is terhelt útvonal található.

OKTÓBER 6. U. – HOLD UTCA – SZEMERE U.

D-É irányú egyirányú útvonal a belvárosi utca pár része. Átmenő forgalmi jelentőségét fokozza, hogy a Nyugati tér elkerülésével az Újlipótváros kapcsolatát is biztosítja.

Egy forgalmi sáv, esetenként kétoldali parkolással is terhelt igen zavart forgalmú útvonal.

Az útvonal forgalmi helyzete a belváros ÚJ FŐÚTCAJÁVAL kapcsolatos megvalósult forgalomcsillapítások miatt javult.

Forgalmi rend a Kossuth tér körül

Forgalmi rendje összefügg a Belváros egészének átmenő forgalmát jelentősen csökkentő Károlyi M. utca – Kecskeméti utca – Petőfi S. – Bécsi út – Október 6. utca nyomvonalának forgalomcsillapításával, az ún. Belváros új FŐ ÚTCAJÁVAL. Ez az útszakasz a József Attila utcától délre, valamint északra már csillapított forgalmú az Arany János utcáig, illetőleg a Szabadság térig.

A belső forgalmakat északról – dél irányba továbbra is a Honvéd utca – Nádor utca útvonal, délről – északi irányba az Október 6. utca a Sas utca, Hold utca, Szemere utca bonyolítja le a József Attila utca felől, továbbá a terület nyugati részén a Széchenyi téren át az Akadémia utca.

HONVÉD U. – NÁDOR U. UTCA

A területen keresztül haladó É-D irányú egyirányú útvonal tömegközlekedési forgalommal. Jelenleg a 15-ös és 115 viszonylatok forgalmát biztosítja. Zavart forgalmi körülményekkel terhealt útvonal.

A nehézforgalmat az autóbuszforgalom képezi.

KOSSUTH TÉR – BALASSI B. U. – SZÉCHENYI RKP.

É-D-i irányú a Báthory utca vonalától északra kétirányú gyűjtőút a rakparti le-felhajtók kapcsolatához és a Duna parti terület feltáráására. A Széchenyi rakpart déli irányban egyirányú. A nyomvonal jelentős forgalmú, 2x1 forgalmi sávú szakaszán szakaszos parkolással, a Széchenyi rakparton egyoldali parkolással.

ALKOTMÁNY U.

A Kossuth tér és Bajcsy-Zs. út közötti K-Ny-i irányú gyűjtőút 2 x 1 forgalmi sáv, két oldalon kerékpársávval és párhuzamos szegély menti parkolással. 17,0 m széles, jó állapotú aszfaltburkolattal, parkolással. Az 5,0 m széles járda, közvilágítási oszlopokkal, fákkal. A Bajcsy Zsilinszky úttal és a Honvéd, valamint Szemere utcákkal alkotott csomópontjai szintén jelzőlámpás szabályozásúak.

KÁLMÁN I. U.

A Kozma Ferenc u. – Bajcsy Zsilinszky út közötti K-Ny-i irányú gyűjtőút a Bajcsy Zsilinszky úti csomópontja, valamint a Honvéd és Szemere utcákkal alkotott csomópontjai jelzőlámpás szabályozásúak.

Az útpálya 2x1 forgalmi sávú szegély menti, illetve félkeréssel járdán párhuzamos parkolással.

Jellemző nehézforgalom a 70, 78-as trolibuszviszonylatok.

forgalmi rend a tértől délre

FELTÁRÓ UTAK, KAPCSOLATOK, A TERÜLET MEGKÖZELÍTÉSE ÉS ELHAGYÁSA

Az előzőekben ismertetett főutakon és gyűjtő utakon kívül a terület többi utcája mellékút, lakóutca. Ezek az utcák a feltáráson kívül esetenként betöltenek átmenő forgalmi funkciót is, amely az utcák kategóriájától és jellegétől idegen.

A terület megközelítése és elhagyása a határoló főutaknál történik.

A be- és kihajtási helyek száma közel azonos, de több forgalmi irányból lehet behajtani a területre. Ebben természetesen szerepe van a határon jelentős átmenő forgalmi vonalaknak.

Jellemző forgalmi adatok

Megnevezés	ANF	Csúcsórai forgalom	Nehézforgalom arány
Bajcsy-Zsilinszky út (Arany J. u.- Nyugati tér között)	45.000 E/nap/2 irány	1.500 – 1.800 E/óra/irány	0,5 %
Szemere u.	3.200–6.800 E/nap/2 irány	300–600 E/óra/irány	0 %
Honvéd u. – Nádor u. utcapár	4.600–5.000 E/nap/irány	400–600 E/óra/irány	10 %
Kossuth tér	4.000–5.000 E/nap/2 irány	300–400 E/óra/irány	5 %
Alkotmány u.	6.000 – 7.000 E/nap/2 irány	300 – 400 E/óra/irány	5 %
Kálmán I. u.	6.000–7.000 E/nap/2 irány	200 – 400 E/óra/irány	5 %
Alsó rkp. (Lánchíd – Margit – híd között)	30.000 E/nap/2 irány	1.100 – 1.300 E/óra/irány	3 %

3. TÖMEGKÖZLEKEDÉSI HÁLÓZAT ÉS FORGALOM

A HATÁROLÓ ÚTVONALAKON KÖZLEKEDŐ TÖMEGKÖZLEKEDÉSI VISZONYLATOK

Kötőpályás közösségi vonalak fejlesztése közül az S-bahn érintheti a területet

A határoló útvonalakon jelentős forgalmat hordozó tömegközlekedési viszonylatok üzemelnek, amelyek fontos átszállócsomópontokban – (Arany J. u. – Nyugati tér) – a terület feltárást is biztosítják. A területet két metróvonal állomása – (K-Ny-i Kossuth tér, és az É-D-i vonal Arany J. utcai és Nyugati téri – érinti.

A 2-es metróvonal állomása jelentős átszálló és célforgalmat bonyolít le. A vonal terhelése az V. kerületi szakaszon csúcsórán kb. 10.000 – 12.000 utas/óra/irány, ez megfelelő a 2–3 perces csúcsidei követésből adódó kapacitásnak.

A 3-as metróvonal az észak-déli átmenő forgalmon kívül jelentős V. kerületen belüli utasforgalmat is lebonyolít, mivel 5 állomása a kerületen belüli legnagyobb távolságon a leggyorsabb eljutást teszi lehetővé. Forgalma a kerületben a legnagyobb: csúcsórán 14.000 – 15.000 utas/óra/irány.

VILLAMOSHÁLÓZAT

A kerület szempontjából legjelentősebb járat a 2–2A vonala, amely a Duna-parti területek közvetlen megközelítését biztosítja. A vonalon a csúcsidei követés 2,5 perc, ezzel a 3.000–4000/utas/óra/irány utasforgalom megfelelő lebonyolítására alkalmas. A vonal legjelentősebb területen lévő átszálló csomópontjai a Jászai Mari tér és a Kossuth tér.

A 2-es villamosvonal meghatározó gerincvonal a főváros közlekedésében, amely távlatban is változatlan. Szerepe független a terület közlekedési felülvizsgálatától. A pesti oldalon meghatározó „panoráma villamos” szerepet is betölt.

A kerület északi részét érintő nagykörúti 4-es – 6-os villamosok a főváros legsűrűbb villamasközlekedést biztosítják: 2 – 2,5 perces közös követési időközzel 8.000 – 9.000 utas/ó/irány forgalommal.

AUTÓBUSZ HÁLÓZAT

A területet érintő autóbuszjáratok szerepe alapvetően különböző:

- elsősorban kerületen belüli, főként célforgalmú járatok: 15-ös, 115-ös
- főként a kerületbe irányuló célforgalmat lebonyolító járatok, amelyek végállomása a kerületben van:
  - Buda felől a Lánchídon 16,105
  - A Margit hídon 109, 206, 26,91,191

trolibuszhálózat a területen

TROLIBUSZ HÁLÓZAT

A területen jelentős a trolibusz vonalhálózat, két vonalcsoporthoz végállomása is itt található.

- a 70, –78-as járatok Kossuth téren a 2. metróvonalhoz és a 2-es villamos vonalhoz csatlakoznak, viszonylag kedvezőtlen átszálló kapcsolattal
- a 72, 73-as járatok Arany János utcai végállomása a 3-as metróvonalhoz csatlakozik

A két vonalcsoporthoz közti kapcsolatok a Bajcsy Zsilinszky út – Nagymező u. csomópont biztosítja.

A TERÜLETEN ÁTMENŐ (FELTÁRÓ) VISZONYLATOK

A területen átmenő (feltáró) viszonylatnak a 15-ös autóbusz minősül.

A viszonylat a terület a József A. u. – Nagykörút közötti belvárosi átmenő É–D-i irányú autóbusz viszonylat, amely a Honvéd u. – Nádor utcán halad. A D–É irányú útvonala az Október 6. u. – Hold u. – Báthory u. (metró és trolikapcsolat) – Alkotmány u – Szemere u.

Jellemző forgalmak	
Napi forgalom (utas/nap/2 irány)	3.000–3.500
Csúcsórai forgalom (utas/óra/irány)	200– 250

meglévő és tervezett közcélú parkoló létesítmények (BKRFT 2009)

Az autóbuszvonal nagy jelentőségű a területfeltáró szempontjából, vizsgálendő a megállóhely kiosztás sűrűsége, a követési idők csökkentése.

4. PARKOLÁS

A terület, mint az V. kerület többi része időkorlátozásos fizető parkolási övezetbe tartozik. A jegyárutató automaták kihelyezésére kerültek. A parkolás módja, (párhuzamos, ferde beállítás) egyértelműen szabályozott.

A tapasztalatok alapján nappal a foglaltság ~90 %-os, éjjel ~70–80 %-os. Ezt részben az okozza, hogy a területen lévő jelentős állami intézmények – (bírószék, büntetés-végrehajtás, mentők) – előtt várakozni tilos, kizárólagos korlátozás van.

Az igények a területen lévő lakásszám, az intézményeknél a dolgozói létszám, a kereskedelmi és szolgáltató létesítményeknél a terület alapján határozható meg. Az igények meghatározásánál bizonytalanságot jelent, hogy a lakások ismeretlen arányban munkahelyként funkcionálnak, emiatt a lakossági parkolási igények a számítottnál kisebbek, az intézményi igények pedig nagyobbak. (Ennek pontos meghatározására lekérdezéses parkolásvizsgálat indokolt)

Az egyes tömbökben szükséges parkolószám tömbönként is tág határok között változik (40–500), a tömbökön belül a lakóhelyi–munkahelyi parkoló szükséglet aránya még szélsőséesebb.

A parkolási lehetőségek, mind a területi megoszlást tekintve, mind a telken belüli és közterületi parkolók arányát vizsgálva egyenlőtlenül oszlanak meg.

A terület funkciói miatt (jelentős állami intézmények) éjszaka jelentős kapacitástöbblet van.

Az új építmények, irodaházak, – (Budapest Bank ~P100,) – jelentős saját parkolókapacitással rendelkeznek. Raiffeisen Bank (Akadémia utca 5.), Bank Center (Arany János utca 26–28.), Vadász utca 12. alatti irodaház, Magyar Nemzeti Bank (Hold utca 7.), Atrina irodaház (Bajcsy-Zsilinszky út 42–46.), Allianz Hungária Biztosító Rt. (Vadász utca 23–25.), Giro Elszámolásforgalmi Rt. (Vadász utca 31.), Deutsche Bank (Kálmán Imre utca 12.), Szalay utca 6–8. sz. alatti irodaház.

Lakóházak alatt a következő helyeken található garázs: Széchenyi rakpart 7., Vértanúk tere 1., Nádor utca 36.

A Szabadság téren P 850 férőhelyes, a Szent István téren P 430 mélygarázs épült -

A terület jelenlegi közterületi parkolási helyzete azt mutatja, hogy a parkolószám 90%-osan foglalt napközben, míg éjszaka ez 75% körüli értékre csökken.

5. GYALOGOS ÉS KERÉKPÁRFORGALOM

A területen lévő funkcióik miatt jelenleg kiépített gyalogosrendszer a Szabadságtér „végponttal” az Október 6. utca forgalomcsillapított nyomvonalánál található. A Falk Miksa utca forgalomcsillapított parkolóutcaként működik. A gyalogosforgalom a kiépített járdákon, ill. épületek előtti területen bonyolódik le, amelyek jóval szélesebbek és rendszerezettebbek, mint az V. kerület többi részén.

A parkolásszabályozás bevezetése óta a járdán történő parkolás jelentősen mérséklődött, szinte megszűnt.

A kialakított, illetőleg a jövőben kialakítandó garázs telepítés és egyéb szabályozás esetén a különböző igényekre tekintettel – (áruszállítás, taxi, mozgássérültek stb.) – a korlátozott behajtást feltételező, és vegyesforgalmú felületek kialakítása kerül előtérbe. A gyalogos közlekedés fejlesztése terület közlekedési felülvizsgálatával összefüggő feladat.

A terület – jellegénél fogva (hivatali, államigazgatási telkek) – kerékpáros célú létesítményeket nem tartalmaz, viszont kiépített kerékpárút valósult meg a Kossuth tér – Széchenyi rakpart vonalon, valamint az Alkotmány utcában, a forgalmi sávokkal azonos oldalon kétoldali módon. A többi helyen a kerékpárforgalom a meglévő gyűjtő és lakóutcákon bonyolódik le.

A kerékpárút hálózat fejlesztése – (önálló vagy közös gyalogos kerékpárút, ill. csillapított forgalmú utcákon vezetett vonalak) – összefügg a terület közlekedési felülvizsgálatával.

Kikötő ponton az Olimpiai parknál

6. VÍZI KÖZLEKEDÉS

Az Északi Lipótvároshoz csatlakozó Duna-szakaszon a vízi közlekedéshez tartozó kikötőhelyek telepítése nem történt meg.

Ennek oka a parlament környezetében lévő kikötési tilalom. Jelenleg a Margit hídtól délre a le-felhatjó rámpa mellett található egy kikötőponton az Olimpiai park közepétől levezető lépcsőn és zebrán érhető el, de építmény nem tartozik hozzá.

7. ÁRUSZÁLLÍTÁS, TEHERFORGALOM

Az V. kerület és ezen belül az Északi Lipótváros teljes területe a 3,5 t-s össztömeg-korlátozású zónába esik. Az ezt meghaladó járművek célforgalma

időkorlátozással engedélyhez kötött. A területet a jelentős szállítási igényű cégek elhagyták, a teherforgalmi járműpark korszerűsítésével egyre inkább sikerül alkalmazkodni a korlátokhoz.

A területen a jelentősebb, telken belül nem kiszolgálható üzletek és létesítmények kiszolgálása kijelölt rakodóhelyekről történik.

A kijelölt, táblával jelölt rakodóhelyek száma 20 db.

8. KOSSUTH TÉR KÖZVETLEN KÖRNYEZETE

A Kossuth teret jelenleg terhelő és onnan kikerülő forgalom a környező utcákban kap elvezetést az alábbi útvonalakon:

Észak felől:

Balassi Bálint utca
Markó utca
Honvéd utca
Báthory utca
Nádor utca
Garibaldi utca

Dél felől:

Garibaldi utca
Nádor utca
Báthory utca
Szemere utca
Szalai utca
Falk Miksa utca
Markó utca
Alsó rakpart
Széchenyi rakpart

A két útvonal csatlakozik a Garibaldi utca vonalában lévő, illetve a Markó utca vonalában lévő Alsó rakparti le-és a felhajtóhoz.

A Parlament megközelítése délről és északról sorompóval ellátott módon történik a biztonsági tényezők miatt.

A parkolás a tér északi részében merőleges rendszerben kialakított. A többi helyen a nem publikus részeken általában a párhuzamos beállítás a jellemző. A területen 430 parkolóférőhely található.

A gazdasági feltöltés szintén a tér felőli bejáratokon történik.

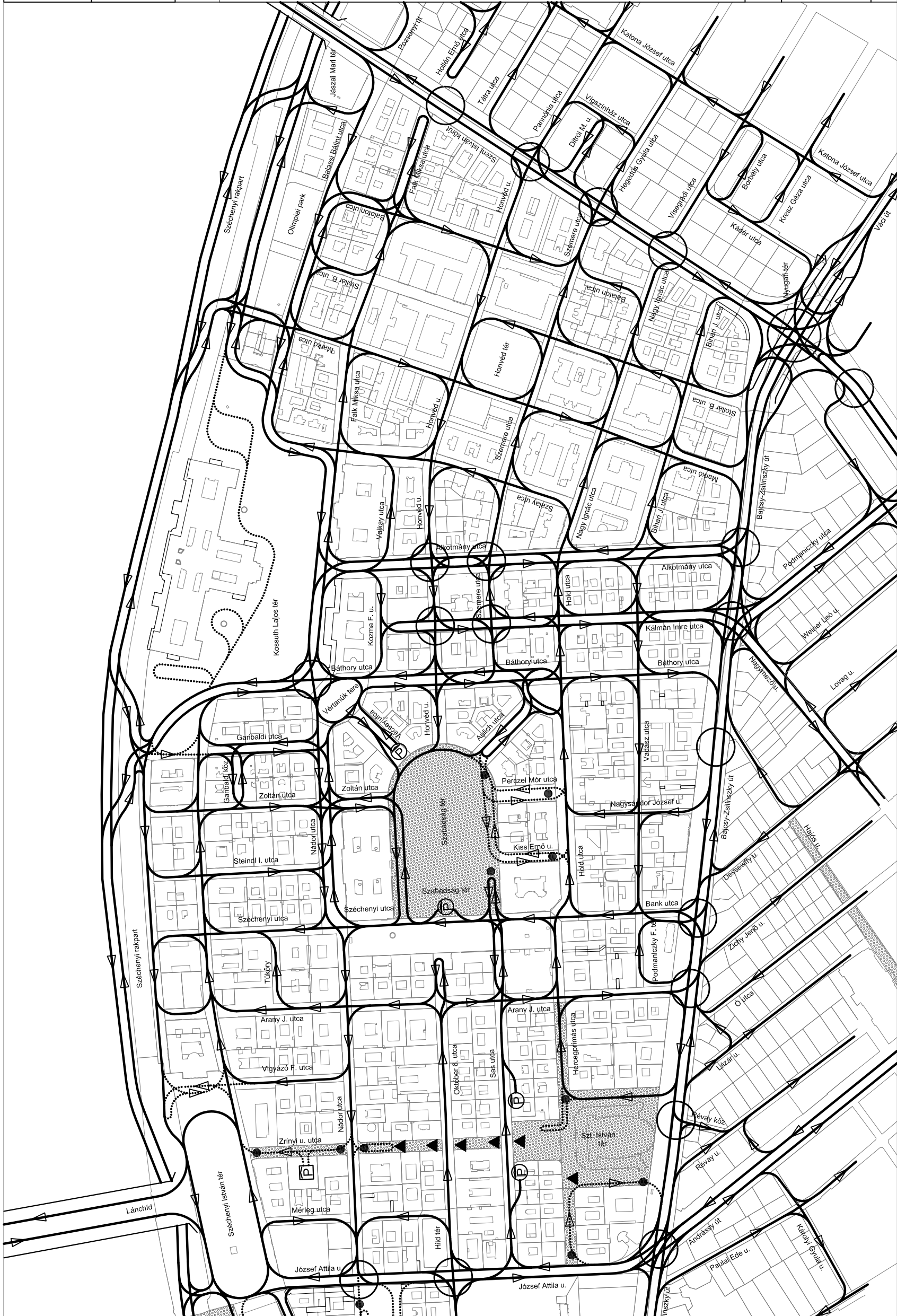
Részletes bemutatás a beépítési tervlapon látható.

JELMAGYARÁZAT:

	utca haladási irány (változatlan)
	engedélyes behajtás (változatlan)
	Süllyedő oszlop (változatlan)
	Kivehető poller (változatlan)
	utca haladási irány (megváltozó)
	engedélyes behajtás (megváltozó)
	Süllyedő oszlop (megváltozó)
	Kivehető poller (megváltozó)

-

M 1:2000

BUDAPEST,
BELVÁROS-LIPÓTVÁROS
KÖZLEKEDÉS RENDSZERÉNEK
FEJLESZTÉSI TERVE

1.2.1.sz. ábra

Tsz.3782

A jelenlegi
közösségi közlekedési hálózat

Jelmagyarázat:

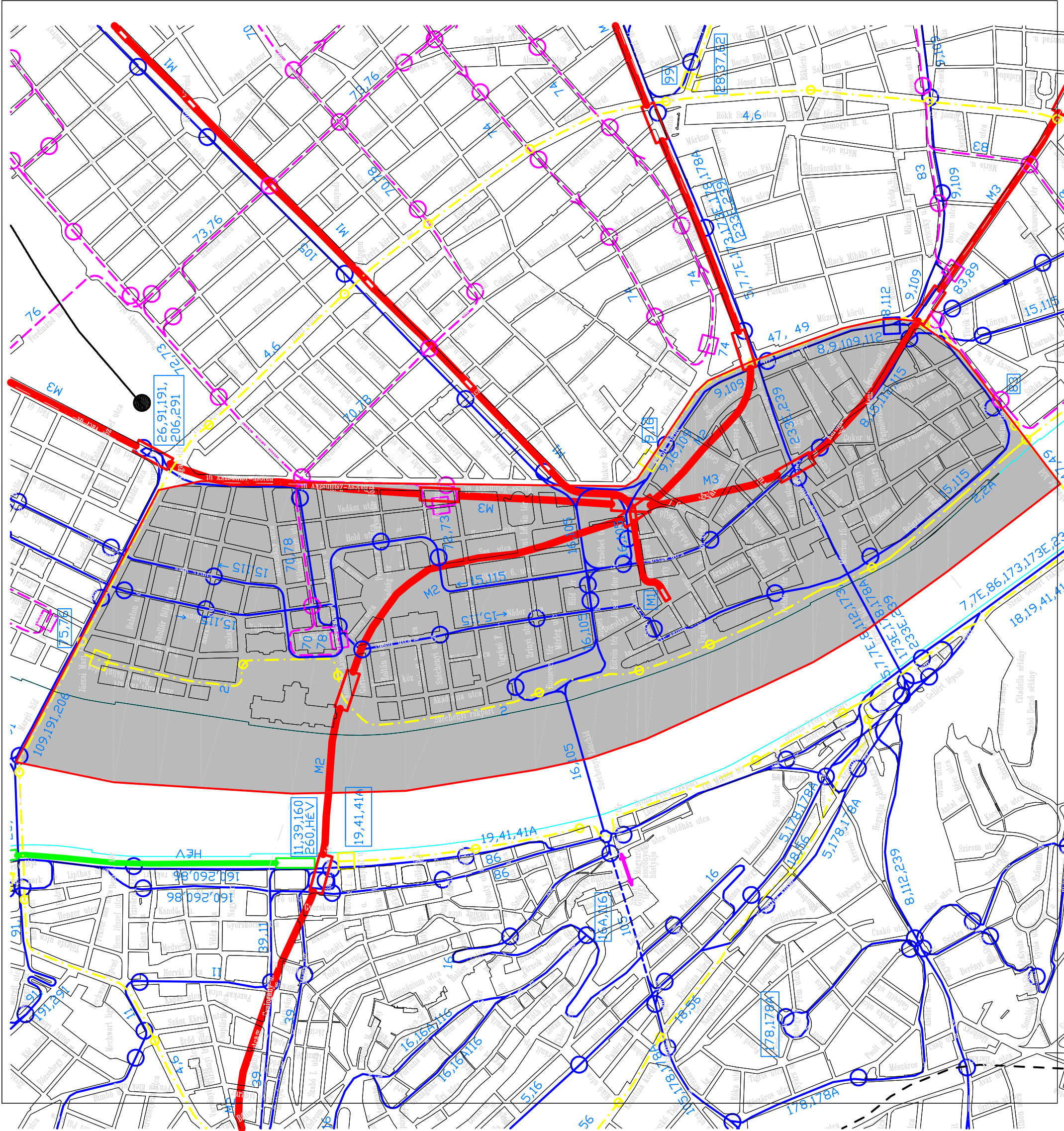
- Vasútvonal
- HÉV-vonal
- M1

Metróvonal
viszonylatszámmal
- 3

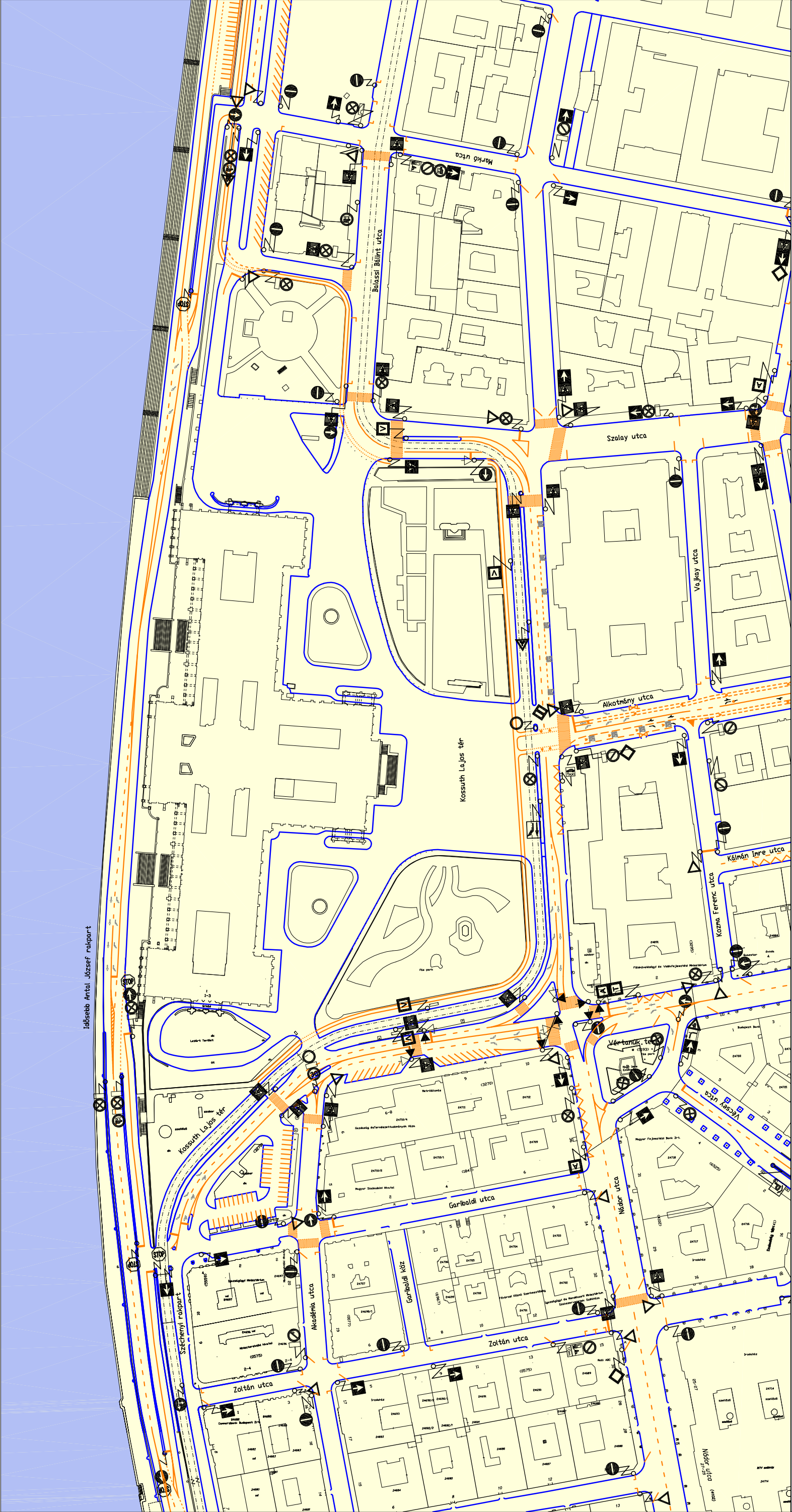
Közüti vasúti vonal
viszonylatszámmal
- 82

Trolibuszvonl
viszonylatszámmal
- 73

Autóbuszvonl
viszonylatszámmal
- Tömegközlekedési eszköz
megállóhely
- Tömegközlekedési eszköz
végállomás

JELMAGYARÁZAT:

- útburkolati szegély
- útburkolati jel
- jelenlegi közúti jelzőtábla
- jelenlegi közúti jelzőlámpa

KOSSUTH TÉR REKONSTRUKCIÓ TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZÖK MÓDOSÍTÁSA

JELENLEGI FORGALOMTECHNIKAI HELYSZÍNRAJZ

IV. KÖZMŰVIZSGÁLATOK

1. ELŐZMÉNYEK

Az V. kerület északi területegységére (Szent István körút – Bajcsy Zsilinszky út – Arany János utca – Duna) 2004-ben fogadta el a kerületi önkormányzat a szabályozási tervet, aminek alátámasztásához elkészültek a terület közművizsgálatai, melyek a meglévő hálózatok állapotával, értékelésével foglalkoznak. Ezek a vizsgálati munkarészek megfelelő alapot nyújtanak még ma is arra, hogy áttekintést kapjunk e térség közműrendszereiről.

Mivel jelen tanulmány a térséget elsősorban városrendezési és szabályozási, illetőleg közterület-használati és közlekedési szempontból értékeli, a közművek bemutatása a tágabb térség tekintetében másodlagos, fontos kérdésként csupán a Kossuth tér közvetlen környezetének közműhelyzete merül fel. Ennek megfelelően jelen vizsgálat tágabb területre vetített közműhelyzet általános bemutatásával és részletesen a Kossuth tér közműveivel foglalkozik.

A mélygarázzsal ténylegesen érintett Kossuth tér közművizsgálata a mai állapotot mutatja részletes, 1:1000-es léptékű rajzon összesített genplánként.

A közművenként bemutatott általános helyzethez illusztrációként beemeltük a korábbi, nagyobb vizsgált területre vonatkozó térképeket.

Az átnézeti térképek felülvizsgálatára a szabályozási terv végleges területi lehatárolása után kerülhet sor a közműszolgáltatóktól beszerezhető részletes közműtérképek alapján. Jelen fázisban ez a feladat elvégzését nem befolyásolja.

2. VÍZELLÁTÁS

AZ V. KERÜLET VÍZHÁLÓZATI ÖSSZEFÜGGÉSE

A főváros vízellátásának nagy bázisain kívül, amelyek ivóvíztermelésre adnak lehetőséget, északon a Szentendrei-, délen a Csepel-szigeti parti szűrési kutakkal történik még.

Kisebb víztermelés van Óbuda – Újlakon, a Margitszigeten, a Kossuth Lajos téren (tervezési területünkön belül) és Kelet-Pesten.

ÉSZAK-LIPÓTVÁROS VÍZHÁLÓZAT ÖSSZEFÜGGÉSE

A vizsgált térség a pesti alapnyomású övezetbe tartozik, amelynek ellennyomó medencéi a Gellérthegy, Kőbányai, Rákosszentmihályi és Gilice térségi medencék. A mértékadó nyomást a Gellérthegy medence adja, amelynek folyásfenékszintje 137,9 mBf. szinten van.

Az V. kerületet érinti, illetve átszeli Észak-Pestről, a Káposztásmegyeri Vízműtől kiinduló ún. IV. számú nagytérű főnyomócső, amely a Széchenyi rakpart – Belgrád rakpart nyomvonalon DN 1200-as méretű, az Erzsébet-hídon össze van kötve a budai főhálózatokkal, így a Gellérthegy medencerendszerrel. A kerületet elhagyva a Lónyai utcánál DN 800-as mérettel csatlakozik a csepeli vízbázisok felől megtáplált Boráros térségi hálózathoz.

Bázisértékű, nagytérű hálózat még a Szent István körúton húzódik DN 800 mm-es mérettel, amely kapcsolódik a nagykörűti DN 1400, DN 1200 és DN 800-as főnyomórendszerekhez. A fenti két főnyomócsőrendszer között párhuzamos és harántirányú DN 500, DN 400 és DN 300-as gerincvezeték összekötések vannak, amelyek az V. kerületen belül képezik a terület főelosztó csőhálózati rendszerét.

A meglévő hálózat hidraulikailag megfelel, az igényelt vízmennyiséget zavartalanul le tudja adni, problémát csak a kerületen belül a hálózat

előregedése jelent, amelyre a kerület hálózati ismertetésénél részletesen kitérünk.

ÉSZAK-LIPÓTVÁROS MEGLÉVŐ IVÓVÍZHÁLÓZATA

A vízhálózatának jelentős része még a századforduló előtt épült ki. Minden utcában van vízhálózat, így lakásra vetítve is a vízellátás 100%-osnak vehető.

Két jelentős gerincvezeték húzódik a vizsgált térségünkön keresztül a Dunával párhuzamosan.

A térség egyik fővezetéke a Széchenyi és a Belgrád rakparton húzódik a káposztásmegyeri gépházaktól kiinduló DN 1600 – 1200-as főnyomócső, amely részben a kerület vízellátásának bázisvezetéke. A rendszer nemcsak a kerület vízellátását szolgálja, hanem a szomszédos IX. kerületet is, és a budai hálózatokkal való kapcsolat jelentős alapvezetéke a Margit-híd, Erzsébet-híd és Szabadság-hídon Budára átmenő nyomócsövekkel.

A térség másik fővezetéke a Szemere utca, Markó utca, Hold utca, Hercegprímás utca nyomvonalán húzódik DN 800-as mérettel, amely a Deák térnél kapcsolódik a Károly körút, Múzeum körút DN 800-as és a Vámház körúti DN 1050-es gerincvezetékhez. A fenti hálózat építési ideje 1896 évekre tehető.

A múlt században (1869 – 1884 években) épült a (tömlős béleléssel felújított) DN 500-as gerincvezeték az V. kerületi üzleti- és irodanegyedek ellátására a Szent István krt-i DN800 vezetéktől a Falk Miska utca, Kossuth tér, Nádor utca, József nádor tér, Vörösmarty tér, Váci utca nyomvonalon a Szabadsajtó útig, ahol a rendszer kapcsolódik a Kossuth Lajos utca DN 600-as főnyomócsőhöz, amely kapcsolatot ad a Nagykörúti főhálózattal. Vizsgált területünket a fenti vezeték a Nádor utcánál hagyja el.

A vizsgált területen az alábbi vízvezeték hálózatok találhatók:

Szent István körút	DN 800, 2xDN 150 és DN 400
Jászai Mari tér	DN 150
Széchenyi rakpart	DN 1200, DN 200 DN 300 és DN 50
Balassi Bálint utca	DN 150
Falk Miksa utca	DN 200, DN 500
Honvéd utca	DN 150
Szemere utca	DN 800, DN 250, DN 125 és DN 100
Nagy Ignác utca, Hold utca	DN 800, DN 150 és DN 100
Balaton utca	DN 125, DN200
Stollár Béla utca	DN30, DN 150 és DN 100
Markó utca	DN 150, DN 300 és DN 800
Szalay utca	DN 150
Kossuth tér	DN 1200, DN 500, DN300, DN 200 és DN 150
Alkotmány utca	2xDN 125, DN200
Kálmán Imre utca	DN 150, DN 100
Bátori utca	DN 150, DN 125
Akadémia utca	DN 125
Nádor utca	DN500, DN 150 és DN 125
Garibaldi utca	DN 125
Zoltán utca	DN 150
Steindl Imre utca	DN 125 és DN 100
Szabadság tér	DN 300, DN150 és DN 125
Vécsey utca	DN 300 és DN 125
Aulich utca	2xDN 150

A meglévő hálózat pontos nyomvonalát és a vízhálózat méreteit 1 : 2000-es méretarányú helyszínrajzunk tartalmazza.

A Kossuth Lajos tér északi oldalán, a parkban galériás vízkivétel tápgépháza üzemel, amely 2 db 700 m³/h kapacitású szivattyúval 62,5 m-es emelőmagassággal közvetlenül a hálózatra dolgozik. A szolgáltatótól származó információink szerint jelenleg ez a gépház 2004-óta nem üzemel, bár üzemképes. A nem üzemelő vízműre vízbázis kijelölés nem történt (KDV-KTVF 8884/2012 sz. előzetes állásfoglalás).

A jelenlegi meglévő hálózat hidraulikailag a legtöbb helyen távlatban is megfelel, a vezetékek nagy része a hálózatrekonstrukciós munkák keretében felújításra, átépítésre került.

3. CSATORNÁZÁS

V. KERÜLETI ÖSSZEFÜGGÉSEK

Vizsgált térség egyesített rendszerrel csatornázott, szenny- és csapadékvizeinek befogadója a Ferencvárosi Szivattyútelep. A szivattyútelep vízgyűjtőterületéhez tartozik a XIII. és XIV. kerületnek Róbert Károly körút – Mexikói út vonalától délre eső része, az V., VI., VII., VIII., IX. és X. kerület teljes területe.

Az V. kerület egyesített rendszerű csatornahálózatának befogadója az ún. Duna-parti főgyűjtő. A Duna-parti főgyűjtő vízelvezető képessége megfelelő és távlatban is elégséges.

A vizsgált V. kerületet tekintve a főgyűjtő a Balassi Bálint utca, Kossuth tér, Akadémia utca, Széchenyi rakpart, Belgrád rakpart nyomvonalon húzódik, majd elhagyva a kerületet a Sóház utca, Közraktár utca, Soroksári út nyomvonalán eléri a befogadó Ferencvárosi Szivattyútelepet.

A kerület csatornahálózatának gyűjtői a főgyűjtőre merőleges utcákban épültek ki, részben a szomszédos kerületek vizeinek elvezetésére is. A hálózat nagy része a múlt században épült, de állaga a hivatalos információk szerint is még megfelelő.

ÉSZAKI LIPÓTVÁROS CSATORNÁZOTTSÁGA

Az V. kerületben a csatornázottság 100%-osnak tekinthető.

A kerület csatornázása egységes, összefüggő rendszert alkot, egyesített rendszerben. Meghatározó az észak–déli irányban húzódó Duna-parti főgyűjtő, amelynek végpontja a teljes vízgyűjtőterületre a Ferencvárosi Szivattyútelep. A teljes hálózat működőképességét, a vízelvezetés biztosítását a főművek határozzák meg. Összességében a csatornázási rendszer elfogadhatóan üzemel, amely a múlt századi csatornaépítési munkák előrelátásának köszönhető. A teljes hálózat felújítása az elmúlt évtizedekben megtörtént. A hidraulikai áteresztőképességük, a tározókapacitás, a vízelvezetés biztonsága a felújítás következtében (műanyag behúzás) növekedett.

A tervezési területen belül több, kisebb rész-vízgyűjtőterület alakul ki a Báthory utcához, az Alkotmány utcához és a Falk Miksa utcához kapcsolódva, mely rendszer közvetlenül a főgyűjtőre köt.

Vizsgált területünkön a csatornák állaga a Fővárosi Csatornázási Művekkel történt egyeztetés értelmében megfelelő. A gyűjtők építési anyaga általában téglá, vagy beton amelynek a felújítása, megerősítése már megtörtént.

A vizsgált területen a főgyűjtő Akadémia utcai szakasza 302/272 P1/t méretű, majd a Báthory utcától áthaladva a Kossuth téren, tovább a Balassi utcán 235/235 FP1/b méretű egészen a Szent István krt-ig.

A Báthory utcai gyűjtőcsatorna 100/200 SZ1/t, fogadja az alábbi mellégyűjtőket:

Kálmán Imre utca	63/95
Hold utca	63/95
Honvéd utca	63/95
Kossuth tér	φ40 és 110/160

A Báthory utcai gyűjtő a Kossuth téren közvetlenül köt rá a Duna-parti főgyűjtőre.

A vizsgált területen az Alkotmány utca és Szent István körút közötti terület egy olyan önálló vízelvezetési rendszer, ahol a csatornák az Alkotmány utcai 95/145, és 100/160-as gyűjtő felé, illetve a Falk Miksa utcai 90/135, 84/126, 63/95 gyűjtő felé gravitálnak. E két gyűjtő a Kossuth tér – Alkotmány utca csomópontban csatlakozik a Kossuth téri 110/160 gyűjtőhöz, mely utóbbi a Báthory utcai gyűjtőbe köt. Ugyancsak e csomóponttól épült ki egy 90/135 üzemi összekötő csatorna a 235/235 főgyűjtőig. E két gyűjtőhöz csatlakozó utcák és csatornák az alábbiak:

Vajkay utca	60/90
Honvéd utca	φ40, φ80
Nagy Ignác utca	63/95,
Szemere utca	30/45, 40/60, 50/75, 60/90
Szalay utca	Ø 40, 60/90
Markó utca	60/90
Stollár Béla utca	94/142, 70/110, 63/95
Balaton utca	60/90, φ30
Honvéd utca	Ø 40, Ø 40, 40/60, Ø 80

Közvetlenül a 235/235 Duna-parti főgyűjtőre kötnek a Duna-parti sávban a Széchenyi rakpart és Balassi Bálint – Akadémia utca közötti merőleges utcák, melyek az alábbiak:

Balaton utca	φ50, 60/90
Stollár Béla utca	φ 40, 63/95,
Markó utca	φ40, 50/75,
Kossuth tér	φ30, φ40,
Garibaldi utca	80/153,
Zoltán utca	60/90, 63/95
Steindl Imre utca	63/95, 90/170

A meglévő hálózat pontos nyomvonalát és méreteit 1:2000-es méretarányú helyszínrajzunk tartalmazza.

4. VILLAMOSENERGIAELLÁTÁS

NAGYFESZÜLTSGŰ HÁLÓZATOK

A térség középvezetési elosztását 10 kV-os kábelhálózat végzi. A hálózat táppontjai a 120/10 kV-os alállomások, amelyek a kerületen kívül találhatók:

- XIII. kerület Katona József utca – Kresz Géza utca sarok (Katona József alállomás)
- VII. kerület Dob utca – Rumbach Sebestyén utca sarok (Erzsébetváros alállomás)

Az alállomások a tápenergiát az országos alaphálózatról megtáplált 120kV feszültségű főelosztóhálózatról kapják. A főelosztóhálózat a főváros belső területein kábeltként épült ki.

A Katona József alállomás a tápenergiát Göd – Angyalföld felől kapja, az Erzsébetváros tápkábele a Zuglói alállomástól indul ki.

A Katona J. és Erzsébetvárosi alállomásokat összekötő kábel egy szakasza a kerületben a Nagy Ignác utca – Hold utca – Hercegprímás utca – Arany János utca – Bajcsy-Zsilinszky út nyomvonalon épült ki az Anker köznél történő átvezetésig.

KÖZÉPFESZÜLTSGŰ HÁLÓZAT

Az alállomásokból kiinduló 10 kV-os kábelhálózat a terhelési súlypontokban elhelyezett transzformátorokat hurkolja fel. Az alállomásoktól nagyobb távolságban jelentkező koncentrált terhelések miatt a csomópontba 10 kV-os kapcsoló állomások is kerültek a 10/0,4 kV-os transzformátorokkal együtt elhelyezésre. Ezek közül két nagyobb és két kisebb található a kerületben. A nagyobbak ott alakultak ki, ahol korábban 30/10 kV-os alállomások üzemeltek amelyek közül a Markó utca 9. a vizsgált területen található. A 30 kV-os hálózat az V. kerületben megszűnt az alállomás és helyette alakult ki a kapcsoló állomás. A kisebb kapcsolóállomások pedig a tervezési területen létesültek. A kapcsoló állomásokon kívül a vizsgált területen kívül 80 db 10/0,4 kV-os transzformátor található.

A transzformátorokat felhurkoló 10 kV-os kábelek száma a kapcsoló állomások és az alállomások közelében emelkedik, ahol 10 kábelnél több található egy nyomvonalon, ezt gerinciránynak neveztük el. Ilyen gerincirány található a Nagy I. utcában, Bajcsy Zs. úton, a Stollár B. utcában, a Honvéd utcában, és a Markó utcában. Két területen a gerincirány tömbbelsőben létesült a Honvéd utca 22-ben, a Markó utca 13 – 17-ben és a Honvéd utca 25–27-ben.

KISFESZÜLTSGŰ HÁLÓZAT

A transzformátorokból kiinduló kiefeszűtsűgű és közvilágítási hálózat a kerületben már mindenhol kábelként épűlt ki. Ezek a hálózatok általában egymás mellett létesűltek, azonban a tereken a közvilágítási hálózat önállóan űzemel.

Az utcák közvilágítása néhány szélesebb utca kivételével egyoldalon történik, kétoldalű közvilágítás a Szent István körűton, a Belgrád rakparton, a Széchenyi rakparton, a Szalay utcában, az Alkotmány utcában és a József Attila utcában található.

HÁLÓZATOK ÉRTÉKELÉSE

A nagyfeszűtsűgű hálózatot 1998-ban épűtette át az Elektromos Művek, mert a 120 kV-os kábel egy szakasza az Erzsébet téren haladt keresztűl, és korlátozta a Nemzeti Színház elhelyezését. A kábel állapota jó.

A közép- és kiefeszűtsűgű hálózat vegyes képet mutat. Vegyesen található elavult, régi épűtésű és űj kábelek. Az Elektromos Művek a hálózat felűjtásait elsűsorban az űj beruházásokhoz kapcsolódóan végzi. Egy-egy nagyobb igény biztosítása esetében szűksűges a műgűttes hálózat fejlesztése során a kis kapacitásű kábelszakaszok átépűlnek. űj transzformátorok űzembeállűtása után a kiefeszűtsűgű terhelések átrendezése szintén a kábelek felűjtását igényli. A hálózatokon elvégzett beavatkozások jelentűsen nem javítanak az általános helyzeten, ami megfelelűnek mondható.

5. A KOSSUTH TÉR KÖZMűHELYZETE

VÍZELLÁTÁS

A Kossuth téren halad át észak-déli irányban, az Országházat kelet felé megkerűlve, a DN1200/Sentab vízellátási fűnyoműcsű. A szolgáltatóval történt egyeztetés szerint, ez a vízvezeték a tér jűvűbeni teljes felszíni rekonstrukcióját és a műlygarázs épűtését megelőzűően, várhatóan 2012–2014 években, több épűtési űtemben átépűtésre, kiváltásra kerül DN1200/gűv vízvezetűkre. Ennek elsű űtemére a Mobilterv 2000 kft., (Tsz.: 1–11–13) készűtett kiviteli tervet. A szolgáltatóval történt egyeztetés szerint, összhangban az érvényes műszaki elűírásokkal, a vezetűk épűtményektűl betartandű védűtávolsága 7,0 m, melyet a tok kűlsű szélétűl kell figyelembe venni, így a csűtengelytűl való védűtávolság 7,80 m.

A tér nyugati oldalán halad át a Falk M. u. – Nádor u. vonalában a meglűvű DN500/űv vízellátási fűvezetűk. Errűl a vezetűkrűl ágazik le a tér északi oldalán

a meglévő DN300/öv fővezeték, mely az alsó rakparton halad aztán tovább déli irányba. E két alapvezeték táplálja meg a tér többi elosztóvezeték hálózatát, melyekről történik az egyes épületek használati és oltóvíz igényének biztosítása.

Ezek az elosztóvezetékek az alábbiak:

- a tér északi oldalán a Balassi B. u. és Falk M. u. között DN150//göv
- a tér déli oldalán a Báthory u. vonalában DN150/öv
- a tér nyugati oldalán észak-déli irányban DN200/KPE
- a tér északi részén DN150/öv és DN200/göv vezeték, melyek az „a)” és „c)” vezeték között létesítenek kapcsolatot
- a tér déli részén DN150/öv. és DN150/ac vezeték, melyek a „b)” és „c)” vezeték között létesítenek kapcsolatot

A tér épületeinek külső oltóvízellátását a fentiekben felsorolt elosztóvezetésekre telepített föld feletti és föld alatti meglévő tűzcsapok biztosítják. Az Országház külső oltóvízigénye ezen túlmenően az alsó rakparton meglévő DN300 vezeték föld feletti tűzcsapjairól biztosítható.

Az Országház használati vízigényének biztosítása több, egymástól független vízbekötéssel történik, az előbbieken ismertetett „d)” és „e)” jelű vezetésekről, valamint a az észak-déli DN500 fővezetéről.

A vízelosztó vezeték legkisebb védőtávolsága épületektől DN300 mm átmérőig 3,0 m, e felett DN700 mm átmérőig 5,0 m.

A Kossuth Lajos tér északi oldalán, a parkban galériás vízkivétel (Wein kút) szivattyú gépháza üzemel, amely 2 db 700 m³/h kapacitású szivattyúval 62,5 m-es emelőmagassággal közvetlenül a hálózatra dolgozik. A gépházról a nyomóoldalon DN400, DN800, DN500 vízvezeték épült ki a Falk Miksa utcai DN500 vízvezetékig, ahhoz csatlakozva, valamint üzemi összekötés van a DN1200-as főnyomócsővel, továbbá az Országházhoz is kiépült egy DN150 vízbekötés is. A szívó oldalon DN700 (egy adatok szerint DN500) csőgaléria épült ki a Dunával párhuzamosan, innen a Margit-híd lábáig. A szolgáltatótól származó információk szerint jelenleg ez a gépház 2004-óta nem üzemel, bár üzemképes. A nem üzemelő vízműre vízbázis kijelölés nem történt (KDV-KTVF 8884/2012 sz. előzetes állásfoglalás).

A Mobilterv 2000 kft. 2012. február hóban (Tsz.: 1-12-03) elkészítette a tér északi részére a DN1200 -es vízcső kiváltás tanulmánytervét, melyet a Fővárosi Vízművek Zrt. is véleményezett. Ennek alapján a DN1200-as vízcső kiváltást, valamint a vízkivételi gépház telepítését és üzemi vezetékeit a hivatkozott tanulmányterv elvi megoldása szerint lehetséges kialakítani. A DN300-as elosztóvezeték kiváltása az eredeti nyomvonalal közel azonosan, a későbbi garázs-födém feletti földszámban, védőcsőben lehetséges.

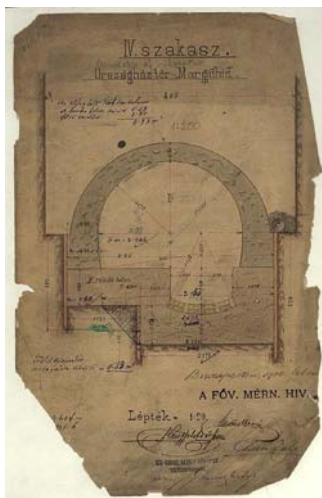
CSATORNÁZÁS

A Kossuth téren halad át észak-déli irányban, az Országházat kelet felé megkerülve, az un. Duna-parti főgyűjtő, melynek szelvénye 235/235 FP₁/b(K) (lásd a mellékelt képen). Ez fogadja a tér déli oldalán meglévő, a Báthory u. vonalában haladó 100/200 Sz/tékl mellékgyűjtőt. E csatornához csatlakozik a tér nyugati oldalán, a Falk M. u. vonalában észak-déli irányban haladó, több szelvényméretből álló 110/160 t/té, 100/160 sz/tékl, 90/135 t/té mellékgyűjtő. Ez a gyűjtőcsatorna fogadja az Alkotmány u-i 100/160sz/tékl csatornát, a tér épületeinek csatorna bekötéseit, az útvíztelenítés víznyelő bekötéseit.

Az észak-déli főgyűjtő és az észak-déli mellékgyűjtő között, az Alkotmány u. vonalában 90/135 t/b csatorna üzemi összekötés üzemel. A Kossuth tér 11. sz. épülete előtt, valamint a tér északi oldalán $\phi 40$ /b csatorna üzemel.

GÁZELLÁTÁS

A Kossuth tér északi - nyugati - déli részén halad át a Balassi u. - Akadémia u. vonalában meglévő DN600/a kisnyomású gázvezeték, mely a terület alapellátó

vezetéke. Erről biztosítható a Kossuth tér épületeinek gázigénye. Az Országháznak meglévő gázbekötés nincs kiépítve.

TÁVHŐELLÁTÁS

A Kossuth teret érintően, a tér északi részén épült ki meglévő távhőellátási vezeték, az Országház és a Balassi B. u. (Kossuth tér 17.) épület között. A vezeték itt járható alagútban halad.

VILLAMOSENERGIA ELLÁTÁS

A Kossuth téren a villamosenergia ellátás közép- és kiefeszültségű hálózata üzemel.

A középvezetékű, 10 kV-os hálózat a Kossuth téren több helyen táplál meg 10/0,4 kV-os transzformátor állomásokat. Ezek az Országházban, a Metró lejártnál található a Báthory u.-ban, valamint a tér északi részén a parkban, ahol a Főv. Vízművek gépháza üzemel, továbbá a Balassi u. és a Kossuth tér sarkán.

A transzformátor állomásokról indulnak ki a kiefeszültségű (0,4, vagy 1 kV) hálózatok, melyek többek között a közvilágítás ellátását is biztosítják.

TÁVKÖZLÉS

A Kossuth téren a távközlési hálózat a megszakító létesítmények (szekrények) közötti térszint alatti alépítmény hálózattal épültek ki. Az egyeztetések szerint a teret a Magyar Telekom Nyrt. gerinc-, helyi- és zárt célú hálózatát és az Invitel alépítmény hálózata érint, ez utóbbi a Főv. Csát. Művek Zrt. üzemeltetésében lévő csatornahálózat egyes szakaszain a nagytávolságú csatornacső belső falára szerelten halad.

ÖSSZEFOGLALÁS

A Kossuth teret érintő közművizsgálat eredményeképpen kijelenthetjük, hogy a tér jövőbeni rendezési, építési munkálatai során, a meglévő és jelenleg is üzemelő közművezetékek üzemét mindenkor fenn kell tartani, szükség esetén a közművek ideiglenes, vagy végleges kiváltásával, átépítésével. E munkák során a szabványos védőtávolságokat biztosítani kell végleges és ideiglenes, építés közbeni állapotban is.

6. ÁRVÍZHELYZET

A tervezési terület közvetlenül a Duna – folyam bal partján, a 1647,8 Fkm (Garibaldi u. vonalában a lejtő küszöbszintje 105,50 mBf.) – 1648,4 Fkm (Markó u. vonalában a lejtő küszöbszintje 105,05 mBf.) között található. A két lejtő között a védekezési szint (MÁSZ+1,30) felett van a partvédőmű jellemző szintje, mely megfelelő árvízvédelmi szempontból.

A 1646,5 Fkm-nél, a Vigadó téri vízmércénél jellemző vízmélységi és vízjárási adatok:

10,0 m-es Duna	MÁSZ+1,30 =	104,98 mBf
8,70 m-es Duna	MÁSZ =	103,68 mBf
LKHV (MVSZ90')=		95,78 mBf
Duna "0"=		94,98 mBf

	Meglévő vízvezeték		Meglévő elektromos kábel, 10 kV
	Meglévő vízvezetéki jelzőkábel		Meglévő elektromos kábel, közvilágítás
	Meglévő kisnyomású gázvezeték		Meglévő távközlési alépitmény
	Meglévő csatorna (egyesített)		Meglévő BKV kábel
	Meglévő távhővezeték		Meglévő forgalomirányítási kábel
	Meglévő elektromos kábel, 1 kV		Tervezett vízvezeték

1031. BUDAPEST, KADÓSA U. 19-21. TEL: 061-342-2057, 061-342-2257

tervezési méretarány

M=1:2.000

tervezési megnevezés

EGYESÍTETT KÖZMŰ HELYSZÍNRAJZ

Készült az állami alapadatok felhasználásával

Előzetes tervező	Kádár László	Készítési dátum	GO-T/TE-T/TV-T/VZ-T/01-1275	Ábrák	
vezető tervező	Liszky Krisztina	tervezési mélyegység száma	TT/1/E 01-1455/11	Ábrák	
tervező	Vásárhelyi Kinga	tervezési mélyegység száma	TT/É 01-3723	Ábrák	
tervező	Horváth Ágnes	tervező	Szczuka Levente	tervező	Krébesz András
Ábrák		Ábrák		Ábrák	

V. KÖRNYEZETI ADOTTSÁGOK VIZSGÁLATA

1. LEVEGŐMINŐSÉG

A Kossuth tér és közvetlen térsége Budapest belvárosi magjának centrumában, a Duna közvetlen közelében van. A környezeti állapotot meghatározza a várostörténetileg kialakult sűrű beépítés és az intenzív területhasználat. A legnagyobb környezeti kockázatot a kis kapacitású közterületeken lebonyolódó viszonylag nagy gépjárműforgalom keltette zaj- és levegőszennyezés jelenti. A terület a korábbi szabályozás szerint a Védett I. levegőtisztaság-védelmi kategóriába sorolt volt. A levegőminőséget a budapesti mérőállomások egyesített adatai alapján jellemezhetjük.

szennyező anyag	koncentráció	határérték
nitrogéndioxid	50–70 $\mu\text{g}/\text{m}^3$	70
ülededő por	6–8 $\text{g}/\text{m}^2/30$ nap	16
kéndioxid	50–70 $\mu\text{g}/\text{m}^3$	70
szénmonoxid	2000–2500 $\mu\text{g}/\text{m}^3$	2000

A tervezési terület levegőminőségét a következő, a Kossuth térhez legközelebb lévő mérőállomások konkrét mérési adatai az alábbiak szerint jellemzik:

1. Mérőállomás adatai

Üzemeltető: Közép – Duna–völgyi Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség

Város: Budapest

Cím: V. kerület Erzsébet tér

Mérőállomás: BP8 Erzsébet

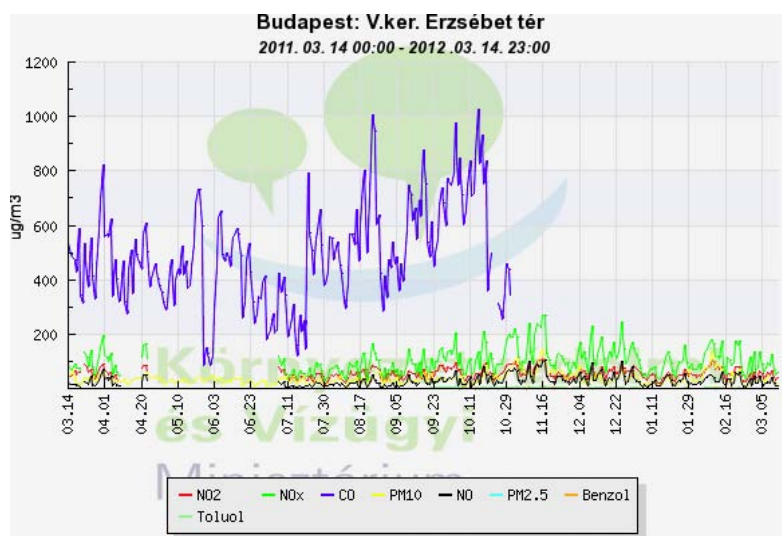
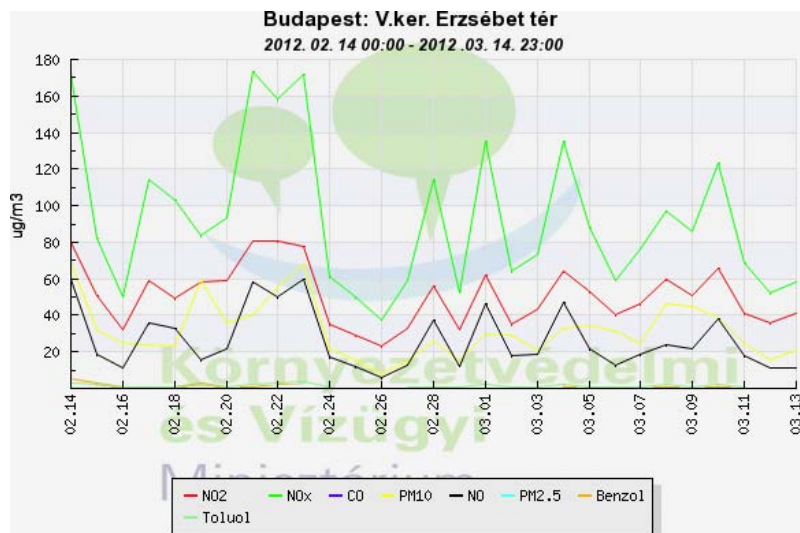
Elhelyezkedés: közlekedési

PM2.5

mérőműszer 2009 januárban áttelepítve a Gilice térre

<http://www.kvvm.hu/olm/index.php>

2. Mérőállomás adatai

Üzemeltető: Közép - Duna-völgyi Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség

Város: Budapest

Cím: VIII. kerület Teleki tér

Mérőállomás: BP14 Teleki tér

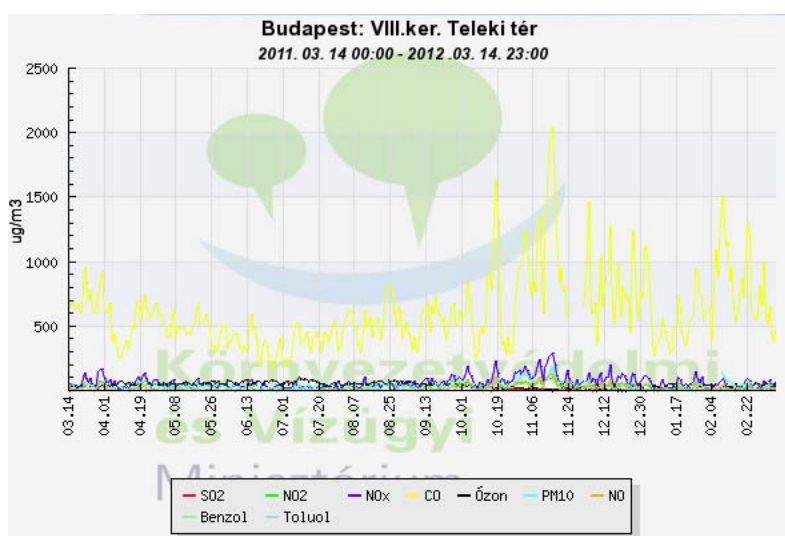
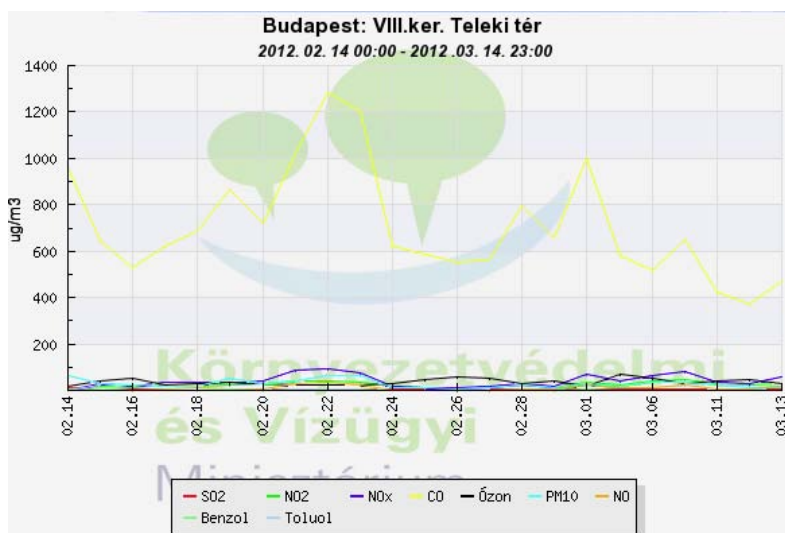
Elhelyezkedés: A 4-es metró építése miatt a Baross téri mérőállomás ideiglenes helye

<http://www.kvvm.hu/olm/index.php>

kiváló
 jó
 megfelelő
 szennyezett
 erősen szennyezett

A 90 napnál nem régebbi adatok csak tájékoztató jellegűek!

Mérési eredmények					
utolsó mérés időpontja					2012. 03. 14 11:00
SO2	NO2	NOx	CO	Ózon	PM10
4.9 µg/m3	16.4 µg/m3	22.9 µg/m3	360.5 µg/m3	51.8 µg/m3	1.6 µg/m3

Az érvényes rendeletek szerinti, az egész évre vonatkozó határértékeket az átlagkoncentrációkkal összehasonlítva megállapítható, hogy a szennyezés mértéke a nagyobb forgalmú közutak zónáiban erős, kritikus. Az utcai járőfelületek szintjén észlelt magas szennyezés okozója gyakorlatilag szinte csak a közúti forgalom, amely a területet szegélyező főközlekedési utakon folyik, valamint a felszíni parkolás, amely a parkolóhelyek krónikus hiánya miatt rengeteg felesleges lassú forgalmat, tolatást gerjeszt. Ezért a forgalomcsillapításnak, parkolóhely fejlesztésnek kiemelt környezeti állapot javító szerepe van a Kossuth tér térségében.

A területen ipari jellegű szennyező forrás nincs, a kommunális fűtés káros hatásai a földgáz energiabázis elterjedtsége miatt nem jelentős.

A terület a Duna felől elvileg jól átszellőzhetne, ezt azonban a sűrű beépítés a nem Duna-parti területeken megakadályozza, így a kívánatos hígulás nem következik be. Ezért kedvezőtlen meteorológiai viszonyok között a levegőminőség átmeneti időre igen erősen leromolhat.

2. ZAJTERHELÉS

A területen számottevő helyi zajforrás nem üzemel. Meghatározó jelentőségű viszont a közúti forgalom, mely elsősorban a területet szegélyező főbb útvonalakon zajlik. A terület legcsendesebb részei a parkok, sétányok, ahol járműforgalom nincs. A jelentősebb forgalmú utak zajszintje több esetben többszörös túllépést produkál.

Jellemző nappali csúcscsúrai zajterhelés a meghatározó utcákban

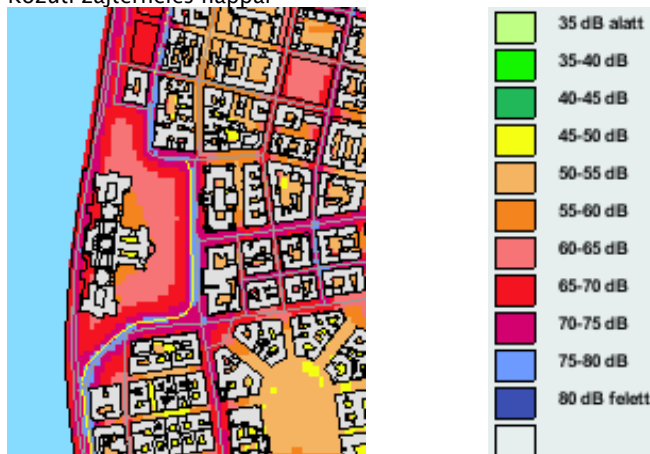
Bajcsy-Zsilinszky út	74–75 dB
Széchenyi rakpart alsó része	68–70 dB
Szent István krt.	68–70 dB

Az érvényes zajvédelmi rendeletekben meghatározott zaj és rezgésvédelmi előírások szerint a főútvonalak mellett nappal 65 dB, éjszaka 55 dB, egyéb területeken 60/50 dB határértékek érvényesek. A magas zajszint oka alapvetően összetevőin túl (motor-, futómű-, manőverezés járulékos zaja) szakaszonként a zártorú beépítés miatti jelentős reflexhatás. Ezek együttesen produkálják a tűréshatár közeli tartós hangnyomásszintet. A csak egyik oldalon beépített főforgalmi utak mellett káros reflex-hatások nem lépnek fel. A vizsgált területen forgalomcsillapított és a csak gyalogos utcák – azaz a csökkentett zajszintű utcák hálózata folyamatos fejlesztés alatt áll.

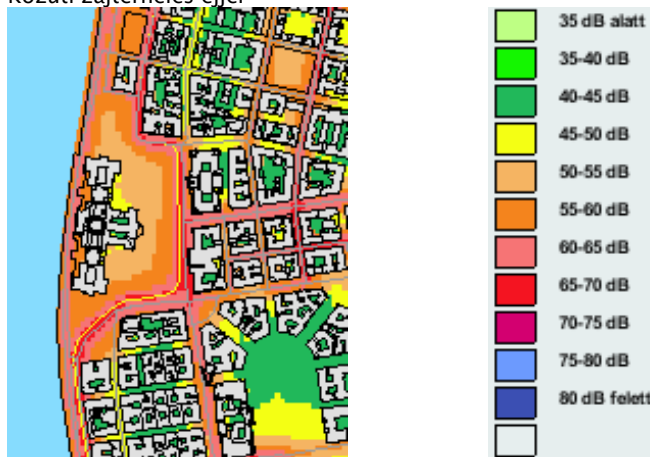
A szabályozási terv térségében jelentkező, a közúti gépjármű forgalomból eredő zajterhelés mértékét a Fővárosi Stratégiai Zajtérkép adatai alapján is elemeztük.

http://terkep.budapest.hu/website/zajterkep_html/zaj_index.htm

Közúti zajterhelés nappal

Közúti zajterhelés éjjel

Összefoglalóan megállapítható, hogy a Kossuth tér és térsége túlterhelt a közúti forgalom keltette zajterhelés szempontjából. Ezért egyes útszakaszok, vagy térrészek forgalomcsillapítása a tágabb környezetbe átirányított gépjármű forgalom miatt a csillapított területeken a határértékekhez csökkenően közelítő terheléseket, a megnövekvő forgalmú utcákban jelentősen határérték feletti zajterheléseket okozhat.

3. FÖLDTANI- ÉS TALAJVÍZ VISZONYOK

A térség alapkőzete a Duna hordalékából származó kavics terasz, fölötté elsősorban nagy homok tartalmú rétegek találhatók. 10–15 m mélyen vízzáró agyag helyezkedik el.

A talajok ártéri üledékekből képződtek, öntéstalajok jöttek létre. A tervezési területen bolygatatlan talaj már régóta nincs. A beépítettség és burkoltság magas foka miatt az aktív talajélet csak a zöldfelületeken biztosított. A még szabad felületek kis intenzitással tudnak párologtatni, s ez visszahat a talajvízre is.

A talaj lokálisan, eltérő mértékben szennyezett, a szennyezés elsősorban vizes közegben oldódik és terjed.

A talajvíz vízója több okból magas a tervezési terület középső részén, ezek a külső városrészek lassan javuló víziközmű helyzete, a vezetékrendszer korróziója, a talajpárolgás korlátozottsága és a Duna közelsége. A talajvíz a Duna felé áramló. A talajvíz betonszerkezetekre nézve nem agresszív. A talajviszonyok a mélygarázsok építésénél a technikai megoldásokat befolyásoló tényezőként figyelembe veendők.

A tervezési terület a felszín alatti víz állapota szempontjából a 219/2004(VII.21.) számú Kormányrendelet besorolása szerint kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség védelmi terület.

4. HIDROGEOLÓGIA

A tervezési terület adottsága a Fővárosi Vízművek Zrt. belterületi vízbázisának részét képező Kossuth téri medergaléria vízkivételi mű és gépház megléte. A terület használata szempontjából azonban figyelembe kell venni, hogy 2004 óta ivóvíz kitermelés a medergalériából a víz szennyezett volta miatt nincs és, vízbázis kijelölése nem történt meg.

A hatályos TSZT, mely a jelölést rögzíti számol a vízbázisok menti területhasználatot korlátozó, az 50 éves elérési távolságok szerint kijelölt 'B' védőzónával, megjegyezve, hogy a szabályozási terv készítésétől függetlenül készülő vizsgálatok alapján a védőterületek lehatárolása a jövőben módosulni fog.

Ugyanakkor a területre a településrendezési tervi módosításhoz az Étv 9.§ (2) szerinti előzetes állásfoglalásban kapott Közép-Dunavölgyi Környezetvédelmi, Természetvédelmi És Vízügyi Felügyelőség KTVF 8884-2/2012 Hiv. szám: V-B-004/167-2/2012 levele szerint. „A nem üzemelő vízműre vízbázis kijelölés nem történt”.

Ennek megfelelően a korábbi lehatárolások tájékoztató jelleggel szerepelhetnek a térképeken, ugyanis a hatályos TSZT-ben és FSZKT-ben szereplő, majd a 2010-es B-LVSZ módosításához a kerületi önkormányzatnak megküldött Közép-Dunavölgyi Környezetvédelmi, Természetvédelmi És Vízügyi Igazgatóság 02642-0005/20 I O. iktatószámú levélmellékletében a VITUKI előzetes becslése alapján meghatározott „B” védőövezeti lehatárolás nem bír kijelölő határozattal, így csupán tájékoztató elemnek tekinthető a védőterület tekintetében. (Meg kell jegyezzük, hogy ez utóbbi más területet határol le a TSZT-ben szereplőnél.)

5. HULLADÉKKEZELÉS

A területen ipari és – ezen belül – veszélyes hulladék jellemzően alig képződik. A kommunális hulladék rendszeres gyűjtése, elszállítása, ártalmatlanítása szervezeten történik, az FKF Zrt végzi. A közterületeken a gyűjtés feltételei adottak, csak a lakosság környezetkultúrájának függvénye a használatuk.

6. TÖLTŐÁLLOMÁS

A Markó utca – Balassi B. utca sarkán levő benzinkút már nem működik, ugyanakkor környezetvédelmi és esztétikai okokból is kívánatos lenne az

üzemen kívüli elavult töltőállomás felszámolása, szükség esetén környezetvédelmi kármentesítéssel.

7. ÖSSZEFOGLALÓ ÉRTÉKELÉS

A térség környezetminőségét a regionális háttérhatásokon túl a helyi átmenő és célforgalom terhelése határozza meg, időről időre változó mértékben. Ezen lokálisan javítani nem lehet, térségi szemléletű forgalomszervezési tevékenység, hosszú távon e problémák feloldását eredményezheti. Szükség van a forgalomcsillapított útvonalak bővítésére és a parkolás – gépkocsitárolás helyben, de helykímélő módon történő megoldására is. A forgalomcsillapított és gyalogos zónák kiterjesztése egyben teret teremt a zöldfelület fejlesztéshez, fásításhoz is. Ennek fejlesztésénél a várostörténeti és az esztétikai szempontok is meghatározó szerepet kell, hogy kapjanak.

ALÁTÁMASZTÓ MUNKARÉSZ – JAVASLATOK

BEVEZETÉS

Az Országgyűlési határozatnak megfelelően a Kossuth tér rekonstrukcióját megelőzően a településrendezési terveket a korábban már kifejtettek szerint módosítani kell.

Jelen kötet első részében rögzítésre kerültek azok a szabályok, mely a módosítás után biztosítani tudják

- a tér felszíni kialakításának szabadabb megvalósítását, ugyanakkor
- a szükséges zöldfelület biztosítását,
- a SIP program keretén belül megvalósítandó mélygarázs és látogatóközpont elhelyezését.

A látszólag egyszerűnek tűnő szabályozástechnikai feladat mögött azonban a Vizsgálati munkarészben bemutatott terület megismerése, a tér és az épületegyüttes kialakulásának története, a térrendszer adottságainak felfedezése, megértése, a részletek megfigyelése, a tér mai és elvárt jövőbeli működésének végiggondolása volt szükséges.

Mint a következőkben bemutatásra is kerül, a Kossuth tér nem rendelkezik olyan evidenciákkal, amely egyértelműsítene pl. a mélyépítés helyét, a felszínrendezés során meghatározható zöld és burkolt felületek pozícionálását, a jellemző vizuális kapcsolatok megerősítésre váró feladatait stb.

A tér és környezete nem szakítható el egymástól, ezért az elvárások is szerteágazóak kialakításával, fejlesztésével szemben.

Jelen alátámasztó munkarész városrendezési javaslatában az alábbiak kerülnek bemutatásra:

- a tágabb városrész távlati elképzelése, melybe a SIP program majd integrálásra kerül;
- a Kossuth térre korábban lefolytatott tervpályázat felszínrendezési elképzeléseinek elemzése;
- az Országgyűlési határozat elvárásai;
- a környezet elemzéséből adódó városrendezési elvárások és kötöttségek koncepcionális megfogalmazása a változásokkal kapcsolatban;
- a Steindl Imre Program elvárásainak részletesebb bemutatása és városrendezési kontextusba helyezése;
- a fentiek alapján vázolható térkialakítások, kapcsolatok felvetéseinek bemutatása, mint lehetséges környezetalakítási változatok, gondolatok;
- ajánlások a SIP későbbi tervezési fázisaihoz.

Steindl Imre szobra a Parlamentben

Értelemszerűen a fentieket követik a „hagyományos” szakági munkarészek is, melyek már a saját szakterületi érintettségnek megfelelő területi kiterjedéssel teszik meg javaslatukat a Kossuth téri rekonstrukció végrehajtásával kapcsolatosan.

KIINDULÁSI ALAPELVEK

- A téren vissza kell állítani a jelenlegi zöldfelületi arányt, de a tér „rajzolata” és berendezése változhat.
- Biztosítani kell a SIP program létesítményei számára a megépítés lehetőségét (mélygarázs, látogatóközpont).
- A tér forgalmi rendjében bekövetkező változások hatásait le kell követni a környezetben és arra megoldási javaslatot kell tenni. Szem előtt kell tartani a kerület távlati gyalogosfejlesztési elképzeléseit.

I. VÁROSRENDEZÉSI JAVASLATOK

1. BELVÁROS–LIPÓTVÁROS FEJLESZTÉSI ELKÉPZELÉSEI LIPÓTVÁROS ÉSZAKI RÉSZÉN

INTEGRÁLT VÁROSFEJLESZTÉSI STRATÉGIA – 2011

Belváros-Lipótváros Önkormányzata fejlesztési elképzeléseit az IVS határozza meg, melyet 2011-ben fogadott el az önkormányzat.

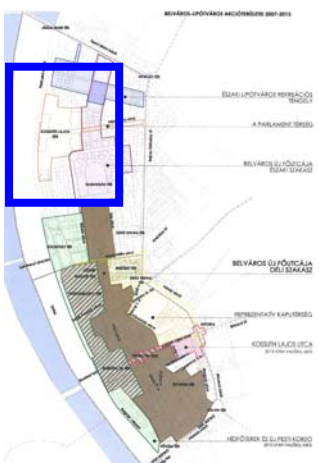
Bár a középkori Pest határa a Deák Ferenc utca mentén volt, a városfejlesztés szempontjai egy olyan tagolást indokolnak, mely a jelenlegi térhasználatot és területi struktúrát is figyelembe veszi. Ennek megfelelően a Deák Ferenc utca lényegében nem jelent cezúrát, a József Attila utca viszont, jelentős forgalma miatt elvágyja egymástól a Belváros és Lipótváros területét. A József Attila utcától északra és délre jelentősen eltér a városi térhasználat módja és intenzitása.

Belváros-Lipótváros Középtávú Gazdasági Programja és a Budapest Szíve Program alapján kijelölésre kerültek azok az akcióterületek, melyeken 2007–2013 között jelentős változások fognak bekövetkezni („Belváros Új Főutcája”, „Lipótvárosi rekreációs tengely” akcióterületek). Irányadó jelleggel kerültek bele akkor bizonytalan időtávúnak gondolt beruházások, így a „Parlament térsége” akcióterület is.

Az egyes akcióterületek lehatárolásánál kiemelt szempont volt az a követelmény, hogy a fejlesztési folyamatok egymásra épülése biztosított legyen, és ennek révén kialakuljanak területenként olyan szinergiák, melyek hatására új környezeti és városi minőség alakulhat ki. Ennek megfelelően a már megkezdett folyamatokra, illetve meghozott várospolitikai döntésekre alapozódnak az egyes akcióterületeken körvonalazódó projektek.

Az Északi Lipótvárost e tekintetben a következők érintik:

- Északi-Lipótvárosi rekreációs tengely
- Belváros új Főutcája északi szakasz
- Parlamenti térség

IVS 2011 – Város-Teampannon Kft

1. Északi-Lipótvárosi rekreációs tengely fő elemei

- **Olimpia park:** mélygarázs és térrekonstrukció

A területre korábbi szabályozási tervi javaslat lehetővé teszi a park déli részén mélygarázs létesítését. Ennek tervei elkészültek, a garázs elhelyezésének nincs akadálya. Távolatban a térség lakói számára további felszíni parkoló megszüntetésével párhuzamosan kialakítása javasolt.

- **Falk Miksa utca** felértékelése

A Falk Miksa utca már ma is tematikus utcának tekinthető, ennek fejlesztésére is tervek készültek, mely a vegyes használatot, az utca további forgalomcsillapítását és parkoló jellegét megerősítő javaslatot támogatja.

- **Stollár Béla utca / Markó utca:** gyalogos-dominanciájú kapcsolat kiépítése a rakpattal

A Stollár Béla utca jelenleg a Honvédelmi Minisztérium által elfoglalt szakasz miatt nem átjárható, miközben a Nyugati tér – Honvéd tér – Olimpiai park – Duna kapcsolattal egyedülálló Belváros – Duna rekreációs tengely létrejöttét jelenthetné. A Kossuth téri projekt megvalósításával kapcsolatban ezzel a megoldással is számolni kell, tehát a tengely további forgalmi terhelése nem indokolt.

- Honvéd tér

A Pénzjegynyomda bontása és a Honvéd tér területének bővítése déli irányban.

Az 1999-es fejlesztési koncepció
programelemeinek felülvizsgálata
2010-ben

2. Belváros új Főutcája északi szakasz

A Kálvin tértől induló, és a Szabadság térig már megvalósított forgalomcsillapított ún. FŐUTCA folytatása a Szent István körútig, a Vígszínház végponttal. Ez a teljes Honvéd utca gyalogosdominanciájú városi üzletutcává fejlesztését jelenti.

3. Parlamenti térség

- Kossuth tér forgalomcsillapítása, keleti térfal és tér között villamos kivételével forgalom teljes kizárása, Alkotmány utca torkolatának gyalogosítása a Vajkay utca – Kozma Ferenc utca kereszteződéséig.

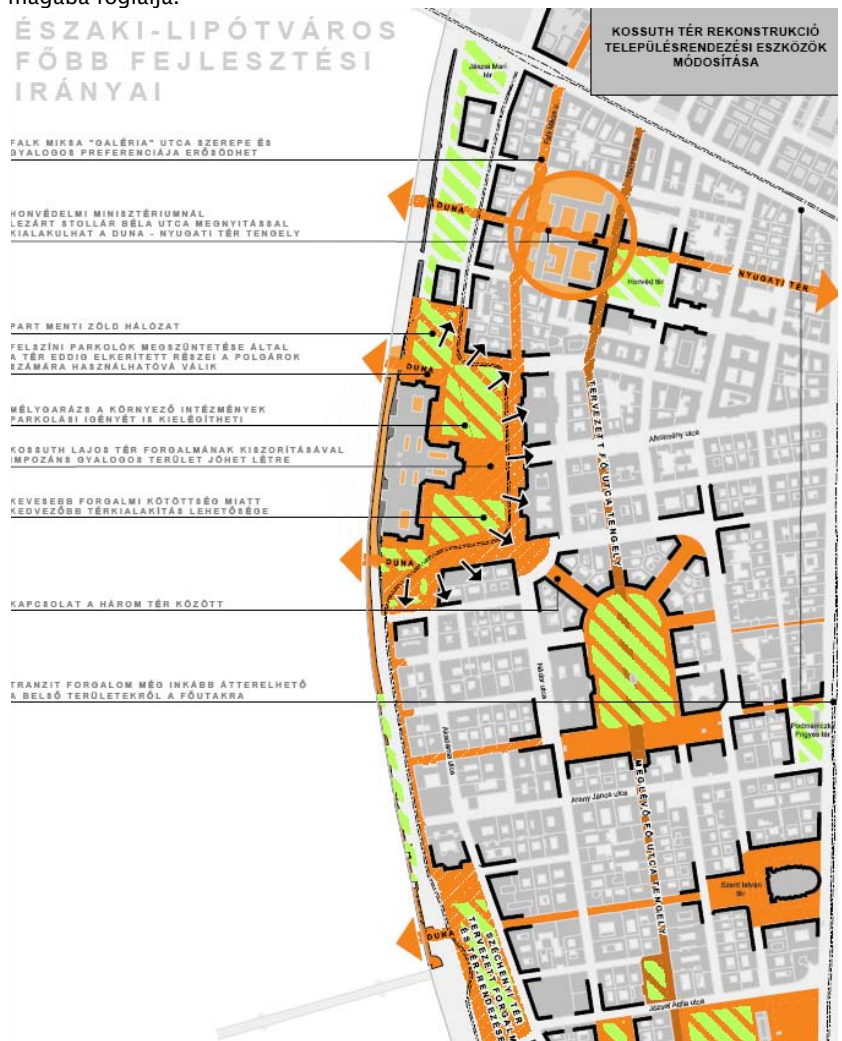
A forgalomcsillapítás most annyiban lépne tovább, hogy a tér teljes egészen kizárná a forgalmat az elképzelés szerint. Ennek közlekedési továbbgondolását a közlekedési fejezet tartalmazza.

- felszín alatti látogatóközpont kialakítása.

Részen ide tartozik még a hídfőterek közül a Széchenyi tér térrekonstrukció.

Fenti elképzelések közül az Országgyűlési Határozat alapján a Parlamenti térség akcióterület indulhat el leghamarabb.

Az IVS Parlamenti térség programja lényegében azonos a SIP programban lefektetett célokkal, IVS maximálisan fogadni tudja a Kossuth téri rekonstrukció elképzelést, mely annyiban lép tovább, hogy a tér teljes felszíni rendezését is magába foglalja.

Északi-Lipótváros főbb fejlesztési irányai

KOSSUTH TÉR REKONSTRUKCIÓ TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZÖK MÓDOSÍTÁSA

HONVÉDELMI MINISZTERIUMNÁL
LEZÁRT STOLLÁR BÉLA UTCA MEGNYITÁSSAL
KIALAKULHAT A DUNA - NYUGATI TÉR TENGELY

FELSZÍNI PARKOLÓK MEGSZÜNTETÉSE ÁLTAL
A TÉR EDDIG ELKERÍTETT RÉSZEI A POLGÁROK
SZÁMÁRA HASZNÁLHATÓVÁ VÁLIK

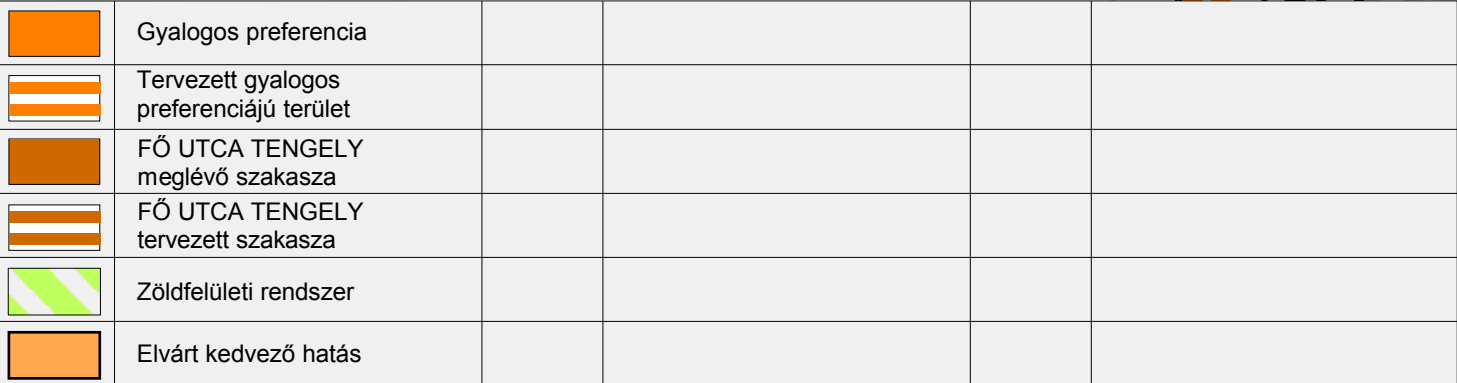
MÉLYGARÁZS A KÖRNYEZŐ INTÉZMÉNYEK
PARKOLÁSI IGÉNYÉT IS KIELÉGÍTHETI

KOSSUTH LAJOS TÉR FORGALMÁNAK KISZORÍTÁSÁVAL
IMPOZÁNS GYALOGOS TERÜLET JÖHET LÉTRE

KEVESEBB FORGALMI KÖTÖTTSG MIATT
KEDVEZŐBB TÉRKIALAKÍTÁS LEHETŐSÉGE

KAPCSOLAT A HÁROM TÉR KÖZÖTT

TRANZIT FORGALOM MÉG INKÁBB ÁTTERELHETŐ A BELSŐ TERÜLETEKRŐL A FŐUTAKRA

 URBAN-LIS STUDIO KFT. 1031. BUDAPEST, KADÓCSA U. 19-21. TEL: 061-242-2057, 061-242-2257		rajzszám T-1/02		É
		képtétel M=1:5.000		
tervező megnevezése				
ÉSZAKI-LIPÓTVÁROS FŐBB FEJLESZTÉSI IRÁNYAI				
Készült az állami alapadatok felhasználásával				
tervezési fázis		dátum		
vezető tervező	tervezési névjegyzék száma	aláírás		
Liszjaky Krisztina	TT/É 01-1455/11			
tervező	tervezési névjegyzék száma	aláírás		
Vásárhelyi Kinga	TT/É 01-3723			
tervező	tervező	szervező	Kérbécs András	
Horváth Ágnes	Szczuka Levente			
aláírás	aláírás	aláírás		
				

2. KORÁBBI ELKÉPZELÉSEK A KOSSUTH TÉR RENDEZÉSÉRE, PÁLYÁZATI ANYAGOK ÖSSZEFOGLALÁSA

KIÍRÁS, ELVÁRÁSOK

Az Országgyűlés Hivatala 2007. májusában írt ki a Kossuth tér felszíni rendezésére „Budapest, V. ker. Kossuth tér Térépítészeti tervpályázat” címmel tervpályázatot.

A tervpályázat célja, hogy a Kossuth tér a városrésznek karaktert adó, korszerű, többfunkciós városi köztér-közpark együttessé váljon, mely találkozóhely és pihenőterület is egyben. A pályázóknak figyelembe kellett venni a biztonsági követelményeket. Jól használható közlekedési rendszer kialakítását várták el a bírálók, melyben fontos szerepet kap a környező utcák gyalogos forgalmának átvezetése és összekapcsolása.

Olyan pályamunkák beérkezését várták, melyek **megőrzik a tér meglévő értékeit**, hasznosítható megoldást adnak a tér felszíni rendezésére oly módon, hogy egyben javaslatot is tesznek a távlatban építendő felszín alatti parkoló és látogatóközpont elhelyezésére is, mely az akkori elképzelések szerint a keleti térrészen került volna kialakításra. A mélygarázs megtervezése nem volt elvárás.

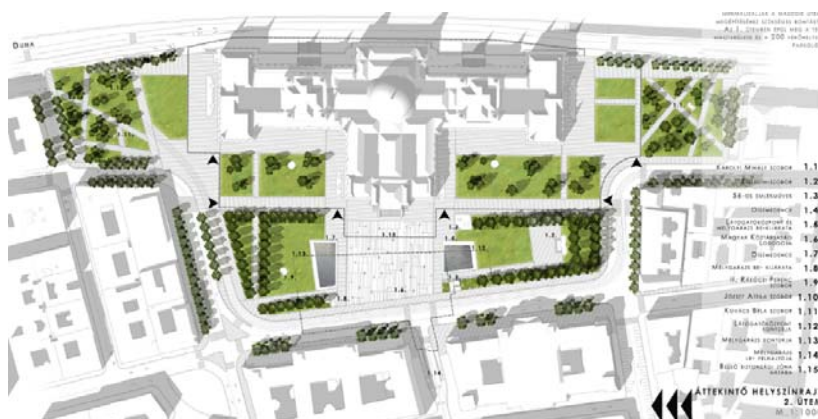
A tervpályázat jellege nyílt, formáját tekintve általános és titkos tervpályázati eljárás volt.

Látványterv-részletek a díjazott tervek közül

DÍJAZOTTAK

HELYEZÉS	Pályamű sorszám	PÁLYÁZÓ
1. díj	3	S73 Kft
2. díj	11	Városi Tájkép Csoport Kft. – Zsuffa és Kalmár Kft. – P-ART Műterem közös munkája
3. díj	12	Budapesti Corvinus Egyetem Kert- és Szabadtértervezési Tanszék
Kiemelt megvétel	1	GARTEN Stúdió Kft.
Kiemelt megvétel	7	GELESZ és LENZSÉR Kft
Megvétel	4	Sándor Kertépítész Kft.
Megvétel	5	Studio ARS LOCI Kft
Megvétel	8	LÉPTÉK-TERV Bt
Megvétel	14	CÉH-PROJEKT Kft.

Részlet a nyertes S73 Kft. pályamunkájából (forrás:www.epiteszforum.hu)

HASONLÓSÁGOK A PÁLYAMŰVEKBEN

A bírálatokat áttekintve szembeötlő a pályamunkák színvonalas, alapos kidolgozottsága, átgondoltsága. Több olyan elem figyelhető meg, amelyben a tervezők hasonlóan gondolkodtak. Ezekre oda kell figyelni a tér jövőbeni átépítésekor:

- A Kossuth tér rendezésekor kihívást jelent az Országház koordinátarendszerének és az Alkotmány utca, Nádor utca alkotta tengelyek rendszerének összeolvasztása.
- A pályamunkák jelentős többsége igyekszik megőrizni a Steindl-féle hármas tér-konceptiót.
- A vízfelületek megjelenése fontos a mai városi tereken mind esztétikai, mind kondicionáló hatása miatt. Jellemző a vízfelület, mint „koordinátarendszer fordító” alkalmazása.
- A meglévő zöldfelület, növényzet egy része pótlásra, illetve cserére szorul. A munkák javaslatot adnak különböző növényalkalmazásokra.
- A villamosvonalat jelenlegi formájában veszélyforrásnak ítélik a tervezők a tér gyalogos használói számára, ezért több pályaműben megjelenik annak „zöldítése”, fasorral, vagy cserjesorral való elválasztása.
- A jelenlegi szobrok helyét általában nem változtatták meg, inkább környezetük minőségét emelték a tervezők, melyet a bírálók pozitívan ítélt meg.
- Fás, árnyékos pihenőrészek kialakítására törekedtek a téren.
- A Nádor utca Kossuth téri folytatásának átmenő forgalom előli lezárását kedvezően ítélték meg a bírálók, mert a tér használata így kibővülne, a Néprajzi Múzeum és a Vidékfejlesztési Minisztérium két műemlék épülete valóságos térfalává válhatna.
- A Kossuth tér és a Duna közötti kapcsolat megteremtése látványban és használatban egyaránt fontos eleme a pályamunkáknak, ezért jellemzően alkalmazkodtak a Duna-parti lépcsőkhöz.
- A tér berendezési, használati tárgyait, burkolatait egyszerűnek gondolják a tervezők, hogy ne vonják el a figyelmet az építészeti szépségről, annak érdekében, hogy a tér harmonikus egységet alkosson az Országház épületével.

Zöldfelületek egymásra vetítése

Fasorok egymásra vetítése

Biztonsági zónák egymásra vetítése

A pályamunkák egymásra vetítésével további azonosságokra derül fény. A pályaművekben szereplő zöldfelületeket egymásra vetítve azonnal szembetűnik, hogy mind az északi, mind a déli térrészt egységesen kezelik a tervezők. Míg az északi részen a pihenőpark jellegű nyugodtabb elképzelések jellemzőek, a déli térrészen a villamos által átvágott teret próbálták egy egységgé forrasztani. A keleti térrészen általános a középízalatti előtti térrész szabadon hagyása, míg a szélső térrészek parkosítása. Jellemző a már említett villamos menti zöldfelületek jelenléte a keleti térrész keleti és déli részén.

Az egymásra vetítés módszerével a pályaművekben megjelenő fásítás azonosságai szintén jól nyomon követhetők. Az ábrán azonnal szembetűnő, a Kossuth szobor környezetében lévő **dupla fasor megtartása**. Az elemzett pályaművek mindegyikében megtartásra került a keleti fasor, és a nyugati fasor eltávolítása is csupán a 4. sz. pályaműben szerepel.

A keleti térrészen jellemző az **épületek menti fasorok** jelenléte, annak déli oldalán lévő **meglévő fák részleges megtartása**. Az északi és déli térrészen is a térrész fasorral való keretezése figyelhető meg, melyből kiemelkedik a **Duna-parti fasor**. Jelentősebb ligetes, parkosított terület a pályaművekben főként az északi térrészen jelenik meg.

Az elemzés részét képezi a belső biztonsági zóna határának módosítása, melyet a pályázók hol hasonlóan, hol eltérően alkalmaztak. Szinte minden pályaműben megfigyelhető a jelenlegi **biztonsági zóna csökkentése** a Kossuth téren a főbejárat felől, valamint az Országház északi és déli végeinél. A rakpart felől a pályázók jelentős része a biztonsági zóna csökkentését, az épület faláig történő visszahúzását tartották ideálisnak. A szellőzők környezetében egyértelmű trend nem figyelhető meg, a pályázók eltérő vonalvezetést alkalmaztak.

A pályázatok részletes elemzését lásd a mellékletben.

3. A KOSSUTH TÉR TÉRRENDEZÉSE

3.1. ORSZÁGGYŰLÉSI HATÁROZAT

A magyar állam történetében meghatározó Kossuth téri kiemelt nemzeti emlékhely **mai állapotában, megjelenésében, használatában nem méltó a rangjához, ezért beavatkozást igényel.**

Az egyben világörökségi helyszín olyan rekonstrukciójára van szükség, mely biztosítja az itt felhalmozódott szellemi és fizikai értékek megőrzését, fennmaradásukat nem veszélyezteti, egyben elősegíti az emlékhely fenntartható használatát, széles társadalmi körben való bemutathatóságát.

Ezzel összefüggésben született meg az **országgyűlés 61/2011. (VII. 13.) számú határozata** mely többek között az alábbi célokat rögzíti:

- kormányzati szervek működésével összefüggésben a térre érkező **gépjárművek tárolásának felszín alatti megoldása, a parkoló létesítmény állami üzemeltetése,**
- **a tér parkfelületének növelése,**
- az Országház megtekintésére érkező **látogatók méltó fogadása,**
- az **1956-os tragikus sortűz áldozatai emlékének megőrkítése,**
- a téren jelenleg álló képzőművészeti alkotások méltó elhelyezése mellett **visszaállítható a tér képzőművészeti arculatának 1944. előtti állapota,**
- Országgyűlés épülete közjogi funkciójának sérelme nélkül megvalósul az **Országház nyitottabbá tétele,**
- mindezeket 2014. május végéig kell megvalósítani.

3.2. VÁROSRENDEZÉSI MEGFONTOLÁSOK

MÉLYGARÁZS ÉS LÁTOGATÓKÖZPONT LEHETSÉGES HELYÉNEK ELEMZÉSE

A **mélygarázs helyszínének megválasztásánál** a Kossuth téren három lehetséges fő helyszín adódik

- az északi térrészen,
- a déli térrészen és
- a középső, keleti térrészen.

A mélygarázs optimális helyének megválasztásánál több szempontból lehet elemezni a Kossuth teret (közlekedés, városrendezés, zöldfelületek, közmű érintettség, régészet, vízáramlás, stb.) Jelen munkának nem célja, és feladata ezek teljes körű feltárása, ezért elsősorban az első négy szempont szerint kerülnek értékelésre az egyes helyszínek.

KELETI TÉRRÉSZ

A mélygarázs-elhelyezés szempontjából az elmúlt évek folyamán a keleti térrész állt a figyelem középpontjában. Bár az elgondolások alapvetően megfelelőek voltak, nem teljesen egyeztethető össze a tér teljes gyalogosításával. A mélygarázs megközelítésére több megoldás létezhet. Egyik lehajtó rámpa az Alkotmány utcában adódhat. A ki-behajtó forgalma így alapvetően a belső városrészt terhelné. Városképi szempontból sem igazán előnyös, hiszen pont a fő látványtengelybe kerülne maga a rámpa. Ezt a kedvezőtlen rámpa-elhelyezést a 2007-es térépítészeti pályaművekben többféleképpen is megpróbálták orvosolni, igazán meggyőző megoldás nem született. A keleti oldalon további két lehetőség nyílik a rámpák elhelyezésére, a garázs két hosszanti végénél. Ekkor vagy a belső biztonsági zónán belül kerülhetnek elhelyezésre a rámpák, mely így a Parlament épületének látványát jelentősen befolyásolják. Ez esetben a meglévő ellenőrző-áteresztő pontokon (EÁP) keresztül lehetne beérkezni a garázsba, mely a tér gyalogosításának szándékával ellentétes, több helyen keresztezné a villamos vonalát is, a forgalom pedig közvetetten, főként a belső városrészen keresztül zajlik. Az elhagyási irányok másik opciója a Vértanúk tere, és a térrész északkeleti sarka

Mélygarázs elhelyezésének megközelítési lehetőségei és konfliktusai a **KELETI** térrészen

felé adódik, ez esetben szintén ellenkezik a tervezett gyalogosítással, vagy hosszú „alagútsáppal” járna, melynek rámpái a környező utakra futnának. Különösen hátrányos lenne mindez a Vécsey utca felé, ahol a Szabadságtéri mélygarázs rámpája már így is a látványtengely közepén került elhelyezésre.

A keleti térrészen történő mélygarázs elhelyezés másik nehezítő tényezője a meglévő növényállomány figyelembevétele. A 2007-es pályaművekből is kitűnik, hogy súlyos kompromisszumok szükségesek, elsősorban az északi oldalon lévő fasorok tekintetében.

A keleti térrészen a mélygarázs építést jelentős közműátépítések mellett lehetne megvalósítani, melyek negatívan befolyásolják a mélygarázs és az épület kapcsolatát is.

DÉLI TÉRRÉSZ

A mélygarázs elhelyezésének másik lehetséges helyszíne a déli térrészen adódik. A megközelítések tekintetében ez a megoldás sokkal kedvezőbb az előzőnél, ugyanakkor kapacitása tekintetében már kisebb méretben lehet csak gondolkodni. A mélygarázs rámpái ebben az esetben a térrész déli oldalán helyezhetők el legmegfelelőbbben. Az elhelyezéssel közvetlen rakpart kapcsolat alakulhat ki mind északi, mind déli irányba, azonban ebben az esetben az alsó rakpartra vezető északi rámpa gyalogosítása megghiúsulhat, a Duna-parti gyalogos kapcsolat így tud kellőképpen érvényesülni. A mélygarázs megközelítési pontjaitól a rakparti irányokon túlmenően a forgalom elsősorban lakóutcákon keresztül tudná elhagyni a teret (Garibaldi utca, Akadémia utca, Széchenyi rakpart), északi irányba pedig csak nagyobb kerülővel lehetne eljutni, mely felesleges többletterhelést jelenthet a belvárosnak. A ki és beáramló forgalom a villamos pályáját többször is keresztezi, ami szintén nem kívánatos. A mélygarázs helyszíne ugyanakkor a meglévő faállomány szempontjából kevésbé lenne problémás, tekintve, hogy a térrészen komolyabb értéket képviselő fás szárú növényzet nem igazán található.

A mélygarázs elhelyezését a déli térrészen azonban alapvetően befolyásolja a 2-es metró alagútja, mely épp a tér alatt húzódik, ezért a mélyépítés lehetőségét itt nagyban meghatározza a metróhoz való alkalmazkodás. A területen az egyéb közműérintettség ugyanakkor kedvezőbb lehet, mint a keleti térrész esetében, és közvetlen kapcsolat is egyszerűbben biztosítható a Parlament épületével.

ÉSZAKI TÉRRÉSZ

A mélygarázs elhelyezésének meghatározott helyszíne a SIP szerint az északi térrészen adódik. A lehetséges elhelyezés több szempontból is kedvezőbbnek mondható az előzőeknél. Az itt elhelyezhető mélygarázs megközelítésére alapvetően három lehetőség adódik. A Kossuth tér szintjén két ki-bejáró adható a Balassi Bálint utca, és a Széchenyi rakpart felé északi irányba, emellett az id. Antall József rakpart felé is megnyitható lehet a mélygarázs felső szintje. A terület a forgalom levezetésére a három lehetséges fő helyszín tekintetében a legkedvezőbbnek mondható, hiszen közvetlen rakpart kapcsolat adódik északi és déli irányba is, a Margit híd és a Szent István körút elérése is egyszerűbb, mint az előző változatoknál. A ki-behajtók forgalma a villamos vonalát csak a Balassi Bálint utcai kivezetés esetében keresztezi, és a lakóutcák forgalmi érintettsége is kisebb, mint az előző változatoknál, a tér gyalogosításával pedig teljes mértékben együtt tud működni. Kapacitásában ugyanakkor a keleti térrésznél kisebb garázs helyezhető el.

A régészeti munkák megkezdése előtt az északi térrész volt a leginkább elhanyagolt, lepusztult.

A terület közműérintettsége eltér a déli térrésztől, mivel itt található a vízgáleria gépháza, trafója, annak áttelepítése szükséges északi irányban a felső rakparton ugyanakkor a metró alagútjával való konfliktus nyilvánvalóan itt nem jelentkezik, az Országházzal való kapcsolat pedig a déli térrészhez hasonlóan kedvezően kialakítható.

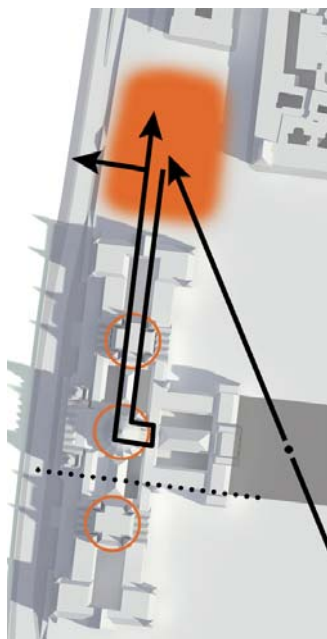

Mélygarázs elhelyezésének megközelítési lehetőségei és konfliktusai a **DÉLI** térrészen

Mélygarázs elhelyezésének megközelítési lehetőségei és konfliktusai az **ÉSZAKI** térrészen

Látogatóforgalom fő útvonalai az ÉSZAKI
térreszen elhelyezett látogatóközpont
esetén

A látogatóközpont hely kiválasztásánál alapvető szempontként jelenik meg az ellenőrizhetőség, a Parlament épületével való közvetlen kapcsolat kialakítása, a téren való megjelenés, és lehetőség szerint a mélygarázzsal való együttes építés lehetősége.

Ez utóbbi szempont szerint tehát szintén a három térrész jelenik meg lehetséges fő helyszíneként. A keleti térrészen elhelyezendő látogatóközpont gyalogos megközelítés szempontjából kedvező helyszín volna, azonban az Országházzal való közvetlen kapcsolat kialakítása már nehézkes, bár a meglévő szellőzőnyílások felhasználása igazán impozáns megoldás lehetne. A városkép és a Kossuth tér összképének szempontjából a látogatóközpont keleti térrészen való elhelyezése már komolyabb problémákat vethet fel.

A déli térrész megközelítés szempontjából szintén igencsak kedvező, mind a metró, mind a villamos közelsége miatt. A megvalósítása a már említett metró alagút közelsége miatt, ahogy a garázs, úgy a látogatóközpont szempontjából is problémás lehet.

A SIP-ban is szereplő északi helyszín a megközelítés szempontjából más lehetőségeket is felvet. A látogatóközpontba igyekvő turisták jellemzően a metró, és a Szabadság tér felől érkeznek a térre. Az északi térrészen való elhelyezés esetén így először az Országházat kívülről járhatják körül, majd ezután, a látogatóközponton keresztül tudják a házat belülről is megtekinteni. A belső útvonalszervezés sokkal kedvezőbb, mert a látogatók északról indulva betekintést nyerhetnek a felsőházi terembe (parlamentari ülésszak az alsóházi teremben zajlik) megtekinthetik a kupolatermet és a Szent Koronát, majd visszafelé szintén a látogatóközponton keresztül hagyhatják el az épületet a Kossuth tér, vagy épp (opcionálisan) a Duna-part irányába.

A TÉRRENDEZÉSSSEL JÁRÓ KÖZLEKEDÉSI ÁTALAKÍTÁS VÁROSRENDEZÉSI MEGFONTOLÁSAI

KÖZÚTI FORGALOM

A terület környezetrendezése, a Kossuth térről a forgalom kizárása nemcsak közlekedési kérdéseket vet fel. A ma jelenlévő forgalom – bár az akadályoztatása némi csökkentést fog generálni – más utcákon jelenik meg, a forgalomtechnikai beavatkozások során figyelni kell az északi Lipótváros fejlesztési szándékainak teljesülésére is. Ezért városrendezési szemlélettel is szükséges értékelni azon helyszíneket is, ahova a forgalom áterelődése várható.

Bár a szabályozási terv alátámasztó közlekedési munkarésze nem válik kötelező elemévé a szabályozásnak, az csak egy javaslati lehetőség, mégis az V. kerület területén az egyes utcák funkcióinak megváltoztatása, azokról a forgalom elvezetése, vagy éppen erőteljesebb rávitel mikro-szinten befolyásolhatja a környezet állapotán túl annak használatát is, visszahat a meglévő épületek földszinti hasznosíthatóságára.

Az Országgyűlési határozat egy

- ▼ reprezentatív,
- ▼ a kiemelt emlékhelyet méltó módon körülvevő,
- ▼ a turizmust és Budapest városlakóit egyaránt szolgáló,
- ▼ rendezett, a parkolást felszín alatt tartó,
- ▼ jelentősen parkosított,
- ▼ kulturált

megoldást vár a tér rendezésétől.

A hatályban lévő kerületi szabályzat a terület gyalogospreferenciájának hangsúlyozását rögzíti a Kerületi Szabályozási Tervben és egyben lehetővé tesz egy – kötött kontúrok közé szorított – mélygarázs létesítést.

Az eddig megismert elképzelések (SIP) ezen túlmutatnak a következőkben:

- ▼ A tér egészét kívánják – térfaltól térfalig – gyalogos felületté tenni, melyen
  - legfeljebb csak a garázsbejáratok (ha szükséges)

- a protokoll-forgalom, és a
  - legszükségesebb gazdasági feltöltés folyik.
- ▼ A mélygarázs nagyságrendje várhatóan 5–600 fh közötti lesz, ami a korábban elképzeltnek kb. a fele. Ennek a férőhelynek megfelelő forgalom egy része megjelenik a területen ma is, vélhetően a speciális intézményhez való kötődése inkább a közigazgatási szférában ma is jelenlévő hivatásforgalom parkolási igényeit fogja kielégíteni (pl. minisztériumok, országos hivatalok stb). Ebből fakadóan viszonylag azonos látogatói körrel lehet számolni, ami azt is jelenti, hogy kevés lesz a fennakadás az ismeretlenül idekerülők miatt.
- ▼ A garázmegvalósítás térszín alá helyezését régóta javasolta már a kerületi fejlesztési elképzelés, ugyanakkor tényleges mértékét és hatását közlekedési hatástanulmány fogja majd megalapozni, és a hozzáköthető végleges forgalmi rendet meghatározni.
- ▼ Várhatóan a garázs megvalósítására a tér északi oldalán, a régészeti előkészítésre már fenntartott területen kerül sor, de nincs még döntés a bejáratokat illetően. Ezt maga a SIP is még tervezői kompetenciába utalja.
- ▼ A garázsslehetőségek elemzése kimutatja, hogy melyik variáció felel meg legjobban a térrendezés elképzeléseinek, és a minél nagyobb mértékű gyalogosítás lehetőségének.

VÁROSRENDEZÉSI SZEMPONTOK A VÁRHATÓ FORGALMI VÁLTOZÁSOKKAL KAPCSOLATBAN

Kiindulópont a Kossuth tér teljes gyalogosításának igénye, legfeljebb engedélyes forgalom be, illetve átengedése. Ez egyben azt jelenti, hogy a ma a téren áthaladó, vagy azt kis szakaszon érintő forgalom más nyomvonalra kényszerül. A kérdés ennek mértéke és területi érintettsége.

A vizsgálatok bemutatják a környező utcák jelenlegi

- forgalmi rendjét, parkolási kialakítását,
- az épületek fő rendeltetését,
- a földszinti funkciók jelenlétét.

A forgalmi rend megváltoztatása jelentősen visszahathat:

- a környezeti állapot változására azokban az utcákban, ahol a forgalom eddig enyhe volt, vagy még éppen elviselhető;
- a FŐUTCA Program következő ütemének kiépítésére, mely a Szabadság tér és a Szent István körút között kerül megvalósításra a kerületi önkormányzat szándéka szerint.;
- a korábban vegyes, vagy gyalogospreferenciájú utcák kialakíthatóságára;
- a lakossági parkolásra, mivel az egyes utcákban megnövekedett forgalom mellett az eddigi lakóutcás parkolás nehezebb lesz, vagy éppen tiltott.

Fontos, hogy a forgalomtechnikai beavatkozások során minél jobban kiszoruljon a ma még átmenő forgalom (pl. északi irányból rakpart – Nádor utca – József Attila utca irány, illetve ennek fordítottja) a Bajcsy-Zsilinszky út kiváltásaként.

El kell érni a forgalomtechnika eszközeivel, hogy

- az északi-Lipótvárosban a tranzitforgalom szűnjön meg, a forgalomcsillapítás az átmenő forgalom számára tegye kedvezőtlené a terület használatát,
- a forgalom áttérlődésének minél kedvezőbb eloszlását, eloszlását forgalomtechnikailag kezelni kell,
- koncentrált növekedés ne történjen, csak ahol más megoldás kizárt,
- áttérlődő forgalom lehetőleg két irányban lakóutcát ne terheljen,

- az egyirányú forgalom többletterhe járjon a kiemelt utcák esetében a járda szélesítésével, mely enyhíteni tudja a hagyományos utcaérzetet és a vegyes forgalom jellemzőit érezteti,
- a forgalom átertelése minél kevesebb lakossági parkoló megszűnésével járjon.

Fentiek mellett kiemelt hangsúlyt kell kapjon, hogy a forgalmi átrendeződés

- a FŐUTCA koncepciójának végrehajtását ne akadályozza;
- a Falk Miksa utcát csak a legszükségesebb forgalomelvezetés érdekében érintse, annak kialakításában továbbra is a gyalogospreferencia érvényesülése szempont maradjon (pl. szélesebb járda kiépítése);
- figyelemmel legyen a forgalom déli irányú elvezetésénél a Széchenyi tér környezetében megvalósuló gyalogosfelületek kialakítására;
- számoljon a Stollár Béla utca megnyitásával, mely a Nyugati tér már említett összekötését jelentheti Olimpiai parkkal, ahonnan a vízpart könnyen elérhető.

A KÖZÖSSÉGI KÖZLEKEDÉS VÁLTOZÁSAINAK SZEMPONTJAI

A téren a gyalogosfelületek kiteljesedése mellett szándékolt a meglévő közösségi közlekedés megállóinak átépítése, áthelyezése is.

A villamos nyomvonala a régi helyre kerül a tér déli részén, mely lehetővé teszi, hogy az Országház előtt a villamos átlós átvágása megszűnjön. Megállói is áthelyezésre kerülnek szimmetrikus módon. (lásd később)

Felmerült az is, hogy a trolibusz téren való áthaladása miatt a műemléki környezetet rontó felsővezetékek kedvezőtlenek.

E kérdésben két ellentétes véglet jelenik meg újfent. Egyrészt a déli villamosmegálló kissé távolabb kerülne a metrókijáratától, másrészt a troli megállója is távolabb kerülne a később bemutatott közlekedési elképzelések szerint.

Ugyanakkor itt és most rögzíteni kell, hogy a Kossuth téren lévő metróállomás nem egy általános tömegközlekedési csomópontnak tekintendő, ahol a lényeg, a ráhordás közelsége. Ez az ország főterén lévő városi metróállomás az Országház mellett, ahol a lényeg, hogy az ország főtere érvényesüljön, azon való átsétálás élménnyé váljon, a mindennapok rohanását ha 50–100 m-rel meg is nyújtja, a tér, az Országház tere meg kell érje ezt a többlet utat.

GONDOLATOK A NÖVÉNYÁLLOMÁNYRÓL

A területen a zöldfelületek vizsgálata alapján megállapítható, hogy egyaránt jelen vannak értékes és kevésbé kiemelkedő értékű növénygyedek, csoportok.

A tervezés nagy dilemmája a növényzet tekintetében, hogy a felszíni „tabula rasa” milyen mélységű lehet, milyen szabad, hogy legyen egy ilyen meghatározó átrendezési alkalom esetében.

- Az egyik opció, hogy az általános rendezés terjedjen ki mindenre, legyen újragondolt a tér egésze, beleértve a növényzetet és a Steindl féle „alacsonynövényes” koncepciót, mely láttatni engedi az Országház épületének egészét.
- A másik opció, hogy a növények értékéből, városi érték helyéből kiindulva az egészséges egyedek lehetőleg mindegyike maradjon meg, és a téripítészeti elképzelések kövessék a hol koncepciózusan, hol anélkül ültetett növények adta „zöld térformálást.”
- Felvethető azonban egy olyan harmadik gondolatsor, mely a növényzetet nem annyira a növényi és biológiai értéke, hanem tájlesztettkai és léptékérzékeltető hatása szempontjából veszi számításba.

Míg az első és a második opció egymással két ellentétes végletet képvisel, addig a harmadik út azt a kérdést veti fel, hogy melyek azok a szempontok, amelyek a mérlegelésben másra helyezik a hangsúlyt.

A vizsgálati munkarészben elemzésre került a Steindl féle „intelem” nyomán, vajon a meglévő növényzet miként befolyásolja a Parlament épületének feltárulkozását. Megállapítható, hogy a nem szimmetrikus térrendszerben egyáltalán nem zavaró tényező, ha az épületet nem teljesen szimmetrikus térképzés és növényzet veszi körül, hiszen a környező épülettömbök és utcák és az épület koordinátái eltérő térképzésben helyezkednek el. Az épület egészének együttlátása fikció, ahonnan a szimmetriája teljes egészében érvényesül, ott viszont már a perspektíva nem engedi láttatni a kupolát sem.

A meglévő növényzet finom – évszakhoz illő – fátoltakarást ad az épületnek, mely a ház monumentális megjelenése miatt nem hat zavaróan, sőt azt kell mondani, hogy ennek a sokat sejtetésnek is megvan a maga varázsa, számtalan „fotóarca”.

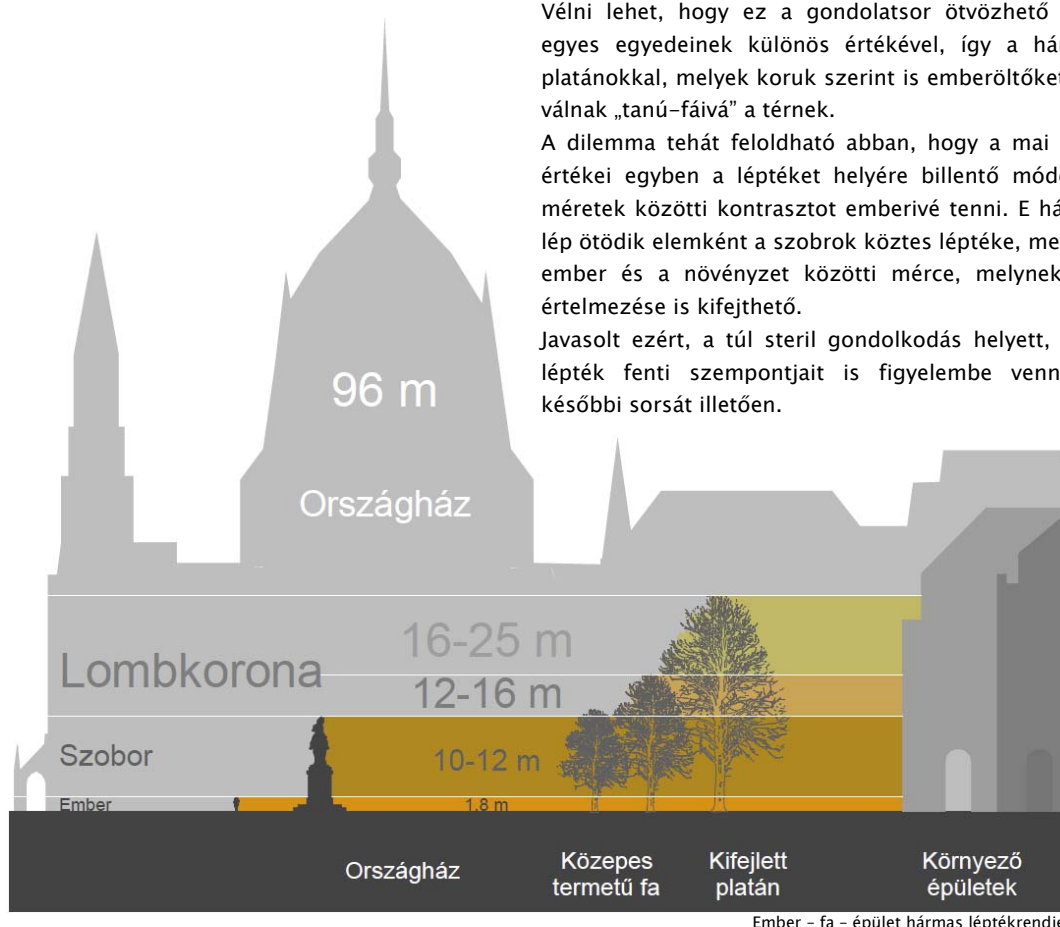
Míg a feltárulkozó látványok többségében az épület dominál, kevés olyan nézet van, ahol a fák által teljes takarásban volna az épület, de ez is sokban függ attól, hogy a fákhöz képest milyen távol áll a szemlélő, hiszen a törzsek közül felnézni az épületre megint csak meghatározó térélménnyé válik.

A nem szimmetrikus térrendben az aszimmetrikus módon ültetett takaró növényzet – a nem értékes egyedek ritkítása után – a tér léptékében ad egy középső „taktust”, egy közbenső ütemet, mely az épület monumentalitása és az ember, mint léptekadó figura között köztes mércével bír. Ez a hármasság – ember (1,80 m), növényzet (18,0–20,0 m), épület (96 m) – szükséges egy olyan téren, ahol az épület különös megjelenése ráadásul „kitakar” valamit, hiszen a budai látvány elé lépve helyezkedik el a téren, ami pedig mint egy negyedik dimenzióként jelenik meg a távolban.

Vélni lehet, hogy ez a gondolatsor ötvözhető a meglévő fák egyes egyedeinek különös értékével, így a hársfasorral és a platánokkal, melyek koruk szerint is emberöltőket átívelő módon válnak „tanú-fáivá” a térnek.

A dilemma tehát feloldható abban, hogy a mai állapot növényi értékei egyben a léptéket helyére billentő módon segítenek a méretek közötti kontrasztot emberivé tenni. E hármasságba lép ötödik elemként a szobrok köztes léptéke, mely a szemlélődő ember és a növényzet közötti mérce, melynek már filozófiai értelmezése is kifejthető.

Javasolt ezért, a túl steril gondolkodás helyett, a térbeliség és lépték fenti szempontjait is figyelembe venni a növényzet későbbi sorsát illetően.

Ember – fa – épület hármasság léptékrendje

A DUNA–KAPCSOLAT VÁROSRENDEZÉSI SZÜKSÉGESSÉGE

A VÁROS KAPCSOLATA A DUNÁVAL

Régi hiányossága a Belvárosi Duna-partnak, hogy nincs érdemi kapcsolata a folyóval, pedig az teremtette meg a város idetelepülésének alapjait. A város a korábbi századokban a víz használatának inkább szállítmányozási, gazdasági és háztartáshoz szükséges előnyeit használta ki. A víz felé „fordulás” igénye már a Duna korzó kiépítése során megfogalmazódott, de a villamos ennek közvetlen lehetőségét mindig akadályozta. Hozzá kell tenni, hogy az adott városi szakaszon az alsórakpart kiépített keskenysége sem a legalkalmasabb sétány végigvezetésére.

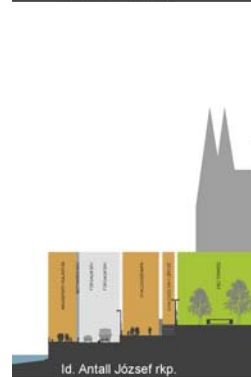
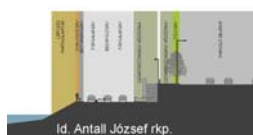
A probléma az északi–Lipótváros Duna-partján, az Országház előtti és Kossuth téri partszakaszon is kritikus, mert a partra való lejutás lehetőségei között is több mint egy kilométeres távolság van, a gyalogos nehézségeket fokozza a Parlament körüli biztonsági zóna is. Éppen emiatt az Országház bemutatásának és körbejárhatóságának megteremtése a város régóta várt igényét elégíti ki.

A KOSSUTH TÉR KAPCSOLATA A DUNÁVAL

A Kossuth tér jelentős gyalogos forgalmat bonyolít, ugyanakkor mindmáig nem teljesül, hogy biztonságosan el lehessen érni a Duna partját. A Dunához ma csak a rakpartok szintkülönbségét áthidaló lépcsők vezetnek, melyek a Parlamenttől északra és délre találhatók. A rakparti úton való gyalogos átkelés már nem biztosított.

Mivel a szándék és a műszaki lehetőség is adott, a tervezés során a Duna-kapcsolat megteremtése szükséges. Erre az északi és déli térrész felől a lehetőség biztosított, az Országház előtti Duna-parti szakaszt a Kossuth tér hármastérrendszerének gyalogosfelületébe kell integrálni, ezzel az épület teljes körbejárhatóságát is megteremteni. Egész Budapest életébe új szint hozhat, ha az Országház épülete körüljárhatóvá válik, egyfelől a Duna felőli homlokzat „érintható közelségbe” kerül, másfelől a folyó melletti magaspartot is birtokba vehetik a gyalogosok. Az innen feltárolódó budai látvány is a Kossuth téri térélmény részévé válik, a séta folytatható déli irányban a Holocaust emlékhelyhez és tovább a Lánchíd irányába. Fordítva pedig, a déli irányból érkezők a városnézési sétát a Parlamentnél is folytatni tudják. A lejutás mellett tehát a feljutás evidenciáját is meg kell teremteni a déli irányú gyalogosforgalom számára.

3.3. A TÉRRENDEZÉSI ELVÁRÁSOK ÉS KÖTÖTTSÉGEK

A Kossuth tér alakításának városrendezési koncepciója és a SIP program javaslatai

Az országgyűlési határozat céljait figyelembe vevő városrendezési megfontolások, és az ugyancsak erre irányuló Steindl Imre Program alapján összefoglalhatók a térrendezési elvárások és kötöttségek, a konkrét építészeti és térrendezési tervezés sarokkövei.

ÉPÜLETEK

Az **új terepszint alatti épületek** kapacitása, téren belüli elhelyezése kötött, a térfelszínnel való funkcionális, tényleges kapcsolatok variációs lehetőségekkel bírnak. A föld alatti épület-telepítésnek köszönhetően a térfelszín feletti látvány minél visszafogottabb kell, hogy legyen, ne zavarja mag a Kossuth tér hármastérrendszerét, az Országház látványának feltárulását.

A **meglévő épületek** esetében a Néprajzi Múzeum funkcióváltása prognosztizálható, régi-új szerepét fogja betölteni, mint a Kúria. A térfalakat alkotó további épületek esetében változás nem várható. Kívánatos azonban a téren a vendéglátó földszinti funkciók bővülése.

- A **felszín alatti gépjárműtárolás** várhatóan az Országház épületétől északra, 5–600 férőhellyel, a Kossuth tér északi térrészen kap helyet. A mélygarázs megközelítési lehetősége a felső-rakpartról és a Balassi Bálint utcáról, északi irányból biztosítható, de az alsó-rakpartról való feltárás is megoldható. Ennek köszönhetően a tér mai látványát és használatát is penetráló felszíni parkoló megszüntethető. A mélyépítési munkával érintett terület így a hármastérrendszer peremén lokalizálódik.
- A **felszín alatti látogatóközpont** szintén az északi térrészen, a XXI. századi turisztikai és látogatói igényeket kielégítő funkciókkal (fogadótér, ajándékbolt, kávézó, stb.) kell, hogy elkészüljön. A SIP program szerint Parlamenti múzeum kialakítása is kívánatos. A látogatók ma méltatlanul, minden komfortot nélkülözve, kordonon kívülre kényszerítve, a szabad ég alatt várakoznak a bebocsátásra. Ma már ez nem felel meg a nyitott, transzparens hatalomgyakorlás elvének sem.
- A látogatóközpont **térszín alatti épülete** felszínnel való tényleges és látvány kapcsolata alakítása során a Kossuth tér központi téregysége felőli egyértelmű megközelíthetőségét és észrevehetőségét kell szem előtt tartani.
- A Kúria funkciójának visszaállításával a Kossuth téren a történetiségnek megfelelően, újra megjelenik a **három hatalmi ág szimbolikája**: az Országház a törvényhozást, a Kúria az igazságszolgáltatást és a minisztériumi épület a végrehajtó hatalmat jelképezi. Az erős szimbolika, és a kiemelt funkciók méltósága a vendéglátó földszinti funkciók megjelenését itt nem kívánja.

A keleti térrész északi és déli térfalait alkotó épületek esetében a térrendezés elvárt minőségének és küllembeli követelményeinek megfelelő, **teraszosan kitelepülő vendéglátás** is szerencsés lehet, a pezsgő utcai élet kialakulásának elősegítése érdekében. Az északi és a déli térfal épületei erre alkalmas közvetlen földszinti – északon mezzanin szintes – kapcsolattal rendelkeznek.

Az északi térrészen a villamosmegálló és látogatóközpont közelében a gyalogos forgalom jelenléte, valamint az Országházra, a Dunára és a budai oldalra való csodálatos kilátás kifejezetten igényli a pihenő, „ücsörgő” időtöltés számára szolgáló vendéglátás megtelepedését. A határoló épületek rendszere lehetővé teszi a földszinti kapcsolatot.

A déli térrész épületeinek mai kialakítása erre nem alkalmas. A kitelepülés mértékét a térrész végleges kialakítása, a villamosmegálló új pozíciója, továbbá az ezek függvényében kialakuló gyalogosáramlás határozza majd meg.

KÖZLEKEDÉS – GYALOGOSDOMINANCIA

A gyalogosdominancia megteremtése a téren XXI. századi elvárás, egyben előfeltétele annak is, hogy a felszínrendezés eredményeként Magyarország legfontosabb tere rangjához méltó legyen.

- A **Kossuth térről** a gépjárműforgalom kiszorul, és a tömegközlekedési eszközök közül is csak a villamos marad meg, melynek nyomvonala a déli térrészen kiigazításra kerül a korábbi, történeti nyomvonalra. A térrész mai használatát ellehetetlenítő átlós vonalvezetés a keleti és déli oldalra kerül majd. A maival megegyező módon 2 villamosmegálló lesz a téren, helyük áthelyezésre kerül az északi és a déli térrészre, a hármas térrendszerben szimmetrikus elrendezéssel.
- A kerékpáros forgalom a villamospálya mellett vezetve megmarad a téren.
- A Kossuth tér a biztonsági zónán kívül gyalogos területté válik majd, a biztonsági zónán belülre csak az ellenőrzött gépjárműforgalom hajthat be észak felől, és dél felé hagyhatja el a teret.
- A gyalogosítás kérdése szorosan **összefügg az V. kerületi FŐUTCA programmal**, melynek a Szabadság tértől való északi irányú továbbvezetése várható a Honvéd utcában. Így a Kossuth Lajos tér a Vécsey utcán és a Vértanúk terén keresztül a FŐUTCA vonalára is felfűzhető, annak kiemelt részévé válhat. Ugyanakkor a közúti forgalom kiszorítása mind a Kossuth térről, mind a FŐUTCÁRÓL a két projekt összehangolását teszi szükségessé a forgalom megfelelő levezetése érdekében.
- Kiemelten fontos, hogy a **Szabadság tér és a Kossuth tér közötti vizuális kontaktust** a térrendezés során a gyalogosforgalom tengelyes átközelkedése megerősítse a két tér között. A kompozíció három eleme a Szabadság tér középpontja – mint kiinduló szerkesztési pont – a Rákóczi szobor és a Parlament kupolája.
- Az **Országház gyalogos körbejárhatóságának megteremtése** érdekében az alsó rakpart megközelítése az északi és a déli térrészről biztosítható a meglévő lépcsőkön illetve a déli térrész északi lehajtóján, annak gyalogosításával. Az alsó-rakparton a biztonságos átkelést gyalogátkelővel kell megoldani. A magaspart és a jelenleg elzárt Országház előtti járda megnyitásával dupla gyalogos sáv nyílik a Duna mentén a közönség számára.
- Az Országház előtti **Duna-parti szakasz integrálása** a Kossuth tér hármas térrendszerének gyalogosfelületébe, nemcsak az épület körbejárhatóságát tudja biztosítani, hanem a **folyó megközelítését** is, így az egész városrész vízhez való lejutása biztosítható. Egyben a magaspartról feltáruló budai látvány a Kossuth tér részévé válik, valójában a hármas térrendszer kiegészül a Duna felőli negyedik „korzósávval”.

A lejáratok vizuális áttekinthetőségét egyértelműen kell megoldani. Az északi térrészen a villamosmegállótól, és a látogatóközpont fogadóterétől kiépítendő egyértelmű gyalogosirány szükséges és kiemelten fontos a keleti térrésszel való kapcsolat. A déli térrészen a metró kijárat előtti mai járdaszakasz egy vonalba esik a rakpartra levezető lépcsővel, célszerű ennek az iránynak az erősítése.

A KOSSUTH TÉR RANGJÁHOZ MÉLTÓ FELSZÍNRENDEZÉS

A térfelszín megújítása során a hármas térrendszer új „berendezésével” szemben elvárás, hogy a kiemelt nemzeti emlékhelyhez méltóan értelmezze az ország politikai főterének szerepét, egyben keretet adjon az Országház épületének, a törvényhozás, a magyar parlamentáris demokrácia szívének.

- A **hétköznapi használatban** a biztonsági zónán kívüli terület be- és átjárható, az Országház körüljárható legyen. Az északi térrészen

elhelyezkedő látogatóközpont könnyen felfedezhető és megközelíthető legyen.

- **Ünnepek idején** könnyen és gyorsan alkalmazkodjon a tér a protokoll vagy kötetlen rendezvényekhez. Delegációk fogadását a biztonsági zónán belül is le kell tudni bonyolítani. Állami ünnepek alkalmával a biztonsági zóna szükséges mértékű megnyitásával válhat lehetővé az Országház főbejárata előtti téren pl. a zászlófelvonás. A biztonsági zónán kívüli térrendszernek kötetlen szabadtéri rendezvények, kiállítások megtartására alkalmasnak is kell lennie.
- A **szabad véleménynyilvánítás, a demokratikus közélet** lehetőségének biztosítására, kisebb létszámú rendezvények megtartására alkalmas a déli térrész, melynek kialakítása ezt a célt fogja szolgálni, a szükséges egybefüggő burkolt felülettel, és a műszaki, infrastrukturális szükségletek letelepítésével.
- A zöldfelületek megújítása során a meglévő fasorokat és fákat lehetőség szerint figyelembe kell venni. Szükséges új vízfelületek kialakítása és kompozícióba foglalása is. A térburkolatok és köztárgyak, utcaberendezések egységes, harmonikus képet kell, hogy alkossanak.
- A régi, és a régi-új szobrokat a térfelszín alakítása során kompozícióba szükséges foglalni.

3.4. TÉRRENDEZÉSI JAVASLATOK – LEHETŐSÉGEK

A TÉRRENDEZÉS DILEMMÁI

A Kossuth tér rendezéséhez nem ad evidenciákat a városban máshol gyakran érvényesíthető „*környezetből való visszafejtés*” filozófiája, amikor pl.: erőteljes tengelyek, utcaszterek vagy térfalak rendje meg tudja határozni a térfelszín, a térberendezés lényegét.

A Kossuth tér mögöttes utcaszerkezete kétféle derékszögű koordinátarendszerbe szerveződik, de a tér egyikhez sem igazodik, a keleti és északi térfalai is kilépnek a koordinátarendszerekből.

A Duna túlszárjáról feltároló impozáns látvány elsődlegességével letelepített Országház a Kossuth tér keleti, trapéz alakú részén is dominál, miközben a Kossuth tér térfalai, a becsatlakozó utcák tengelyei ehhez képest markánsan elfordulnak. Igaz ez az eredeti történeti térszervezést meghatározó Alkotmány utcai rávezetésre, mely az épület főbejáratához fut, és a Szabadság téri átlós tengelyre is, mely a kupola középpontjára szervezett.

A Kossuth tér méreteit az Országház épülete határozza meg (a keleti, trapéz alakú térrész cca. 350x150 m, az északi és a déli térrész cca. 140x95 m), miközben a további térfalakat alkotó épületek nagyságrendje, léptéke a csatlakozó városszerkezet tömb és telekméreteihez igazodik.

A nagy méreteknek is köszönhetően a Kossuth tér hármastérrendszerén belül elkülönülő térrészek, téregységek érzékelhetőek, melyek az önálló kompozíciós egység, illetve az összhang- és kapcsolatteremtés dichotómiáját vetik fel.

A Kossuth tér mai megjelenésében a XX. századi történeti térformálások, térberendezések egymásra fedő rétegei is jól kirajzolódnak (pl.: szoborelhelyezés, fasorok):

- A közúti forgalom fokozatos növekedése a téren, a keleti térrész északi, keleti és déli térfalait leválasztotta a középső téregységről, nehézkessé tette a becsatlakozó utcák felőli gyalogos beérkezést (a kiemelt Alkotmány utcai és Szabadság tér felőli irányból is csak kerülővel lehet a térre jutni).
- A fokozott biztonsági igények kielégítésére telepített kordonok magát az Országházat választották le a térről.

- A déli térfal egyik épületébe telepített metrókijárat a látvány és a térhasználat szempontjából külpontos, de a gyalogos érkezés szempontjából fő irányt jelölt ki.

A térrendezés XXI. századi új igényeként merül fel

- a nyitott, transzparens hatalomgyakorlás elve, és
- a fokozott biztonsági előírásoknak való megfelelés.
- Ennek része a tér gyalogosítása is, mely kiszorítja a közúti forgalmat, és lehetővé teszi a villamospálya és a térfalak közötti területsáv visszakapcsolását a térhez.

A TÉRRENDEZÉS BIZTOS KIINDULÓPONTJAI

- Az Országház épületének monumentalitása, szimmetriája, koordinátarendszere egyfajta szabályosságot, rendet szorít ki magának a térén.
- Az Alkotmány utca tengelye kiemelt szereppel bír látványban és megközelítésben is.
- A Szabadság térrel való átlós kapcsolat kiemelt látványt és megközelítést biztosít.
- A mélygarázs és a látogatóközpont hármastérrendszeren belüli „perempozícióba” és földfelszín alá való telepítése a központi térrész szabad komponálását teszi lehetővé.
- Az északi térrészen elhelyezett látogatóközpont tényleges és vizuális kapcsolatba kell, hogy kerüljön a keleti térrésszel.
- Az alsó rakpartra való gyalogos lejutás az északi és a déli térrészről biztosítandó, az Országház mellett és a rakparti út külső oldalán, a magasparton kialakítandó sétány a térrendszer gyalogosfelületébe integrálandó.
- A keleti térrészen a két szobor látványtengelyt jelöl ki.
- Az északi és déli térrészen a szoborelhelyezés az Országház hossz tengelyének meghosszabbításában komponálandó.
- A meglévő értékes fasorok, fák lehetőség szerinti megtartása szükséges.
- Vízfelületek kompozíciós elemként való alkalmazása szükséges.

MEGVÁLASZOLANDÓ KÉRDÉSEK A TÉRRENDEZÉS SORÁN

- A meglévő fasorok, fák megtartásának mértéke,
- a vízfelületek alkalmazásának mértéke,
- az Országház szimmetriája és koordinátarendszere hol és meddig vetül ki a térre,
- az Alkotmány utca tengelye befut-e a térre, ha igen meddig,
- a keleti térrész szobrai között a látványkapcsolaton kívül van-e tényleges gyalogos tengely is.

3.5. LEHETSÉGES TÉRRENDEZÉSI KONCEPCIÓK

A településrendezési eszközök módosításának alátámasztásaként 4 vázlatos térrendezési koncepció készült, melyek elsősorban a burkolt és zöldfelületek (ezen belül a fasorok, cserjék és gyepek részek és vízfelületek), valamint a szobrok potenciális helyét, kompozíciós lehetőségeit, variációit villantják fel.

A különbségek elsősorban a keleti térrész megformálásában mutatkoznak, ahol más-más „filozófia” mentén öltöttek formát a javaslatok.

KELETI TÉRRÉSZ

I. változat – Országház és a keleti térfal

Az Országház szimmetriája és koordinátarendszere kivetül a térre, a középső burkolt téregységet kijelölő vonalak a villamospályaig szaladnak. A tér keleti térfalának vonalát ismétli és erősíti a villamospálya Országház felőli oldalán a

I. változat – Országház és a keleti térfal

KONCEPCIÓ

KOSSUTH TÉR REKONSTRUKCIÓ TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZÖK MÓDOSÍTÁSA

FORGALOMCSILLAPÍTOTT UTCA

VILLAMOSMEGÁLLÓ ÁTHELYEZÉSE

RENDEZETT TETŐKERTI
ZÖLDFELÜLET KIALAKÍTÁSA

RAKPARTI FASOR ÉS
ZÖLD SÁV VISSZAÁLLÍTÁSA

KORSZERŰ LÁTOGATÓKÖZPONT
ÉS MÉLYGARÁZS HELYE

BIZTONSÁGTECHNIKAI SZEMPONTBÓL
MEGFELELŐ BELÉPTETŐ RENDSZER

MEGLÉVŐ LÉPCSŐ MEGTARTÁSA
PART - TÉR KAPCSOLAT

MÉLYGARÁZS RAKPARTI
KAPCSOLATÁNAK LEHETŐSÉGE

TEREPSZINT ALATTI KAPCSOLAT
KIALAKÍTÁSA AZ ORSZÁGHÁZZAL

MAGASPART OPCIONÁLIS ÉSZAKI
IRÁNYÚ MEGHOSSZABBÍTÁSA

ÚJ GYALOGOS ÁTKELŐ LÉTESÍTÉSE
PART - TÉR KAPCSOLAT

BELSŐ BIZTONSÁGI
ZÓNA HATÁRA (20m)

FŐHOMLOKZAT ELŐTTI
TERÜLET MEGNYITÁSA

ÉRTÉKES FAÁLLOMÁNY
MEGTARTÁSA

DÍSZLÉPCSŐK BIZTONSÁGOS
MEGNYITÁSA

FELSZÍNI PARKOLÓK
MEGSZÜNTETÉSE

GONDOSAN ÁTGONDOLT
KIALAKÍTÁSÚ ZÖLDFELÜLETEK

PARTSZAKASZ BIZTONSÁGOS,
GYALOGOSBARÁT KIALAKÍTÁSA

FUNKCIONÁLISAN MEGFELELŐ
RENDEZVÉNY - KIÁLLÍTÓ TÉR

FELSZÍNI PARKOLÓK
MEGSZÜNTETÉSE

IMPONZÁNS
DÍSZTÉR KIALAKÍTÁSA

DÍSZLÉPCSŐK BIZTONSÁGOS
MEGNYITÁSA

FELSZÍNI PARKOLÓK
MEGSZÜNTETÉSE

ÉRTÉKES NÖVÉNYZET
FIGYELEMBEVÉTELE

ÁTMENŐ FORGALOM
MEGSZÜNTETÉSE

TÉRRE NÉZŐ TERASZOK
KIALAKÍTÁSA

ÚJ GYALOGOS ÁTKELŐ
PART - TÉR KAPCSOLAT

ORSZÁGHÁZHoz MÉLTÓ
BELÉPTETŐRENDSZER

MEGLÉVŐ LÉPCSŐ MEGTARTÁSA
PART - TÉR KAPCSOLAT

DEMONSTRÁCIÓK SZÁMÁRA
MEGNYITOTT TÉR

VÉRTANÚK TERÉVEL VALÓ
ÖSSZHANG MEGTEREMTÉSE

MEGLÉVŐ ÉSZAKI RÁMPA
GYALOGOSÍTÁSA

FELSZÍNI PARKOLÓK,
MEGSZÜNTETÉSE

DUNAPARTI KERÉKPÁRÚT
MEGVALÓSÍTÁSA

VILLAMOSVONAL ÉS
MEGÁLLÓ ÁTHELYEZÉSE

HOLOKAUSZT EMLÉKMŰ
ELÉRÉSÉNEK KIALAKÍTÁSA

SZÉCHENYI RAKPART
FORGALOMCSILLAPÍTÁSA

MÉLYGARÁZS ÉS
LÁTOGATÓKÖZPONT
TEREPSZINT
ALATT

RENDEZETT
ZÖLDFELÜLETEK
GAZDAG TÉRKIALAKÍTÁS

RENDEZETT
ZÖLDFELÜLETEK
ÁTSZÖTT TÉRKIALAKÍTÁS

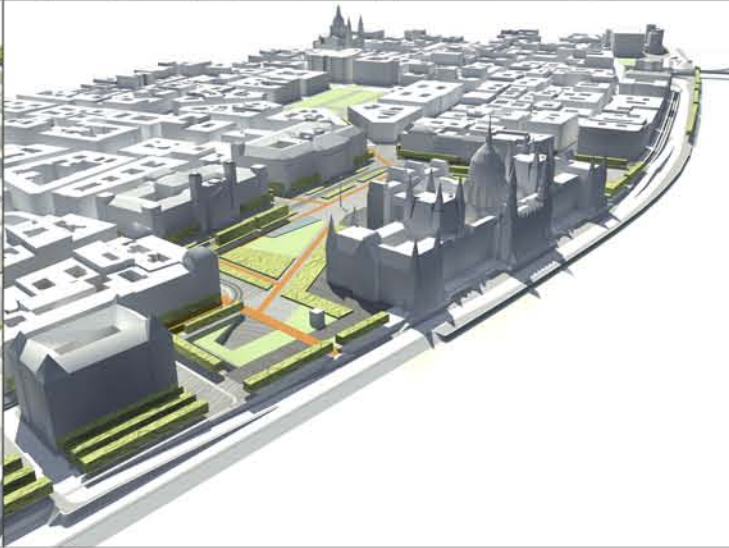
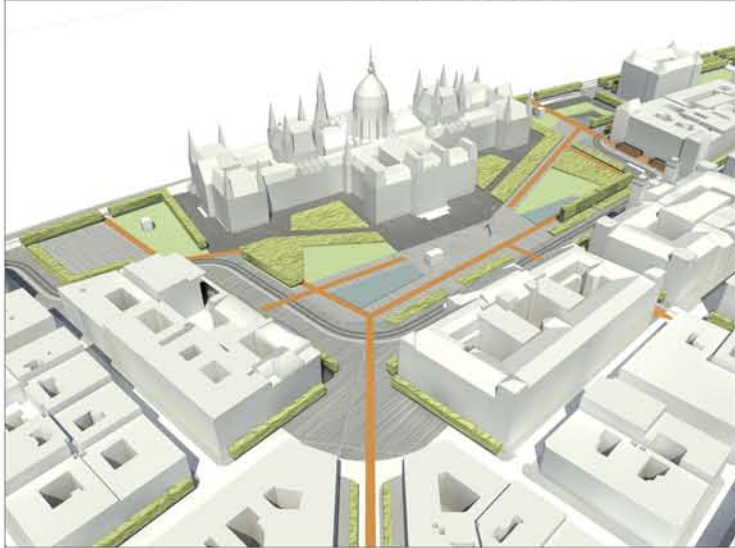
TÉREGYÜTTES
RENDEZÉSE

HÁROM TÉR KÖZÖTT LÉTESÍTENDŐ
EGYÉRTÉLMŰ KAPCSOLAT

	Elvárt gyalogos tengely		Belső biztonsági zóna		
	Tervezett új gyalogos preferenciájú terület		Vendéglátóteraszok lehetséges helyei		
	Egybefüggő gyalogos terület		Módosuló villamosvonal / megállóhely		
	Engedélyhez kötött célforgalom számára fenntartott terület		Tervezett trolibusz útvonal / megállóhely		
	Megtartásra javasolt értékes faállomány		Megszűnő trolibusz útvonal		
	Kiemelt jelentőségű zöldfelület, park		Átmenő gépjármű forgalommal érintett útszakasz		

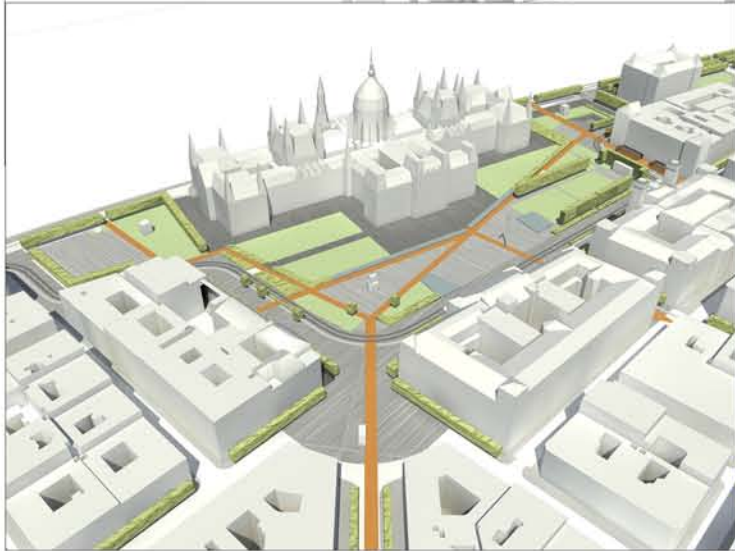
 1031. BUDAPEST, MADÁSA U. 19-21. TEL: 061-242-2057, 061-242-2257		T-V/01 M=1:2.000
A KOSSUTH TÉR ÁTALAKÍTÁSÁNAK VÁROSRENDEZÉSI KONCEPCIÓJA ÉS A STEINDL IMRE PROGRAM JAVASLATAI Készült az állami alapadatok felhasználásával		
Tervezői lista: vezető tervező: Liszky Krisztina tervező: Várhelyi Kinga tervező: Horváth Ágnes ellenőrző: Szczuka Levente		dátum: 2012.03. HÓ aláírás: [Signature] aláírás: [Signature] aláírás: [Signature]

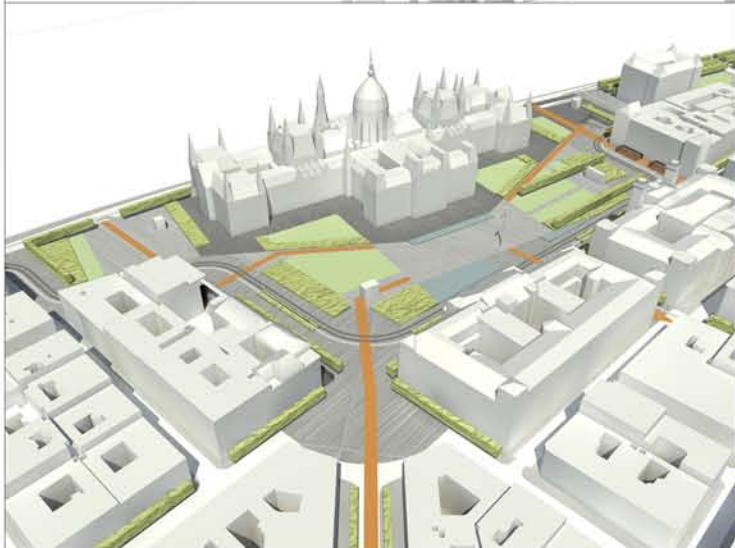
 URBAN LIS STUDIO KFT. 1031. BUDAPEST, KADÓSA U. 19-21. TEL: 061-242-2057, 061-242-2257		méretarány M=1:2.000	É
Kossuth Tér TÉRALAKÍTÁSI LEHETŐSÉGEK 1. VÁLTOZAT			
Készült az állami alapadatok felhasználásával			
tervező iroda	tervező neve	tervező dátuma	tervező dátuma
Liszky Krisztina	TT/1É 01-1455/11	2012.03.10	
Vásárhelyi Kinga	TT/1É 01-3723		
Horváth Ágnes	Szcsuka Levente	Krébesz András	
ábrák	ábrák	ábrák	ábrák

 URBAN LIS STUDIO KFT. 1031. BUDAPEST, KADÓSA U. 19-21. TEL: 061-242-2057, 061-242-2257		méretarány M=1:2.000	É
Kossuth Tér TÉRALAKÍTÁSI LEHETŐSÉGEK 2. VÁLTOZAT			
Készült az állami alapadatok felhasználásával			
tervezési tétel Kossuth Tér		dátum 2012.03.10	
vezető tervező Liszky Krisztina	tervezési névjegyzék száma TT/É 01-1455/11	aláírás 	
tervező Vásárhelyi Kinga	tervezési névjegyzék száma TT/É 01-3723	aláírás 	
tervező Horváth Ágnes	tervező Szczuka Levente	ellenőrző Krébesz András	
aláírás 	aláírás 	aláírás 	

 URBAN LIS STUDIO KFT. 1031. BUDAPEST, KADÓSA U. 19-21. TEL: 061-242-2057, 061-242-2257		méret M=1:2.000	É
Kossuth Tér TÉRALAKÍTÁSI LEHETŐSÉGEK 3. VÁLTOZAT Készült az állami alapadatok felhasználásával			
tervező Liszky Krisztina		dátum 2012.03.10	
tervező Vásárhelyi Kinga		tervező Krébesz András	
tervező Horváth Ágnes		tervező Szczuka Levente	
tervező Horváth Ágnes		tervező Szczuka Levente	

 URBAN LIS STUDIO KFT. 1031. BUDAPEST, KADÓSA U. 19-21. TEL.: 061-242-2057, 061-242-2257		méretarány M=1:2.000	É
Kossuth Tér TÉRALAKÍTÁSI LEHETŐSÉGEK 4. VÁLTOZAT			
Készült az állami alapadatok felhasználásával			
tervezési tétel Kossuth Tér		dátum 2012.03.10	
vezető tervező Liszky Krisztina	tervezési névjegyzék száma TT/É 01-1455/11	aláírás 	
tervező Vásárhelyi Kinga	tervezési névjegyzék száma TT/É 01-3723	aláírás 	
tervező Horváth Ágnes	tervező Szczuka Levente	ellenőrző Krébesz András	
aláírás 	aláírás 	aláírás 	

részben meglévő, részben új elemekből álló fasor és gyalogos sétány, melynek északi végét a Kossuth szobor zárja le. A fasor egyben be is zárja a középső téregységet az Alkotmány utca felől.

Az Alkotmány utca tengelyét az Országzászló elhelyezése emeli ki.

A Kossuth szobor és a Rákóczi szobor között látványkapcsolat van.

Az Országház középső épületszárnyának két oldalán szimmetrikusak a zöldfoltok, a biztonsági zóna is közel szimmetrikus.

A Szabadság térrel való átlós kapcsolat erős, az innen érkezőket a Rákóczi szobor körüli kiterjedt burkolt felület fogadja és vezeti tovább, csakúgy, mint a metró kijárat irányából érkezőket.

Az északi térrész – a látogatóközpont és a keleti térrész középső téregysége között erős átlós gyalogskapcsolat került kialakításra.

II. változat – Országház és a fő gyalogos irányok

II. változat – Országház és a fő gyalogos irányok

Az Országház koordináta-rendszere elsősorban az épület közvetlen környezetében vetül csak ki, a biztonsági zóna is aszimmetrikus.

A középső burkolt téregység az Alkotmány utca irányában nyitott, melyhez dél felől a Rákóczi szobor körüli kiterjedt burkolt felület kapcsolódik. Ez a burkolt felületrendszer a tér megközelítésére szolgáló fő gyalogos irányokat tudja fogadni, az Alkotmány utcából, a Szabadság tér felőli átlós irányból, és a metró kijárat felől, majd egyenesen, vezet tovább az északi térrészre, a látogatóközpont felé, mint kiemelt gyalogos célpont. Az átvezetés mentén potenciális lehetőségként vertikális közlekedő biztosítható a térszín alatti északi szellőzőfolyosóhoz.

Az Alkotmány utca tengelyét az Országzászló elhelyezése emeli ki.

A Kossuth szobor és a Rákóczi szobor között látványkapcsolat van.

A keleti térrész északi fasorait, és a déli, faállományban gazdagabb részeit integrálja a kompozíció.

III. változat – Országház és az Alkotmány utca

III. változat – Országház és az Alkotmány utca

Az Országház koordináta-rendszere húzott vonalak kivételével a térre, de nem szaladnak ki a villamospályáig. A középső szárny előtti burkolt téregység szimmetrikus, keleti lezárását az át- és rálátást biztosító vízfelületek alkotják, melyek az Alkotmány utca tengelyében engednek csak átjárást a szimmetrikus téregységbe.

A biztonsági zóna szimmetrikus, a középső épületszárny két oldalán szimmetrikusak a zöldfoltok.

Az Alkotmány utca tengelyét az Országzászló elhelyezése emeli ki.

A Kossuth szobor és a Rákóczi szobor között látványkapcsolat van. A keleti térrész észak-keleti és dél-keleti sarkai kiterjedtebb burkolt felületekkel fogadják a sarkokról érkezőket – így a Szabadság tér átlós irányából jövőket is. A metró felőli gyalogos érkezést közvetlenül a kijáratnál szemközti burkolt felület fogadja.

Az északi térrész látogatóközpontja és a keleti térrész középső téregysége között átlós gyalogskapcsolat került kialakításra a biztonsági zóna határa mentén.

A keleti térrész meglévő fasorait és faállományát integrálni tudja a téralakítási variáció.

IV. változat – Országház és a Kossuth és Rákóczi szobor tengelye

IV. változat – Országház és a Kossuth és Rákóczi szobor tengelye

Az Országház szimmetriája körülbelül a biztonsági zónán belül rajzolódik ki, azon kívül a téralakítást a Kossuth és a Rákóczi szobor közötti gyalogstengely határozza meg, melyet az épület felől keskeny vízfelület kísért. A középső épületszárny előtti burkolt tér átmetszi ezt a tengelyt, az északi és déli szélét az épület középső szárnyának továbbvezetett vonalai rajzolják ki, kiefutva egészen a villamospályáig. A középső téregység az Alkotmány utca felől nyitott. Az Alkotmány utca tengelyét az Országzászló elhelyezése emeli ki.

A két szobor közötti tengelyt északról a Kossuth szobor lezárja, délről a Rákóczi szobor megkerülhető és a gyalogos sétány a villamospályáig fut, ide

tud kapcsolódni a metró kijárat és a Szabadság tér felől érkező gyalogos megközelítés. A Szabadság tér felőli átlós kapcsolat így kicsit közvetettebbé válik.

Az északi térrész látogatóközpontjával való kapcsolat a gyalogos tengely északi végétől a Kossuth szobor előtti teresedésről adható meg.

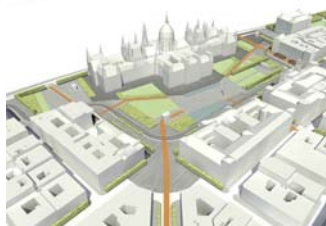
A keleti térrész külső fasora és faállományának döntő része integrálható a téralakítási variációba, de akár a belső fasor is megtartható.

I. változat – Országház és a keleti térfal

II. változat – Országház és a fő gyalogos irányok

III. változat – Országház és az Alkotmány utca

IV. változat – Országház és a Kossuth és Rákóczi szobor tengelye

ÉSZAKI ÉS DÉLI TÉRRÉSZ

Mind a négy téralakítási variáció körülbelül egyformán javasol fasorokat az északi és a déli térrész Duna-parti oldalára, a keleti térrész keleti és déli térfalai elé, valamint növényzetet a villamospálya és a kerékpárút közé.

Az északi és a déli térrészen a visszaállításra váró gróf Andrássy Gyula, illetve gróf Tisza István szobrainak elhelyezését az Országház hossz tengelyében jelöli ki mindegyik javaslat.

A déli térrész zöldfelületének elrendezésére kétféle variáció szerepel a javaslatokban, az egyik az északi a másik a déli részre pozicionálja a növényzetet, több mint 3000 m² egybefüggő burkolt felület megtartása mellett.

A várhatóan cca. 550 férőhelyes mélygarázs kapacitása legalább 2 be- és kihajtó rámpa létesítését teszi szükségessé, így azok elhelyezésére 3 variációs lehetőség adódik:

- a Széchenyi (felső) rakpart és a Balassi Bálint utca irányából;
- az id. Antall József (alsó) rakpart és a Széchenyi (felső) rakpart irányából;
- az id. Antall József (alsó) rakpart és a Balassi Bálint utca irányából.

Az alsó rakparti megközelítés előnye az északi térrész felszínének szabadabb kezelése, berendezése, ugyanakkor műszakilag meg kell oldani a vízzárás problematikáját magas vízállás esetén és ezen időszakokban számolni kell az alsó rakparti bejárat kiesésével is.

A településrendezési eszközök módosításának alátámasztásaként készült vázlatos térrendezési variációkban azonos mélygarázs megközelítés került ábrázolásra, mindkét rámpa fentről, az északi térrészről biztosított.

A biztonsági zóna térfelületén való gépkocsi megközelítése a Széchenyi rakpart felől, szintén az északi térrészen átvezetve biztosított.

A térszín alatti látogatóközpont felé irányuló levezetés mindig enyhén átlós irányban fordul a keleti térrész felé, így a hármas térszámvetés peremén helyet kapó funkció közvetlen gyalogos és látványkapcsolatba kerül a középső téregységgel.

3.5. AJÁNLÁSOK A TÉRRENDEZÉS TERVEZÉSÉHEZ

Az Országgyűlés határozata alapján a Kossuth tér rekonstrukciójának célja, hogy biztosítsa az itt felhalmozódott szellemi és fizikai értékek megőrzését, méltó keretet biztosítson a világörökségi helyszín és a kiemelt nemzeti emlékhely számára, elősegítse fenntartható használatát, széles társadalmi körben való bemutathatóságát.

A hamarosan induló építészeti és felszínrendezési tervezés során kell konkrét és végleges válaszokat találni az alábbiakra:

A **Kossuth tér keleti térrésze** a meglévő értékes és hosszú élettartamú növényzet megtartásának figyelembevételével kell, hogy megújuljon. A középső térrész a reprezentáció és protokoll események méltó helyszíne kell, hogy legyen, az állami zászló központi elhelyezésével, lehetőség szerint az Alkotmány utca tengelyében. A Kossuth szobor és a Rákóczi szobor környezete zöldbeágyazott, vízfelületekkel kiegészített, valamint gyalogos felületekkel átjárható egységként alakítandó ki. A formai kompozícióban biztosítani szükséges a legfontosabb gyalogos kapcsolatokat: az Alkotmány utca, illetve a Szabadság tér felől, a metró kijárat felől, figyelembe véve a villamosparkállók

Látogatóközpont koncepcionális kialakítási lehetősége

helyét is. Kiemelt fontossággal bír az északi és déli térrészekkel való gyalogos kapcsolat, az északi esetben hangsúlyozva a látogatóközpont bejáratát is. Az Országház biztonsági zónán kívüli körbejárhatósága a rakpart felől is biztosítandó.

A **Kossuth tér északi térrésze** terepszint alatt épül be, ahol várhatóan mélygarázs és XXI. századi, kulturált látogatóközpont kap helyet. Az épület fölött kellő földtakarás telepítésével döntő mértékben parkosított felületek alakítandók ki.

A **Kossuth tér déli térrésze** a mai átlós villamospálya áthelyezésével újul meg. A keleti és déli térfalak elé helyezett nyomvonal lehetővé teszi a tér egészének egységes használatát. A nagyobb összefüggő burkolt felület és a megfelelő műszaki és kiszolgáló felszerelések telepítése teszi majd lehetővé a kisebb közönséget vonzó (politikai) rendezvények megtartását.

A Steindl Imre Programnak megfelelően a **hármastérszerben a 4 történeti szobor elhelyezése** elsősorban kompozíciós kérdés, melyre választ a felszínrendezés konkrét terveiben kell adni. Ennek során figyelembe kell venni a lovasszobrok (Andrássy Gyula és Rákóczi Ferenc) és a háttér fal előtti többalakos szoborcsoportok (Kossuth Lajos és Tisza István) eltérő térszervező adottságait. Az előbbieket „körüljárhatók” – teljességük körbejárva bontakozik ki, az utóbbiaknak van eleje és hátulja, a szemből történő megközelítés kiemelt jelentőségű.

Városrendezési szempontból a 4 szobor történeti elrendezése értelemszerűen tartható. Mellettük érzékeny megközelítést igényel a tér '56-os mementójának megfogalmazása és kompozícióba foglalása. József Attila szobrának helyét a Dunához közeli helyen kell megtalálni.

A zavaró funkciók eltűnésével XXI. századi városi tér alakítható ki a Steindl féle hármastérszer filozófiája mentén, a parkosított felületek növelésével, a történeti képzőművészeti alkotások integrálásával, és az '56-os mementó kompozícióba foglalásával.

II. ZÖLDFELÜLETI JAVASLATOK

A Kossuth térnek és közvetlen környezetének mára kialakult zöldfelületi állapota és a tervezett építmény fejlesztések, valamint a térség várható funkció átrendezése megérlelte a tér teljes zöldfelületi – szabadtér építészeti átalakításának szükségességét.

Az átalakítás főbb zöldfelület-rendezési és térépítészeti alapelvei a következők:

1. A meglévő faállományból kiemelt értékűnek és megtartandónak lehet tekinteni a tér parkosított északi részének keleti oldali hársfasorát, platánjait, valamint a déli parkrész néhány magas értékű platán, bükk és hársfáját.
2. A rendezés során amennyiben az Országházhoz közelebb lévő hársfasor helyben való megtartása nem lehetséges, megfontolásra javasolt átültetése a tér egyéb részeire.
3. A téren és térségében a zöldfelületi borítottság a vonatkozó országgyűlési határozat szerint, és a javasolt szabályozás szerint az övezeti átsorolás ellenére sem csökkenhet. A térrendezési változtatások során a zöldfelületek az új koncepció szerinti módon átrendezhetők, de összességük nem lehet kisebb a mainál. (Az országgyűlési határozat szerint a parkfelület nőni fog. Itt meg kell jegyezni, hogy a parkfelület és a jogi értelemben vett zöldfelület nem azonos szabályozási kategória. A zöldfelület előírásának részletezése az FSZKT szabályozási technikájánál került rögzítésre.)
4. Az esetleg kivágásra kerülő faállományt legalább azonos ökológiai értékű telepítésével kell pótolni, (figyelembe véve a fás szárú növények védelméről szóló 35/2010. (XI.16.) önkormányzati rendeletben foglaltakat is.)
5. Az átrendezés, átépítés során olyan dekoratív, a hely értékének és szellemének megfelelő színvonalú zöldfelületeket kell kialakítani, melyek alkalmasak a történeti múlttal való összhang és a jelenkor arculati igényeinek együttes képviseletére.
6. A szabadtér építészet és zöldfelület-rendezés eszközeivel meg kell teremteni a vizuális és funkcionális kapcsolatot a Kossuth tér – Vértanúk tere – Szabadság tér térrendszerek között.
7. A forgalomcsillapított zónában kibővülő gyalogos és kiülő felületek mentén keret jellegű fásított térfalak létesítése javasolt.
8. A tér zöldfelületeit oly módon javasolt kialakítani, hogy az Országház láthatóságát az épülethez közeli sűrű növényzet alkotta térfalak ne akadályozzák, ugyanakkor az értékes növényállomány ezen elv miatt nem sérüljön.
9. A zöldfelület-rendezés és térépítészeti együttes eredményeként az idegenforgalmat és a Parlamenthez kötődő köztéri funkciókat egyaránt színvonalasan szolgáló, fenntartható zöldfelületi rendszernek kell létrejönni.

A tervben megfogalmazott szabályozási eszközök a fenti célokat szolgálva kerültek kialakításra. A jelen javaslat további részletezése nem indokolt, mivel a térrendezésre vonatkozó tervezés a közeljövőben amúgy is elindul és léptékénél fogva fenti szempontok figyelembevételének ajánlása elegendő a szabályozási terv alátámasztó volta miatt.

III. KÖZLEKEDÉSI JAVASLATOK

1. A KOSSUTH TÉR ÁTÉPÍTÉSÉNEK ALAPELVEI ÉS HATÁSA A KÖZLEKEDÉSI KAPCSOLATOKRA

A Kossuth tér átépítésének alapelve, hogy a teret határoló térfalakon belül a közúti, gyalogos és zöldfelületek teljes rekonstrukciója megtörténik. Ezen átépítési alapelv, illetve a térképzési elvek indokolják a térfalakon belül az átmenő közúti forgalom teljes mértékű kihelyezését. A közúti forgalomtól mentesített felületek magas színvonalú ún. díszburkolattal és zöldfelületekkel berendezett térként kerülnek kialakításra, melynek meghatározott felületein jelenik meg a ki-és behajtó forgalom (a kijelölt célforgalom, a gazdasági feltöltő forgalom, illetve a megkülönböztetett járművek, tűzoltó stb. forgalma). Az átmenő közúti forgalom korlátozása és a hálózati kapcsolatok módosulása miatt a Kossuth tér közvetlen környezetén túlmenően indokolt és szükséges vizsgálni a József Attila utca – Duna – Szent István körút – Bajcsy Zs. út által határolt, területen a közelmúltban megvalósult, illetve a tervezett úthálózati módosulásokat és azok hatásait.

2. KÖZÚTI KÖZLEKEDÉS

KÖZÚTI HÁLÓZATFEJLESZTÉSI JAVASLATOK

Tervezett közúthálózat

A kiterjesztett tervezési területet határoló négy jelentős főúthálózati elem (alsó rakparti út, József Attila utca, Bajcsy–Zsilinszky út, Szent István körút) hálózati szerepe, hierarchiája a jövőben sem változik. A terület szempontjából fontos kapcsolatok azonban a területfelhasználási módosulásoknak megfelelően változnak. Ezek közül legjelentősebbek a következők:

- Széchenyi tér forgalmi rendezése (mely esetben a jelenleg engedélyezési tervi változatot szerepeltetjük.)
- Alsó rakparti kapcsolatok módosítása
Széchenyi téri kapcsolat, kizárólag dél felőli felhajtás
Kossuth téri kapcsolat, északi le-felhajtó rámpa megszüntetése
Margit híd utáni északi rámpa kétirányúsítása
- Szent István körút Nagy Ignác utcánál új kihajtó kapcsolat létesítése a területről

A Kossuth teret jelenleg terhelő és onnan kikerülő forgalom a környező utcákban kap elvezetést az alábbi útvonalakon:

Észak felől:

Markó utca – Falk Miksa utca – Szalay utca – Vajkay utca – Kozma Ferenc utca – Báthory utca – Vértanúk tere – Nádor utca – Garibaldi utca

Dél felől:

Garibaldi utca – Akadémia utca – Zoltán utca – Nádor utca – Vértanúk tere – Báthory utca – Szemere utca – Markó utca – Alsó és Széchenyi rakpart.

FORGALMI REND VÁLTOZÁS

Forgalmi rend változás az alábbi utcákban történik:

- **Széchenyi utca, Steindl I. utca, Zoltán utca**, – Akadémia utca – Széchenyi rakpart közötti szakasza – zsákutca (korábbi kerületi általános tervek szerint) – Kossuth tér átépítésétől független
- **Tüköry utca** Széchenyi u. – Arany János utca közötti szakasza dél-északi irány megfordításra kerül észak-déli irányra – Kossuth tér átépítésétől független
- **Akadémia utca** Zoltán utca – Garibaldi utca közötti szakaszának kétirányúsítása
- **Zoltán utca – Garibaldi utca** egyirányú utcapár kialakítása
- **Vértanúk terei** szervizútra forgalom áthelyezése
- **Vajkay utca** dél-északi irány megfordításra kerül észak-déli irányra
- **Falk Miksa utca**, Markó utca – Szalai utca közötti szakasza dél-északi irány megfordításra kerül észak-déli irányra
- **Szalay utca** Falk Miksa utca – Nagy Ignác utca közötti szakasza kelet-nyugat irány megfordításra kerül nyugat-kelet irányra
- **Nagy Ignác utca** Szalai utca – Szent István körút közötti szakasza észak-dél irány megfordításra kerül dél-észak irányra
- **Bihari J. utca** Stollár B. utca – Szent István krt. közötti szakasz dél-északi irány megfordításra kerül észak-déli irányra
- **Balaton utca** Balassi B. utca – Nagy Ignác utca közötti szakasz nyugat-keleti irányú vezetést kap
- **Stollár B. u.** Bajcsy Zs. – Balassi B. utca között kelet-nyugati irányú vezetést kap, közforgalomnak átadásra javasolt a jelenleg közforgalom előtt elzárt (katonai terület) Honvéd u.–Falk Miksa utca közötti szakasz

A Honvéd utca Szabadság tér és Szent István körút közötti szakasza része a belvárosi ún. Főutca programnak, csillapított forgalommal. – (korábbi kerületi általános tervek szerint) – Kossuth tér átépítésétől független.

JELLEMZŐ CSOMÓPONTI MÓDOSÍTÁSOK

Vértanúk tere

A városrendezési koncepcióhoz illeszkedve a Vértanúk tere gyalogos felületként összekapcsolásra kerül a Kossuth térrel, ezért a közúti forgalom a Báthory utca – Nádor utca között a jelenlegi szervizúton csomóponti kapcsolatok nélkül kerül vezetésre.

Zoltán utca – Garibaldi utca utcapár Nádor utcai kapcsolatainál szintbeni elsőbbségadással szabályozott csomópontok kerülnek kialakításra.

Báthory utca – Honvéd utca csomópont preferált tömegközlekedési jellege miatt jelzőlámpás forgalomirányítást kap.

Az alsó rakparti kapcsolatot biztosító csomópont a Garibaldi utcába kap direkt vezetést. A forgalmat a villamos preferálásával működő fedezőjelző irányítja. Ezzel összehangoltan a déli térről levezető gyalogos-rámpánál is meg kell oldani a Duna part gyalogos megközelítését a Lánchíd irányába és holokausz emlékműhöz.

A Szent István körút – Nagy Ignác utca – Visegrádi utca jelzőlámpás csomópont a Nagy Ignác utcai nagyíves és kisíves kihajtó irányokkal korrekcióra került beillesztve a Szent István körúti csomóponti rendszerbe.

TERVEZETT MÉLYGARÁZS KAPCSOLATAI

A tervezett mélygarázs helye a SIP alapján, a Kossuth tér északi térrészén, a Balassi B. utca – Széchenyi rakpart közötti területen került kijelölésre.

Tervezett mélygarázshoz forgalomszervezési, biztonsági, üzemeltetési, fenntartási, illetve bizonyos méret felett (4–500 férőhely) két egymástól elkülönített ki-bejárat létesítése indokolt.

A kapcsolatok kialakítását kétirányú le-felhajtó rámpákkal a Széchenyi rakpart – Kossuth tér, illetve Balassi Bálint utca – Kossuth tér találkozási pontjain városrendezésileg, illetve garázstechnológiai szempontból indokolt helyeken célszerű létesíteni. További és/vagy kapcsolatként vizsgálandó a közvetlen Alsó rakparti kapcsolat kialakítása, amely a jelenlegi Markó utcai le-felhajtó rámpától délre alakítható ki jelzőlámpás, vagy körforgalmú csomóponttal a rakparton. (lásd mellékelt Tervezett forgalmi rend ábra változat)

KERÉKPÁROS KÖZLEKEDÉS

A térrendezés kapcsán a jelenlegi téren átvezetett észak–déli irányú kerékpáros útvonal is módosításra kerül.

Déli irányból az Akadémia utcai kerékpárútvonalhoz kapcsolódva a villamos mellett kerül vezetésre, lehetőleg a villamostól zölddel elválasztva, azt követve, amely a tér északi részén keresztül, a látogatóközpont kialakításának függvényében csatlakozik a Széchenyi rakparti kerékpárúthoz.

A forgalmi rend módosításokkal összhangban a Kossuth tér környezetében lévő utcákban indokolt a kétirányú kerékpározás kialakítása. A kerékpáros útvonalak kialakításánál alapelvek, hogy a jelenlegi parkolóhelyek lehetőség szerint ne kerüljenek megszüntetésre.

Kétirányú kerékpározás kialakítása az alábbi utcákban indokolt:

- ▼ **Arany János utca** Akadémia utca – Bajcsy Zsilinszky út között
- ▼ **Október 6. utca** József Attila utca – Szabadság tér között
- ▼ **Honvéd utca** Szabadság tér – Szent István krt. között
- ▼ **Nagysándor József utca** Hercegprímás utca – Bajcsy Zsilinszky út között
- ▼ **Hercegprímás utca** Arany János utca – Bank utca között

A téren a BUBI rendszer kiépítése lehetőleg a villamos megálló és a metró közelében javasolt.

PARKOLÁS VÁLTOZÁSA

A kijelölt ismertett észak parkterület alatt 3 szintes, mintegy 5–600 férőhelyes, kizárólagos használatú mélygarázs kialakításának igénye merült fel. A Kossuth tér kijelölt térfalain belül a kizárólagos országközi használatú parkolók, illetve a déli oldalon lévő a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium előtti (65 db) illetve a Báthory utca vonalában a metróállomás előtti (10 db) nem kizárólagos használatú parkolók megszűnnek. Megszűnik továbbá a Néprajzi Múzeum előtt kijelölt 5 db turistabusz megállóhely, amely a Nádor utcában és az Alsó rakparton kerül pótlásra.

A forgalmi rend és tömegközlekedés változás, illetve megállóhely kijelölések miatt további parkolóhelyek megszüntetése szükséges. Ezek az alábbiak:

- ▼ Nádor u. Zoltán utca – Garibaldi utca között P 12 helyett P 5 db turistabusz parkoló
- ▼ Alsó rakpart Markó utcától északra P 28 db személygépkocsi parkoló helyett P 10 turistabusz parkoló
- ▼ Falk Miksa utca Szalai utca– Markó u. között északi oldal P 29 db ferde beállítás helyett, P 19 db párhuzamos parkoló.
- ▼ Markó utca a Falk Miksa utca – Balassi Bálint u. között P 10 db párhuzamos beállítású parkoló megszűnik

- ▼ Báthory utca, Kozma Ferenc utca – Honvéd utca közötti szakaszán P 10 ferde beállású parkolóhelyet trolibusz megálló létesítése

Megszüntetendő közterületi parkolók a forgalmi rend módosítása és a megállóhely megszüntetések miatt összesen 70 db.

Létesítésre kerül 15 db turistabusz parkoló, 1 db trolibuszmegálló.

3. KÖZFORGALMÚ KÖZLEKEDÉS

VILLAMOS HÁLÓZAT

A Kossuth tér közúti forgalomszervezésének módosításával összhangban a közforgalmú (tömegközlekedés) viszonylatainak vonalvezetése, illetve megállóhely kiosztása is változik.

2-es villamos A térrendezés építészeti koncepciójával összhangban módosul a 2-es villamos nyomvonala és a déli részen a Széchenyi rakpart – Kossuth tér 6–8. sz. épület között a geometriai lehetőségek és ívviszonyok és az épület megközelítések figyelembevételével az épületek mellé kerül. A metróállomás előtti kelet–nyugati tengelyű megálló jelenlegi helyén történő megtartható, vagy a Garibaldi utcától északra az Akadémia utca vonalába kerülhet áthelyezésre. A Kossuth tér északi részén lévő megálló a jelenlegi helyén megtartható, vagy a Balassi B. utcába a látogatóközpont és mélygarázs közelébe kerül áthelyezésre. Az áthelyezések további vizsgálatokat és egyeztetéseket igényelnek és összefüggnek a villamospálya teljes szakaszának felújításával.

A metrónál lévő megálló áthelyezése térrendezés szempontjából kedvezőbb, amely így azonban a beépítések súlypontjától, illetve az autóbusz és trolibusz megállóktól távolabb kerül, azonban tekintettel a tér kiemelt helyzetére, a gyaloglási távolság növekedése másodrendű kérdésként kezelhető. A metrókapcsolat az épületen keresztül változatlan elérhetőségű.

A Kossuth tér északi részén lévő megálló áthelyezése függ a tervezett mélygarázs kapcsolatainak kialakításától. Amennyiben a térrendezéshez rekonstrukciós területen belül a teljes vágányzóna átépítése, ezt indokolt ún. "zöld füvesített vágányzóna" kivitelben elkészíteni.

AUTÓBUSZ HÁLÓZAT

15-ös autóbusz

Dél felől: Hold utca – Báthory utca – Szemere utca változatlan útvonalon

Észak felől: Honvéd utca – Báthory u. – Vértanúk tere – Nádor utca

TROLIBUSZ HÁLÓZAT

70, 78-as trolibuszok

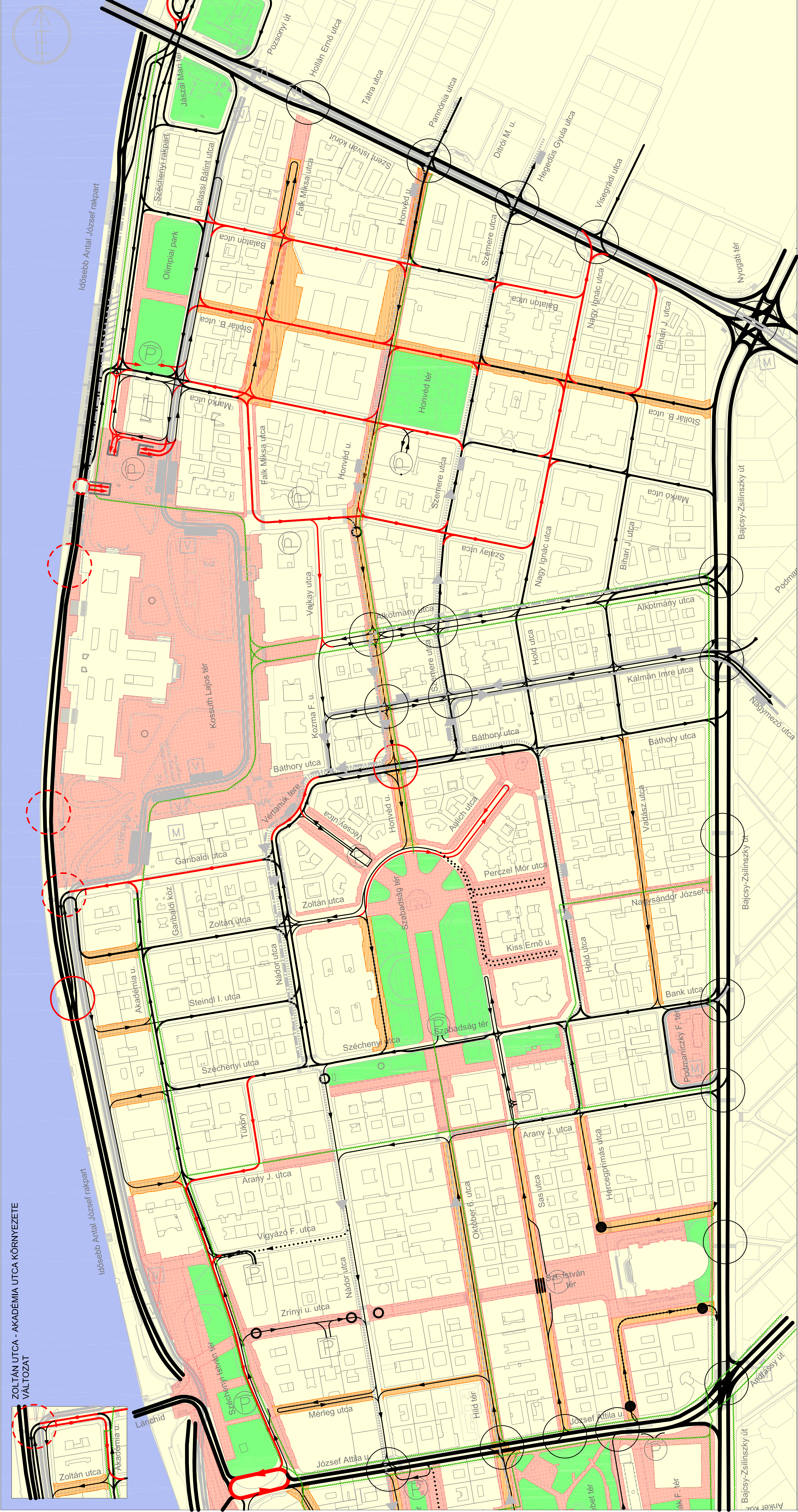
Kelet felől: Kálmán utca – Kozma F. utca – Báthory utca (végállomás) – Szemere utca – Kálmán I. utca nyomvonalra módosul, így a térről a felsővezeték kikerülhet, hozzájárulva ezzel a tér egységes rendezéséhez.

VÁROSNÉZŐ ÉS TURISTA BUSZOK

A terület környezetében városnéző és turista buszok részére rövid idejű parkolást célszerű biztosítani:

- Nádor utca Zoltán u.–Garibaldi u. között előirányzat: 5 férőhely (jelenlegi személygépkocsi parkoló helyén),
- Alsó rakpart Markó utcától északra előirányzat 6–10 férőhely (jelenlegi személygépkocsi parkoló helyén)

ZOLTÁN UTCA - AKADÉMIA UTCA KÖRNYEZETE
VÁLTOZAT

JELMAGYARÁZAT:

- Főút
- Gyűjtőút
- Lakó utca
- Tervezett forgalmi irány
- Vegyes forgalmú közterület
- Vegyes forgalmú közterület BKV közlekedés
- Vegyes forgalmú közterület időkorláttal (6-10)
- Vegyes forgalmú közterület engedélyes behajtással

Autóbusz

Trolibusz (változó)

Turistabusz (Hop on-Hop of busz)

Kerékpáros közlekedés

Mélygarázs kir-, bejárat

Gyalogos közterület

Összefüggő zöld felület

Metrómegálló

Villamos megálló

Megszűnő villamos megálló

Villamos vonal

Mélygarázs (nyilvános)

Épület saját parkolóval

Védett zóna be-, illetve kilépési pontja

Zárt rendszer be-, illetve kilépési pontja

Meglévő jelzőlámpás csomópont

Tervezett jelzőlámpás csomópont

KOSSUTH TÉR REKONSTRUKCIÓ
TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZÖK
MÓDOSÍTÁSA

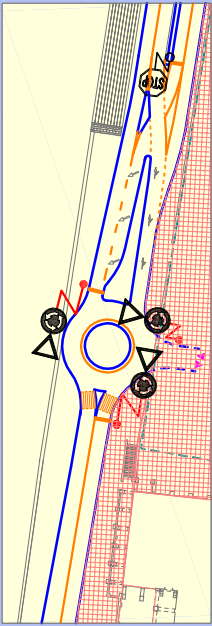
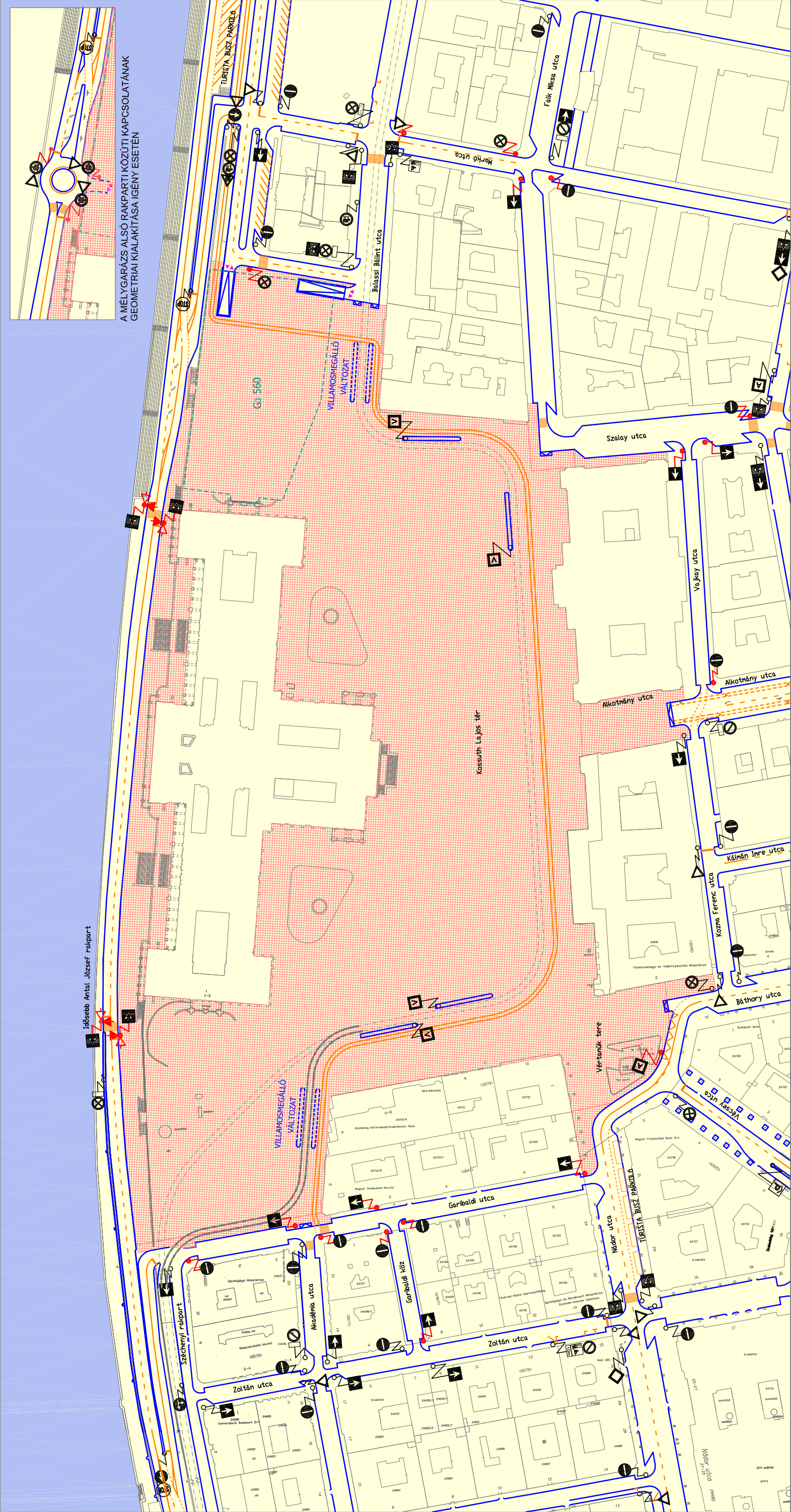
KÖZÚTI KÖZLEKEDÉSI HÁLÓZAT

A MÉLYGARÁZS ALSÓ RAKPARTI KÖZÜTI KAPCSOLATÁNAK GEOMETRIAI KIALAKÍTÁSA IGÉNY ESETÉN

JELMAGYARÁZAT:

- útburkolati szegély
- útburkolati jel
- forgalommentes felület
- jelenlegi közúti jelzőtábla
- jelenlegi közúti jelzőlámpa
- tervezett közúti jelzőlámpa
- tervezett közúti jelzőtábla
- mélygarázs közúti kapcsolata

KOSSUTH TÉR REKONSTRUKCIÓ TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZÖK MÓDOSÍTÁSA

TERVEZETT FORGALOMTECHIKAI HELYSZÍNRAJZ

IV. KÖZMŰ JAVASLATOK

A Kossuth tér rekonstrukcióval kapcsolatos közműváltozások során többféle ok miatt kell az egyes közművek nyomvonalát változtatni, vagy magát a vezetéket cserélni.

- ▼ Egyrészt a változtatásokat indokolja a mélygarázs és látogatóközpont elhelyezése, amely az érintett területen több közmű kiváltását vagy – az okafogyott volta miatt – a megszüntetését eredményezi.
- ▼ Másik ok a térrendezés, ami szintén indukálja, vagy indukálhatja egyes vezetékek átrendeződését az ültetések, burkolatok, alapozások megváltozása miatt.

Jelenleg az elvi helye ismert a lehetséges mélygaráznak, mely várhatóan az északi térrészen kerül elhelyezésre. Az ezzel kapcsolatos kiváltási kényszereket feltüntetjük a térképeken. A felszíni rendezés miatt szükségessé váló vezetékhelyezések, kiváltások és rekonstrukciók részletezettsége a tér rendkívül összetett közműhelyzete miatt csak általános figyelemfelkeltés szintjén lehetséges a jelen alátámasztó munkarészben, tekintettel arra, hogy a hamarosan megkezdődő tényleges tervezésekhez tartozó közműváltozások amúgy is a részletesebb tervek alapján tekinthetők a léptékből adódóan megalapozottnak.

Az ismert és a szolgáltatók által is támogatott rekonstrukciós változtatások feltüntetésre kerültek.

1. VÍZELLÁTÁS

Vízellátás

A Kossuth téren halad át észak-déli irányban, az Országházat kelet felé megkerülve, a DN1200/Sentab vízellátási főnyomócső. A szolgáltatóval történt egyeztetés szerint, ez a vízvezeték a tér jövőbeni teljes felszíni rekonstrukcióját és a mélygarázs építését megelőzően, várhatóan 2012–2014 években, több építési ütemben átépítésre, kiváltásra kerül DN1200/göv vízvezetékre. Ennek első ütemére a Mobilterv 2000 kft., (Tsz.: 1–11–13) készített kiviteli tervet.

A Mobilterv 2000 kft. 2012. február hóban (Tsz.: 1–12–03) elkészítette a tér északi részére a DN1200 –es vízcső kiváltás tanulmánytervét, melyet a Fővárosi Vízművek Zrt. is véleményezett. *Ennek alapján a DN1200-as vízcső kiváltást, valamint a vízkivételi gépház telepítését és üzemi vezetékeit a hivatkozott tanulmányterv elvi megoldása szerint lehetséges kialakítani. A DN300-as elosztóvezeték kiváltása az eredeti nyomvonallal közel azonosan, a későbbi garázsfödém feletti földszámban, védőcsőben lehetséges.*

Fentiek alapján a DN1200-as vízellátási főnyomócső kiváltása során olyan új nyomvonalat kell meghatározni, hogy a lehető leggazdaságosabban legyen kialakítható a mélygarázs. A tér többi, a mélygarázzsal nem érintett részén a DN1200-as vezeték kiváltása a meglévővel közel azonos nyomvonalon történhet, egészen a Garibaldi u-i csomópontig.

A szolgáltatóval történt egyeztetés szerint, összhangban az érvényes műszaki előírásokkal, a vezeték építményektől betartandó védőtávolsága 7,0 m, melyet a tok külső szélétől kell figyelembe venni, így a csőtengelytől való védőtávolság 7,80 m.

A tér nyugati oldalán halad át a Falk M. u. – Nádor u. vonalában a meglévő DN500/öv vízellátási fővezeték. Erről a vezetékről ágazik le a tér északi oldalán a meglévő DN300/öv fővezeték, mely az alsó rakparton halad aztán tovább déli irányba. Ennek a vezetékeknek egy, a Dunára merőleges szakaszát is ki kell váltani a mélygarázs építése miatti. Az új vezetéket a meglévővel közel azonos nyomvonalon lehet megépíteni, amennyiben a mélygarázs szerkezete engedi, akkor a födém felett, védőcsőben kell azt kialakítani. Erre az új vezetékre kell visszakötni az Országház DN150-es átépítendő vízbekötését.

A mélygarázs építése előtt el kell bontani az itt meglévő Wein kút és galéria egy szakaszát (a Markó utcai csomópontig), a szivattyúgépházat és az innen

kiinduló üzemi vezetéseket. Az új gépházat a Széchenyi rkp. – Markó u. csomópont környékén javasoljuk kialakítani. Az új gépházba át kell kötni a DN500 vízkivételi galériát. Az új gépházról egy új DN500-as üzemi vezeték kell kiépíteni, javaslatunk szerint a DN1200 új főnyomócsővel párhuzamosan, a Falk M. u. – Nádor u. vonalában a meglévő DN500/öv vízellátási fővezetékig. A jelenleg meglévő üzemi összekötéseket, beleértve az Országház alternatív vízbekötését is, ki kell alakítani.

A tér többi részén, a felszíni rendezéssel érintett területen a meglévő ac. (azbesztcement) anyagú vízvezetékek átépítését javasoljuk göv, vagy KPE csőre. Az érintett területen a nem KPE anyagú vízbekötéseket át kell építeni KPE anyagúra. A meglévő föld alatti tűzcsapok átépítendőik föld feletti típusúra. Új villamos vágány nyomvonal esetén szükség lehet aktív korrózióvédelem kiépítésére a fém anyagú vízcsövek védelmére.

Az új mélygarázs használati és oltóvízigénye a Balassi B. utcai meglévő DN150, vagy a keresztező DN300 vezetékről biztosítható.

2. CSATORNÁZÁS

Csatornázás

A Kossuth téren halad át észak-déli irányban, az Országházat kelet felé megkerülve, az un. Duna-parti főgyűjtő, melynek szelvénye 235/235 FP₁/b(k) (lásd a mellékelt képen). Ez fogadja a tér déli oldalán meglévő, a Báthory u. vonalában haladó 100/200 Sz/tékl mellékgyűjtőt. E csatornához csatlakozik a tér nyugati oldalán, a Falk M. u. vonalában észak-déli irányban haladó, több szelvényméretből álló 110/160 t/té, 100/160 sz/tékl, 90/135 t/té mellékgyűjtő. Ez a gyűjtőcsatorna fogadja az Alkotmány u-i 100/160sz/tékl csatornát, a tér épületeinek csatorna bekötéseit, az útvíztelenítés víznyelő bekötéseit.

Az észak-déli főgyűjtő és az észak-déli mellékgyűjtő között, az Alkotmány u. vonalában 90/135 t/b csatorna üzemi összekötés üzemel. A Kossuth tér 11. sz. épülete előtt, valamint a tér északi oldalán, a park mellett $\phi 40$ /b csatorna üzemel. Ez utóbbi csatornát a mélygarázs építéskor ki kell váltani.

A tér többi részén a kisebb csatornák, bekötések kiváltásának, átépítésének szükségességét, csak a részletes felszíni rendezési tervek ismeretében lehet eldönteni.

3. GÁZELLÁTÁS

Gázellátás

A Kossuth tér északi – nyugati – déli részén halad át a Balassi u. – Akadémia u. vonalában meglévő DN600/a kisnyomású gázvezeték, mely a terület alapellátó vezetéke. Erről biztosítható a Kossuth tér épületeinek gázigénye. Az Országház meglévő gázbekötése a tér déli oldalán van kiépítve.

A felszíni rendezés során a DN600 méretű gázvezeték helyett egy új, dn315/PE gázvezeték építése szükséges, melynek jóváhagyott kiviteli tervei megvannak. Ennek kivitelezése során a meglévő gázbekötések is átépítésre kerülnek telekhatárig.

4. TÁVHŐELLÁTÁS

A Kossuth teret érintően, a tér északi részén épült ki meglévő távhőellátási vezeték, az Országház és a Balassi B. u. (Kossuth tér 17.) épület között. A vezeték esetleges kiváltása, átépítése a tér felszíni rendezési tervétől függően dönthető el.

5. VILLAMOSENERGIA ELLÁTÁS

A Kossuth téren a villamosenergia ellátás közép- és kisfeszültségű hálózata üzemel.

A középfeszültségű, 10 kV-os hálózat a Kossuth téren több helyen táplál meg 10/0,4 kV-os transzformátor állomásokat. Ezek az Országházban, a Metró lejártnál található a Báthory u.-ban, valamint a tér északi részén a parkban,

Villamosenergia ellátás

Távközlés

ahol a Főv. Vízművek gépháza üzemel, továbbá a Balassi u. és a Kossuth tér sarkán.

A transzformátor állomásokból indulnak ki a kiefeszültségű (0,4, vagy 1 kV) hálózatok, melyek többek között a közvilágítás ellátását is biztosítják.

A mélygarázsépítés miatt a vízkivételi gépház melletti meglévő transzformátor állomást meg kell szüntetni, a hozzá csatlakozó kis- és középfeszültségű hálózatot szükséges mértékben kell visszabontani. A transzformátorállomás új helyét a felszíni rendezési tervek ismeretében lehet véglegesen kijelölni. Ugyancsak ezt követően lehet a szükséges hálózatépítési munkákat kialakítani.

6. TÁVKÖZLÉS

A Kossuth téren a távközlési hálózat a megszakító létesítmények (szekrények) közötti térszint alatti alépítmény hálózattal épültek ki. Az egyeztetések szerint a teret a Magyar Telekom Nyrt. gerinc-, helyi- és zárt célú hálózatát és az Invitel alépítmény hálózata érinti, ez utóbbi a Főv. Csat. Művek Zrt. üzemeltetésében lévő csatornahálózat egyes szakaszain a nagytérű csatornacső belső falára szerelten halad.

A részletes felszíni rendezési tervek ismeretében lehet meghatározni a meglévő hálózaton szükséges átépítési munkákat, ill. az új hálózatépítési munkákat kialakítani.

7. ÖSSZEFOGLALÁS

A Kossuth tér jövőbeni rendezési, építési munkálatai során, a meglévő és jelenleg is üzemelő közművezetékek üzemét mindenkor fenn kell tartani, szükség esetén a közművek ideiglenes, vagy végleges kiváltásával, átépítésével. E munkák során a szabványos védőtávolságokat biztosítani kell végleges és ideiglenes, építés közbeni állapotban is.

A mélygarázs építése érinti a meglévő vízellátási, gázellátási, csatornázási vezetékeket, a meglévő villamosenergia ellátási kábeleket és a távközlési alépítmény hálózatot.

vízellátási főnyomócső

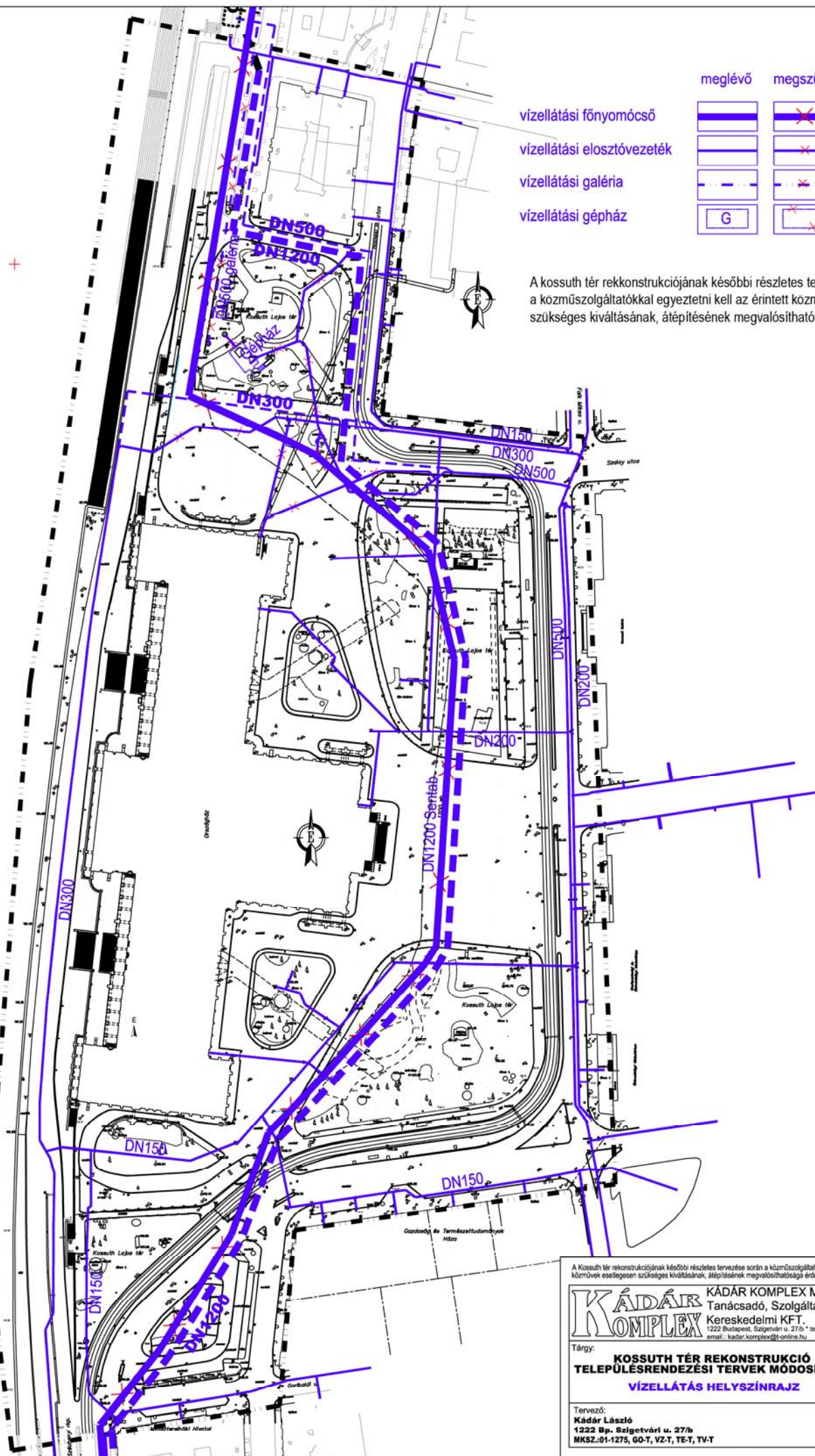
vízellátási elosztóvezeték

vízellátási galéria

vízellátási gépház

meglévő megszűnő tervezett

A kossuth tér rekonstrukciójának későbbi részletes tervezése során a közmuvelővel egyeztetni kell az érintett közmuvelő esetlegesen szükséges kiváltásának, átépítésének megvalósíthatósága érdekében.

A Kossuth tér rekonstrukciójának későbbi részletes tervezése során a közmuvelővel egyeztetni kell az érintett közmuvelő esetlegesen szükséges kiváltásának, átépítésének megvalósíthatósága érdekében.

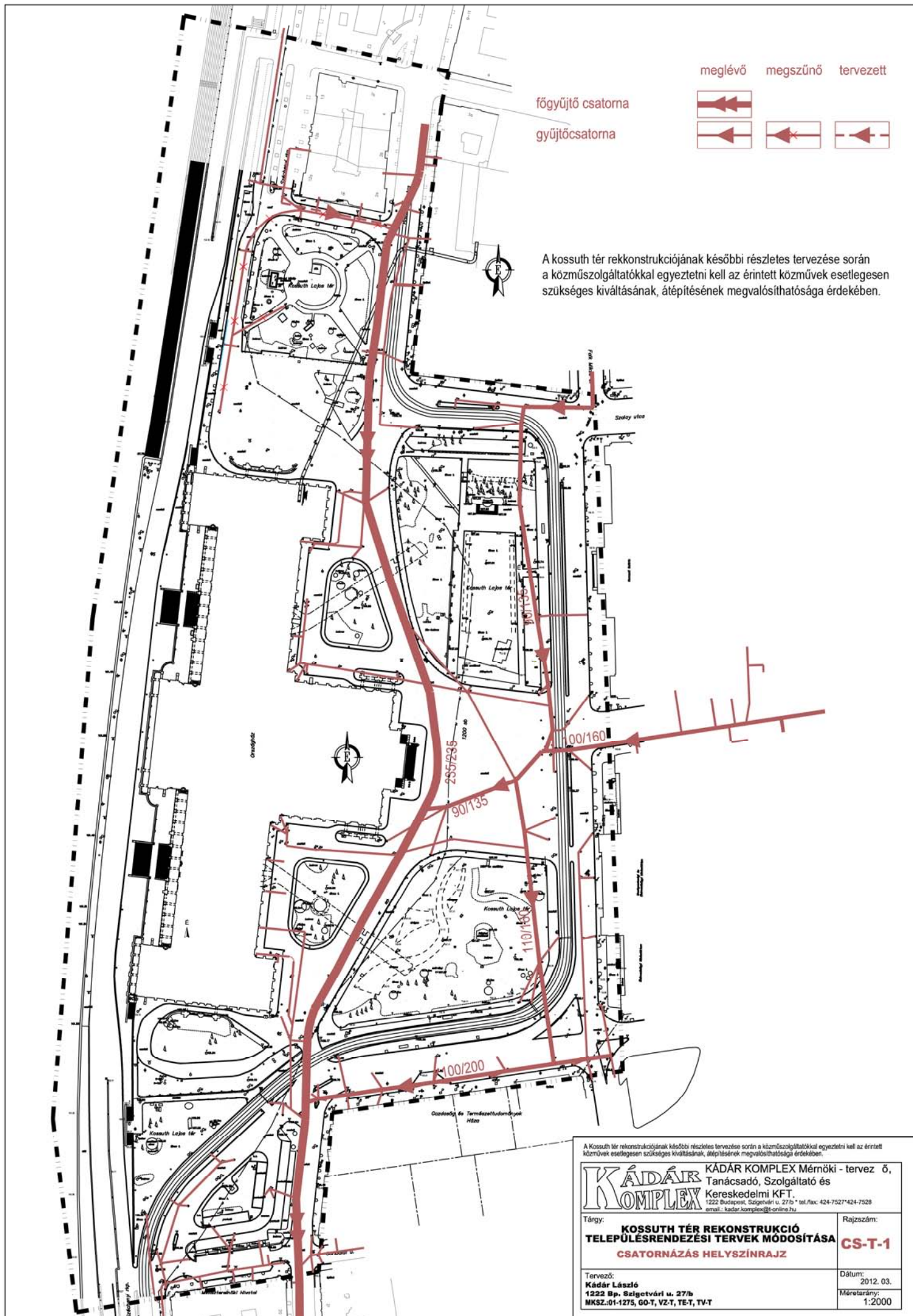
KÁDÁR KOMPLEX KÁDÁR KOMPLEX Mérnöki - tervező, Tanácsadó, Szolgáltató és Kereskedelmi KFT.
1222 Budapest, Szilgavári u. 27/b * tel./fax: 424-7527*424-7528
email: kadar.komplex@t-online.hu

Tárgy: **KOSSUTH TÉR REKONSTRUKCIÓ TELEPÜLÉSRENDÉZÉSI TERVEK MÓDOSÍTÁSA VÍZELLÁTÁS HELYSZÍNRAJZ**

Tervező: **Kádár László**
1222 Bp. Szilgavári u. 27/b
MKSZ:01-1275, GO-T, VZ-T, TE-T, TV-T

Rajzszám: **V-T-1**
Dátum: 2012. 03.
Méretarány: 1:2000

főgyűjtő csatorna
gyűjtőcsatorna

A kossuth tér rekonstrukciójának későbbi részletes tervezése során a közmuvelővel egyeztetni kell az érintett közmuvelő esetlegesen szükséges kiváltásának, átépítésének megvalósíthatósága érdekében.

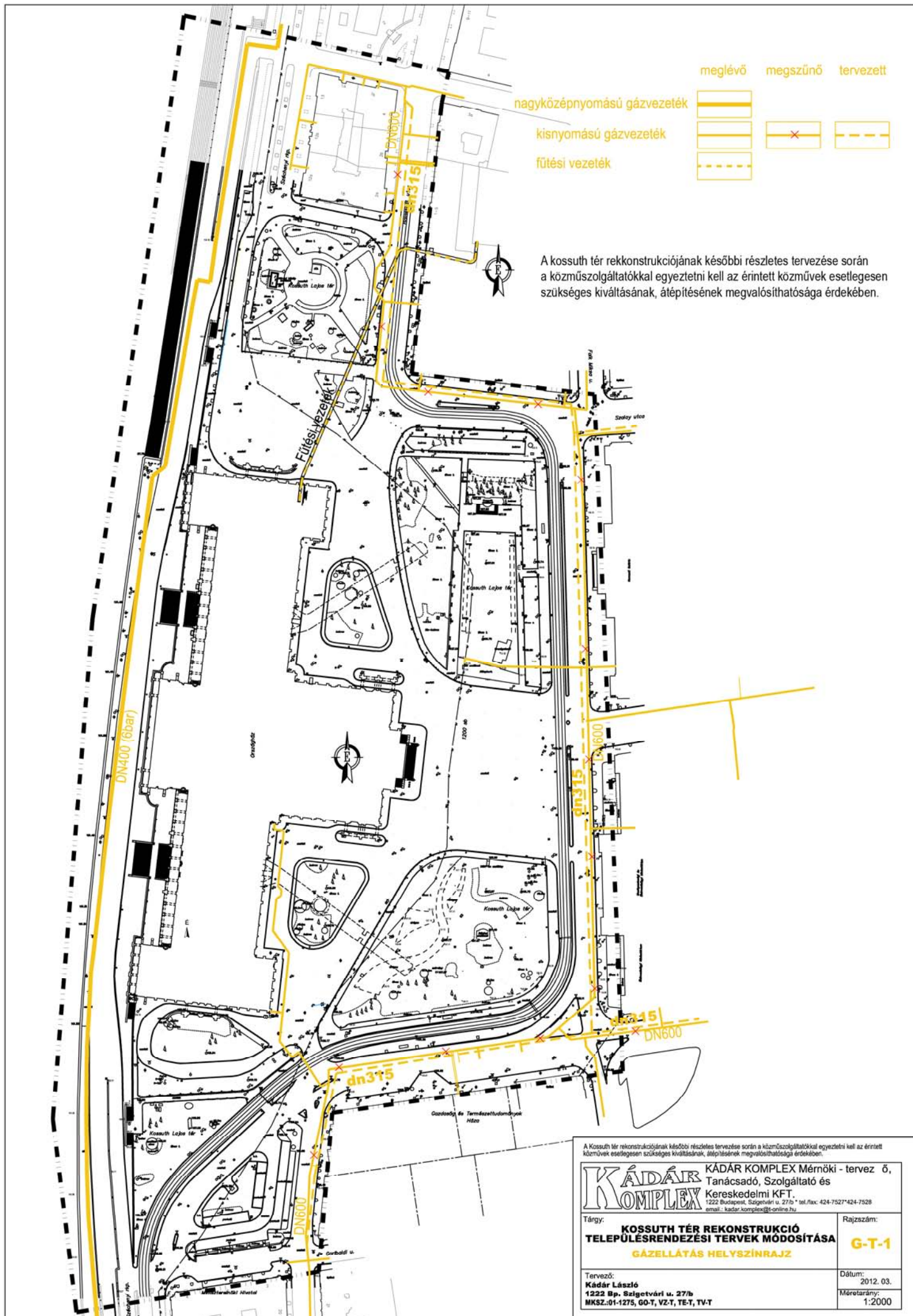
A Kossuth tér rekonstrukciójának későbbi részletes tervezése során a közmuvelővel egyeztetni kell az érintett közmuvelő esetlegesen szükséges kiváltásának, átépítésének megvalósíthatósága érdekében.

KÁDÁR KOMPLEX KÁDÁR KOMPLEX Mérnöki - tervező, Tanácsadó, Szolgáltató és Kereskedelmi KFT. 1222 Budapest, Szilgyutvári u. 27/b * tel./fax: 424-7527*424-7528 email: kador.komplex@t-online.hu	
Tárgy: KOSSUTH TÉR REKONSTRUKCIÓ TELEPÜLÉSRENDÉZÉSI TERVEK MÓDOSÍTÁSA CSATORNÁZÁS HELYSZÍNRAJZ	Rajzszám: CS-T-1
Tervező: Kádár László 1222 Bp. Szilgyutvári u. 27/b MKSZ.:01-1275, GO-T, VZ-T, TE-T, TV-T	Dátum: 2012. 03. Méretarány: 1:2000

	meglévő	megszűnő	tervezett
nagyközépnnyomású gázvezeték			
kisnyomású gázvezeték			
fűtési vezeték			

A kossuth tér rekonstrukciójának későbbi részletes tervezése során a közmuvelőköztársalátókkal egyeztetni kell az érintett közmuvelő esetlegesen szükséges kiváltásának, átépítésének megvalósíthatósága érdekében.

A Kossuth tér rekonstrukciójának későbbi részletes tervezése során a közmuvelőköztársalátókkal egyeztetni kell az érintett közmuvelő esetlegesen szükséges kiváltásának, átépítésének megvalósíthatósága érdekében.

KÁDÁR KOMPLEX KÁDÁR KOMPLEX Mérnöki - tervező, Tanácsadó, Szolgáltató és Kereskedelmi KFT.
1222 Budapest, Szilgétvári u. 27/b * tel./fax: 424-7527*424-7528
email: kadar.komplex@t-online.hu

Tárgy: **KOSSUTH TÉR REKONSTRUKCIÓ
TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVEK MÓDOSÍTÁSA
GÁZELLÁTÁS HELYSZÍNRAJZ**

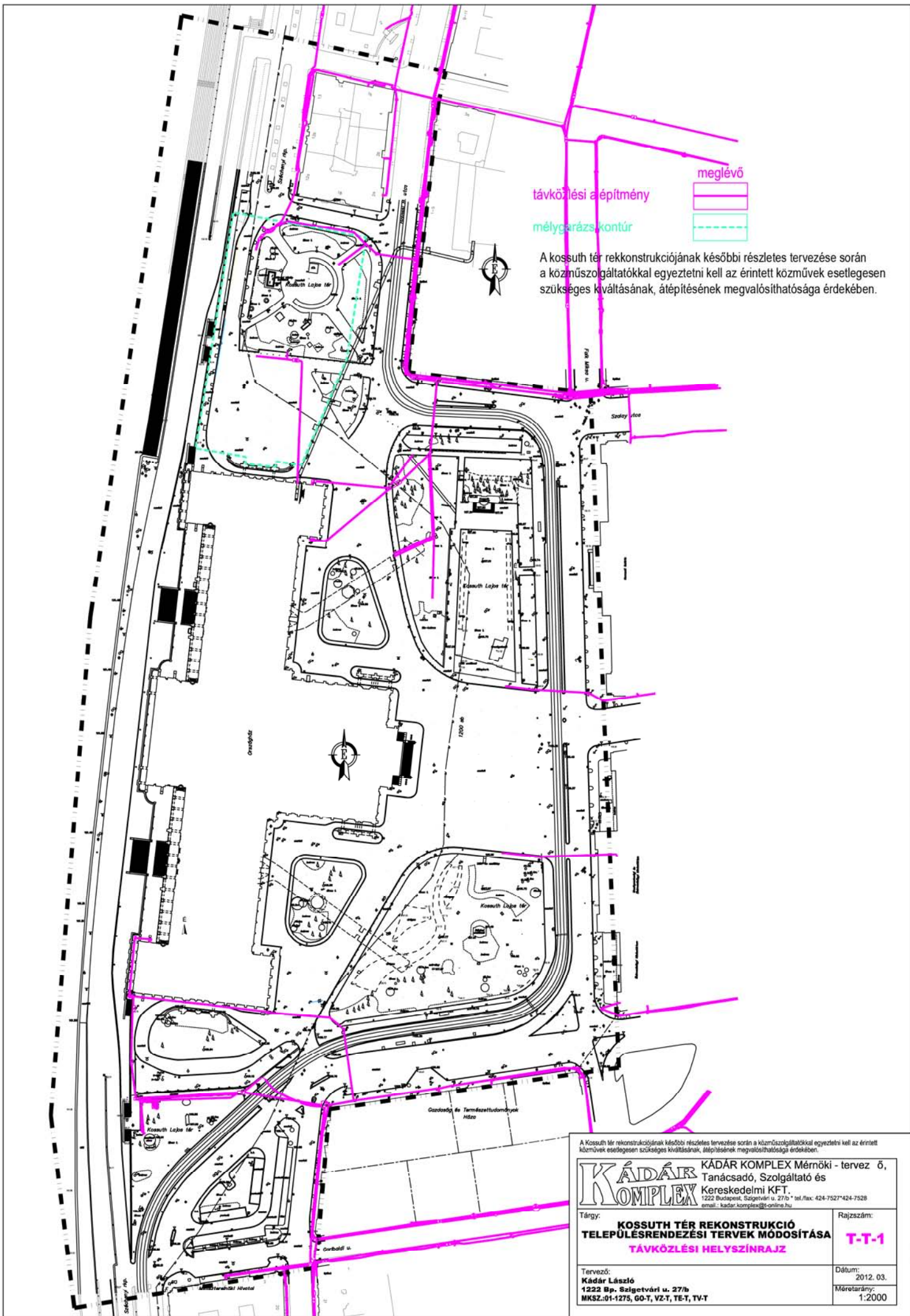
Rajzszám:

G-T-1

Tervező:
Kádár László
1222 Bp. Szilgétvári u. 27/b
MKSZ.:01-1275, GO-T, VZ-T, TE-T, TV-T

Dátum:
2012. 03.
Méretarány:
1:2000

távközlési építmény

mélygarázs kontúr

meglévő

A Kossuth tér rekonstrukciójának későbbi részletes tervezése során a közszolgáltatókkal egyeztetni kell az érintett közművek esetlegesen szükséges kiváltásának, átépítésének megvalósíthatósága érdekében.

A Kossuth tér rekonstrukciójának későbbi részletes tervezése során a közszolgáltatókkal egyeztetni kell az érintett közművek esetlegesen szükséges kiváltásának, átépítésének megvalósíthatósága érdekében.

KÁDÁR KOMPLEX

KÁDÁR KOMPLEX Mérnöki - tervező, Tanácsadó, Szolgáltató és Kereskedelmi KFT.
1222 Budapest, Szilgsvári u. 27/b * tel./fax: 424-7527*424-7528
email: kadar.komplex@t-online.hu

Tárgy: **KOSSUTH TÉR REKONSTRUKCIÓ
TELEPÜLÉSRENDÉZÉSI TERVEK MÓDOSÍTÁSA
TÁVKÖZLÉSI HELYSZÍNRAJZ**

Rajzsám: **T-T-1**

Tervező:
Kádár László
1222 Bp. Szilgsvári u. 27/b
MKSZ:01-1275, GO-T, VZ-T, TE-T, TV-T

Dátum: 2012. 03.
Méretarány: 1:2000

V. KÖRNYEZETVÉDELMI JAVASLATOK

A szabályozási terv módosításával lehetőség nyílik a Kossuth tér térségében a környezeti állapot előnyös befolyásolására, egyben olyan beavatkozásokra kerülhet sor, melyek környezeti konfliktusokat keletkeztetnek. A vizsgálati fejezet is rögzíti, hogy alapvetően a területen a környezeti problémák okozója a közlekedés. A helyzet megváltozásából adódó szükséges beavatkozások környezetvédelmi szempontból a következők.

1. LEVEGŐTISZTASÁG VÉDELME

A területen várható új, jelentős kapacitású mélygarázs (5–600 fh) létesítése, mely az Országház térségében a felszíni parkolást a minimumra tudja visszaszorítani. Megtörténik a tér jelentős gépkocsi átmenő forgalmának a korlátozása is, ami a tér forgalmi útjainak térségében a forgalmi eredetű levegőszennyező emisszió csökkenését, a mélygarázs torkolat térségében és a kiszorított forgalmat elvezető utcák térségében az emisszió növekedését idézi elő.

A mélygarázs torkolati zónája a tér északi, a természetes légjárás által leginkább átszellőzött része. A mélygarázs műtárgyán belül a szabályok szerinti levegőminőség gépészeti eszközökkel biztosítható. Itt külön, a szabályozási tervtől független előírások érvényesek, ezek betartását a konkrét tervek kidolgozása során lehet előkészíteni.

A megnövekvő forgalmú utcákban közlekedő gépjárművek magasabb mértékű levegőszennyezése településrendezési eszköztárral nem mérsékelhető. Csak ésszerű forgalomszervezési és –szabályozási befolyásolási módok (járműösszetétel szabályozása, időbeli forgalomkorlátozás, behajtási díj, stb.) képesek a forgalomnövekedést és az ebből eredő emissziót csökkenteni. Megjegyzendő, hogy a Belváros egészében a háttér szennyezés és a kommunális fűtés emissziója a Kossuth tér és környezetének átalakításától függetlenül közel azonosan tartja a jövőben is a levegőminőséget.

A Kossuth tér a belvárosban ma jelentősen hozzájárul a városi hőszigeteshoz, ezért a tér rekonstrukciója folyamán a burkolt felületek arányánál, azok anyagának megválasztásánál a hőszigetetés csökkentésére kell törekedni. Ennek eléréséhez a zöld és vízfelületek, valamint a nagy lombtömegű fák is jelentős mértékben hozzájárulhatnak.

2. ZAJ- ÉS REZGÉSTERHELÉS

A Kossuth tér forgalomcsökkenése a térfalak mellett a határérték feletti zajterhelés jelentős mérséklődését, a Nádor utcában, a Falk Miksa utcában, a Garibaldi utcában, a Vajkay utcában a forgalom- és a zajterhelés megemelkedését idézi elő. Ezen utcákban – különösen az igen szűk Garibaldi utcában – a zajterhelés épületen belüli káros hatásai csak épületakusztikai eszközökkel mérsékelhetők. Célszerű lenne a kiemelten érzékeny lakófunkció visszaszorítása a várható nappali 75–80 dB, éjszakai 65–70 dB zajterhelés miatt, különösen a földszinteken, egyébként a helységeken belüli határértékek nem tarthatók be és komoly lakossági konfliktusok várhatóak.

3. TALAJ, TALAJVÍZVÉDELME

A térség a kiemelten érzékeny talaj és talajvíz védelmi kategóriába tartozik, ezért a mélygarázs építésénél, valamint a közműhálózat (nagy méretű vízszállító vezetékek és csatorna vezetékek) átépítésénél az elvárható legnagyobb műszaki gondossággal kell eljárni.

A mélygarázst úgy kell kialakítani, hogy a Duna felé és a Duna felől egyaránt áramló rétegvizek mozgása drénrendszerek beépítésével biztosított maradjon. Szennyezett talaj a területre nem kerülhet, a földmunkák során előkerülő talajokat összetétel szerint vizsgálni kell és tartalomtól függően kell lerakóhelyre szállítani.

A terv szerint a nem üzemelő vízgaléria gépháza áttelepítésre kerül északabbra a közműfejzetben leírtak szerint. A szennyezettség felszámolása után vizsgálható az újbóli üzembe helyezés.

A védőidom – mivel vízbázis kijelölése nem történt – a tervlapokról, mint tájékoztató elem törölhetővé válik, amennyiben ahhoz a szakhatóság hozzájárul.

S/21/P112
2012. FEBR. 2
E-003

**KÖZÉP-DUNA-VÖLGYI KÖRNYEZETVÉDELMI,
TERMÉSZETVÉDELMI ÉS VÍZÜGYI FELÜGYELŐSÉG**

Kérjük, válaszában hivatkozson iktatószámunkra!

Ikt. sz.: KTVF: 8884-2/2012	Tárgy: Budapest V. kerület, Kossuth térre vonatkozó városrendezési tervek módosítása – előzetes állásfoglalás
Előadó: Spanyár Dániel Bákai Zoltán Koroknai Zsuzsa	Hiv. szám: V-B-004/167-2/2012

dr. Pesti Imre
kormány megbízott részére

Budapest Főváros Kormányhivatala

BUDAPEST FŐVÁROS
KÖRMAJNYHIVATALA
1056 Budapest, Váci u. 62-64.

Érkezett: 2012. FEBR. 21. 6.

Iktatószám: V-B-004/167-2/2012

Előírat szám: _____

Előadó: dr. Pesti Imre, M. Mell: _____

Tisztelt Kormány megbízott Úr!

Budapest V. kerület, Kossuth térre vonatkozó Budapest településszerkezeti terv (TSZT), Főváros szabályozási keret (FSZKT), Budapest V. kerület, Belváros Lipótváros kerületi városrendezési és építési szabályzat (KVSZ) módosítási eljárás további szakaszaiban

a Közép-Duna-völgyi Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség (a továbbiakban: Felügyelőség) az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 9. § (2) bekezdése, 9/D. §-a, az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet 5. §-a, valamint a környezetvédelmi, természetvédelmi, vízügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 347/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet 34. § (1) bekezdés c) pontja alapján

részt kíván venni.

Tárgyi terület vonatkozásában, a városrendezési tervek módosításával - a megfogalmazott szándékokkal és szabályozásokkal - a **Felügyelőség az alábbi szempontok figyelembevételével ért egyet.**

A tervek készítésénél tekintettel kell lenni arra, hogy a szabályozások, előírások nem veszélyeztetik a település természeti és tájképi értékeit, a környezeti elemeket, az emberi egészséget, az életminőség környezeti feltételeit. Ennek érdekében a tervek tartalmát úgy kell meghatározni, hogy az a jelenleg érvényben lévő környezetvédelmi, táj- és természetvédelmi, valamint vízügyi jogszabályokkal összhangban legyen.

Vízügyi szempontból:

Felszín alatti vízvédelmi és vízbázisvédelmi szempontból a Felügyelőség felhívja a figyelmet, hogy a tervezési területen helyezkedik el a Fővárosi Vízművek Zrt. belterületi vízbázisának részét képező Kossuth téri vízműtelep medergaléria vízkivételi műve és gépháza. Tetraklóretilén szennyezettség miatt ivóvíz termelés a medergalériából 2004. óta nem történik.

A Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium Vízügyi Szakállamtitkárságának írt KTVF: 14642-1/2009. számú levelében a Felügyelőség javasolta az állami szerepvállalást a szennyezés kármentesítésében. A Vízügyi és Környezetvédelmi Központi Igazgatóság által a kármentesítési eljárás keretében elkészített történeti kutatás a Felügyelőségre benyújtásra került.

A nem üzemelő vízműre vízbázis kijelölés nem történt. A vízmű H.29.848/3/1976. számon, D.2/2/17 vízikönyvi számon rendelkezik vízügyi üzemeltetési engedéllyel. **A tervezett beruházások megvalósításához a vízügyi engedély módosítása szükséges.**

Környezetvédelmi, természetvédelmi és vízügyi szempontból alapvető jogszabályok, amelyekben foglaltak érvényre juttatása a településrendezési eszközök készítése során meghatározó jelentőséggel bír:

- A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény.
- A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény.
- Az Országos Területrendezési Tervről szóló 2003. évi XXVI. törvény.
- A Budapesti Agglomeráció Területrendezési Tervéről szóló 2005. évi LXIV. törvény.
- A területfejlesztésről és a területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény.
- A felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet. Kapcsolódó szabályozás: az e rendelet szerinti - a felszín alatti víz szempontjából meghatározott - érzékenységi besorolást a felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területen lévő települések besorolásáról szóló 27/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet melléklete tartalmazza, mely szerint a tervezési terület **felszín alatti víz szempontjából fokozottan érzékeny terület**, illetve **kiemelten érzékeny felszín alatti terület** besorolásba tartozik.
- A tervek készítése során figyelembe kell venni a földtani közeg és a felszín alatti vízszennyezéssel szembeni védelméhez szükséges határértékekről és a szennyezések méréséről szóló 6/2009. (IV. 14.) KvVM-EüM-FVM együttes rendeletet.
- A felszíni vizek minősége védelmének szabályairól szóló 220/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet.
- A környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól szóló 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet, illetve a környezeti zaj és rezgésterhelési határértékek megállapításáról szóló 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet.

Az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet 4. § (2) bekezdése, valamint a benyújtott előzetes tájékoztatás alapján megállapításra került, hogy a tervezett módosítás környezetvédelmi, természetvédelmi és vízügyi szempontból várhatóan jelentős környezeti hatással nem rendelkezik, ezért a Felügyelőség környezeti vizsgálat lefolytatását nem tartja szükségesnek.

A tervek készítése során a környezetvédelmet, táj- és természetvédelmet, valamint vízügyet érintő kérdésekkel kapcsolatban a Felügyelőség egyeztetés céljából szívesen áll a tervezők rendelkezésére.

Budapest, 2012. február 10.

Dolla Eszter
Dolla Eszter
igazgató

Kapja:

1. Budapest Főváros Kormányhivatala (1364 Budapest, Váci u. 62-64.)	tértivevénnyel
2. Közép-dunántúli Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség	KDKTTF HK
3. Irattár	

KÖZÉP-DUNA-VÖLGYI KÖRNYEZETVÉDELMI, TERMÉSZETVÉDELMI ÉS VÍZÜGYI FELÜGYELŐSÉG

JEGYZŐKÖNYV

Ügyirat. sz.: KTVF:

Tárgy: *3. közzétett és megvalósított előzetes tájékoztató*

Jelen lévő

ügyintéző(k):

Helyszín: A Közép-Duna-völgyi Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség hivatalos helyisége

Készült: 2012. év március hónap 29. nap

Jelen lévő ügyfél(ek):

	név	anyja neve	lakcíme	születési hely, idő	szem.az.ig. száma	elérhetőség
1.	<i>B. Nagy Zoltán</i>					
2.						
3.						
4.						
5.						

A Közép-Duna-völgyi Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség nevében a hatósági feladatot ellátó körtörzsvizsgáló(i) járt(nak) el hatósági igazolvány felmutatásával.

Az ellenőrzést végző(ek) az ellenőrzés megkezdésekor tájékoztatta(ák) a meghallgatott személyt arról, hogy a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXII. törvény (a továbbiakban: KéT.) 88. §-ában adott felhatalmazás alapján hatósági ellenőrzést végez(nek), egyidejűleg figyelmeztette(ék) a KéT. 5. § (1) bekezdésében írtaknak megfelelően jogai(ka) és kötelezettségei(ke)re.

(Az ügyfelet megilleti a nyilatkozattétel, az iratokba való betekintés joga, jelen lehet a fontosabb eljárásai cselekményeknél, jogában áll jogi képviselőt igénybe venni, ügyfél köteles az eljárásban legjobb tudása szerint, jóhiszeműen közreműködni.)

Oldalankénti aláírások:

[Handwritten signatures]

Ügyiratszám: KTVF:

A tárgyalásba bevont szerv/személy képviselője(i) bejelenti(k), hogy a képviselet vonatkozásában nyilatkozzátételre és intézkedésre jogosult(ak), a jogokra és kötelezettségekre vonatkozó kioktatást megérte(t)ék és tudomásul veszi(k), hogy ha tárgyalás rendjét zavarja(ják), úgy a tárgyalás vezetője rendreutasíthatja, ismételt vagy súlyosabb rendzavarás esetén kiutasíthatja, továbbá a Ket. 61. § szerinti eljárási bírsággal sújthatja.

A tárgyaláson résztvevőknek joguk van az ügy tárgyával összefüggésben írásban vagy szóban nyilatkozatot tenni, vagy a nyilatkozattételt megtagadni. A nyilatkozattétel megtagadása esetén az eljáró hatóság a rendelkezésére álló adatok alapján dönthet, vagy az eljárást megszüntetheti. (Ket. 51. § (1) bekezdés)

Az eljáró köztisztviselő felhívja a figyelmet, hogy a jegyzőkönyv a *polgári perrendtartásról* szóló 1952. évi III. tv. (Pp.) 195. §-a szerinti közokiratnak minősül. A közokirat teljesen bizonyítja a benne foglalt intézkedést vagy határozatot, továbbá az okirattal tanúsított adatok és tények valóságát, igazságténét az okirattal foglalt nyilatkozat megtételét, valamint annak idejét és módját. (Pp. 195. § (7)) A közokiratot az ellenkező bizonyításig valódnak kell tekinteni. (Pp. 195. § (4)).

Az államigazgatási eljárásban anyanyelvét szóban és írásban mindenki használhatja. A magyar nyelv ismeretének hiánya miatt senkit nem érhet hátrány. (Ket. 10. § (1)).

A meghallgatott személy(ek) kijelentik, hogy a jogokra és kötelezettségekre vonatkozó tájékoztatást megértették.

A tárgyalás vezetője figyelmezteti az ügyfeleket, tanúkat és az eljárás egyéb résztvevőit jogaikra és kötelességeikre. Így különösen az igazságszolgáltatás kötelezettségére, a büntetőjogi következményekre.

Az ügyre vonatkozó lényeges nyilatkozatok, megállapítások:

A korszakban az országban ismét megkezdte a megjelentetést
Bukarest - első számát az 1933-ban kiadott "Gyermek"
munkájának hatására, az 1935-ben kiadott ~~első~~ helyettesítéssel
azt ~~megjelent~~ ki, a közép- és keleti országok.
Folytatást 1940-ben kezdett csak megint az "Gyermek",
azaz a "Gyermek" helyettesítéssel helyettesítéssel
nem kezdte el.

A Folytatást megkezdte a "Gyermek" kiadásával,
azaz a Folytatást azaz a "Gyermek" kiadásával

Oldalankénti aláírások:

Ügyiratszám: KTVF:

von 1000 bis 10000 m, aber auch in
niedrigen Lagen zu finden.

A kullonost *Pinus mugoensis* kékben is
"tepikormosak"
~~hírt~~ *mugoensis* és modernen elgőz
világoskék fajták javítottak / kék fajták
és elgőz kék világoskék fajták és kék

A nikomato egyet lebesztet nemisige is a
leleset kinyit majd a nikomato kijelölés jelenleg
vagyis a kinyit és a jövevény.

A Tawani Vahat 21. mit Zumbat's naga
kandak a naga, kyalik's naga, kyalik's
naga kandak, kyalik's kandak as
kandak kyalik's kandak, a kandak naga kandak
kandak's kandak's is ut. All kyalik's kandak's

[illegible]

Oldalankénti aláírások:

4

Ügyiratszám: KTVF:

megnémetelt névvel, azaz a
Fővárosi Városi Zrt. mint vállalkozó által kérés
megoldásának és szerződés joghatóságát,
amelyben az ügyfél által nem az vállalkozó
jogán, hanem az ő kérésére a kérésben,
mint kérésre.

A ~~megnémetelt névvel~~ módosított felrakott
névvel a kérésre kérésre a kérésre
kérésre nem kérésre.

Oldalankénti aláírások:

5

Ügyiratszám: KTVF:

Az ügyfél (közvetítőhasználat) által kötelezően végrehajtandó adatszolgáltatások,
intézkedések (határidő megjelölésével):

Az ügyfél nyilatkozata a tárgyalás megállapításairól:

A kérésben megállapításait tudomásul
vesszem.
2012.03.23.

A jelenlévők másét előadni nem kívánnak. A jegyzőkönyvet felolvasás után jóváhagyólag
aláírják, kijelentik, hogy az általuk elmondottakat a jegyzőkönyv helyesen tartalmazza. Az
ügyfél kijelenti, hogy a tárgyalás megtartásának módjával kapcsolatban kifogása nincs.

Jkv. lezárva: 14. 21. 2012.

Oldalankénti aláírások:

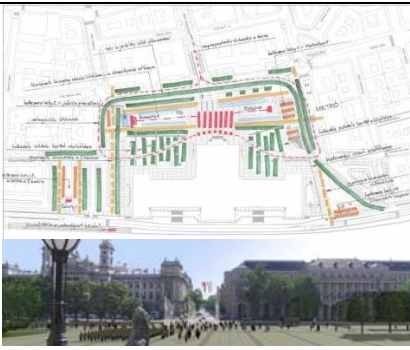
1. SZÁMÚ MELLÉKLET

A pályázati munkák összefoglalása és értékelése az www.epiteszforum.hu bemutatása és az ott található anyagok alapján történik.

	PÁLYAMŰ, KÉSZÍTŐ	KONCEPCIONÁLIS ALAPELVEK	KÉPI RÉSZLET	BÍRÁLAT FŐBB ELEMEI
1.	I. díjban részesült 3– as sorszámú pályamű S73 Kft.	Hét konceptuális szint: 1. Az egyén szintjén befogadó, humánus arányokat létrehozó tér kialakítása. 2. A tér semleges eleganciával, mélyebb rétegeiben alkalmazkodjon a meglévő értékekhez. 3. A téren lévő zöldfelületi értékek lehetőségeihez mérten kerüljenek megővásra. 4. A tér szimbolikus értelemben tartalmazza, a demokratikus magyar államszervezet struktúráját. 5. A tér tegye megélhetővé a legjelentősebb magyar történelmi események emlékét. 6. A kialakítás biztosítsa a környező fő középületek látványainak feltárulását és befogadását. 7. Legyen egy interaktív oktató rendszer, ami segít definiálni az egyén helyzetét demokráciánkban.		<ul style="list-style-type: none"> a történelmi és térbeli adottságokra reagáló, nem archaizáló, urbanus megoldást ad térszervezése tiszta, egyszerű, visszafogott az eltűnt értékeket, a Steindl-féle hármastér-konceptiót mai, 21. századi eszközökkel teremti újjá nem aprózza el, nem részletezi túl a parkot, hanem az Országház léptékéhez illeszkedő, zöldfelületekkel is operáló környezetet hoz létre az időben és tartalommal eltérő használat számára egyaránt alkalmas többcélség biztosítása tiszta, következetes növényalkalmazás az oldalszárnyak előtt és az oldalkertekben a ligetek megőrzése tovább erősíti ezt a kiegyensúlyozottságot
2.	II. díjban részesült 11– es sorszámú pályamű: Városi Tájkép Csoport Kft.	<i>Részletes anyag nem található.</i>		<ul style="list-style-type: none"> hangsúlyosan észak–déli fő sétányokat finoman, a valós közlekedési irányoknak megfelelően köti össze a tematikus kertek gondolata egyéni és kiemelendő a vízfelületet szépen, a tematikus koncepcióba illeszkedően alkalmazza – a vizek kertjében a gyalogos forgalom vezetését hangsúlyozza a kapcsolatrendszerekre szervezi az alapkoncepciót, azt tudatosan és elegánsan megvalósítja. A Metró felőli bevezetés a főtenget, az Alkotmány utca tengelyét továbbvezeti az Országház előtti nagy, egybefüggő tér felé, a Szabadság tér – Vértanúk tere felől érkező gyalogosforgalmat vizuálisan is rávezeti a térre a gyalogos út menti vízszínnel, továbbá a gyalogos rendszert rávezeti a Dunára a Nádor utca lezárására az átmenő forgalom elől kedvező, a Kossuth tér használatát így kibővíti és ezáltal az Országházról szemben álló két műemléki épület a tér valószínűségi térfalává válik.

3.	<p>III. díjban részesült 12-es sorszámú pályamű: Budapesti Corvinus Egyetem Kert- és Szabadtervezési Tanszék</p>	<p>“A terv célja, hogy az eredeti, Steindl-féle „hármastér” gondolatot a mai igényekhez igazítva valósítsa meg – reális keretek között, racionálisan, ütemezhetően. Radikális változtatások helyett alapos helyzetértékelésen alapuló, a meglévő értékeket és a bevált funkcionális rendet alapul vevő koncepció kialakítása volt a cél, amely képes a felvázolt funkciókat egységes keretbe foglalni.</p> <p>A tér nem a „házé” – de mégis a ház dominál, valódi jelként, jelképként viselkedik. A térnek úgy kell önálló karakter kapnia, hogy ne konkuráljon a házzal, de ne is függjön tőle. Ezt a „távolságtartó” viszonyt hangsúlyozza az épület védelmét biztosító kerítés is. És erre a kettőségre reagál az a tervi alapgondolat is, hogy a Parlament és közvetlen környezete karakteresen különüljön el a tértől, parktól. Valóban „ússzon” a zöldben, s mint egy hatalmas, mindenki által megcsodált óceánjáró „kössön ki” a téren, és csak az arra kijelölt pontokon („hajóhidak”) lehessen megközelíteni.”</p>		<ul style="list-style-type: none"> ▪ II. ütemben a Nádor utcai közlekedés mögöttes utcákra terelésével, a tér faltól-falig rendezésével a Kúria és az FVM épületét is a tér részévé teszi ▪ az Országház koordináta-rendszerét csak az épület közelében tartja meg, a tér nagyobbik részén az Alkotmány utca, Nádor utca alkotta tengelyekre szervez. A két koordináta-rendszer közötti átmenetet a medence oldja fel. ▪ az épület középső rizalitjának kiemelése a tér burkolati rendszerének kialakítása által jó gondolat. ▪ jó az Országház előtti téren a jelentősebb gyalogosforgalomnak megfelelően sok gyalogos felülettel, kisebb ágyásokkal kialakított déli térrész és a nyugodtabb, egybefüggő zöldfelületekkel ellátott északi térrész megfogalmazása. ▪ a Kossuth szobor környezetét – helyesen – nem alakítja át, megfelelően megoldott. ▪ a Rákóczi szobor körül jó arányú, a rendszerbe illő zöld szigetet alakít ki. ▪ gyalogos forgalom vezetésénél tekintetbe veszi fő irányokat. A lobogónak nekivezetett gyalogostengely érdekes gondolat, jó hangsúlyt ad, környezetének átalakítása jó javaslat. ▪ az északi és déli kert szépen megoldott, a belső biztonsági zóna határát jól választja meg: olyan távol kerül az épülettől, hogy ezzel lehetővé teszi, hogy az Országházhoz tartozó kis tér kialakítását az áthajtó körüli parterre az épülethez illeszkedjen. ▪ a mélygarázs Alkotmány utcai le – felhajtó rámpái kedvezőek. Javasolt négyszintes elrendezése (szinteltolással) figyelemre méltó. Az elválasztott képviselői garázs ötlete esetleges önálló Balassi Bálint utcai kapcsolattal kedvező.
----	--	---	--	---

4.	<p>Kiemelt megvételben részesült az 1-es sorszámú pályamű: GARTEN Stúdió Kft.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ műemlékvédelmi szempontok érvényesítése ▪ a kiírásban meghatározott zónahatárok kialakítása ▪ ütemezhetőség (mélygarázs megépítése előtti és utáni állapot reális megvalósíthatósága) ▪ közlekedési elvárások biztosítása, hiányosságok kiküszöbölése ▪ felszín alatti építmények és azok felszínrel történő kapcsolatának biztosítása ▪ a tér, mint reprezentatív köztér, a „városi élet” színterének kialakítása szabadtér-építészeti eszközökkel ▪ az Országház épületéhez kapcsolódó események színterének biztosítása, az épület funkciójából adódó jelentős turistaforgalom kezelése, ▪ az épített elemek igényes átalakítása; ▪ a város és a tér karakteréhez illő növényalkalmazás 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ a Steindl-féle hármastér-koncepciót igyekszik megőrizni ▪ a főhomlokzat előtti tér tengelyében elhelyezett vízi-architektúra méretében is jól megválasztott látványos megoldás e pályamű egyedi javaslata. ▪ használható pihenőfelületei a gyalogutak mentén jönnek létre, ami városi környezetben elfogadható megoldás ▪ a Kossuth szobor környezetét lényegében változatlanul hagyja. ▪ a terv növényalkalmazása elfogadható, hátránya, hogy kissé túlzott fásítási tendenciát mutat (fasorok). ▪ a Dunával való kapcsolatot gyalogos tengelyek kivezetésével valósítja meg ▪ a terv a külső biztonsági határon a járművel való illetéktelen behatolás megakadályozását szintugratás és kerítés együttes alkalmazásával oldja meg. ▪ a pályamű közlekedési javaslatai általában kedvezően megoldottak. Gyalogos rendszere összességében jól kidolgozott. ▪ szép gondolat a kerítés alsó világítása, amely éjszaka egyben a park lehatárolását is jelzi.
5.	<p>Kiemelt megvételben részesült 7-es sorszámú pályamű: Gelesz és Lenzsér Kft.</p>	<p>„A Kossuth tér a Magyar Köztársaság legfontosabb állami középületének előtere, egyúttal a Főváros egyik legnagyobb köztere. Pályaművünk e kettős funkció legkedvezőbb összehangolását tűzte ki célul. Szellemi értelemben tervünk a „demokrácia terét” kívánta létrehozni, amelyben a „démosz” a legnagyobb szabadsággal élheti be a teret, és ebben csak a legszükségesebb mértékben akadályozott.”</p>		<ul style="list-style-type: none"> ▪ a térrendezési javaslat megtartja a tér eredeti hármastér tagolódását. A keleti tér-rész szervezésénél szerencsésen ötvözi a „köztér” és a „park” jelleget az észak-déli gyalogos tengelyekkel. Ez a tér-rész a Kossuth és a Rákóczi szobor között eszmei tartalommal telítődik, létrehozva a „demokrácia terét”. ▪ jó a burkolt felületek és a park felületek aránya. Jó a „zöld villamos” ötletének felvetése. ▪ a keleti térrészt a tervezett „metro kerttel” jól kapcsolja a gyalogos áramlás fő irányaihoz (Metró, Vértanúk tere). ▪ az északi és déli parkban dunai kivezetést, sétányt tervez. ▪ közlekedési szempontból alaposan kidolgozott, átgondolt gyalogos kapcsolatokat, kerékpár utat és a dunai kivezetéseket. Az Akadémia utca felőli ki-behajtás forgalomtechnikai megoldása vitatható.

6.	Megvételben részesült 4-es sorszámú pályamű: Sándor Kertépítész Kft.	<p>“A teret három fő egységre osztottuk. A Parlament tengelyében az épület középvonalában egy nagyméretű, tágas burkolt felületet alakítottunk ki. A középső reprezentatív tér mellett egy-egy határozott formájú zöldfelületi egység jelenik meg. A burkolt tér tagolása érdekes terepjátékkal történik. A tér – a meglévő kialakult terepszinteknek megfelelően – enyhén emelkedik a Parlament bejárata felé. Ebbe a ferde síkba hasít bele és így metsz ki egy téglalap alakú területet egy közel vízszintes sík – ezáltal az épület felé 3 lépcsőnyi szintkülönbség alakul ki – melynek köszönhetően még jobban hangsúlyozódik az épület monumentalitása és egyértelműen lehatárolódik egy multifunkcionális rendezvényter. “</p>		<ul style="list-style-type: none"> ▪ a tervanyag címloldalán ábrázolt történelmi és „probléma-térkép” kitűnő, ám a felvetésre maga a pályamű mégsem ad meggyőző válaszokat. ▪ a gépjárművel történő behatolást lesüllyeszthető gránit tömbökkel, zöldbe illesztett támfalrendszerrel, jól oldja meg. ▪ jó megoldás a turisták gyalogos rámpán történő bevezetése a látogatóközpontból a védett zónába. Így az ellenőrzés során elkerülhető a vendégek téren történő várakoztatása. ▪ jó megoldás, hogy a Nádor utcától a déli kert végéig a villamost füvesített pályán tervezi végigvezetni, amit helyenként csak a gépjármű forgalom számára szakít meg. ▪ a tervezett mélygarázs le-felhajtók Alkotmány utcai elhelyezése jó. A mélygarázs gyalogos kapcsolatai több ponton biztosítottak, a környezethez illeszkedő gyalogos kapcsolatok áttekinthetők jók, ahogyan az idegenforgalmi autóbuszok le-felszálló helyei is.
7.	Megvételben részesült 5-ös sorszámú pályamű: Studio ARS LOCI Kft.	<p>“A Kossuth tér történelmileg kialakult térfalai között rekonstruálható az építészettörténeti leírások által hangsúlyozott, Országház előtti hármastérszerkezet. Steindl Imre fennmaradt terve a két véghomlokzat és a középrizalit előtt alakított ki reprezentatív előteret francia illetve angol parki elemekkel ötvözve. A koncepció alapja a jelenleg kialakult zöldfelületek megtartása, az értékes növényállománnyal együtt. Fontos része volt a feladatnak a Miniszterelnöki Hivatal előtti déli kert „visszaszerzése”, a gépkocsiforgalomnak a Miniszterelnöki Hivatal elé szervezésével.”</p>		<ul style="list-style-type: none"> ▪ a pályázó a tér alaprajzi és térbeli elrendezésében – az eredeti – hármastérszerkezet visszaállítására törekedett, a két véghomlokzat és a középrizalit előtt kialakított reprezentatív előterekkel. ▪ nagyon átgondolt, – a pályázatok közül kiemelten igényes – a tér hálós porphyriszter architektúrája, acél és fekete gránitcsíkokkal tagolva. ▪ a pályázók közül egyedül ez a terv helyezi tér déli oldalára az automata rendszerű, az átlagosnál kisebb helyigényű mélygarázst. Az előnyöktől eltekintve a garázs megközelítése forgalomtechnikailag kedvezőtlen, a villamosmegálló környezetét keresztező behajtás és a jelzőlámpás csomópont közelsége miatt.
8.	Megvételben részesült 8-as sorszámú pályamű: LÉPTÉK-TERV Bt.	<p><i>Részletes anyag nem található.</i></p>		<ul style="list-style-type: none"> ▪ a burkolatok és térarányok kialakítása túlzottan megnyújtja a teret, figyelmen kívül hagyva a háttér épület homlokzati tagozatának hangsúlyos tengelyét. ▪ a teret, mint közparkot állandó jelleggel körülzárja, a Steindl-féle neogótikus rácozottal azonos kerítéssel, a fő belépési pontoknál elfordítható kapukkal megnyitva. ▪ a belső biztonsági zóna határán elegáns megoldás a sövénybe rejtett mobil kerítés javaslata. ▪ a meglévő szobrok környezete szépen megoldott, a meglévő

				kialakítást fejleszti tovább.
9.	<p>Megvételben részesült 14-es sorszámú pályamű:</p> <p>CÉH-Projekt Kft.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - A tér a kerület szerves részévé válik - A gyalogosfelületek, sétálóutcák, parkfelületek az erre járó városlakók, mint szuverén egyéniségek, „értékhordozók” találkozási pontját formálja - A kívánatos és mielőbb megvalósítandó gyalogos – kerékpáros Dunahíd által képezett tengely a szó konkrét és átvitt értelmében átvezeti az Országház környezetébe a turistákat - Az épített környezet a hagyományok és a kreatív alapon képzett új építészet értékeinek ötvöződése - A pihenőparkban megjelenő növényzet, a vízfelületek a természeti és az épített környezeti értékek kölcsönös erősítő hatásának érvényesülését biztosítja. 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ a pályamű megszünteti az Országház és a Duna közötti hagyományos, világörökségi értéket jelentő kapcsolatot ▪ értékes javaslat a Szabadság-téri tengely behozatala, ▪ a belső zóna lehatárolása telitalálat, burkolatba zárható, elegáns, finom, hajlított fém pálcás fémkerítés. ▪ a vízfelületek formavilága az Országháztól idegen, bár ez a koncepcióból következik, mivel táji képződmény akar lenni, nem architektúra. ▪ alapelve az átmenő közúti forgalomtól való mentesítés, korszerű körbejárható gyalogos rendszer. Eredeti ötlet a kiépített gyalogos felület és a budai gyalogos híd kapcsolat. ▪ eredeti ötlet a kiépített gyalogos felület és a budai gyalogos híd kapcsolat.

KOSSUTH TÉR REKONSTRUKCIÓ TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZÖK MÓDOSÍTÁSA

- 9X
- 8X
- 7X
- 6X
- 5X
- 4X
- 3X
- 2X
- 1X

ÁTLAGOSAN CCA. 30%-OS ZÖLDFELÜLETI BORÍTOTTSÁG

		1031. BUDAPEST, KADÓCSA U. 19-21. TEL: 061-242-2057, 061-242-2257 M=1:2.000	É
Kossuth tér ötletpályázat pályaműveinek összehasonlítása -ZÖLDFELÜLETEK- Készült az állami alapadatok felhasználásával			
Készítők:		Dátum: 2012.03. hó	
tervező: Liszky Krisztina	tervező névjegyzék száma: TT/É 01-1455/11	aláírás:	
tervező: Vásárhelyi Kinga	tervező névjegyzék száma: TT/É 01-3723	aláírás:	
tervező: Horváth Ágnes	tervező: Szcuka Levente	aláírás:	
aláírás:	aláírás:	aláírás:	

KOSSUTH TÉR REKONSTRUKCIÓ TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZÖK MÓDOSÍTÁSA

1. sz. pályamű

3. sz. pályamű

4. sz. pályamű

5. sz. pályamű

7. sz. pályamű

8. sz. pályamű

11. sz. pályamű

12. sz. pályamű

14. sz. pályamű

URBAN-LIS STUDIO KFT. 1031. BUDAPEST, MADÁSA U. 19-21. TEL: 061-242-2057, 061-242-2257		méret M=1:2.000	É
Kossuth tér ötletpályázat pályaműveinek összehasonlítása -JELLEMZŐ FÁSÍTÁS- Készült az állami alapadatok felhasználásával			
tervező Liszkey Krisztina		dátum 2012.03. hó	
tervező Vásárhelyi Kinga		aláírás 	
tervező Horváth Ágnes		aláírás 	
tervező Szuczka Levente		aláírás 	
aláírás 		aláírás 	

KOSSUTH TÉR REKONSTRUKCIÓ
TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZÖK
MÓDOSÍTÁSA

BIZTONSÁGI ZÓNA
VÁLTOZÓ MÉRTEKŰ
CSÖKKENTÉSE

BIZTONSÁGI ZÓNA CSÖKKENTÉSE ÉPÜLET FALIG

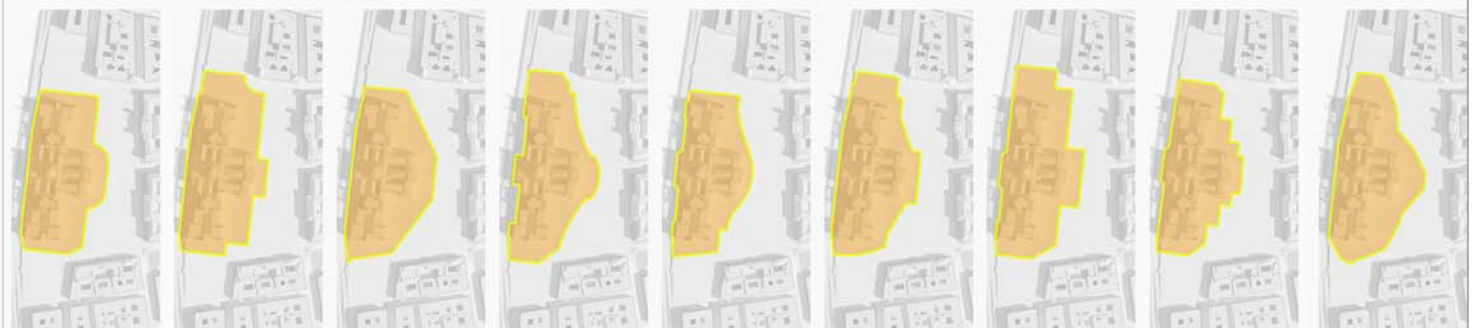
BIZTONSÁGI ZÓNA CSÖKKENTÉSE

ELTÉRŐ
VONALVEZETÉS

ELTÉRŐ
VONALVEZETÉS

BIZTONSÁGI ZÓNA CSÖKKENTÉSE

14. sz.
pályamű

**BUDAPEST V. KERÜLET KOSSUTH TÉR ÉS KÖRNYÉKE
TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZÖK MÓDOSÍTÁSA
ALÁTÁMASZTÓ MUNKARÉSZÉHEZ KÉSZÍTETT
KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS**

A 2/2005. (I.11.) Korm. rendelet 4. számú melléklete szerinti tartalommal

1. A környezeti értékelés kidolgozási folyamatának ismertetése:		
1.1.	előzmények, különösen a tematika tartalma	<p>A településrendezési tervek – TSZT –FSZKT – B–LVSZ és szabályozási terv alátámasztó munkarészeinek kiegészítéseként készül jelen környezeti értékelés.</p> <p>A környezeti értékelés tartalma megfelel a 2/2005.(I.11.) Korm. rendelet 4. számú mellékletében rögzített általános tartalmi követelményeknek. A zöldhatóság nem írta elő készítésének kötelezettségét a tervi módosításokhoz.</p>
1.2.	a tervezési folyamat más részeihez való kapcsolódása	<p>A TSZT, FSZKT és a B–LVSZ Belváros–Lipótváros Városrendezési és Építési szabályzata és Szabályozási Terve módosítása keretében, annak alátámasztó munkarészeként készül jelen környezeti értékelés, nincs párhuzamos kapcsolódás más részekhez.</p> <p>Alapját a Steindl Imre Program (SIP) releváns elemei adják, annak megvalósítását készíti elő, teszi majd lehetővé.</p>
1.3.	a környezeti értékelés készítése során tett javaslatok hatása a terv, illetve program alakulására	Jelen környezeti értékelés nem külön, hanem a településrendezési tervek alátámasztó munkarészeként készül, így értelemszerűen hatással van, beépül a településrendezési tervek módosítási javaslataiba.
1.4.	a környezet védelméért felelős szervek és az érintett nyilvánosság bevonása, az általuk adott véleményeknek, szempontoknak a környezeti értékelés készítése során történő figyelembevétele, az indokok összefoglalása.	A településrendezési tervek módosítása az építési törvény 9.§-ban rögzített eljárással (a kiemelt nemzeti emlékhely esetében a 9.§/D előírások mérvadóak) kerül lefolytatásra, melynek során biztosítva van mind a környezet védelméért felelős szervek, mind az érintett nyilvánosság bevonása, az általuk adott vélemények és szempontok figyelembe vétele, illetve beépítése a településrendezési tervekbe.
1.5.	a környezeti értékelés készítéséhez felhasznált adatok forrása, az alkalmazott módszer korlátai, nehézségek (mint pl. technikai hiányosságok, bizonyos ismeretek hiánya stb.), az előrejelzések érvényességi határai, a felmerült bizonytalanságok	<p>A településrendezési tervek módosításának kötelezően, szakági tervező által készített alátámasztó munkarésze tartalmaz környezeti vizsgálatot és javaslatot</p> <p>A légszennyezési helyzet értékelése a Kossuth térhez legközelebbi két mérőállomás adatainak felhasználásával került ismertetésre.</p> <p>A zaj- és rezgésterhelés értékei a közúti forgalom jelenlegi és távlati paraméterei alapján kerültek meghatározásra, továbbá értékelésre került még ebben a vonatkozásban Budapest Stratégiai Zajtérképe is.</p> <p>A területen az üzemi zajterhelés mérésére nem volt szükség, nincs ilyen.</p> <p>A módosítás jellege más adatokat nem tett indokolttá.</p>
2. A terv, illetve program és a kidolgozásukkor vizsgált változatok (a továbbiakban: változatok) rövid ismertetése		
2.1.	a terv, illetve program céljainak, tartalmának összefoglaló ismertetése, kiemelve a környezeti értékelés készítése szempontjából fontos részeket	<p>A szabályozási terv műfajánál fogva (önkormányzati rendelet megalkotása a célja) nem tartalmaz változatokat.</p> <p>A szabályozási terv arra irányul, hogy az 1.1. pont szerinti területen, a Kossuth tér jelentőségéhez méltó kialakítását, rekonstrukcióját határozta el az Országgyűlés 2011-ben. A 61/2011. (VII. 13.) számú OGY határozat főbb céljai és elemei megvalósulhassanak, úgymint</p> <ul style="list-style-type: none"> ▼ a tér teljes rekonstrukciója, ▼ gépjárművek felszín alatti tárolása, ▼ parkfelület növelése, ▼ látogatók méltó fogadása, ▼ 1956-os tragikus sortűz áldozatai emlékének megőrkítése mellett az 1944 előtti képzőművészeti arculat kialakítása,

		<p>▼ a tér átadása: 2014. május 31.</p> <p>Fentieknek megfelelően a téren</p> <ul style="list-style-type: none"> a) mélygarázs és látogatóközpont létesül, minimális terepszint feletti építményekkel, b) a tér egésze forgalommentessé válik a célforgalom kivételével, c) a szennyezett vízgaléria vízműgépháza északra kerül áthelyezésre, d) a már előkészített területen várható a garázs és a látogatóközpont létesítése, e) az építés után a tér egésze a kiemelt helyszínnek megfelelő méltó felszíni minőségűvé válik a kertépítészeti és szabadtér építészeti kialakítást követően. <p>Ezek indokoltságát a KSZT alátámasztó munkarésze részletesen kifejti.</p> <p>A területen a mai FSZKT szerinti keretövezet tehát geometriában, méretben, funkcióban akadályozza a megvalósulást. Ezért</p> <ul style="list-style-type: none"> ▼ a B-LVSZ-ben feltüntetett zöldterületi övezethatárokat meg kell szüntetni, de ▼ a megszüntetést megelőzően szükség van az FSZKT módosítására, ott is az övezethatárok megszüntetése ad lehetséges megoldást; ▼ mindezek miatt viszont megelőzően a TSZT-ben rögzített zöldterületi lehatárolás is módosításra kell kerüljön oly módon, hogy ne legyen külön besorolása a területnek, hanem a Széchenyi térhez és az Olimpiai parkhoz hasonlóan nem lesz külön nevesített területfelhasználási kategóriába sorolva. A tervrendszeri hierarchia alapján tehát <p>A módosítás lényegében szabályozástechnikai jellegű annak érdekében, hogy a SIP megvalósításra kerülhessen. A módosítás továbbra is biztosítja a korábbi szabályozás által előírt zöldfelületi mértékeket.</p> <p>A változtatás más elemei már a mélygarázsépítéssel függnek össze. A garázslétesítés eddig is lehetséges volt a téren. Az eddigi szabályozás a teret határoló forgalom megtartása mellett tette lehetővé a mélygarázs kialakítását.</p> <p>Az új szabályozás ezzel szemben a forgalmat leveszi a tér egészéről, ezáltal a zöldfelületek és a térhasználat tekintetében is kedvezőbb helyzetet teremtvé. A térrendezés országgyűlési határozatban rögzített célja pedig kifejezetten szükséges az országház történelmi környezetében.</p> <p>A tér körüli tömbök forgalmi rendje kisebb – nagyobb mértékben változik a lehetőségek figyelembevételével.</p> <p>A mélygarázs megközelítése mind a felső rakpartról, mind az alsó-rakpartról megoldható.</p>
2.2.	a terv, illetve program összefüggése más releváns tervekkel, illetve programokkal	<p>A terv alapvetően a Kossuth tér jelentőségéhez méltó kialakítását, rekonstrukcióját szolgáló 61/2011. (VII. 13.) számú OGY határozatnak és az annak alapján létrejött Steindl Imre Programnak felel meg. Ennek megvalósítása indukálja a településrendezési tervek – elsősorban szabályozástechnikai – módosítását.</p> <p>Egyebekben a tér felszíni rendezése nem ütközik semmilyen kerületi, fővárosi egyéb programmal, a Városfejlesztési Koncepciónak is megfelel.</p>
2.3.	a változatok közötti választás indokai, a választást alátámasztó vizsgálat rövid leírása	<p>A változatok kérdése a szabályozási terv műfaja miatt nem releváns. Változatok közötti választás ezért nem merül fel, a 2.1. pont szerint a szabályozási terv műfajánál fogva nem tartalmaz változatokat, hiszen önkormányzati rendelet megalkotása a célja.</p> <p>Ugyanakkor a rendelet szöveges és térképi előírásainak tervezői alátámasztásaként a KSZT dokumentáció a környezetalakítás lehetséges változatait felveti, de inkább elvi szinten, hiszen a konkrét tervezés egy hónapon belül megkezdődik, így hatása nem igazán érvényesül, és léptékéből adódóan nem térrendezés a feladata. Azok a gondolatok, melyek a különböző kapcsolódási pontokat a téralakítás szempontjából</p>

		körvonalazzák összefoglalóan rögzítésre kerülnek az alátámasztó munkarészben. A terület kiemelt jellege azt is jelzi, hogy a továbbiakban is központi tervtanács feladat lesz a lehetséges változatok értékelése, de már más tervezési léptékben.
3.	A terv, illetve program, valamint a változatok megvalósítása környezeti hatásainak, következményeinek feltárása	
3.1.	a terv, illetve program céljainak összevetése a terv, illetve program szempontjából releváns nemzetközi, közösségi, országos vagy helyi szinten kitűzött környezet- és természetvédelmi célokkal	Maga a program (SIP) szándéka megfelel a hatályos TSZT elvárásainak, mivel szolgálja a következő célokat. 3. Városi területek megújítása 6. Közterületek állapotának javítása 7. Területi értékvédelem – a város mint kulturális örökség Ezek egyben Budapest Városfejlesztési Konceptiójának és a IVS-ének is kiemelt céljai. Mindezek mellett a világörökség helyszíne is indokolja a beavatkozásokat.
3.2.	környezetvédelmi célok és szempontok megjelenése , illetve figyelembevétele a tervben, illetve programban	Környezetvédelmi célok: <ul style="list-style-type: none"> • <u>Biológiai aktivitásérték nem csökken:</u> Bár nem előírás a módosítás során az aktivitásérték növelése, feltételezhetően a jelenlegi zöldfelületi mutató előírásával ez az érték nem fog csökkenni, sőt a minőségi zöldfelület kialakítása miatt még emelkedhet is. • <u>Környezetszennyezés csökkentése / megszüntetése:</u> A jelenlegi forgalom, mely a Kossuth teret érinti csökkenni fog, de cél, hogy a forgalomtechnikai beavatkozások révén ez a környezetben csak megosztott módon filtrálódjon át, de lehetőleg az átmenő forgalom ne is kerüljön be a területre. • <u>Környezetminőség javítása:</u> a felszíni térrendezéssel, a parkoló járművek felszíni megszüntetésével egyértelműen javulni fog a környezet minősége. • <u>Csökkentettebb terhelés:</u> a forgalomcsillapítás eredményeként várhatóan csökkenni fog a forgalom is, így a legkritikusabb terhelési ok is csökken.
3.3.	a terv, illetve program céljainak egymás közti , illetve a releváns tervek, illetve programok (2.2.) céljaival való konzisztenciája környezeti szempontból	Lásd. 3.1. pont, és 2.2. pont.
3.4.	a jelenlegi környezeti helyzet releváns , a tervvel, illetve programmal összefüggésben lévő elemeinek ismertetése	Lásd. 3.1. pont, és 2.2. pont.
	3.4.1. földrajzilag lehatárolt tervezési terület esetén, illetve, ha a hatásterület földrajzilag lehatárolható, a terület azon környezeti jellemzőinek azonosítása , amelyeket a terv, illetve program	A program alapvetően a Kossuth tér és közvetlen környezetére lesz kihatással, indirekt módon viszont mind a belső zóna, mind az V. kerület és egyben a főváros imázsát is növelő tényezővé válik.

		megvalósítása valószínűleg jelentősen befolyásol,	
	3.4.2.	a környezeti állapot egyéb jellemzőinek leírása (eltartóképesség, terhelhetőség),	A program a jelenlegi állapotnál kedvezőbb helyzetet fog teremteni , terhelés nem növekszik általa.
	3.4.3.	a fennálló környezeti konfliktusok , problémák leírása és mindezek várható alakulása, ha a terv, illetve program nem valósulna meg;	A környezeti konfliktus abból ered, hogy a tervezési terület jelenlegi használata méltatlan nem felel meg sem a történeti világörökségi helyszínek, sem a XXI. század minőségi színvonalának. A téren átmenő forgalom, a felszíni parkolók, a térfelszín rendezetlensége, a berendezések avultsága mindenképpen indokolják a változást. Amennyiben a program nem valósulna meg, úgy penetráló hatásuk további romlást eredményeznének az ország és a főváros kiemelt nemzeti emlékhelyén, ami nem engedhető meg. Ha nem kerül elfogadásra a szabályozási terv nem valósul meg a SIP.
3.5.		a terv, illetve program megvalósulásával közvetlenül vagy közvetve környezeti hatást kiváltó tényezők, okok feltárása, különös tekintettel azokra a tervelemekre, tervezett intézkedésekre, amelyek	
	3.5.1.	természeti erőforrás közvetlen igénybevételét vagy környezetterhelés közvetlen előidézését jelentik	Természeti erőforrás igénybevétele nem releváns a területen, közvetlen környezetterhelés nem jön létre.
	3.5.2.	olyan társadalmi, gazdasági folyamatokat váltanak ki, vagy ösztönöznek, amelyek közvetett módon <ul style="list-style-type: none"> • környezeti következménnyel járhatnak (különösen azok, amelyek olyan befektetői, termelői vagy fogyasztói magatartást váltanak ki, vagy ösztönöznek, • illetve egyéb olyan tendenciákat erősítenek, amelyek természeti erőforrás igénybevételéhez vagy környezetterhelés hez vezethetnek, • olyan fajta beruházásokat, fejlesztési irányokat 	A szabályozási terv betartásával megvalósuló átalakulás a környezetterhelés szempontjából kedvező: <ul style="list-style-type: none"> • a felszíni parkolók megszűnnek; • a téren az átmenő forgalom megszűnik, forgalomtechnikával kedvezőtlenebbé válik a továbbiakban a környezetben is az áthaladás, ezáltal a terület forgalmi terhelése csökkenthető; • a környezet megújul, új térfelszín jön létre. <u>Összefoglalva:</u> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Természeti erőforrás igénybevétellel nem jár az átalakulás.</u> • <u>Negatív környezeti következmény nem jelentkezik.</u> • <u>További környezetterhelő fejlesztéseket nem gerjeszt.</u> • <u>Nincs kumulatív hatás.</u>

		<p>részesítenek előnyben, amelyek további környezetterhelő vagy igénybevevő fejlesztéseket vonzanak, ösztönöznek vagy</p> <ul style="list-style-type: none"> • ha kumulatív hatások léphetnek fel)	
3.6.	az előző pontok szerint meghatározott információkból kiindulva a terv, illetve program megvalósítása esetén várható, a környezetet érő hatások, környezeti következmények előrejelzése	<p>környezeti következmények előrejelzése:</p> <ul style="list-style-type: none"> • a területről kiszoruló forgalom a kezdeti időszakban a környező utcákon kíván áthaladni, ennek azonban a közterületek áteresztőképessége gátat szab, továbbá de ez várhatóan a forgalomtechnikának köszönhetően idővel csökkenni fog • forgalomszabályozási eszközök segítségével a forgalom összességében idővel csökkenni fog. • mélygarázsban történő parkolás, a felszín rendezettsége, nagyobb arányú zöldfelület kialakítása kedvező	
	3.6.1.	jól azonosítható környezet igénybevétel vagy terhelés esetén különös tekintettel	
	3.6.1.1.	<p>a környezeti elemekre (földre, levegőre, vízre, élővilágra, épített környezetre, ez utóbbi részeként az építészeti és régészeti örökségre)</p>	<p>földre kifejtett hatás:</p> <ul style="list-style-type: none"> • mélygarázsokkal a föld intenzívebb igénybevétele, melyet a tetőkerti kialakítás előírása ellensúlyoz <p>levegőre kifejtett hatás:</p> <ul style="list-style-type: none"> • a felszíni parkolásból eredő légszennyezés / por stb. megszűnése • a tér forgalommentessége miatt a levegő javulni fog, ami a térre és a zöldfelületre is kedvező hatással lesz. <p>vízre kifejtett hatás:</p> <ul style="list-style-type: none"> • talajvíz érintettsége a mélygarázs révén, melyet műszakilag az áramlások fenntartása érdekében kezelni kell, egyben figyelembe kell venni, hogy a terület a felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny terület • csapadékvíz beszivárgásának növekedése nem várható, mivel a zöldfelület aránya nagyjából azonos a korábbival, a mélygarázs tetőkerti részének kivételével, ahol inkább csökkenni fog <p>élővilágra kifejtett hatás:</p> <ul style="list-style-type: none"> • a területen jelentős élővilág- a parkban lévőkön kívül – nincs <p>épített környezetre kifejtett hatás:</p> <ul style="list-style-type: none"> • a világörökségi helyszín és a műemlékek által körülvevő tér méltóbb környezetet nyújt, • a műemlékek értékét is növelni fogja a beruházás • régészeti lelet előfordulása nem várható, de meg kell várni a próbafeltárásokat, mert a Duna közelsége mindig indukálta a korábbi megtelepülést és a környezetben voltak régészeti leletek • helyben bemutatandó régészeti érték feltárása nem várható. • a KSZT alátámasztó dokumentációjának részeként Örökségvédelmi hatástanulmány készült a 4/2001.(II.20.) NKÖM rendeletben rögzített tartalommal
	3.6.1.2.	<p>a környezeti elemek rendszereire, folyamataira, szerkezetére, különösen a tájra, településre.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • a szabályozás kihatása a városi tájra alapvetően meghatározó, mivel a jelenleg kedvezőtlen közterületi viszonyok és minőség pozitív irányban fog változni, • alapvetően a gyalogospreferencia növelése a cél, forgalommentességgel ez biztosítottá válik • biztosítható lesz a gyalogoskapcsolatok növelése • a városi tájban való megújult megnyilvánulásával kedvezőbb

		<u>klímára, természeti (ökológiai) rendszerre, a biodiverzitásra,</u>	<p>városképet eredményez,</p> <ul style="list-style-type: none"> • a zöldfelület lehetőség szerinti növelése, vízfelületek kialakítása a helyi klímaviszonyokra minimális szinten ugyan, de pozitívan kihat • a biodiverzitás szempontjából a városi közparkra jellemző rovar és madárvilág a továbbiakban is meg tud itt telepedni.
	3.6.1.3.	a Natura 2000 területek állapotára, állagára és jellegére, valamint e területeken lévő élőhelyek és fajok kedvező természetvédelmi helyzete megmaradásának, fenntartásának, helyreállításának, fejlesztésének lehetőségeire, továbbá	<p>Nincs a környezetben</p> <ul style="list-style-type: none"> • NATURA 2000 • természetvédelmi terület / érték <p>Maga a Kossuth téri zöldfelület jelent értéket, nem kevésbé a hárs és platánfái.</p>
	3.6.1.4.	az előbbi hatások következtében az érintett emberek egészségi állapotában, valamint társadalmi, gazdasági helyzetében – különösen életminőségében, kulturális örökségében, területhasználata feltételeiben – várhatóan fellépő változásokra;	<p>egészségi állapotban bekövetkező változás</p> <ul style="list-style-type: none"> • mivel a területen a zöldfelület nem csökken, csak az építés időszakában, az emberekre hatással nem lesz, viszont a végleges állapot hatása mind az itt élők, mind az ide látogatók szempontjából pozitívvá válik. <p>társadalmi helyzetben bekövetkező változás</p> <ul style="list-style-type: none"> • a környezet társadalmára alapvetően nem fejt ki hatást, hatása indirekt abból a szempontból, hogy a nemzeti emlékhely méltó kialakítása identitástudat erősítő <p>gazdasági helyzetben bekövetkező változás</p> <ul style="list-style-type: none"> • nem várható, kivéve a környező északi és déli épületek földszintjeinek vendéglátó szolgáltatási kialakítását, mely alapvetően szerencsésen frekventált helyzetbe kerül. <p>az életminőségben, kultúrában bekövetkező változás</p> <ul style="list-style-type: none"> • a XXI. századi minőség, a történeti környezethez illőbb kialakítás, a kedvezőbb élhetőbb város terek kapcsolódása kihathat a teret használók életminőségére és kulturális értelemben is pozitív lehetőséget teremt rendezvények helyszínévé.
	3.6.2.	a közvetett módon hatást kiváltó tényezők fellépése esetén különös tekintettel	
	3.6.2.1	új környezeti konfliktusok, problémák megjelenésére, meglévők felerősödésére	Új környezeti problémát csak a gépkocsiforgalom időszakos átterelődése jelenthet a szomszédos környezetbe, melyet a további forgalomtechnikai beavatkozások enyhíteni tudnak.
	3.6.2.2.	környezettudatos, környezetbarát magatartás, életmód lehetőségeinek, feltételeinek gyengítésére vagy korlátozására	A településrendezési eszközök módosítása szempontjából ez nem releváns, viszont a tér környezeti kialakítása során ezzel számolni lehet, de ez nem önkormányzati rendelet kérdése. Ezt a SIP program tudja biztosítani.
	3.6.2.3.	a helyi adottságoknak	A településrendezési eszközök módosításának célja éppen a jelenleginél megfelelőbb optimális kialakítás létrehozása és a terület optimalizálása

		megfelelő optimális térszerkezettől, területfelhasználási módtól való eltérés fenntartására vagy létrehozására	környezeti szempontból.
	3.6.2.4.	olyan helyi társadalmi–kulturális, gazdasági–gazdálkodási hagyományok gyengítésére , amelyek a táj eltartó képességéhez alkalmazkodtak	A településrendezési eszközök módosításának szempontjából ez nem releváns.
	3.6.2.5.	a természeti erőforrások megújulásának korlátozására	A településrendezési eszközök módosításának szempontjából ez nem releváns.
	3.6.2.6.	a nem helyi természeti erőforrások jelentős mértékű használatára vagy a helyi természeti erőforrások túlnyomóan más területen való hasznosítására	A településrendezési eszközök módosításának szempontjából ez nem releváns.
3.7.		a környezeti következmények alapján a terv, illetve program és a változatok értékelése, a környezeti szempontból elfogadható változatok meghatározása	A településrendezési eszközök módosításának megfelelően létrehozható új környezet pozitívnak tekinthető <ul style="list-style-type: none"> • a felszín rendezése • a zöldfelület kötelező mértékének biztosítása • a parkolás felszínről való eltüntetése • az országház látogatóinak méltó bevezetése az épületbe • a gyalogoskapcsolatok erősítése és a zöldfelületek aktív használata
4.	A terv, illetve program megvalósítása következtében várhatóan fellépő környezetre káros hatások elkerülésére, csökkentésére vagy ellentételezésére vonatkozó, a tervben, illetve programban szereplő intézkedések környezeti hatékonyságának értékelése, javaslatok egyéb szükséges intézkedésekre.		A tér felszíniének rendezése együtt jár a forgalom kizárásával, mely átmenetileg a környező utcákban keres majd helyet. A forgalomtechnikai beavatkozások azonban az ide nem való átmenő forgalomtól fokozatosan meg fogják óvni a területet, de célszerű a megvalósítás után a térség további forgalomcsillapítási törekvéseinek teret engedni. Mindezek mellett az itt dolgozók számára is tudatosítani kell, hogy a város tömegközlekedéssel legjobban ellátott területére járnak be nap, mint nap, ezért a gépkocsival való közlekedést mellőzzék. Ez értelemszerűen összefügg külső P+R parkolók kialakításával is.
5.	Javaslat olyan környezeti szempontú intézkedésekre, előírásokra, feltételekre, szempontokra, amelyeket a terv, illetve program által		A településrendezési eszközök módosítása és a SIP program szempontjából ez nem releváns.

	befolyásolt más tervben, illetve programban figyelembe kell venni.	
6.	A terv, illetve program megvalósítása következtében várhatóan fellépő környezeti hatásokra vonatkozóan a tervben, illetve programban szereplő monitorozási javaslatok értékelése, javaslatok egyéb szükséges intézkedésekre.	A településrendezési eszközök módosításának ez nem releváns.
7.	Közérthető összefoglaló.	<p>Az országban egyedüli helyszínként a Kossuth tér – a Parlament, a Vidékfejlesztési Minisztérium és a Néprajzi Múzeum épületével együtt – kiemelt nemzeti emlékhely rangra emelkedett 2012. január 1-én.</p> <p>A magyar állam történetében kiemelkedő szerepet játszó Kossuth tér jelentőségéhez méltó kialakítása időszerűvé vált, hiszen mai állapota, megjelenése használata nem felel meg rangjának.</p> <p>Az egyben világörökségi helyszín olyan rekonstrukciójára van szükség, mely biztosítja az itt felhalmozódott nemzeti értékek megőrzését, fennmaradásukat nem veszélyezteti, egyben elősegíti az emlékhely fenntartható használatát, széles társadalmi körben való bemutathatóságát.</p> <p>A Kossuth tér jelentőségéhez méltó kialakítását, rekonstrukcióját határozta el az Országgyűlés 2011-ben. A 61/2011. (VII. 13.) számú OGY határozat ennek megfelelően az alábbi célokat rögzíti:</p> <p>„1. A budapesti Kossuth Lajos tér, mint az Országgyűlés épületének előterében Magyarország alkotmányos főterének szerepét betöltő terület méltó kialakítása érdekében az Országgyűlés felkéri a Kormányt, hogy az Országgyűlés elnökével és Hivatalával együttműködve kezdje meg és 2014. május 31-ig bonyolítsa le a tér teljes rekonstrukcióját.</p> <p>2. Ennek érdekében az Országgyűlés felkéri a Kormányt, hogy végezze el mindazokat a jogszabály-előkészítési, egyeztetési, jogalkotási és igazgatási feladatokat, amelyek eredményeként</p> <p>a. a Kossuth Lajos tér teljes területe (Budapest, V. kerület, 24893 hrsz.) a Magyar Állam tulajdonaként az Országgyűlés Hivatalának vagyonkezelésébe kerül;</p> <p>b. lehetővé válik a kormányzati szervek működésével összefüggésben a térre érkező gépjárművek tárolásának felszín alatti megoldása, illetve a parkoló létesítmény állami üzemeltetése;</p> <p>c. növekszik a tér parkfelülete;</p> <p>d. lehetővé válik az Országház megtekintésére érkező látogatók méltó fogadása;</p> <p>e. az 1956-os tragikus sortűz áldozatai emlékének megörökítése és a téren jelenleg álló képzőművészeti alkotások méltó elhelyezése mellett visszaállítható a tér képzőművészeti arculatának 1944. előtti állapota;</p> <p>f. az Országgyűlés épülete közjogi funkciójának sérelme nélkül megvalósul az Országház nyitottabbá tétele.</p> <p>3. Az Országgyűlés felkéri a Kormányt, hogy az 1. pontban jelzett határidőig gondoskodjon a végrehajtó hatalom szerveinek a törvényhozás épületén kívüli elhelyezéséről, s az Országházat teljes egészében adja át az Országgyűlésnek.</p> <p>4. E határozat a közzétételének napján lép hatályba.”</p> <p><u>A KOSSUTH TÉR RENDEZÉSÉVEL KAPCSOLATOS</u> <u>TELEPÜLSRENDEZÉSI TERVEK MÓDOSÍTÁSÁT MEGALAPOZÓ TANULMÁNY</u> A határozat végrehajtásának első lépéseként tanulmány készült arra</p>

	<p>vonatkozóan, hogy a területre hatályos városrendezési tervek miként tudják szolgálni az OGY határozatban rögzített célokat. A tanulmány megállapítja, hogy a területre vonatkozó különböző településrendezési tervek a jelenlegi állapotot tartalmazzák, ezért csak korlátozott módon teszik lehetővé az elképzelés térrendezési terveinek megfelelő elkészítését és megvalósítását, különös tekintettel a mélygarázs és látogatóközpont elhelyezhetőségére.</p> <p>A tanulmány elemzi és értékeli a Kossuth teret érintő építésjogi helyzetet, a vonatkozó terület- és településrendezési eszközrendszert, egyben a megfogalmazott célok érdekében a fennálló építésjogi ellentmondások feloldására javaslatot tesz.</p> <p>Összefoglalóan megállapítható, hogy a területet érintő mindhárom településrendezési eszköz (TSZT, FSZKT, B-LVSZ) módosítása szükséges ahhoz, hogy rugalmas, ugyanakkor következetes és garanciákat adó szabályozás születhessen, mely a tér részletes tervezésének, majd megvalósításának megfelelő keretet biztosít.</p> <p>Módosítani kell tehát</p> <ul style="list-style-type: none"> ▼ a Budapest Településszerkezeti Tervét, ▼ a Fővárosi Szabályozási Kerettervet és ▼ a Belváros-Lipótváros Kerületi Városrendezési és Építési Szabályzatát és Szabályozási Tervét. <p>Míg a szabályozási terv alapvetően egy önkormányzati rendelet, tehát szabályozási tartalma van, addig a Steindl Imre Program ténylegesen beruházás-orientált módon az OGY határozatot fogja teljesíteni.</p> <p>Főbb pontjai:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▼ cca. 550 férőhelyes mélygarázs létesítése várhatóan az országháztól északra eső már előkészítés alatt álló területen ▼ a felszíni parkolás megszüntetése és a tér egészének forgalommentesítése ▼ az országház látogatásához, beleértve a turistákat is, méltó terepszint alatti fogadóközpont létesítése ▼ a térfelszín rendezése a zöldfelületek megtartásával, lehetőleg növelésével. ▼ méltó helyszín kialakítása ünnepélyek, tömegrendezvények, kulturális rendezvények szervezésére ▼ a környező épületek földszintjeinek integrálása a tér életébe ▼ a tömegközlekedési vonalak átalakítása, de lényegi kapcsolatuk megtartása, a térszervezés kedvezőbb kialakítása mellett. <p>Mindehhez szükséges, hogy a merev zöldövezeti lehatárolás feloldása megtörténjen, amit a TSZT-ben való zöldterületi folt megszüntetése, az FSZKT keretövezeti törlése, egyben a tér egészére a meghatározott 25%-os zöldfelület előírása, majd a B-LVSZ keretein belül az építési jog végleges rögzítése biztosít a fenti módosításnak megfelelő tartalommal.</p>
--	---